

Tirsdag den 3. maj 2022 (D)

1

102. møde

Tirsdag den 3. maj 2022 kl. 13.00

Dagsorden

1) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 41 [afstemning]:

Forespørgsel til udlændinge- og integrationsministeren om syriske flygtninge i Danmark.

Af Pia Kjærsgaard (DF) og Morten Messerschmidt (DF). (Anmeldelse 24.02.2022. Fremme 01.03.2022. Forhandling 28.04.2022. Forslag til vedtagelse nr. V 74 af Pia Kjærsgaard (DF). Forslag til vedtagelse nr. V 75 af Rasmus Stoklund (S). Forslag til vedtagelse nr. V 76 af Mads Fuglede (V), Marcus Knuth (KF) og Henrik Dahl (LA). Forslag til vedtagelse nr. V 77 af Rosa Lund (EL), Carl Valentin (SF) og Kathrine Olldag (RV). Forslag til vedtagelse nr. V 78 af Sikandar Siddique (FG)).

2) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 59:

Forslag til folketingsbeslutning om Freyas lov – hvalpesalgsloven (borgerforslag).

Af Leif Lahn Jensen (S), Karsten Lauritzen (V), Peter Skaarup (DF), Karsten Hønge (SF), Andreas Steenberg (RV), Peder Hvelplund (EL), Mai Mercado (KF), Peter Seier Christensen (NB), Ole Birk Olesen (LA), Susanne Zimmer (FG), Torsten Gejl (ALT), Jens Rohde (KD), Aaja Chemnitz Larsen (IA) og Lars Løkke Rasmussen (UFG).

(Fremsættelse 17.12.2021. 1. behandling 01.03.2022. Betænkning 20.04.2022).

3) 2. behandling af lovforslag nr. L 144:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om efterskoler og frie fagskoler. (Mulighed for at undlade erstatning for visse aflyste undervisningstimer som følge af personalefravær på grund af covid-19).

Af børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil). (Fremsættelse 24.02.2022. 1. behandling 16.03.2022. Betænkning 29.04.2022).

4) 2. behandling af lovforslag nr. L 126:

Forslag til lov om ændring af retsplejelov for Grønland, kriminallov for Grønland og forskellige andre love. (Gennemførelse af politireform og etablering af ny politiklageordning, indførelse af motivationsbehandlingspladser for seksualforbrydere i Anstalten i Nuuk, forhøjelse af foranstaltningsniveauet for voldtægt af mindreårige, styrkelse af retsstillingen for ofre for forbrydelser m.v.).

Af justitsministeren (Nick Hækkerup). (Fremsættelse 09.02.2022. 1. behandling 01.03.2022. Betænkning 29.04.2022).

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 170:

Forslag til lov om ændring af lov om social pension, lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. og lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. (Afskaffelse af indtægtsregulering af folke-, senior- og førtidspension på grund af ægtefælles eller samlevers arbejdsindtægt, sikring mod frakendelse af førtidspension i en tre-årig periode m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard). (Fremsættelse 26.04.2022).

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 173:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om sygedagpenge og barselsloven. (Indførelse af et beskæftigelsestillæg, nedsættelse af dagpengeperioden for dimittender, nedsættelse af dimittendsatsen for ikke-forsørgere, indførelse af et sprogkrav til modtagere af dimittenddagpenge m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard). (Fremsættelse 26.04.2022).

7) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 137:

Forslag til folketingsbeslutning om at afskaffe modregning som følge af en partners arbejdsindkomst i social pension og afskaffelse af modregning af egen arbejdsindkomst i folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg.

Af Troels Lund Poulsen (V), Rasmus Jarlov (KF), Lars Boje Mathiesen (NB), Henrik Dahl (LA) m.fl. (Fremsættelse 01.03.2022).

8) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 138:

Forslag til folketingsbeslutning om en ny reformpakke for dansk økonomi.

Af Troels Lund Poulsen (V), Rasmus Jarlov (KF), Lars Boje Mathiesen (NB), Henrik Dahl (LA) m.fl. (Fremsættelse 01.03.2022).

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 174:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om kommunal indsats for unge under 25 år, lov om velfærdsaftaler på dagtilbudsområdet og folkeskoleområdet og lov om kommunale internationale grundskoler. (Fremtidigt evaluerings- og bedømmelsessystem i folkeskolen m.v.).

Af børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil). (Fremsættelse 27.04.2022).

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 175:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om efterskoler og frie fagskoler og lov om kommunale internationale grundskoler. (Forlængelse af frihedsgrader til håndtering af faglige udfordringer som følge af covid-19 i skoleåret 2022/23 og etablering af mulighed for fjernundervisning).

Af børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil). (Fremsættelse 27.04.2022).

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 176:

Forslag til lov om ændring af skatteindberetningsloven og forskellige andre love. (Gennemførelse af direktiv om ændring af direktiv om administrativt samarbejde på beskatningsområdet om indberetning og udveksling af oplysninger fra digitale platforme m.v.). Af skatteministeren (Jeppe Bruus). (Fremsættelse 27.04.2022).

12) 1. behandling af lovforslag nr. L 177:

Forslag til lov om ændring af ejendomsvurderingsloven, boafgiftsloven og dødsboskatteloven. (Justeringer af tilbagebetalingsordningen m.v.). Af skatteministeren (Jeppe Bruus). (Fremsættelse 27.04.2022).

13) 1. behandling af lovforslag nr. L 179:

Forslag til lov om ændring af SU-loven. (Forhøjelse af fribeløb). Af uddannelses- og forskningsministeren (Jesper Petersen). (Fremsættelse 27.04.2022).

Lovforslag nr. L 194 (Forslag til lov om afholdelse af folkeafstemning om forslag til lov om Danmarks deltagelse i det europæiske samarbejde om sikkerhed og forsvar ved at afskaffe EU-forsvarsforbeholdet).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Medlemmer af Folketinget Sikandar Siddique (FG) m.fl. har meddelt mig, at de ønsker at tage følgende forslag tilbage:

Forslag til folketingsbeslutning om udarbejdelse af en national handlingsplan mod racisme og diskrimination. (Beslutningsforslag nr. B 58).

Ønsker nogen at optage dette beslutningsforslag?
Da det ikke er tilfældet, er beslutningsforslaget bortfaldet.

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Karen Ellemann):
Mødet er åbnet.

Fra statsministeren har jeg modtaget meddelelse om den netop gennemførte regeringsrokade.

Meddelelsen vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. nedenfor).

[>Folketingets formand

Efter min indstilling er det ved kongelig resolution af 2. maj 2022 besluttet

at afskedige i nåde justitsminister Nick Hækkerup fra den ham hidtil betroede ministerstilling,

at fritage udlændinge- og integrationsminister Mattias Tesfaye for denne stilling og udnævne ham til justitsminister,

at fritage indenrigs- og boligminister Kaare Dybvad Bek for denne stilling og udnævne ham til udlændinge- og integrationsminister og

at udnævne medlem af Folketinget Christian Rabjerg Madsen til indenrigs- og boligminister.

Jeg tillader mig at anmode formanden om at underrette Folketinget herom.

Sign. Mette Frederiksen
/Carsten Madsen«].

I dag er der følgende anmeldelser:

Udenrigsministeren (Jeppe Kofod):

Lovforslag nr. L 193 (Forslag til lov om Danmarks deltagelse i det europæiske samarbejde om sikkerhed og forsvar ved at afskaffe EU-forsvarsforbeholdet) og

Det første punkt på dagsordenen er:

**1) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 41 [afstemning]:
Forespørgsel til udlændinge- og integrationsministeren om syriske flygtninge i Danmark.**

Af Pia Kjærsgaard (DF) og Morten Messerschmidt (DF). (Anmeldelse 24.02.2022. Fremme 01.03.2022. Forhandling 28.04.2022. Forslag til vedtagelse nr. V 74 af Pia Kjærsgaard (DF). Forslag til vedtagelse nr. V 75 af Rasmus Stoklund (S). Forslag til vedtagelse nr. V 76 af Mads Fuglede (V), Marcus Knuth (KF) og Henrik Dahl (LA). Forslag til vedtagelse nr. V 77 af Rosa Lund (EL), Carl Valentin (SF) og Kathrine Olldag (RV). Forslag til vedtagelse nr. V 78 af Sikandar Siddique (FG)).

Kl. 13:01

Afstemning

Første næstformand (Karen Ellemann):

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse. Der foreligger fem forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 75 af Rasmus Stoklund (S), og der kan stemmes.

Afstemningen afsluttes.

For stemte 28 (S), imod stemte 73 (V, SF, RV, EL, KF, DF, NB, LA, FG, Bent Bøgsted (UFG), Hans Kristian Skibby (UFG), Karina Adsbøl (UFG) og Naser Khader (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 75 er forkastet.

Herefter stemmes der om forslag til vedtagelse nr. V 74 af Pia Kjærsgaard (DF), og der kan stemmes.

Afstemningen afsluttes.

For stemte 12 (DF, NB, Bent Bøgsted (UFG), Hans Kristian Skibby (UFG), Karina Adsbøl (UFG) og Naser Khader (UFG)), imod stemte 90 (S, V, SF, RV, EL, KF, LA og FG), hverken for eller imod stemte 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 74 er forkastet.

Der stemmes dernæst om forslag til vedtagelse nr. V 76 af Mads Fuglede (V), Marcus Knuth (KF) og Henrik Dahl (LA), og der kan stemmes.

Kl. 13:04

Afstemningen afsluttes.

For stemte 39 (V, KF, DF, LA og Naser Khader (UFG)), imod stemte 63 (S, SF, RV, EL, NB, FG, Bent Bøgsted (UFG), Hans Kristian Skibby (UFG), Karina Adsbøl (UFG) og 2 DF (ved en fejl)), hverken for eller imod stemte 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 76 er forkastet.

Der stemmes dernæst om forslag til vedtagelse nr. V 77 af Rosa Lund (EL), Carl Valentin (SF) og Kathrine Olldag (RV), og der kan stemmes.

Afstemningen afsluttes.

For stemte 28 (SF, RV, EL og FG), imod stemte 74 (S, V, KF, DF, NB, LA, Bent Bøgsted (UFG), Hans Kristian Skibby (UFG), Karina Adsbøl (UFG) og Naser Khader (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 77 er forkastet.

Der stemmes endelig om forslag til vedtagelse nr. V 78 af Sikandar Siddique (FG), og der kan stemmes.

Afstemningen afsluttes.

For stemte 2 (FG), imod stemte 100 (S, V, SF, RV, EL, KF, DF, NB, LA, Bent Bøgsted (UFG), Hans Kristian Skibby (UFG), Karina Adsbøl (UFG) og Naser Khader (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 78 er forkastet.

Herefter er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 59: Forslag til folketingsbeslutning om Freyas lov – hvalpesalgsloven (borgerforslag).

Af Leif Lahn Jensen (S), Karsten Lauritzen (V), Peter Skaarup (DF), Karsten Hønge (SF), Andreas Steenberg (RV), Peder Hvelplund (EL), Mai Mercado (KF), Peter Seier Christensen (NB), Ole Birk Olesen (LA), Susanne Zimmer (FG), Torsten Gejl (ALT), Jens Rohde (KD), Aaja Chemnitz Larsen (IA) og Lars Løkke Rasmussen (UFG).

(Fremsættelse 17.12.2021. 1. behandling 01.03.2022. Betænkning 20.04.2022).

Kl. 13:03

Forhandling

Første næstformand (Karen Ellemann):

Forhandlingen drejer sig i første omgang om det stillede ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen om ændringsforslaget sluttet, og vi går til afstemning.

Afstemning

Første næstformand (Karen Ellemann):

Der stemmes om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (DF), tiltrådt af et mindretal (NB og Lise Bech (UFG)), og der kan stemmes.

Afstemningen afsluttes.

For stemte 11 (DF, NB, Bent Bøgsted (UFG), Hans Kristian Skibby (UFG) og Karina Adsbøl (UFG)), imod stemte 91 (S, V, SF, RV, EL, KF, LA, FG og Naser Khader (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Kl. 13:04

Forhandling

Første næstformand (Karen Ellemann):

Forhandlingen drejer sig herefter om forslaget som helhed.

Ønsker nogen at udtale sig om forslaget?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:04

Afstemning

Første næstformand (Karen Ellemann):

Der stemmes om forslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen afsluttes.

For stemte 13 (DF, NB, FG, Bent Bøgsted (UFG), Hans Kristian Skibby (UFG) og Karina Adsbøl (UFG)), imod stemte 90 (S, V, SF, RV, EL, KF, LA og Naser Khader (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 2. behandling af lovforslag nr. L 144:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om efterskoler og frie fagskoler. (Mulighed for at undlade erstatning for visse aflyste undervisningstimer som følge af personalefravær på grund af covid-19).

Af børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil). (Fremsættelse 24.02.2022. 1. behandling 16.03.2022. Betænkning 29.04.2022).

Kl. 13:05

Forhandling

Første næstformand (Karen Ellemann):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:05 **af ægtefælles eller samlevers arbejdsindtægt, sikring mod frakendelse af førtidspension i en tre-årig periode m.v.).**
Af beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard).
(Fremsættelse 26.04.2022).

Kl. 13:07

Afstemning

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ønskes der afstemning om ændringsforslag nr. 1 og 2, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte videre til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Forhandling

Første næstformand (Karen Ellemann):

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører kommer fra Socialdemokratiet, og det er hr. Henrik Møller.

Kl. 13:07

(Ordfører)

Henrik Møller (S):

Vi står i en situation, hvor dansk økonomi står bomstærkt. Ledigheden er historisk lav. I marts oplevede vi en ledighed på 2½ pct. af den samlede arbejdsstyrke. Det kommer jo ikke af sig selv, men er et resultat af regeringen og et flertal i Folketingets ansvarlige og ikke mindst også retfærdige økonomiske politik, som er blevet ført i løbet af de sidste år. Det er godt, ikke kun for samfundsøkonomien, men også for de mange kontanthjælpsmodtagere, langtidsledige, ikkevestlige indvandrere, dem, som har stået bagerst i jobkøen, og som nu også er kommet med i verdens bedste fællesskab: arbejdsfællesskabet.

Der er mange gode grunde til at glæde sig over det. Men vi lytter også til de danske virksomheder, som mangler hænder ude på arbejdspladserne. For rekrutteringsudfordringerne kan risikere at bremse væksten og fremgangen i hele Danmark. Det kræver både langsigtede og kortsigtede initiativer. Derfor indgik ansvarlige partier i Folketinget tilbage i januar en ambitiøs aftale om en ny reformpakke, der først og fremmest vil styrke det danske arbejdsmarked, virksomhedernes konkurrenceevne og den grønne omstilling. Jeg vil kort nævne et par af resultaterne fra aftalen: Med aftalen forhøjer vi fribeløbet på su, mens vi styrker dimittendernes tilskyndelse til at komme hurtigere i job. Vi afskaffer den grønne check for ikkepensionister og forhøjer den supplerende grønne check for børn. Vi øger trygheden for almindelige lønmodtagere ved at styrke dagpengesystemet. Vi vil sænke elafgiften og udmønte reserven for Nordsøaftalen. Vi vil øge det maksimale beskæftigelsesfradrag, og sidst, men ikke mindst, vil vi afskaffe ægtefællemodregningen for pensionister, hvilket også er det, lovforslaget her handler om.

Lovforslaget, vi skal behandle, vedrører de dele af aftalen »Hurtigere i job og et stærkere arbejdsmarked«, der handler om at give seniorer stærkere incitament til at arbejde efter folkepensionsalderen og få flere i arbejde. Det handler om afskaffelse af ægtefællemodregningen, så flere pensionister og seniorer ikke længere skal bekymre sig om de økonomiske konsekvenser af, at de ønsker at give en ekstra hånd på arbejdsmarkedet, hvor der faktisk også er god brug for deres kompetencer. Det handler også om, at kommunerne i en 3-årig periode ikke kan frakende førtidspensionen for pensionister, der ønsker og magter at tage supplerende beskæftigelse. Samlet set er lovforslaget her med til at fjerne de barrierer, som pensionister kan opleve eller være bekymret for, og som derfor afholder dem fra at bidrage. Det giver selvfølgelig god mening, når danske virksomheder har brug for dem og deres kompetencer og erfaring.

Derfor er jeg stolt over, at Socialdemokratiet sammen med DF, SF, Radikale Venstre og Kristendemokraterne har taget ansvar for dansk økonomi og indgået en ambitiøs aftale til gavn for samfundet, økonomien og for de mange mennesker, som er berørt af de nuværende regler. Tak for det. Derfor kan vi fra Socialdemokratiets side selvfølgelig også stemme for det her lovforslag. Jeg håber så i den her forbindelse, at de borgerlige partier er kommet lidt til fornuft og dropper deres politiske spidsfindigheder i forbindelse med

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 2. behandling af lovforslag nr. L 126:

Forslag til lov om ændring af retsplejelov for Grønland, kriminallov for Grønland og forskellige andre love. (Gennemførelse af politireform og etablering af ny politiklageordning, indførelse af motivationsbehandlingspladser for seksualforbrydere i Anstalten i Nuuk, forhøjelse af foranstaltningsniveauet for voldtægt af mindreårige, styrkelse af retsstillingen for ofre for forbrydelser m.v.).

Af justitsministeren (Nick Hækkerup).

(Fremsættelse 09.02.2022. 1. behandling 01.03.2022. Betænkning 29.04.2022).

Kl. 13:06

Forhandling

Første næstformand (Karen Ellemann):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:06

Afstemning

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-4, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 170:

Forslag til lov om ændring af lov om social pension, lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. og lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. (Afskaffelse af indtægtsregulering af folke-, senior- og førtidspension på grund

ægtefællemodregning. Jeg synes, vi alle sammen har et ansvar for at finde de gode løsninger. Det er sådan set også de borgerlige, som et eller andet sted har råbt an i forhold til kulturforandringer om arbejdspresset på Christiansborg – det bakker vi sådan set op om – og derfor virker det jo lidt besynderligt, når vi lidt senere på dagen skal behandle to faktisk næsten tilsvarende forslag i forhold til det her. Tak for ordet.

Kl. 13:11

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er et par korte bemærkninger til ordføreren, og det er først fra fru Victoria Velasquez, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 13:11

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det. Jeg vil gerne spørge ordføreren direkte, om ordføreren mener, at det er rimeligt, at en førtidspensionist får samlevendesats, fordi der er stordriftsfordele, og så skal forsørge sin partner, der får 0 kr., fordi partneren er på kontanthjælp og stadig bliver ramt af gensidig forsørgerpligt. Mener ordføreren, det er rimeligt?

Kl. 13:12

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 13:12

Henrik Møller (S):

Det er jo pensionerne her – og ægtefæller – vi snakker om, og som der er et lovforslag om, og det er sådan set det, jeg som udgangspunkt forholder mig til.

Kl. 13:12

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Victoria Velasquez.

Kl. 13:12

Victoria Velasquez (EL):

Nu var udgangspunktet mit spørgsmål, og det valgte ordføreren ikke at svare på. Og det er jo højaktuelt, fordi vi lige nu i forhandlingerne om ydelserne taler om, hvorvidt vi skal afskaffe den gensidige forsørgerpligt for kontanthjælpsmodtagere. Det handler jo netop om førtidspensionisten. Det her er en konkret person; det er et rigtigt menneske, der lige nu får stordriftsfordele og derfor skal forsørge sin partner, der får 0 kr. Det vil jeg gerne høre om ordføreren mener er rimeligt.

Den anden ting er, om ordføreren tror, at unge tager en uddannelse bare for at kunne være på dagpenge, om ordføreren virkelig har den mistillid til de unge, og om ordføreren slet ikke har fantasi til at forestille sig, at det kunne være noget andet end de nyuddannedes dagpenge, der skulle finansiere »Danmark kan mere I«.

Kl. 13:13

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 13:13

Henrik Møller (S):

Den sidste del af spørgsmålet kommer vi vel til under det næste lovforslag, som kommer, og så kan vi jo tage debatten der, i forhold til om det er rimeligt eller ej.

Om den anden del er det jo sådan, som fru Victoria Velasquez selv siger, at vi er i gang omkring noget med ydelsessystemet, og så lad os parkere den der. Og så må vi tage drøftelsen af, hvad der kan opnås af resultater omkring modregning også i forhold til den gruppe.

Kl. 13:13

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er fra hr. Christian Juhl, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 13:13

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Ordføreren sagde, at der findes rekrutteringsudfordringer i samfundet. Er det ikke sådan, at hvis der er for meget ledig arbejdskraft, udnytter arbejdsgiverne det til at presse arbejdernes løn og deres arbejdsmiljøforhold? Men i perioder, hvor der er mangel på arbejdskraft, er der en mulighed for netop at få rettet op på de skævheder og uretfærdigheder, der findes på arbejdspladserne, lønmæssigt, arbejdsmiljømæssigt osv. – det har da i gamle dage været almindelige god socialdemokratisk teori – og vi har derfor også engang imellem brug for, at der er mangel på arbejdskraft på vores arbejdsmarked. Så kan arbejdsgiverne lære det, så de viser rettidig omhu og uddanner nogle folk i tide. Og det skal de vel kunne mærke? Det skal vel ikke være sådan, at vi kun bærer arbejdsgivernes ønske og frem og ikke arbejdernes ønsker?

Kl. 13:14

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 13:14

Henrik Møller (S):

Nja, jeg ved ikke, om det egentlig mere var en kommentar, end det var et decideret spørgsmål. Det opfatter jeg det nu egentlig mere som. Jeg synes, at vi jo er nødt til at forholde os til, at der er en mangel. Der synes jeg bare, at ud over det indholdsmæssige i det her med hele modregningsperspektivet i det, vil jeg bare sige, at det med at afskaffe det, som vi lægger op til i det her, så også har den sidegevinst, at vi formentlig kan være med til at afhjælpe manglen, så der kommer nogle flere ud og leverer et par hænder til det her. Så det er sådan en positiv gevinst ud over det, der er det centrale i indholdet, nemlig det der med, at vi ikke laver den her straf over for de her familier.

Kl. 13:15

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 13:15

Christian Juhl (EL):

Jeg forstår svaret sådan, at Socialdemokraterne sådan vil sige bob-bob, når vi skal diskutere, hvordan man styrker arbejderklassen ude på arbejdspladserne, og hvordan vi styrker deres situation, så de får god løn og gode arbejdsforhold og arbejdsmiljøforhold, sådan at arbejdsgiverne bliver presset en smule i en situation, hvor der er mangel på arbejdskraft, i stedet for hele tiden at glatte ud og prøve at sige: Jamen vi skal jo hjælpe arbejdsgiverne *endnu* en gang. Altså, jeg forstår det sådan, at Socialdemokraterne er på vej væk fra de gamle klare holdninger til, hvem det er, man holder med på arbejdsmarkedet.

Kl. 13:15

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 13:15

Henrik Møller (S):

Det vil jeg nu egentlig mene er en fortolkning og ordførerens egne ord og betragtninger i forhold til det her. Altså, vi har lige fejret en 1. maj, hvor jeg synes, vi kan levere en lang perlerække af

resultater i forhold til den samlede arbejderbevægelse. Og noget af det, vi jo også hylder i forbindelse med den 1. maj, er, at den kamp selvfølgelig ikke er færdig. Så selvfølgelig er der stadig væk meget, der skal opnås.

Men jeg er sådan set glad for, at vi har et lovforslag i dag, som går ind og afskaffer modregningen i pensionen. Det synes jeg er et godt skridt på vejen.

Kl. 13:16

Første næstformand (Karen Ellemann):

Næste korte bemærkning er til hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 13:16

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg hører også til dem, der er glade for, at Socialdemokratiet har ændret holdning i det her spørgsmål. Altså, vi skal jo ikke mere end et år tilbage, hvor det var sådan, at når vi behandlede sagerne her, stod Socialdemokratiet og talte imod det her – statsministeren talte imod det, beskæftigelsesministeren talte imod det, forskellige ordførere talte imod det – og sagde, at det var et bærende princip, at man skulle forsørge sig og sine, og at det her ville gå ind og bryde med det, så det var en meget dårlig idé.

Kunne ordføreren ikke prøve at forklare, hvad det er, der har ændret sig på det år? Hvad er det for en debat, der har gjort Socialdemokratiet klogere, end man var for et år siden?

Kl. 13:16

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 13:16

Henrik Møller (S):

Jamen altså, indtil tingene ligesom bliver en realitet og bliver lagt frem, er man jo forpligtet af det standpunkt, man har taget. Men det er klart, at det har været en lang proces; vi har da også lyttet til rigtig mange gode kræfter ude omkring i samfundet, der i den grad har prøvet at gøre os opmærksomme på den uretfærdighed, der for rigtig mange familier har ligget i det den her forbindelse.

Så vi har jo lyttet til, hvad der sker omkring os. Og så vil vi jo bare glæde os over, at vi i dag behandler dette lovforslag – og ærgrer os så lidt over, at Nye Borgerlige ikke stemmer for det.

Kl. 13:17

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 13:17

Lars Boje Mathiesen (NB):

Nu har jeg ikke været på talerstolen og redegøre for vores holdning endnu, så det ved jeg ikke hvor ordføreren har fra.

Men det vil sige, at det er en uretfærdighed, som man gør op med. For et år siden syntes Socialdemokratiet, at det var okay, at den uretfærdighed var der, eller betragtede man ikke for et år siden det her som en uretfærdighed? Altså, det er det, jeg spørger til. Var det også uretfærdigt for et år siden, men der ønskede Socialdemokratiet ikke at ændre det? Eller har det nu ændret sig, sådan at det for et år siden ikke var uretfærdigt, men at det nu det pludselig er blevet uretfærdigt? Altså, man kan jo ikke stå og spise med begge hænder, vel?

Kl. 13:18

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Henrik Møller (S):

Det mener jeg nu godt man kan – altså spise med begge hænder; det kan jeg ikke se at der er nogen problemer i.

Men altså, jeg synes, at jeg i mit indlæg før gav udtryk for, at der er processer og ting, der udvikler sig og ændrer sig, hvilket gør, at vi indimellem også ændrer vores standpunkt fra, hvad det har været tidligere. Det vil man jo også kunne opleve i forbindelse med den her regering, i forhold til hvad socialdemokrater tilbage i tiden har sagt. Der sker en udvikling, og den udvikling har vi fulgt, og jeg synes, vi træffer en rigtig beslutning i dag.

Kl. 13:18

Kl. 13:18

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Bent Bøgsted, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:18

Bent Bøgsted (UFG):

Tak til hr. Henrik Møller. Jeg synes lige, at der manglede lidt i hr. Henrik Møllers tale. For som det ligger nu, har regeringen jo ikke flertal for sit lovforslag, uden at det lille fællesskab med seks løsgængere, som jeg repræsenterer, støtter det. Derfor faldt det mig bare lige for brystet, at hr. Henrik Møller ikke nævnte os i forbindelse med det. Vi er jo ikke med i Dansk Folkeparti længere, og dermed er der ikke flertal for loven, med mindre vi stemmer for. Derfor synes jeg bare, at det var på sin plads, at hr. Henrik Møller nævnte det fra talerstolen.

Kl. 13:19

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 13:19

Henrik Møller (S):

Det viser jo, hvordan virkeligheden udvikler sig og forandrer sig hele tiden. Da man startede med det her, var det i én virkelighed, og nu i dag, hvor vi står med førstebehandlingen af lovforslaget, er det lige pludselig i en ny virkelighed, hvor tingene er forandret. Man kan sige, at da vi indgik aftalen, var det med Dansk Folkeparti. Og jeg skal selvfølgelig beklage, at jeg ikke helt ved, hvordan det ser ud i forhold til Gæs og Gaser omkring selve den aftale, der ligger her. Men da hr. Bent Bøgsted var en af dem, der var med til at indgå aftalen, håber jeg da, at det tilsagn i og for sig stadig væk gælder. Så jeg skal beklage, at jeg ikke også fik nævnt jer som gruppe.

Kl. 13:20

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 13:20

Bent Bøgsted (UFG):

Tak for det. Det er bare for, at der sådan skal være orden i det hele, så regeringen ikke tager noget for givet, altså at sådan er det bare. Jeg skal nok redegøre for det, når jeg går på talerstolen til sidst. Det er jo til allersidst, inden ministeren skal op. Da har jeg fået lov til at gå på talerstolen. Så skal jeg nok redegøre for, hvad min lille gruppe, det arbejdsfællesskab, som vi kalder for Gæs og Gaser – det er, for at det ikke skal forveksles med et parti – siger til det her lovforslag. Men det er bare lige for at være sikker på, at hr. Henrik Møller ikke tror, at det hele var på plads på forhånd, før alle har været oppe at sige deres mening.

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 13:21 det må ske i anden bølge. Det her forslag, som vi gennemfører nu, kommer også som en bølge efter den beslutning, hvor vi lavede en særlig undtagelse for coronarelateret arbejde. Jeg er helt sikker på, at selv om den aftale kun var en lille sejr i et hjørne på slagmarken, var det bl.a. den debat, der var med til at åbne øjnene for mange mennesker.

Henrik Møller (S):
Det er modtaget.

Kl. 13:21

Kl. 13:21

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Jeg har også noteret, at hr. Bent Bøgsted gerne vil deltage i ordførerrækken. Så er det på plads. Næste ordfører kommer fra Venstre, og det er hr. Hans Andersen. Velkommen.

Kl. 13:21

(Ordfører)

Hans Andersen (V):

Tak for det. Venstre støtter, at vi giver mulighed for, at folkepensionister, seniorenpensionister og førtidspensionister kan tage supplerende arbejde uden at opleve at blive modregnet i pensionen. For os er det vigtigt, at alle, der ønsker at bidrage til det arbejdende fællesskab, får mulighed for det, og derfor foreslog vi også selv i Venstre at fjerne modregningen i pensionen i vores finanslovsprioriteter for 2022. Det er vigtigt, at man ikke bliver trukket i sin pension, hvis man vil bidrage i en tid, hvor virksomhederne i høj grad mangler arbejdskraft. Det handler grundlæggende om at sikre, at danske seniorer får mere frihed og flere muligheder.

Vi glæder os også over, at regeringen med Dansk Folkeparti, Gæs og Gaser, SF, Radikale Venstre, Kristendemokraterne ligeledes nu lægger op til at fjerne modregningen i ens pension på grund af ens partners indkomst. Det er der behov for i en tid, hvor ledigheden er lav, og hvor der er akut mangel på arbejdskraft i flere brancher, og derfor er det helt centralt, at mennesker har de bedste forudsætninger for friheden til selv at vælge, hvorvidt man gerne vil bidrage på arbejdsmarkedet, efter man har fået en pension. Så på den baggrund vil vi gerne drøfte det her forslag videre. Det skal jo ses i sammenhæng med, at Venstre og en række partier lidt senere i dag har et lignende forslag på dagsordenen om ikke alene netop at fjerne modregningen for ens partners indkomst i ens pension, men også fjerne modregningen i ens pension som følge af egen indkomst. Tak for det.

Kl. 13:23

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Venstres ordfører. Der er ikke ønske om korte bemærkninger til ordføreren. Næste ordfører kommer fra Socialistisk Folkeparti, og det er hr. Karsten Hønge. Velkommen.

Kl. 13:23

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

I dag gør vi det. Ved en fælles indsats af partier her i Folketinget og aktive bevægelser uden for Folketinget lykkes det nu efter mange års kamp at stå over for at skulle tage et stort socialt skridt. Vi fjerner lønindkomsthængigheden for pensionister. Med de nuværende regler rammer staten familier med dummebøder, hvis den ene er på pension, mens partneren arbejder. 30 pct. af pensionen forsvinder, når den samlede indkomst kommer over et vist beløb, og det rammer ganske almindelige jobs. SF har sammen med bevægelser uden for Folketinget hamret på den her uretfærdighed i årevis, og i dag lægger vi op til endelig at afskaffe modregning for lønindkomst.

Der vil stadig væk være modregning for visse udbetalinger fra forsikringselskaber, og dem arbejder vi stadig på at fjerne, men

Der er så mange groteske situationer, hvor pensionisten betaler for partnerens arbejde. Det kunne det være fængselsbetjenten, som fortalte mig om den desperate mangel på uddannet personale, og at han derfor pålægges ekstra vagter, men hans familie får langt mindre ud af det end den kollega, som bor sammen med en rask partner. Jeg snakkede med en lastbilchauffør, som efter en længere periode med en ekstraordinær arbejdsindsats måtte se en stor del af indkomsten forsvinde som træk for partnerens pension. Den samme økonomiske hammer rammer familien, hvor den ene er lærer på en fynsk efterskole og fik en bonus efter at have stået i spidsen for nye projekter, mens kollegaen, der havde en partner, der ikke var på pension, fik mere ud af det økonomisk. Det er unfair, så det gør noget! Eller hvad med soldaterveteranen, som indviede mig i sin dramatiske historie som udsendt i Danmarks tjeneste? Voldsomme oplevelser førte til en svær ptsd, og han fortjener i høj grad den førtidspension, som han får nu. Men når hans kone arbejder som rengøringsassistent, bevæger familiens økonomi sig over grænsen, og de må se, at en tredjedel bliver trukket i pensionen. Hvornår og hvor meget ved de aldrig, og det stresser mennesker, som bestemt ikke skal pålægges flere byrder.

Jeg har snakket med mennesker over hele landet, og det er den samme frustrerende historie hver gang. Det er Lars fra Odense, som er pensioneret smed, og hvor partneren er sosu-hjælper. Hun arbejdede også mellem jul og nytår – og får bagefter en regning på 6.000 kr. Det er Kirsten, der er intensivsygeplejerske i Slagelse, og som konstant får opfordringer til ekstra arbejde, men manden derhjemme skal aflevere en stor del af pengene. Det er Frank på Tåsinge – overalt den samme uretfærdighed, som rammer både førtidspensionister, folkepensionister og seniorenpensionister. Det er ekstravagter på plejehjem og afspadseringsdage, der alligevel veksles til arbejde på sygehuset, og det er jo godt for samfundet, men hvis partneren er pensionist, følger en økonomisk øretæve med. Mens de ansatte viser samfundssind, udfører staten et hjemmerøveri, hvis partneren er pensionist. Det skal stoppe! Så beregnes det ovenikøbet med tilbagevirkende kraft, så der konstant er usikkerhed og utryghed i de ramte familier, og beskatningen, hvis vi kan kalde det det, når let op på ca. 75 pct. Pension med den ene hånd, og med den anden hånd få de her familier en lussing.

Men pensionister skal ikke betale regningen, når partneren arbejder. Det er en håbløs, gammeldags tanke. Selvstændige mennesker har ret til egen økonomi, ingen skal opleve det ydmygende i at være i lommen på sin partner, og pensionister skal ikke slæbe rundt på dårlig samvittighed over at ligge nogen til last. Vi sætter mennesker fri, når vi viser respekt for deres selvstændige liv, for det er uværdigt at umyndiggøre mennesker. Det er en god dag i dag!

Kl. 13:27

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er ønske om en kort bemærkning til ordføreren, og det er fra fru Victoria Velasquez, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 13:27

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det, og tak til ordføreren for en god tale. Ordføreren og jeg sidder jo også side om side i de ydelsesforhandlinger, som vi har lige nu, og der er jeg glad for det samarbejde, som vi har. Der vil jeg gerne spørge, om ordføreren ikke vil knytte nogle ord til den problemstilling, som jeg også stillede spørgsmål til til den socialdemokratiske ordfører, netop om en samlevende førtidspensionist, der får den førtidspension, man gør, fordi der skulle være stordriftsfor-

dele, men som – bum! – kommer i klemme, fordi ægtefællen er kontanthjælpsmodtager og bliver ramt af gensidig forsørgerpligt på kontanthjælpen og altså får 0 kr. Hvad tænker ordføreren i forhold til det? Skal vi ikke gøre noget ved det problem?

Kl. 13:28

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 13:28

Karsten Hønge (SF):

Jo, det er rigtigt, at der findes situationer, hvor man kan sige, at det er helt åbenlyst urimeligt: Når man får det dobbelte af en kontanthjælp, er man ansvarlig for at finansiere sin partner. Og se, der er det en balance, vi skal finde mellem, at jeg på den ene side helt klart mener, at det beløb skal væsentlig højere op, og på den anden side vil jeg godt lige have, at vi får beregnet noget mere, hvad konsekvenserne af det bliver. For udfordringen, og det gælder i høj grad også for Enhedslisten, bliver, at hvis man alene får kontanthjælp, uden at der sker nogen modregning, så risikerer vi, at det bliver en løsning, som en række mennesker vælger i stedet for at vælge at gå ind i a-kassesystemet. Så vi skal finde en løsning på det, og jeg er enig i, at vi skal finde en anden grænse end den, der er i dag, som er urimelig lav. På den anden side skal vi passe på med bare at sætte det løs, fordi det kan stille a-kasserne over for en urimelig konkurrence, og det kan så til gengæld føre en masse andre negative konsekvenser med sig.

Kl. 13:29

Første næstformand (Karen Ellemann):
Fru Victoria Velasquez.

Kl. 13:29

Victoria Velasquez (EL):

Jeg er helt enig i, at vi skal styrke muligheden for, at man kan komme med i a-kassen, og også for, at folk har lyst til at organisere sig og være med i a-kassen. Problemet er jo også, at det har en masse andre konsekvenser, sådan som det er i dag. Eksempelvis arbejder min mor på et krisecenter for voldsramte ægtefæller, og det her med, at man bliver gjort økonomisk afhængig af sin partner, kan gøre det endnu mere svært, hvis man f.eks. vil ud af et giftigt forhold eller andet.

Men skal vi så ikke gøre det næste gang, når vi har en forhandling, og så prøve at se, om vi ikke kan udfordre Socialdemokratiet lidt – jeg glæder mig også til at høre, hvad Radikales synspunkt kommer til at være på det – og så også få rykket på den gensidige forsørgerpligt for kontanthjælpsmodtagere?

Kl. 13:30

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 13:30

Karsten Hønge (SF):

Jo, Enhedslisten og SF har jo langt hen ad vejen de samme tanker, men det er det, jeg har de andre med. Hvis jeg skal være med til at lave nogle løsninger, skal det være på en måde, hvor jeg er helt sikker på, at det ikke rammer a-kassemedlemskabet, for det får nogle andre fuldstændig dramatiske konsekvenser for vores arbejdsmarked. Det er det ene.

Det andet er, at problemet med, at man bliver fastholdt i et forhold, fordi man er afhængig af den andens økonomi, bliver netop løst, hvis man bryder ud, for så får man jo sin egen kontanthjælp, og så er man jo ikke afhængig af partneren mere.

En sidste ting, jeg vil sige, er, at selve det, at der er et fradrag, når to bor sammen, er jeg faktisk tilhænger af. Altså, der er et fradrag, og at det så er forskelligt for førtidspensionister og folkepensionister, er uforståeligt for mig, men selve det, at der i et vist omfang sker et fradrag, fordi der er en stordriftsfordel, kan jeg godt støtte.

Kl. 13:30

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til hr. Karsten Hønge. Der er ikke flere korte bemærkninger til SF's ordfører. Den næste ordfører kommer fra Det Radikale Venstre, og det er fru Samira Nawa.

Kl. 13:31

(Ordfører)

Samira Nawa (RV):

Mange tak. Lovforslaget her handler om at afskaffe modregning i sociale pensioner, når ens ægtefælle arbejder. Det udspringer af en aftale, som min ordførerkollega fra Socialdemokratiet redegjorde for her fra talerstolen, og da han gennemgik store dele af elementerne i aftalen, vil jeg egentlig bare mest holde mig til lovforslaget her.

Jeg synes, det er rigtig godt, at der gives et incitament til at lægge nogle flere timer på arbejdsmarkedet, for det er jo faktisk det modsatte, der har gjort sig gældende, når den her modregning har fundet sted. En ekstra indsats og flere timer på arbejdsmarkedet er noget, der lige nu er virkelig stort behov for. Vi har set en lignende model under corona, så på den måde har vi jo gjort et forsøg med det her, og det syntes jeg var rigtig godt, og det er godt, at vi også får det bredt ud.

Vi har diskuteret det her i Folketingssalen før, og jeg har stået på talerstolen som repræsentant for Radikale Venstre og har kunnet se argumenterne fra begge sider – både for en afskaffelse og for at beholde det. Blandt argumenterne for at afskaffe den her modregning har jo været den økonomiske afhængighed af ens partner, og det er så også det, som jeg bl.a. vil fremhæve i dag.

En anden ting, som det her forslag indeholder, er, at førtidspensionister ikke bliver frataget deres førtidspension i en 3-årig periode, og det vil sige, at man ikke skal være bekymret for at miste sin førtidspension, hvis man deltager på arbejdsmarkedet.

Så der er flere gode elementer i det her lovforslag, og Radikale Venstre støtter det. Tak.

Kl. 13:33

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til den radikale ordfører. Der er et ønske om en kort bemærkning, og det er fra fru Victoria Velasquez, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 13:33

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det, og tak til ordføreren for talen. Radikale Venstre har på deres årsmøde vedtaget en resolution i forhold til det her med selvstændigheden og den gensidige forsørgerpligt, og vi har jo diskuteret det ad et par omgange, også i forhold til hvor folketingsgruppen står. Som ordføreren også har sagt, har vi haft anledning til det både med borgerforslag, beslutningsforslag osv.

Men jeg kunne godt tænke mig at høre, hvor Radikale står i forhold til noget, jeg i hvert fald synes er sådan helt åbenlyst urimeligt, og som egentlig lidt er det samme, som vi kredsede om både med SF og med Socialdemokratiet, nemlig det med den her førtidspensionist, som jo får førtidspension som samlevende, fordi vedkommende er gift med en kontanthjælpsmodtager og skal forsørge denne. Men der er ikke så mange stordriftsfordele, når det er sådan, at ens ægtefælle får 0 kr. Hvad tænker Radikale at vi gør ved det problem, hvis Radikale mener, at vi skal gøre noget ved det?

Kl. 13:34

Kl. 13:37

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 13:34

Samira Nawa (RV):

Mit svar kommer egentlig til lidt at ligne det, som fru Victoria Velasquez også har fået fra både den socialdemokratiske ordfører og fra SF's ordfører, nemlig at jeg da egentlig godt kan se, at der er en udfordring dér. Det er ikke indeholdt i det her lovforslag, men vi er jo åbne for i Radikale Venstre at diskutere det.

Fru Victoria Velasquez kender den radikale resolution fra vores landsmøde, og vi har også haft den fremme i Folketingssalen ad nogle omgange, og den er jo også et udtryk for, selvfølgelig, radikale holdninger, der er i baglandet. En udfordring er jo altid finansiering, og det er også derfor, jeg har stået her på Folketingets talerstol de gange, vi har haft diskuteret det her, og kunnet, hvad skal man sige, indtage argumenter for både det ene og det andet, for det er jo også vigtigt, at tingene er finansieret, og det er en udfordring, som man så må løse i fællesskab.

Kl. 13:35

Første næstformand (Karen Ellemann):
Fru Victoria Velasquez.

Kl. 13:35

Victoria Velasquez (EL):

Jeg tror faktisk godt, at vi kan finde en finansiering, som vi ville kunne blive enige om, men det glæder jeg mig til at tage i forhandlingslokalerne.

Jeg tænker bare, at her afskaffer vi jo principperne bag gensidig forsørgerpligt for nogle i vores samfund, og det er virkelig godt. Der er så stadig nogle folkepensionister og førtidspensionister, der vil blive ramt af princippet om gensidig forsørgerpligt, hvis de f.eks. er gift med en på kontanthjælp, så derfor synes jeg egentlig også, at det hænger sammen, også fordi vi jo så ikke er helt i mål. Men hvis vi siger, at vi bliver enige om finansieringen, er Radikale så enige i, at vi skal afskaffe principperne om gensidig forsørgerpligt for alle, eller hvordan ser det ud dér?

Kl. 13:35

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 13:35

Samira Nawa (RV):

Det er sådan set korrekt, at tingene hænger sammen. For det, fru Victoria Velasquez peger på, er jo også nogle principper, netop nogle principper om, at man er økonomisk uafhængig af sin ægtefælle, og principper om, at man får et incitament til rent faktisk at lægge en ekstra indsats på arbejdsmarkedet, og på den måde går principperne jo på tværs, kan man sige. Men det synes jeg da vi skal tale om på tværs af partierne.

Det her er en del af en aftale, som vi i Radikale Venstre er rigtig glade for, både de elementer, vi behandler her, og de elementer, vi skal behandle senere. Det er en samlet aftale, som vi er rigtig glade for at være en del af, og derfor er det jo selvfølgelig det her, som vi forholder os til og tilkendegiver at vi stemmer for.

Kl. 13:36

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger til ordføreren. Den næste ordfører kommer fra Enhedslisten, og det er fru Victoria Velasquez.

(Ordfører)

Victoria Velasquez (EL):

Sejren er vor – sådan sang demonstranter foran hovedtrappen til Folketinget i dag. I har været med hele vejen, fra borgerforslaget blev stillet, hvor I lykkedes med at få samlet over 50.000 stemmer. I har udfordret politikere, lavet happenings, deltaget i debatterne, hjulpet og udfordret beregningerne. Og det siger ikke så lidt, når man er oppe imod selve Finansministeriets regnemaskine og nogle gange fuldstændig ulogiske logikker. I har hjulpet med det beslutningsforslag, vi i Enhedslisten tidligere fremsatte sammen med Alternativet. Så det er ret simpelt. Vi havde ikke stået her, hvis det ikke havde været for jer. Så I har ret, når I synger, at sejren er vor. Selv i modvind stod I op for det helt grundlæggende princip, at vi som mennesker skal have ret til gode, trygge og frie liv. Så jeg vil gerne bruge anledningen i dag til at sige jer en dybfølt tak. Må andre, der kæmper for ligestilling, retfærdighed, lade sig inspirere af jer.

Man skal mødes med respekt og værdighed, også når man bliver ramt af sygdom, og når man bliver ramt af arbejdsløshed. Vi skal ikke leve i et samfund, hvor man skal stå med hatten i hånden og gå tiggergang og føle den ydmygelse, der er i det. Det er ikke det, velfærdssamfundet handler om. Og I lykkedes med at få rigtig mange til at opdage nogle af de store revner, der er ved velfærdssamfundet. Og nu har vi mulighed for at kunne gøre det stærkere. For vi skal have et fællesskab, der gør hinanden stærkere og sikrer, at det at blive udsat for en arbejdsskade eller komme ud for en social begivenhed ikke betyder, at man fuldstændig, ja, braser sammen økonomisk eller kommer ud for en social deroute. Og vi skal sikre, at alle kan bevare en værdig levestandard, også når man bliver gammel.

I den vision er det jo fuldstændig klart, at man ikke skal gøres økonomisk afhængig af sin partner, men at man i stedet skal gøres økonomisk selvstændig. Til trods for kvindefrigørelse, kampen for velfærdssamfundet og andre oprørskampe har lovgivningen i alt for mange år været rammesat, så man simpelt hen bliver gjort økonomisk afhængig af sin partner.

Til trods for det beslutningsforslag, vi fremsatte tidligere, til trods for at borgerforslaget blev stemt ned, så ser det ud til, at vi snart, når vi tredjebehandler det, kommer til at rykke nogle kæmpe milepæle, og at det faktisk kommer til at gå igennem. Ja, det er jo helt syret. Det er lige før, at vi har to forslag i dag, som kommer til at gå igennem, og som handler om det område. Det synes jeg alligevel er lidt vildt, når man ser på den latterliggørelse og hån, vi modte for bare et år siden, altså at det aldrig nogen sinde ville gå igennem. Jeg håber ikke, at der går christiansborgfnidder i den, men at vi kan blive enige om, at det skal ske, og at det skal ske så hurtigt som muligt.

Men når det er sagt, vil jeg bare lige sige, at vi ikke har fået alle med. Vi er ikke i mål. Der er nogle, som vi mangler. Vi mangler stadig dem hvor det jo rent faktisk hedder gensidig forsørgerpligt. Det kommer til kontanthjælpsmodtagerne, hvilket jo også har givet anledning til meget debat, altså ægtefællemodregning, gensidig forsørgerpligt og det hele. Men gensidig forsørgerpligt er jo netop det, at hvis du er på kontanthjælp og din ægtefælle tjener det dobbelte, så står man faktisk og får 0 kr. Det er ikke værdigt. Selv når vi kigger på det nu, kan vi jo netop se, at det ikke er det, at der bliver skåret i ens ydelse; det er det, at man får en håndsækning, som faktisk gør, at man kommer i job. Og man kommer ikke tættere på arbejdsmarkedet eller får mere overskud ved ikke at kunne få enderne til at mødes og stå tilbage med 0 kr.

Så vi skal hele vejen. Vi skal have kontanthjælpsmodtagerne med, og jeg håber, at det lykkes at få det igennem i de gangværende ydelsesforhandlinger. Men jeg må også indrømme, at når Enhedslisten er det eneste parti, der helt klart kan sige i dag, at vi vil afskaffe gensidig forsørgerpligt for kontanthjælpsmodtagere og sikre alle en

selvstændig økonomi, så kan jeg godt blive lidt bekymret. Jeg bliver dog glad, når jeg hører, at vi f.eks. med SF kan gå lidt i tænkeboks og så se, om vi kan lave nogle delløsninger, for ethvert skridt tror jeg kan rykke rigtig meget. Så det kan være, at jeg kommer til at bede om jeres hjælp igen, for vi skal have alle med. Tak for ordet.

Kl. 13:42

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Inden jeg lige giver plads til korte bemærkninger, vil jeg minde ordføreren om, at forhandlinger i Folketingssalen er med partierne og ikke med tilhørerne. Men det er svært nogle gange at afbryde en tale, hvor der er saft og kraft i. Men det er blot en påmindelse om, at det altså er forhandling med Folketingets partier og ikke med tilhørerne.

Der er ønsker om en kort bemærkning til ordføreren, og det er først fra hr. Bent Bøgsted, uden for grupperne. Værsgo.

Kl. 13:42

Bent Bøgsted (UFG):

Tak. Inden jeg blev løsgænger, var jeg med til at forhandle det her på plads, og det undrer mig lidt, at fru Victoria Velasquez egentlig står på talerstolen og roser det her forslag om, at modregning af arbejdsindkomst nu bliver fjernet, men at Enhedslisten ikke ville være med til at lave aftalen. Enhedslisten ønskede ikke at være med til at lave den her aftale. Det kan godt være, at det var, fordi der ikke var nok med, men hvis Enhedslisten virkelig havde ønsket det, hvorfor sagde Enhedslisten så ikke til regeringen: Vi vil gerne være med til at lave aftalen her? Men Enhedslisten står ikke på papirerne. Det er da lidt underligt, at ordføreren så står på talerstolen og roser det her langt væk. For jeg går ud fra, at Enhedslisten stemmer for lovforslaget. Det er bare lidt underligt, at vi skal høre det, når man ikke ville være med til at forhandle det på plads.

Kl. 13:43

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 13:43

Victoria Velasquez (EL):

For at være helt ærlig tror jeg ikke, at hr. Bent Bøgsted synes, at det er underligt, for hvis der er noget, som spørgeren og jeg har talt om mange gange, er det, hvordan vi får afskaffet gensidig forsørgerpligt. Så jeg tror, at spørgeren udmærket godt ved, at det handler om, at vi selvfølgelig ikke vil skære i dagpengene. Vi synes, dagpengene skal genoprettes, og at de skal styrkes, og at det er en svinestreg, at man tager dagpengene fra nogle af dem, som får allermindst. Det gælder de nyuddannede. Vi har ikke den mistillid til unge, der tager en uddannelse, at de bare gør det for at skulle drive den af på dagpenge. Vi tror faktisk, at folk rigtig gerne vil ud at bruge den uddannelse, de har taget.

Jeg håber nu, hvor hr. Bent Bøgsted er blevet løsgænger, at – ja, måske – spørgeren så vil stemme imod de dagpengeforringelser, vi skal behandle senere i dag. Det ved jeg ikke. Det må jo stå åbent. Men det handler jo netop om, at vi skal sikre det sociale sikkerhedsnet. Så vi har jo om nogen arbejdet for det her, men selvfølgelig er vi imod de dagpengeforringelser, som der er i »Danmark kan mere I«.

Kl. 13:44

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 13:44

Bent Bøgsted (UFG):

Det, ordføreren siger, bekræfter mig egentlig i det, som Enhedslisten hele tiden har givet udtryk for: Hvis man ikke kan få det hele, vil

man ingenting have; så vil man ikke være med til at forhandle noget på plads, men man vil måske godt stemme for noget, når der er andre, der har taget ansvaret. Det er sådan set det, der står tilbage.

Jeg synes bare, at fru Victoria Velasquez skulle tænke over, at når man laver noget, der er godt, og som er blevet godt modtaget, og det bliver det her virkelig udeomkring, af dem, der arbejder og ikke bliver modregnet i ægtefælles eller samlevers pension på arbejdsindkomst, så skulle man sige, at det vil man gerne være med til aktivt at forhandle på plads, men fru Victoria Velasquez har altså den tilgang, og det har Enhedslisten, at hvis man ikke kan få det hele, vil man ingenting have. Det er det, der står tilbage.

Kl. 13:45

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 13:45

Victoria Velasquez (EL):

Det er simpelt hen noget sludder. Vi vil bare ikke tage penge op af lommen på nogle af dem, som har allermindst. Med de stigende energipriser og fødevarerpriser synes jeg, det er fuldstændig alarmende, at man vil fjerne den såkaldte grønne check fra kontanthjælpsmodtagere – nogle af dem, som bliver ramt allerhårdst af de stigende priser.

Så nej, vi har lavet masser af aftaler, hvor vi ikke når hele vejen. Vi kæmper skridt for skridt for, at det skal være i den rigtige retning, men det er fuldstændig rigtigt: Du kan regne med, at Enhedslisten ikke kommer til at tage penge op af lommen på nogle af dem, der har allermindst, og det er også det, vi står ved i dag.

Kl. 13:46

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Karsten Hønge, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:46

Karsten Hønge (SF):

Jo, jo, jeg synes da, at Enhedslisten sagtens kan have seriøse argumenter for, hvordan man finansierer det, men vi må bare slå fast, at Enhedslisten *ingen* andel har i at afskaffe partnerindkomstafhængigheden – overhovedet. Så jeg kan godt lide, at Enhedslisten støtter forslaget, og jeg kan sagtens acceptere, at det er helt legitime argumenter, men vi må også bare slå fast, og det må fru Victoria Velasquez også gøre, at Enhedslisten *ingen* aktier har i det her fantastiske fremskridt, vi laver i dag – altså *ingen* som i overhovedet ingen aktier og ingen andel i det. Det her er noget, der kom, bl.a. fordi SF er en del af forhandlingerne. Det er sådan set bare et faktum.

Jeg kunne godt tænke mig lige at blive lidt ved den diskussion, som jeg havde med fru Victoria Velasquez tidligere. Når jeg tænker på, hvor høj Enhedslisten egentlig mener kontanthjælpen skal være, og hvis man så fuldstændig ophæver enhver form for modregning eller gensidig forsørgerpligt – vi kan kalde det forskellige ting – hvornår er det, at man støder på det, at det ikke er attraktivt at være medlem af en a-kasse? Er det ikke et dilemma, som Enhedslisten anerkender?

Kl. 13:47

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 13:47

Victoria Velasquez (EL):

Det håber jeg virkelig at SF vil trække tilbage, fordi det ved ordføreren jo udmærket godt ikke passer. Vi har været rigtig mange, som

har kæmpet for, at vi står her i dag, og jeg synes faktisk, det er lidt pinligt, at SF prøver at tage hele æren for det selv. SF stemte ikke engang for det borgerforslag, da det kom. Der er én herinde i rummet, som faktisk skal have noget credit for, at det var en del af forhandlingerne. Man kan jo diskutere, hvem der er en del af forhandlingerne; jeg vil da sige, at nogle af dem, der har været allerstærkest i forhandlingerne, jo faktisk har været nogle, der ikke har været i forhandlingslokalet, men uden for forhandlingslokalet. Men ellers er det jo faktisk ministeren, der har fået vreden armen om på regeringen og fået det med ind i regeringsforslaget. Det er jo ikke SF, der har fået det her ind på forhandlingsbordet; det lå der faktisk allerede. Så det fuldstændig at negligere alt det, der har ligget op til, at ministeren tog det med ind til forhandlingsbordet, og det, der gjorde, at ministeren havde styrken til at kunne presse det igennem over for regeringen, synes jeg altså er lidt mærkeligt.

I forhold til den anden del har vi fokus på, at der bliver levet op til, at der er det rådighedsbeløb, som der er masser af evidens for, og som ROCKWOOL Fonden også peger på, så man har mulighed for at leve et sundt liv, om man er arbejdsløs eller ej. Det betyder jo så, at nogle dagpengemodtagere, som har flere børn, faktisk kan få supplerende kontanthjælp, hvis det er tilfældet.

Kl. 13:48

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Karsten Hønge.

Kl. 13:48

Karsten Hønge (SF):

Jeg har intet behov for, at SF skulle tage æren for det. Fru Victoria Velasquez hørte jo også min ordførertale. Den deler jeg gerne, i hvert fald med forligspartierne. Men at man står uden for et forlig og siger, at man har ansvaret for det, der foregår inde i forliget, er simpelt hen så avanceret, at det ikke har nogen gang på jorden.

Jeg ved da godt, at Enhedslisten støtter det, men man har ikke haft nogen indflydelse på det her, overhovedet. Det er noget, forligspartierne har klaret – og med en god minister i spidsen: Ja, det er rigtigt, men Enhedslisten er ikke en del af det forlig, der nu afskaffer partnerindkomstafhængigheden.

Men jeg synes bare, at vi må have en fælles interesse i at forsvare a-kassesystemet, og derfor er det bare, at jeg spørger til den der eftertanke og den der dialog, vi skal have om, at man ikke bare kan have kontanthjælpen og afskaffe enhver form for afhængighed, uden at det risikerer at komme i konkurrence med a-kassesystemet.

Kl. 13:49

Første næstformand (Karen Ellemann):
Victoria Velasquez.

Kl. 13:49

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det. Der kommer SF jo heller ikke uden om det ansvar, der er: både tidligere, da man udhulede su'en for de unge, og nu, hvor man vil udhule dagpengene for de unge. Så på den måde tager man jo selvfølgelig ansvar for de aftaler, man vælger at gå ind i. Jeg er helt overbevist om – nu har vi også et beslutningsforslag senere i dag – at vi godt kunne have lykkedes med at afskaffe principperne bag gensidig forsørgerpligt, uden at vi skulle tage penge op af lommen på nogle af dem, som har allermindst. Der er blevet givet massivt mange skattelettelser til nogle af de rigeste i vores samfund. Man kunne godt have fundet finansieringen på en anden måde. (*Første næstformand* (Karen Ellemann): Tak!).

Okay, vi må tage den anden diskussion i forhold til dagpengene, men den synes jeg også er vigtig.

Kl. 13:49

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tiden er desværre gået, men tak til fru Victoria Velasquez. Der er ikke flere korte bemærkninger til ordføreren. Den næste ordfører kommer fra Det Konservative Folkeparti, og det er hr. Niels Flemming Hansen. Velkommen.

Kl. 13:50

(Ordfører)

Niels Flemming Hansen (KF):

Tak for ordet, formand. Her er der jo tale om, at man vil forsøge at afskaffe modregningen i folkepensionen, hvis ens ægtefælle går ud og tager et job af mere eller mindre lang varighed. Det er et rigtig sympatisk forslag, som vi som udgangspunkt støtter meget op omkring. Vi har selv et lignende forslag senere på dagen, og i lyset af det stiller vi os således, at vi følger udvalgsbehandlingen og tager stilling til forslaget i løbet af denne. Tak.

Kl. 13:50

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger til ordføreren. Den næste ordfører kommer fra Dansk Folkeparti, og det er hr. René Christensen.

Kl. 13:50

(Ordfører)

René Christensen (DF):

Tak for det, formand. Dansk Folkeparti er også rigtig glade for, at lovforslaget nu kommer frem. Modregningsreglerne har der længe været debat om. Jeg husker, at der har været debat om dem, lige så længe som jeg har været medlem af Folketinget, og at der har været mails i mailboksen, hvor folk har ment, at det her har været uretfærdigt, altså at man kunne blive straffet, fordi man havde en partner, som stadig væk var på arbejdsmarkedet. Det får vi heldigvis gjort op med nu. Vi får også gjort op med det i en tid, hvor der faktisk er brug for den arbejdskraft, som er derude. Og man bliver også nødt til at være ærlig og sige: Penge har en værdi, og selvfølgelig sker der det, at hvis man ikke har en værdi af sit arbejde, fordi ens partner bliver modregnet, når man bor i samme husstand, så mister man motivationen i forhold til det.

Derfor må vi bare sige, at de mange mails og også de borgerforslag og andet, der har været, selvfølgelig har gjort indtryk. Og derfor er det for Dansk Folkeparti en glæde, at vi nu kan stå her med et forslag, som tager hånd om det. Jeg er også finansordfører, og jeg vil gerne sige, at jeg har prøvet under skiftende regeringer, og jeg har haft det med til diverse finanslovsforhandlinger, hvor det ikke er lykkedes. Så i dag er faktisk en af de der dage, hvor man står med noget politik, som kommer igennem, og som man har arbejdet med i mange år, og det glæder vi os over.

Så skal man jo huske, at med det her er der selvfølgelig også nogle bagsider. Det kommer vi til senere. Der har vi også et forslag til, hvordan man skal finansiere det. Og sådan er politik; det er prioritering. Og når Enhedslisten står heroppe på talerstolen og siger, at man glæder sig over alt det gode, der sker, men at man vil ikke tage ansvar for det, så er det, fordi man ikke vil prioritere. Når der er noget, man vil, er man også nødt til at tage tidslerne med. Og jeg vil fra Dansk Folkepartis side gerne sige: Vi gør det med åbne øjne. Vi synes, den her sag har været utrolig vigtig, og derfor er vi også villige til at betale prisen, altså stå inde for finansieringen. Det er en god dag i dag for Danmark, men det er også en god dag for de familier, som har været ramt af de her modregningsregler.

- Kl. 13:52 har været i fuld beskæftigelse i en lang periode, for ellers havde de ikke optjent retten til at være på dagpenge. Så de er sådan set stærke alle sammen.
- Første næstformand (Karen Ellemann):**
Tak til ordføreren. Der er ønske om en kort bemærkning til ordføreren fra fru Victoria Velasquez, Enhedslisten. Værsgo.
- Kl. 13:52 Så er det vigtigt, at vi har et system, der også sørger for, at man kommer ud igen. Men det, der er det allervigtigste, er jo, at man melder sig ind, sådan at man både har forsikringen, men også den styrke, i forhold til at den danske model har den værdi, som den har. Og så vil jeg gerne sige igen, at kontanthjælp er en midlertidig ydelse, som man er på.
- Victoria Velasquez (EL):**
Det er jo så lidt trist, hvis Dansk Folkeparti er gået fra at være dem, der forsvarer den lille mand, til, at det nu åbenbart ikke gør noget indtryk på dem, at der er mennesker, der ikke kan betale for deres fødevarer eller klare de stigende energipriser, siden man synes, det er fint nok at skulle fjerne 500 kr. fra f.eks. kontanthjælpsmodtagerne eller de nyuddannede. Men sådan er vi jo så forskellige.
- Kl. 13:55 Jeg vil spørge, om Dansk Folkeparti mener, at man skal gå hele vejen og sørge for, at vi får afskaffet principperne bag gensidig forsørgerpligt også for kontanthjælpsmodtagere.
- Første næstformand (Karen Ellemann):**
Ordføreren.
- Kl. 13:53 (Ordfører)
Lars Boje Mathiesen (NB):
Tak, formand. Man siger, at en sejr har mange fædre, og jeg synes, at den her debat bærer meget præg af, at nu er det gået igennem, og så vil alle gerne sige: Det er os, der har sørget for, at det kommer igennem osv. Jeg tror bare, at vi tør kan konstatere, at der ikke skete noget med det her, før Nye Borgerlige kom i Folketinget. Så har vi også blandet os ind i den.
- Kl. 13:55 Sagt med et mere seriøs tilsnit synes jeg, det er rigtig dejligt, at det her bliver ændret. Det har været Nye Borgerliges politik, lige siden vi blev stiftet, at man skulle fjerne ægtefællemodregning. Derfor synes vi, det er dejligt, at det sker. Vi er ikke med i den aftale, den store aftale. Der var nogle andre ting, vi ikke var enige i, men derfor kan vi jo sagtens anerkende det og synes, at det her er rigtig. Jeg tror ikke, der er nogen, der er i tvivl om, at både min og Nye Borgerliges holdning er, at det her system var – nu bliver det lavet om, men var – indrettet forkert. Man ville aldrig nogen sinde have indrettet et system, som vil gøre det svært for folk at være sammen som par og finde kærligheden. Jeg tror måske, at det er det, som jeg er rigtig glad for at man gør op med i dag. Man skaber simpelt hen nogle bedre muligheder for par for at blive sammen, men man skaber også bedre muligheder for folk, som er på de her ydelser, for at kunne gå ud og finde kærligheden. Og hvis der er noget, vi trænger til i dag i vores samfund, så er det da lidt mere kærlighed. Så på den måde er vi rigtig, rigtig glade for, hvad det her lovforslag indeholder.
- Kl. 13:54 Så er der også et element i lovforslaget – det har der ikke været fokuseret på – omkring førtidspensionen, hvor man vil frede den i 3 år. Der har jeg nogle spørgsmål i udvalgsbehandlingen til det snit, der er lavet omkring de 220.000 kr., som man må tjene hvert år og stadig væk bevare førtidspensionen. Umiddelbart er det et højt beløb at måtte tjene 220.000 kr. og så stadig væk være på en ydelse, så det har vi nogle spørgsmål til, som skal afklares.
- Første næstformand (Karen Ellemann):**
Fru Victoria Velasquez.
- Kl. 13:54 (Ordfører)
Ole Birk Olesen (LA):
Tak for det. Det her lovforslag rummer to elementer. Det ene handler om at fjerne partnermodregningen ved førtidspension, folkepension og seniorpension. Det kan genfindes i et beslutningsforslag, som kommer senere, som vi har været med til at fremsætte, og som vi derfor stemmer for.
- Victoria Velasquez (EL):**
Der er tanken jo, at netop kontanthjælpen er midlertidig og skal være det laveste sociale sikkerhedsnet, der griber en. Det tror jeg der kommer en debat om senere. Men der er det jo ærgerligt, at vi faktisk forpassede den mulighed, der var, for at genoprette dagpengene, så det kun bliver de der 3 måneder for de allermest ressourcestærke dagpengemodtagere i den her aftale »Danmark kan mere I«. For vi kommer ikke uden om, at der er brug for en genopretning af dagpengene.
- Kl. 13:57 Hvad angår mit første spørgsmål: Hvordan kan det være, at man ikke vil det? Mener ordføreren, at kontanthjælpsmodtagere kommer tættere på arbejdsmarkedet ved at have 0 kr., eller hvorfor er det, at ordføreren synes, det er en god idé, at det princip gælder, når man er på kontanthjælp?
- Første næstformand (Karen Ellemann):**
Ordføreren.
- Kl. 13:54 (Ordfører)
Ole Birk Olesen (LA):
Tak for det. Det her lovforslag rummer to elementer. Det ene handler om at fjerne partnermodregningen ved førtidspension, folkepension og seniorpension. Det kan genfindes i et beslutningsforslag, som kommer senere, som vi har været med til at fremsætte, og som vi derfor stemmer for.
- René Christensen (DF):**
Nej, det vil vi faktisk ikke. Og man skal jo lige huske, at kontanthjælp er en midlertidig ydelse. Det er ikke meningen, at man skal leve et liv på kontanthjælp. Og så er jeg meget enig i det, der tidligere er sagt fra SF's side, om, at vi ikke skal lave et konkurrerende offentligt system i forhold til vores a-kassesystem. Den danske model er utrolig vigtig, og det er det sikkerhedssystem, som er i den, også, og derfor skal man tage kontanthjælp som en midlertidig ydelse. Derfor er det også vigtigt, når man kigger på de her ydelser, at sige, at det jo er folk, der har livslange ydelser – det er folkepension, det er førtidspension, det er seniorpension. Og der giver det selvfølgelig mening, at vi nu fjerner den her modregningsregel, der har været.
- Første næstformand (Karen Ellemann):**
Ordføreren.
- Kl. 13:54 (Ordfører)
Ole Birk Olesen (LA):
Tak for det. Det her lovforslag rummer to elementer. Det ene handler om at fjerne partnermodregningen ved førtidspension, folkepension og seniorpension. Det kan genfindes i et beslutningsforslag, som kommer senere, som vi har været med til at fremsætte, og som vi derfor stemmer for.
- René Christensen (DF):**
Først vil jeg i forhold til dagpengene gerne sige, at man skal huske, at hvis man får den høje sats, kommer man jo fra fuld beskæftigelse og har været i den i en lang periode. Så jeg vil vove at påstå, at alle, der kommer på dagpenge dag et, er stærke lønmodtagere – folk, der

I det her lovforslag er der imidlertid også et andet element, som handler om, at man som førtidspensionist skal kunne arbejde rigtig meget og tjene rigtig mange penge, uden at kommunerne kan frakende denne førtidspensionist sin førtidspension. Altså, selv om førtidspensionisten har en betydelig arbejdsevne, skal personen alligevel fortsat modtage førtidspension, uden at det kan frakendes af kommunen, og det er vi ikke tilhængere af, så vi ender med at stemme imod dette lovforslag.

Kl. 13:59

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er ikke ønske om korte bemærkninger til ordføreren. Næste ordfører er hr. Bent Bøgsted, uden for grupperne. Velkommen.

Kl. 13:59

(Privatist)

Bent Bøgsted (UFG):

Tak for det, formand. Den her aftale er jo en, jeg selv har været med til at få på plads, og jeg er kun glad for, at det er lykkedes. Det har taget lang tid, men med det her er det lykkedes at få på plads, at der ikke skal ske modregning i folkepension, førtidspension eller seniorpension, hvis man har en ægtefælle eller samlever, der er på arbejdsmarkedet. Så skal arbejdsindkomsten ikke modregnes, og det er kun et stort skridt i den rigtige retning mod at få fjernet meget af den modregning, der ligger. Det skulle være sket for lang tid siden, men nu lykkes det her.

Der er så et element, der ikke er med, som også lå i aftalen. Det var netop modregning af arbejdsindkomst i egen pension, men jeg håber, ministeren lige kan forklare, hvornår det lovforslag kommer. Det er noget med, at det vist først kommer i næste samling, men jeg håber, at ministeren lige kan forklare, når ministeren kommer på talerstolen, hvordan det hænger sammen, for det er også en del af den aftale, der ligger, og det sætter vi stor pris på.

Jeg repræsenterer jo ikke længere mit tidligere parti, som jeg gjorde, dengang jeg var med til at forhandle det på plads, men en lille løsgængergruppe på seks mandater. Det vægter også lidt. Der er mig selv, og så er det fru Liselott Blixt, fru Karina Adsøl, hr. Hans Kristian Skibby, fru Lise Bech og fru Marie Krarup. Med seks mandater støtter vi det her forslag, og vi ser frem til den kommende behandling af forslaget.

Kl. 14:01

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til hr. Bent Bøgsted. Der er ikke ønske om korte bemærkninger til hr. Bent Bøgsted, og således kan jeg give ordet til beskæftigelsesministeren. Velkommen.

Kl. 14:01

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Mange tak for ordet, og også en rigtig stor tak for de mange faldne bemærkninger. For under 4 måneder siden indgik regeringen en bred og ambitiøs aftale med SF, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti, Kristendemokraterne og nu også siden hen bakket op af arbejdsfællesskabet, i dag repræsenteret ved hr. Bent Bøgsted her i salen. Det er en aftale, der bl.a. skal gøre det mere attraktivt for seniorer at arbejde, og som jo samtidig også har den fordel, at det ikke rammer den ikkearbejdende ægtefælle.

I dag er vi jo klar til at tage endnu et skridt for at gøre aftalen til virkelighed, så den kan komme de mange pensionister og deres partnere til gode. Lovforslaget handler om at afskaffe modregning i social pension, når en ægtefælle eller samlever arbejder. Med forslaget fjerner vi, som mange har været inde på i dag – og heldigvis med både opbakning og glæde – de regler, der i dag betyder, at pensionister straffes økonomisk, hvis deres ægtefælle eller samlever

arbejder. Det er et forslag, som ca. 100.000 folkepensionister, førtidspensionister og seniorpensionister kan få gavn af. Det er jo rigtig, rigtig positivt. Derfor forventer vi selvfølgelig også, at flere seniorer og pensionister vælger at fortsætte med at arbejde, fordi det ikke længere vil gå ud over partnerens pension. Det er særdeles positivt, særlig i en tid med mangel på arbejdskraft.

I den henseende synes jeg også, at historien om det her forslag, som har været så debatteret igennem en række år, indeholder en meget smuk og meget positiv fortælling om vores demokratis tilstand. Det bliver der for tiden sagt mangt og meget om, men det er jo altså også rigtigt, at det bl.a. er en borgergruppe, som i løbet af en relativt kort tidsperiode har været med til at fremme det her spørgsmål, så der i dag er politisk opbakning. Der er forhandlet og lavet en aftale, som der er fundet finansiering til, og som vi i dag har første behandling af. Det var jo så selvfølgelig ikke sket uden Folketingets partiers vilje og evne til at prioritere, men det rummer alligevel den smukke og positive fortælling om tilstanden i vores demokrati.

Senere i dag skal vi behandle to beslutningsforslag, som indeholder næsten identiske forslag om modregning som det her forslag. Begge beslutningsforslag er fremsat af Venstre, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige og Liberal Alliance, og det glæder mig, at partierne i begge sider af salen ønsker at gøre en forskel for seniorer på arbejdsmarkedet. Det er nemlig det, det handler om – at gøre en reel forskel for seniorer på arbejdsmarkedet og for deres ægtefæller eller samlevere. Det skal ikke handle om Christiansborgfnidder, og hvilket parti der kommer først over målstregen. Jeg synes, at vi skal skubbe drillerierne til side. Jeg ser beslutningsforslagene som udtryk for, at vi grundlæggende gerne vil opnå det samme resultat. Så lad os nu i fællesskab vedtage de nye regler, der kan hjælpe en masse pensionister.

Inden længe – også for at svare på hr. Bent Bøgsteds spørgsmål – vil regeringen også fremsætte et lovforslag om afskaffelse af modregning i folkepension som følge af pensionistens egen arbejdsindtægt. Det følger af den samme politiske aftale. Det er et forslag, som betyder, at folkepensionister kan arbejde endnu mere, end de kan i dag, uden at blive modregnet i folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg. Forslaget skønnes at kunne komme ca. 50.000 folkepensionister til gode. Så lad os nu stå sammen i Folketinget; vi er tydeligvis enige om ændringerne.

Med dagens lovforslag vil vi også sikre førtidspensionister mod frakendelse af førtidspension i en 3-årig periode. Det betyder, at personer på førtidspension kan prøve kræfter med beskæftigelse uden at skulle bekymre sig om at få frakendt pensionen. Jeg mener, at vi med forslaget sikrer nogle rigtig gode vilkår for, at de pensionister, der kan og vil, kan give en ekstra hånd med på arbejdsmarkedet. Derudover indeholder lovforslaget et forslag om, at kommende modtagere af tidlig pension og seniorpension skal omfattes af ordningen om en mindre intensiv beskæftigelsesindsats. De sidestilles altså med kommende folkepensionister, som også møder færre krav de sidste 6 uger inden pension.

Afslutningsvis vil jeg bare endnu en gang takke partierne for den gode behandling af lovforslaget, som jeg synes at drøftelsen i dag har været udtryk for, og jeg ser selvfølgelig frem til udvalgets behandling.

Kl. 14:06

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ministeren. Der er et par korte bemærkninger, og den første er fra fru Victoria Velasquez, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 14:06

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det. Og tak til ministeren for talen og også for at anerkende, at bevægelse skaber forandringer i vores samfund og kan være med

til at rykke et helt Folketing. Jeg synes faktisk, det var rigtig stærkt, at ministeren anerkendte og kvitterede for det.

Kl. 14:09

Jeg håber også, at vi kan blive enige om at stoppe den mindrereregulering og udhuling af folkepensionen og førtidspensionen, som vi ser, da det jo også er nogle af de problemer, vi ser ind i, og som også kræver en oprydning.

Ministeren sagde i sin tale, at en førtidspensionist blev straffet økonomisk, men det er der jo stadig nogle førtidspensionister, der kommer til at blive, f.eks. hvis de er gift med en person på kontanthjælp, for så bliver de ramt af den gensidige forsørgerpligt, og så får kontanthjælpsmodtageren 0 kr., og førtidspensionisten skal trods lavere førtidspension forsørge denne ægtefælle. Hvad tænker ministeren om den problemstilling?

Kl. 14:07

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 14:07

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Jeg vil starte med sige, at vi er åbne over for at drøfte alle problemstillinger. Jeg synes dog også, at hr. Karsten Hønge i sin ordveksling med fru Victoria Velasquez havde nogle gode argumenter og også, synes jeg, nogle meget, meget relevante opmærksomhedspunkter. Det handler jo grundlæggende om, at hvis man er og står til rådighed for arbejdsmarkedet – hvilket man jo gør, når man er en del af vores underste sikkerhedsnet, i modsætning til hvis man eksempelvis får folkepension eller en af de andre tildelte pensionsydelse – så skal det også være attraktivt at forsikre sig selv mod ledighed. Og der skal man altså bare holde tungen lige i munden, så man ikke kommer til at rokke ved nogle balancer, som gør, at eksempelvis kontanthjælpsmodtagere ikke har det fornødne incitament til at forsikre sig selv mod arbejdsløshed.

Kl. 14:08

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Victoria Velasquez.

Kl. 14:08

Victoria Velasquez (EL):

Men det er jo en farlig slutning, og det er noget, der er startet herinde fra Christiansborg. Utrolig få på dagpenge får 90 pct. af deres tidligere indkomst i dagpengesats, fordi man er blevet ved med at sænke maksimumudbetalingen på dagpengene. Og hvis man skal følge den logik til ende, vil det være sådan, hvis dagpengene skal blive ved med at være udhulede, at der så også vil blive ved med at være en udhuling i forhold til det laveste sociale sikkerhedsnet. Det er jo vildt farligt at gå den vej, for det betyder, at vi går væk fra, at alle skal sikres en eller anden form for rimelig levestandard. Kan ministeren ikke godt se det?

Kl. 14:09

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 14:09

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Vi mener helt klart, at alle skal sikres en eller anden form for minimumslevestandard, men jeg må også bare lige korrigere: Det er jo ikke få danskere på arbejdsmarkedet, det handler om – jeg tror også, hr. René Christensen sagde det før. Når vi senere i dag skal behandle forslaget om at lave et tillæg til dagpengene på de her lidt over 3.500 kr., vil det jo styrke sikkerhedsnettet for mere end en million danske lønmodtagere, som har optjent retten til det, som har kvalificeret sig til det gennem fast tilknytning til arbejdsmarkedet og a-kassen.

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Bent Bøgsted, uden for grupperne. Værsgo.

Kl. 14:09

Bent Bøgsted (UFG):

Jeg vil bare lige sige tak til ministeren for at tage det sidste forslag med. For det var jo et forslag, som jeg sammen med hr. Kristian Thulesen Dahl fra Dansk Folkeparti arbejdede hårdt på at få igennem, altså at netop modregningen i egen pension kom med, og jeg kan forstå på det hele, at det kan nå at træde i kraft samtidig med det her den 1. januar 2023, så det sætter vi stor pris på. Vi synes bare, at det skulle have været med allerede nu.

Jeg vil så bare lige benytte lejligheden til at høre ministeren, om ministeren måske samtidig er klar til at se på, om man kunne lade efterlønnere arbejde lidt mere ved siden af. For dem, der er på tidlig pension, må jo tjene 24.000 kr. uden modregning, og der kunne man jo også give efterlønnere lov til, at der skulle være noget uden modregning. Jeg vil bare lige høre ministerens mening om det, og om det var en mulighed, vi kunne blive enige om.

Kl. 14:10

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 14:10

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Først og fremmest vil jeg måske også bare lige uddybe det lovforslag, som vil blive fremsat i den næste samling, omkring modregning af egen indkomst, og det skyldes helt grundlæggende, at vi giver Udbetaling Danmark tid til at foretage de nødvendige systemændringer. Når vi så fremsætter det lovforslag, vil det træde i kraft den 1. januar 2024, men det vil for pensionisterne virke med tilbagevirkende kraft fra den 1. januar 2023, så det får den effekt, der også er aftalt med bl.a. hr. Bent Bøgsted.

Kl. 14:11

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 14:11

Bent Bøgsted (UFG):

Ja, det er jo helt fint. Ministeren svarede så ikke lige på det spørgsmål med efterlønnere, og om der var en mulighed for at tilgodese dem. For det er jo et spørgsmål om arbejdsudbud, om at få nogle flere til at arbejde. Vi har også hørt, at der er mange steder, bl.a. inden for sundhedsområdet, hvor de efterlyser, at efterlønnere må have lov at lave noget mere uden modregning. Var ministeren også klar til at se på den problematik?

Kl. 14:11

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 14:11

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Det er klart, at vi generelt lytter til de mange forslag, der er. Jeg tror jo, at det, man skal huske, er, at modregningsreglerne i efterlønnen – som jeg også tror efter regeringens opfattelse blev lavet for hårde i sin tid, da man lavede reformen med efterløn i 2010/2011 – følger et andet regelkompleks end det her, og at de har nogle andre logikker.

Det er også korrekt, at vi lige nu har overvejelser om, om man i hvert fald midlertidigt i den nuværende situation i lyset af Ukraine-krisen skal lempe nogle af de regler, både for så vidt angår

efterlønnen, men også de andre pensionsydelser, så folk kan arbejde nogle flere timer. Og det tager vi jo med i de drøftelser, der skal være senere i den her uge.

Kl. 14:14

Kl. 14:12

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Den næste korte bemærkning er til fru Jette Gottlieb, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 14:12

Jette Gottlieb (EL):

Det er, fordi jeg undrede mig lidt over ministerens logik om, at man var nødt til at udhule ydelserne, fordi man udhulede dagpengene, og dermed sikrede, at der ikke var en forkert balance. Men det kan jo ikke gælde førtidspensionisterne. Kan det?

Kl. 14:12

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 14:12

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Jeg tror ikke, jeg har gjort mig til talsperson for en logik om, at man var nødt til at udhule det ene eller det andet. Jeg tror, at jeg grundlæggende har det synspunkt, at vi er nødt til at holde tungen lige i munden, når vi snakker om ægtefællemodregning, for så vidt angår kontanthjælpsmodtagere og andre pensionsydelsesmodtagere. For grundlæggende er det jo sådan, at folk, der er på kontanthjælp, er på vores underste sikkerhedsnet, fordi de til syvende og sidst ikke kan finde et arbejde.

Jeg synes, det er vigtigt – det er også noget, der pågår i de også svære drøftelser, vores to partier har med hinanden omkring ydelsessystemet generelt – at der er en økonomisk gevinst ved at være i arbejde, ligesom det også er vigtigt, at der er et fornødent incitament til at forsikre sig selv mod arbejdsløshed i en a-kasse. Og de balancer skal man holde sig for øje, når vi diskuterer de her ting.

Kl. 14:13

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Jette Gottlieb.

Kl. 14:13

Jette Gottlieb (EL):

Jo, men den balance sikres jo ikke i et par, hvor den ene er kontanthjælpsmodtager og den anden er førtidspensionist. Så problemet ligger i, at folk har meget forskellige tilgange til det her. Men kunne ministeren overveje i stedet for en gensidig forsørgerpligt måske at tænke i nogle baner, hvor man sagde, at man ville modregne for fælles husførelse og sådan nogle ting, så man afskaffede afhængigheden, men erkendte, at der selvfølgelig er en fordel ved, at man bor to i én bolig?

Kl. 14:14

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 14:14

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Jeg tror i hvert fald, det er ret afgørende, at vi anerkender, at der er en forskel på at være uden for arbejdsmarkedet, fordi du mangler et arbejde, eller fordi du er på en tilkendt pensionsydelse, hvad enten den skyldes, at du er for syg til at arbejde, eller at du har krydset pensionsalderen. Og så må vi jo selvfølgelig diskutere, om der kan laves justeringer osv. Vi er altid åbne over for idéer, men jeg kan ikke på stående fod udtale mig forudsætningsløst i forhold til, hvad for omkostninger og følgevirkninger det måtte have.

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til beskæftigelsesministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Beskæftigelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 173:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om sygedagpenge og barselsloven. (Indførelse af et beskæftigelsestillæg, nedsættelse af dagpengeperioden for dimittender, nedsættelse af dimittendsatsen for ikke-forsørgere, indførelse af et sprogkrav til modtagere af dimittenddagpenge m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard).

(Fremsættelse 26.04.2022).

Kl. 14:15

Forhandling

Første næstformand (Karen Ellemann):

Forhandlingen er åbnet, og den første ordfører kommer fra Socialdemokratiet, og det er hr. Henrik Møller. Velkommen.

Kl. 14:15

(Ordfører)

Henrik Møller (S):

Tak for det, formand. Som jeg nævnte før, ser det godt ud med økonomien, den er stærk – den danske arbejdsmarkedsmodel er stærk. Med 2 års pandemi har grundstenen i vores arbejdsmarkedsmodel vist sin betydning og sin styrke, og selv om vores arbejdsmarked er godt rustet til fremtiden, mødes vi selvfølgelig også af hastige forandringer. Den grønne omstilling, den teknologiske udvikling og globaliseringen ændrer virksomhedernes behov og stiller nye krav til arbejdsstyrkens kompetencer, og derfor er der også behov for, at vi investerer i fremtidens arbejdsmarked. Vi skal styrke sammenhængskraften i den danske model og skabe et stærkere organiseret arbejdsmarked. Vi skal tilskynde til, at dimittender kommer hurtigere i job, og vi skal investere i vores dagpengesystem. Det har en række partier i Folketinget taget ansvar for med aftale om reformpakke for dansk økonomi, som vi indgik tilbage tidligere i januar.

Lovforslaget, vi skal behandle nu, handler om at investere i fremtidens arbejdsmarked ved at styrke sammenhængskraften i den danske arbejdsmarkedsmodel. Det danske dagpengesystem er et vigtigt ben i den danske flexicuritymodel, hvor virksomheder kan hyre og fyre betinget af tryghed og sikkerhed for lønmodtagerne i tilfælde af ledighed. Vores dagpengesystem er en kollektiv og solidarisk forsikringsordning, som størstedelen af arbejdsstyrken bakker op om. Det er også en afgørende del af den danske model – noget, som vi skal stå vagt om, kæmpe for, hvis vi vil bevare den måde, som arbejdsmarkedet er indrettet på. Men en solidarisk forsikringsordning virker kun efter hensigten, hvis der er opbakning til den blandt danskerne, og derfor er det også bekymrende, at der igennem de sidste par år er sket en kraftig stigning i antallet af danskere, som tegner private

lønforsikringer, enten som et supplement til dagpenge eller også helt uden om dagpengesystemet.

Derfor blev vi sammen med aftalepartierne bag aftalen »Hurtigere i job, et stærkere arbejdsmarked, investeringer i fremtiden og innovative virksomheder« enige om at investere i dagpengene uden at gå på kompromis med, at der stadig væk skal være en tydelig gevinst ved at tage arbejde. Vi foreslog derfor at hæve den maksimale dagpengesats med 3.649 kr. om måneden, og det betyder, at man vil kunne få udbetalt op til 23.000 kr. om måneden. Jeg tror, det er vigtigt at understrege, at det aldrig er mere end 90 pct. af den tidligere indkomst, og vi fastholder derfor også den individuelle beregning af dagpengesatsen. Vi forøger også kun den maksimale dagpengesats i de første 3 måneder af ledighedsperioden, og derfor er vores investering også målrettet dem, som for en kort stund står imellem to job, som har været med i og har bidraget til den kollektive ordning gennem flere år, og som har haft en fast tilknytning til arbejdsmarkedet. Vi styrker trygheden og sikkerheden for den enkelte lønmodtager.

Men man kan sige, at dagpengesystemet også er udfordret af, at en voksende andel af dagpengemodtagerne udgøres af nyuddannede dimittender – dvs. personer, som ikke nødvendigvis har indbetalt og bidraget til arbejdsløshedsforsikringen. Der er med andre ord nogle særlige gunstige vilkår for nyuddannede dimittender i dagpengesystemet – vilkår, som ingen andre i arbejdsstyrken har adgang til. Vi ser også en voksende andel af dimittender i dagpengesystemet. Hver fjerde af alle dagpengemodtagere er nyuddannet. I 2019 var det sådan, at 40 pct. af nyuddannede startede deres arbejdsliv med en dagpengeperiode. Det handler lidt om sammenhængskraft og retfærdighed, og i en tid, hvor virksomhederne mangler hænder, mener jeg kun det er rimeligt, at vi også beder de nyuddannede om at bidrage mere. Derfor foreslås det at nedsætte dimittendsatsen, så den kommer til at ligne su-satsen mere. Derudover foreslås det at nedsætte dagpengeperioden for dimittender fra 2 til 1 år.

Opsummerende kan man sige, at lovforslaget her har til formål at genoprette balancerne og rimeligheden i vores dagpengesystem. Det er vigtigt, hvis vi i fremtiden også skal have et stærkt dagpengesystem, der holder hånden under lønmodtagerne og sikrer virksomhedernes evne til at agere fleksibelt og i takt med konjunktursvingninger. Det er klogt, og det kan vi fra Socialdemokratiets side naturligvis støtte. Tak for ordet.

Kl. 14:20

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er et par korte bemærkninger til ordføreren, først fra fru Jette Gottlieb, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 14:20

Jette Gottlieb (EL):

Jeg vil gerne spørge til den der meget adfærdsregulerende effekt, som det skulle have, at man tager pengene fra dimittenderne. Grunden til, jeg spørger, er, at STAR jo kom med deres rapport over den sidste nedsættelse af dimittendsatsen – den kom de med i går – og der står meget præcist, og jeg citerer fra deres resumé: »... at den fundne effekt ikke kan tolkes som en reformeffekt (dvs. ikke kan tolkes som en isoleret virkning af den lavere dimittendsats) ...«.

Det synes jeg er en anelse bemærkelsesværdigt. Og så synes jeg også, det er bemærkelsesværdigt, at de henviser til, at teorien bag det er en rapport om søgeadfærd fra 1977. Det minder en lille smule om at dumpe slam på baggrund af en amerikansk rapport.

Kl. 14:20

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:20

Henrik Møller (S):

Jeg ved ikke, om jeg nødvendigvis vil kommentere på den sidste del der.

Nej, jeg synes jo, jeg i min tale på en eller anden måde prøvede at redegøre for det og sagde, at der skal være en sammenhæng i det dagpengesystem, vi har. Der kan vi se, at der altså for nogle af de her folk, som har været på arbejdsmarkedet, har bidraget til det her system, har været en, jeg ved ikke, om man kan kalde det for en udhuling af den dækningsgrad, der har været. Det er der, hvor vi lægger det ind i forhold til de 3 måneder. Der siger vi så, at det er nogle af de her nyuddannede, hvor man også kan sige, at forudsætningerne lige nu for rent faktisk at kunne komme ud og arbejde er gode. Mange af de her dimittender, er jo nogle af dem, der har de bedste forudsætninger rent uddannelsesmæssigt for at komme ud på arbejdsmarkedet. De er med til at sikre, kan man sige, den her sammenhæng i dagpengesystemet.

Kl. 14:21

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Jette Gottlieb.

Kl. 14:21

Jette Gottlieb (EL):

Jamen så kan man alligevel undre sig, for al statistik viser jo, at de kommer i arbejde. De er en lille smule længere om det, og er det jo, bl.a. fordi de er uerfarne. Og rigtig mange arbejdsgivere bruger som argument for ikke at ansætte dem, at de er uerfarne, men hvordan bliver man erfaren, hvis man ikke bliver ansat? Så der ikke er nogen logik i at sige, at dimittenderne ikke får arbejde. Det får de. Så snart de har været i systemet et stykke tid, er ledighedsprocenten jo ikke større blandt dimittenderne end blandt andre. Så jeg forstår ikke rigtig andet, end at logikken er, at det er smartest og nemmest at tage fra dem, som i øvrigt kommer til at gå ned i løn for manges vedkommende, fordi de mister alle de fordele, de har haft som studerende.

Kl. 14:22

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:22

Henrik Møller (S):

Jeg synes et eller andet sted, at der i det her også ligger et signal om, kan man sige, at speede processen op. Det er jeg med på at man ikke alene er afhængig af, men jeg synes også, der bliver givet det signal, at mens man er under uddannelse, før man bliver dimittend, er vi rimelig klare i kravene og rammerne ved at sige: Der er et år her, hvor muligheden er til stede, og det vil sige, at så ligger der en tilskyndelse her til i hvert fald måske at være lidt hurtigere.

Kl. 14:22

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er fra hr. Bent Bøgsted, uden for grupperne. Værsgo.

Kl. 14:22

Bent Bøgsted (UFG):

Tak for det, og tak til hr. Henrik Møller. Hr. Henrik Møller har været lidt inde på det, men jeg skal for en god ordens skyld have hr. Henrik Møller til at bekræfte – for der har været nogle misforståelser udeomkring blandt lærlinge og nyuddannede fra universiteterne – at den her nedsættelse ikke gælder for de faglærte, der har haft løn under uddannelsen, og den gælder ikke for universitetsuddannede, der har haft et job ved siden af, hvor de kan godtgøre, at de har

haft indtægt og beskæftigelse. Det her lovforslag gælder ikke for dem, hvis de har haft indtægt og beskæftigelse nok sideløbende med en uddannelse. Og for alle faglærte, der får løn under uddannelsen, gælder det her ikke, selv om de også bliver kaldt dimittender. Kan hr. Henrik Møller bekræfte det?

Kl. 14:23

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 14:23

Henrik Møller (S):

Jeg vil sige tak til hr. Bent Bøgsted, for jeg kan bekræfte det og sige, at det er korrekt. Jeg synes jo også, det er væsentligt, at man sagtens i perioderne, inden man bliver dimittend, kan optjene nogle rettigheder, som gør, at man har længere og bedre dækning i forhold til dagpengeperioden. Så jo, det kan jeg godt bekræfte.

Kl. 14:24

Første næstformand (Karen Ellemann):

Næste korte bemærkning er fra fru Victoria Velasquez, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 14:24

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det. Jeg forstår faktisk ikke helt strategien fra Socialdemokratiet, når man lige nu indlejrer argumenterne og lader, som om det her pludselig er blevet ens politik. Altså, hvad er det – et år siden eller sådan noget – at vi stod side om side og selv ministeren afviste, at man skulle angribe unges dagpenge på den her måde? Jeg synes, man skulle være ærlig og så sige: Vi har ikke flertal alene; det her er noget, der har været nødvendigt for vores parlamentariske grundlag De Radikale – eller et eller andet i den dur. Altså, en alvorlig ting er at skære i ydelsen, men noget andet, som Socialdemokratiet jo også gør her, er, at man forkorter den periode, de unge kan være på dagpenge.

Hvad vil Socialdemokratiet gøre, hvis de borgerlige pludselig efter et valg bliver inspireret og så vil forkorte perioden for alle dagpengemodtagere? Altså, har man så tænkt sig at stå totalt selvmodsigende tilbage og så sige: Nja, men det er kun de unge, der skal speede processen op, fordi det for de voksne ikke duer på den måde, og konjunkturerne går op og ned? Men gør de ikke også det for de unge? Jo eller nej eller hvad? Altså, det bliver jo virkelig forvirrende for folk så at forstå, hvad Socialdemokraternes politik på dagpengeområdet er.

Kl. 14:25

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:25

Henrik Møller (S):

Jeg køber ikke helt præmissen. Jeg synes lidt, det er at sammenligne æbler med pærer. Altså, her snakker vi om folk, som er nyuddannede, som ikke har været i beskæftigelse, og som ikke har været inde i et dagpengesystem. De bliver sammenlignet med nogle, der har skullet være i beskæftigelse forinden og i øvrigt været forsikret igennem længere tid i forbindelse med det her. Så jeg mener simpelt hen ikke, man kan sammenligne de to ting. Og så vil jeg bare sige, at jeg hverken håber eller tror på, at vi får en borgerlig regering næste gang. Så for mig er det i den grad et hypotetisk spørgsmål.

Kl. 14:25

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Victoria Velasquez.

Victoria Velasquez (EL):

Den sidste del håber jeg godt nok heller ikke på. Men altså, jeg tænker bare, at det er noget af det, der gør, at unge ikke kommer i arbejde hurtigt. Mange af dem bliver uddannet på samme tid; der er flaskehals, og det er jo ikke sådan, at alle arbejdsgivere søger nogle lige præcis samme sted. Så går der noget tid, og noget af det, flere får at vide, når de ikke får et arbejde, er, at de f.eks. mangler erfaring. Så kunne modargumentet jo bare være: Jamen dem, der har været på arbejdsmarkedet i lang tid, har jo erfaring. Vi ved, at noget, der virkelig påvirker beskæftigelsen, er konjunkturer. Hvorfor er det, at Socialdemokratiet her går væk fra, at vi selvfølgelig skal sikre et økonomisk grundlag og en økonomisk tryghed? Og at det skal gå ud over de unge, forstår jeg simpelt hen ikke.

Kl. 14:26

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:26

Henrik Møller (S):

Jamen jeg mener jo rent faktisk, det er det, vi gør i forbindelse med de 3 måneders ekstra dagpengemulighed, der er for den her gruppe af folk, der er inde på arbejdsmarkedet, og som forhåbentlig kun har en kortere periode af ledighed. Dermed sikrer vi rent faktisk, at der er en ordentlig dækning; vi sikrer, at det kan betale sig for folk at være med i en a-kasse i forhold til det her solidariske princip. Og igen snakker vi i forhold til dimittenderne om nogle, som jo endnu ikke har været ude på arbejdsmarkedet, men som forhåbentlig meget hurtigt kan komme derud og optjene de her rettigheder og så blive en del af de nye forbedringer, vi laver.

Kl. 14:27

Første næstformand (Karen Ellemann):

Næste korte bemærkning er til hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 14:27

Lars Boje Mathiesen (NB):

Det er, fordi ordføreren sagde noget om, at dansk økonomi havde det godt, og at vi ser ind i en god tid for dansk økonomi. Når man kigger på økonomiske redegørelse fra regeringen selv, kan man se, at den taler om en bnp-vækst i 2024 på 1 pct. og en vækst i bnp i 2025 på 0,8 pct. Man taler om en beskæftigelse, som er stagnerende eller måske endda lidt faldende. Er det, hvad ordføreren vil betegne som gode nøgletal for dansk økonomi?

Kl. 14:27

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:27

Henrik Møller (S):

Lige nu tager jeg udgangspunkt i den virkelighed, der er, og virkeligheden er jo, at vi fra alle sider bliver angrebet, kan man sige, i forhold til manglen på arbejdskraft, og der er også noget, der indikerer det fremadrettet. Altså, nogle af de prognoser, som vi jo har set, er, at vi i samfundet kommer til at mangle faglært arbejdskraft, så jeg mener, at vi på trods af de analyser omkring de fremtidsudsigter, der er, stadig væk står med nogle udfordringer, hvor vi skal sikre, at der i og for sig er arbejdskraft nok. Så kan det være, at de prognoser, som hr. Lars Boje Mathiesen beskriver her, kan tage toppen af noget af det, men det er jo ikke noget, der løser de her problemer eller på nogen måde vil skabe en situation, hvor vi kommer til at stå meget, meget dårligt set med danske briller.

	Kl. 14:28		Kl. 14:30
Første næstformand (Karen Ellemann): Hr. Lars Boje Mathiesen.		Hans Andersen (V): Men det var heller ikke det, jeg spurgte om. Jeg spurgte, om det er rigtigt, at der f.eks. er butiksansatte, der nu skal opleve, at man skal betjene folk, der kommer ind, og som er på dagpenge til 23.000 kr., mens de selv måske får 22.500 kr. Det var det, jeg spurgte om ordføreren finder er rimeligt i en tid, hvor vi har brug for, at flere mennesker tager et arbejde, og at færre sådan set finder det attraktivt at være på dagpenge.	
	Kl. 14:28		Kl. 14:31
Lars Boje Mathiesen (NB): Nej, og jeg undrer mig også over, når vi er enige om, at vi kommer til at mangle arbejdskraft, at man så reelt set ikke adresserer det i langt større grad. Den her »Danmark kan mere I«-reform kommer jo på ingen måde i mål. Altså, den socialdemokratiske borgmester i Aarhus, hr. Jacob Bundsgaard, sagde selv, at det er omkring 30.000, der kommer til at mangle, og det er man jo ikke i nærheden af at finde. Så spørgsmålet er: Hvad er det, regeringen vil gøre fremadrettet? Vi kigger ind i nogle økonomiske nøgletal, og jeg er ikke enig i, at det ser så godt ud for dansk økonomi, som ordføreren mener, men samtidig siger man, at man mangler arbejdskraft. Hvad er regeringens svar på det?		Tredje næstformand (Trine Torp): Ordføreren.	Kl. 14:31
	Kl. 14:29		Kl. 14:31
Første næstformand (Karen Ellemann): Ordføreren.		Henrik Møller (S): Jeg tror, at vi vist har en omsætning på mange hundredtusinde, der skifter job i løbet af et år. Jeg tror, det er vigtigt at understrege, at det her jo er noget, der gælder for en 3-månedersperiode. Det vil være nogle folk, der uanset hvad vil gå 90 pct. ned i løn. Det vil sige, at de vil få en væsentlig lavere ydelse, end da de var i arbejde. Så kan det godt være, at de i forhold til nogle få jobs i en 3-månedersperiode vil få mere. Det, der jo bare er sagen i forhold til mange af de her lavtlønsjob, er, at allerede efter 3 måneder stiger de. Der er pension indbygget. Så jeg køber altså ikke nødvendigvis præmissen.	Kl. 14:32
	Kl. 14:29		Kl. 14:32
Henrik Møller (S): Jeg bliver simpelt hen nødt til at sige, at jeg synes, at det er lidt modsatrettet med de forskellige argumenter, der kommer fra hr. Lars Boje Mathiesens side. Jeg synes jo, at vi, når man kigger på arbejdsudbudsdiskussionen i forhold til »Danmark kan mere I« og det, vi laver med »Danmark kan mere II«, tager et skridt i den rigtige retning for at prøve at sikre, at der rent faktisk bliver et lidt større arbejdsudbud, som måske kan imødekomme noget af det her.		Tredje næstformand (Trine Torp): Tak for det. Så er der en kort bemærkning til hr. Niels Flemming Hansen.	Kl. 14:32
	Kl. 14:29		Kl. 14:32
Tredje næstformand (Trine Torp): Tak for det. Så er der en kort bemærkning fra hr. Hans Andersen.		Niels Flemming Hansen (KF): Er vi ikke enige om, ordføreren og jeg, at mindstelønnen på butiksområdet er 20.190 kr. for en ufaglært butiksansat?	Kl. 14:32
	Kl. 14:29		Kl. 14:32
Hans Andersen (V): Tak for det. Ordføreren slutter af med at sige: et lidt større arbejdsudbud. Ja, altså, regeringen startede jo med at hive 10.000 ud af arbejdsmarkedet ved den tidlige pension, og nu bliver der så lagt lidt til. Men vi står jo tilbage det samme sted, altså i en situation, hvor vi kan se frem til og ser ind i, at der mangler arbejdskraft nu, i morgen, i overmorgen, og så længe vi overhovedet kan se frem. Og så laver man her en aftale, som jo, hvis man bare kigger på dagpengene, betyder, at der nu er mennesker, der skal stå op, gå på arbejde og opleve, at der er mennesker, der får mere i dagpenge, end man selv tjener. Synes ordføreren, at det er rimeligt?		Tredje næstformand (Trine Torp): Ordføreren.	Kl. 14:32
	Kl. 14:30		Kl. 14:32
Tredje næstformand (Trine Torp): Ordføreren.		Henrik Møller (S): En butiksansat, der får lidt over 20.000 kr., vil, når den person går på dagpenge, ikke kunne få mere end 90 pct. af det, der bør være den tilsvarende løn, og dem, der så i givet fald ville kunne, ville ikke kunne det i mere end 3 måneder.	Kl. 14:32
	Kl. 14:30		Kl. 14:32
Henrik Møller (S): Det er simpelt hen noget notorisk sludder, at man kan få mere på dagpenge, end man kan tjene på det job, man har. Vi er ude i, at man også med den her løsning ikke kan få mere end 90 pct. af den tidligere løn, man har haft. Så der vil aldrig være nogen, der kan gå fra et arbejde og over på dagpenge og få mere udbetalt, end de fik, da de var i et lønarbejde. Så det passer simpelt hen ikke.		Tredje næstformand (Trine Torp): Hr. Niels Flemming Hansen.	Kl. 14:32
	Kl. 14:30		Kl. 14:32
Tredje næstformand (Trine Torp): Hr. Hans Andersen.		Niels Flemming Hansen (KF): Men vi er også i en situation, hvor butikslivet mangler rigtig mange medarbejdere. Og her fjerner regeringen jo så incitamentet til, at folk skal gå ud og tage et midlertidigt job i en butik og dermed kunne hjælpe dansk erhvervsliv i stedet for at sidde derhjemme.	Kl. 14:32
	Kl. 14:30		Kl. 14:32
Tredje næstformand (Trine Torp): Hr. Hans Andersen.		Tredje næstformand (Trine Torp): Ordføreren.	Kl. 14:32

Kl. 14:32

Kl. 14:36

Henrik Møller (S):

Det er sådan lidt spekulation, i forhold til at nu vælger man dagpengene, fordi man kan få 23.000 kr., hvor man i øvrigt går ned i forhold til det lønniveau, man havde, og at man så mister motivationen for i 3 måneder at tage et job, som kassemedarbejder et eller andet sted, fordi dagpengene er på et niveau, hvor man rent faktisk er gået ned i ydelse. Jeg tror simpelt hen ikke på det.

Kl. 14:33

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til hr. Henrik Møller. Så er det Venstres ordfører, hr. Hans Andersen.

Kl. 14:33

(Ordfører)

Hans Andersen (V):

Tak for det. Takket være ansvarlige reformer står den danske økonomi i dag stærkt, faktisk så stærkt, at mange virksomheder rundt i Danmark råber efter mere arbejdskraft. Bl.a. viser en rekrutteringsundersøgelse fra STAR, at der har været 158.000 forgæves jobopslag i det forgangne år. Det svarer til, at hvert tredje opslag er forgæves, ligesom at 40 pct. af danske virksomheder anser mangel på arbejdskraft som den største vækstudfordring. Derfor har vi som Folketing et ansvar for, at virksomhederne har mulighed for at rekruttere den arbejdskraft, der er behov for, ellers vil vi jo samlet set gå glip af vækst, hvilket i sidste ende går ud over den velstand og dermed også den velfærd, som vi alle er optaget af.

Det her lovforslag indeholder jo forskellige punkter. I Venstre er vi enige i, at det er en god idé at sænke både beløbet og tidsbegrænsningen for dimittendsatsen, da en sænkelse netop vil betyde, at flere dimittender vil opnå beskæftigelse hurtigere, og det er der brug for. Når vi alligevel ikke kan gå med til det her lovforslag, som det ligger, er det, fordi forslaget også indeholder en kraftig stigning i dagpengesatsen gennem det såkaldte beskæftigelsestillæg – »beskæftigelsestillæg«, når det handler om højere dagpenge; det kan man selv lige overveje retorikken i. Når det indføres, vil det betyde, at 140.000 danskere tjener mindre end den nye sats på 23.000 kr. Det er ikke rimeligt, at f.eks. en butiksansat eller en rengøringsassistent nu kan se frem til at tjene mindre, end hvad man kan få ved at være på dagpenge. Det er først og fremmest den forkerte vej at gå at gøre det mindre attraktivt at arbejde og dermed sænke beskæftigelsen. Det er også urimeligt over for de 140.000 danskere, der hver morgen står op for at gå på arbejde.

Venstre mener, at det i højere grad skal betale sig at arbejde. Derfor stemmer Venstre imod dette lovforslag. I stedet vil vi henvise til det beslutningsforslag, vi kommer til at behandle lidt senere i dag, som Venstre har fremsat sammen med Liberal Alliance, Nye Borgerlige og Konservative. Tak.

Kl. 14:35

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Der er et par korte bemærkninger. Først er det fra fru Victoria Velasquez.

Kl. 14:35

Victoria Velasquez (EL):

Først tak for det. Jeg kan ikke helt finde ud af, om det er noget, der kan fungere fra en talerstol, eller om Venstre faktisk ikke ved, hvornår folk stiger i løn i overenskomsterne, når man laver den henvisning. Så jeg vil bare lige spørge: Hvor lang tid går der, fra at du starter på HK's mindsteløn, til at du får en lønforhøjelse?

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:36

Hans Andersen (V):

Det tror jeg er meget individuelt, og jeg kan ikke HK's overenskomst på fingrene. Men garanteret er det ikke noget, der tager voldsomt lang tid, og jeg tror faktisk også, at der er mange, der opnår relativt hurtige lønstigninger, men det afhænger jo af den enkelte person, og det under jeg dem gerne. Men det ændrer jo ikke på, at udfordringen her er, at der er mennesker, der bliver ansat på overenskomsten, som skal opleve, at der er andre, der får mere på dagpenge.

Kl. 14:36

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Victoria Velasquez.

Kl. 14:36

Victoria Velasquez (EL):

Når ordføreren refererer til de tal, synes jeg egentlig at man skal være ærlig omkring det, fordi det andet er fuldstændig misvisende. Der går 3 måneder, og så kommer man til at stige i løn, og derfor er det jo fuldstændig at forvrænge debatten, når man bliver ved med at henvise til en lønsats, som så få mennesker i vores samfund har. Så kan man også skruer lidt på tallene ved at putte nogle, som er deltidsansat, eller nogle andre ind og prøve at pakke det ind på den måde. Men når vi faktisk kigger på, hvordan det er i virkeligheden for dem, der er på integrationsydelse, ser vi, at deres gennemsnitstilneløn for første arbejde er over 150 kr., og det er derfor, jeg synes, at det forvrænger debatten, når man siger de der tal.

Kl. 14:37

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:37

Hans Andersen (V):

Men det ændrer jo ikke på, at der er 140.000 danskere, der tjener mindre end 23.000 kr. om måneden, og vi finder det ikke rimeligt i en tid, hvor vi skal have mennesker i job, at vi har en situation, hvor man kan opleve, at når man betjener mennesker i en butik, betjener man mennesker, der er på dagpenge, som får mere i dagpenge, end man får i løn. Det er ikke rimeligt.

Kl. 14:37

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det fru Jette Gottlieb.

Kl. 14:37

Jette Gottlieb (EL):

Jeg hæftede mig ved, at ordføreren sagde, at det var rigtig fornuftigt og vigtigt at nedsætte dimittendperioden fra 2 år til 1 år, at halvere den. Men hvordan rimer det med den almene viden, vi har om, at det, om jeg så må sige, naturligvis tager lidt længere tid for en nyuddannet at få et job, fordi de ofte bliver afvist på grundlag af manglende erfaring? Er der ikke en modstrid mellem de to bevægelser?

Kl. 14:38

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:38

Hans Andersen (V):

Igen vil jeg sige: Jeg synes, det her er et spørgsmål om rimelighed. Vi synes ikke, man skal kunne færdiggøre sine studier og så opleve, at ens ydelse sådan set faktisk stiger ret kraftigt. Med det her forslag finder vi et fornuftigt leje – vi har i øvrigt fra Venstres side selv foreslået det i sommer – der gør, at der er et kraftigt incitament til at komme ud og finde et job. Og ja, for nogle tager det længere tid, end det gennemsnitligt gør for ledige, men de har altså også et helt år nu.

Kl. 14:38

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Jette Gottlieb.

Kl. 14:38

Jette Gottlieb (EL):

Men jeg tænker, at ordføreren er vidende om, at de fleste, der afslutter en uddannelse, kommer i en situation, hvor de både mister en su, de mister en bolig, fordi de – for norges vedkommende – har boet på et kollegieværelse eller på et lærlingehjem eller noget i den stil, de mister de rabatter, man får på transport, og alle sådan nogle ting. Og for en ret stor gruppe betyder overgangen til den dimittendsats, der nu er foreslået, en nedgang i forhold til den situation, de var i, da de var på su. Frister det ikke til at være evighedsstuderende?

Kl. 14:39

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:39

Hans Andersen (V):

Det håber jeg bestemt ikke. Og det, vi bare kan konstatere, er, at der er job at få derude. Det er rigtigt, at det kan være, at det ikke er drømmejobbet, man får i første omgang, men så må man jo tage et af de andre ledige job og ad den vej bevæge sig hen mod drømmejobbet.

Jeg synes, det er helt rimeligt, at vi ændrer på dimittendsatsen, både i forhold til perioden og beløbet, og sikrer, at der er mere rimelighed i det her.

Kl. 14:39

Tredje næstformand (Trine Torp):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til Venstres ordfører. Og så er det ordføreren fra Socialistisk Folkeparti, hr. Karsten Hønge. Værsgo.

Kl. 14:40

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

For første gang i mange, mange år løfter vi dagpengene, og vi gør det med et beløb, som kan mærkes. 3.649 kr. mere om måneden gør en forskel i en lille beskeden økonomi, som de arbejdsløse har. Ja, det er kun i 3 måneder, og ja, det er kun for folk med stabil tilknytning til arbejdsmarkedet. Men det er også netop de mennesker, som man kan forvente har lagt økonomien an efter en lønindkomst. De højere dagpenge vil tage noget af frygten væk, når der er fyringsrunder i luften. For selv i dag er der altså mange, som er bange for, at lønsedlen skiftes ud med et dagpengekort. Den frygt og utryghed gør vi lidt mindre med de højere dagpenge.

Udviklingen skal vendes, for dagpengene vil i 2025 blot udgøre 44 pct. af gennemsnitslønnen for en industriarbejder, hvor de i 1980 dækkede 63 pct. Samtidig er dagpengeperioden forkortet, genoptjeningen gjort sværere, og skatteværdien af fradraget er forringet. Når dagpengene bliver for sølle, kommer spørgsmålet: Hvorfor egentlig købe en dårlig forsikring? På et tidspunkt risikerer vi, at folk vælger

a-kasserne fra. For hvis der ikke er et rimeligt bytteforhold mellem kontingent og forsikringsgrad, kan det jo ikke betale sig at være medlem. Og der vil så komme flere tilbud om personlige lønforsikringer. Men vi skal ikke udlicitere eller privatisere trygheden. Vi leger med tændstikker foran et brandbart materiale og risikerer at brænde en del af Danmarks berømte og succesrige model for arbejdsmarkedet ned. For det er netop gennem tryghed, at vi får et fleksibelt, et effektivt, et dynamisk og et robust arbejdsmarked, som er den gås, der lægger guldæggen til velfærdssamfundet. Derfor skal dagpengene op.

Den anden del af lovforslaget er jeg ikke så vild med, men det er en del af en samlet aftale. At barbære dagpengene med ca. 4.000 kr. om måneden for nyuddannede synes jeg hviler på en skrøbelig præmis, og konsekvensen rammer andre end de nyuddannede. Vi risikerer simpelt hen, at regningen for samfundet bliver for stor. Men for SF var det vigtigt at friholde de første 3 måneder, så de nyuddannede kan fastholdes på det dagpenge niveau, som de har i dag, og hvor de så får en periode med intens jobsøgning. Jeg vil faktisk påstå, at uden SF i forliget ville det være endt meget værre i forhold til dimittenderne. Men hvad er så et rimeligt niveau for dagpenge til nyuddannede? Der er altså flere elementer i sådan en debat, og det er ikke kun rimeligt at sammenligne det med de studerendes tidligere su-indkomst. I virkelighedens verden er det ikke kun afstanden mellem su og dagpenge, der er relevant, for de fleste studerende har jo et studiejob, rigtig mange tager studielån, og vi skal også medregne mulighederne for kollegieværelse og studierabatter.

De påståede gevinster for samfundet risikerer at løbe ud i sandet, for der er en stor risiko for, at de nyuddannede ikke melder sig ind i a-kasserne, som er en af de bærende søjler for vores arbejdsmarked. Det at have et forsikringssystem gennem a-kasserne risikerer vi bliver svækket. De nyuddannede udgør en vigtig fødekilde til forsikringssystemet, og det risikerer altså at få negative konsekvenser for samfundet, hvis den kilde tørrer ud. Påstanden om, at de høje dagpenge betyder, at de unge ikke søger et job, er udokumenteret. Jeg synes jo også, at enhver med øjne i hovedet kan se, at der er en stor afstand mellem de i forvejen lavere dagpenge for nyuddannede og lønningerne på arbejdsmarkedet. Påstanden om, at de høje dagpenge betyder, at de unge ikke søger et job, er udokumenteret.

SF vil holde det her område under lup. SF vil aktivt analysere og evaluere konsekvenserne af loven i den kommende tid. Hvis vi får ret i, at den rammer tilslutningen til a-kasserne, og hvis det viser sig, at loven ikke får de påståede positive konsekvenser for de unges indtræden på arbejdsmarkedet, så vil vi gå forrest i at rejse debatten igen. Men lad os nu se. Vi kan jo selvfølgelig tage fejl. Det kan være, at regeringens beregninger er de korrekte. Vi forbeholder os selvfølgelig retten til at blive klogere.

Kl. 14:44

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Der er et par korte bemærkninger. Først er det fra fru Jette Gottlieb.

Kl. 14:44

Jette Gottlieb (EL):

Jeg vil bare spørge, om SF er tilfreds med, at et tiltag som de 3 måneder med højere sats faktisk sætter et ret stort skel mellem de arbejdsløse. Det er et system, som hidtil har bygget på et solidarisk princip, hvor alle betalte ind, og hvor dem, der var uheldige at blive arbejdsløse, var dem, der så modtog dagpengene.

Kl. 14:45

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:45 som ser ind i, at de fremtidsmuligheder, de har, er ringere end deres forældres generations.

Det kunne jeg godt tænke mig at høre SF's overvejelser om.

Kl. 14:48

Karsten Hønge (SF):

Ja, og det er faktisk et gammelt SF-forslag, man nu har optaget i dag. Altså, vi foreslog for flere år siden, at man laver sådan en trappemodell, for når man står over for at være bange for at få fyresedlen og få et dagpengekort i stedet for lønsedlen, er det jo især i begyndelsen, mange mennesker bliver utrygge; man skal have en periode til at få tilpasset sin økonomi. Så jeg synes, det er en god idé, at vi ligesom tager noget af frygten væk, ved at man i de første måneder får en højere dagpengesats, og som jo er solidarisk på den måde, at det gælder de mennesker, der for at kunne få det har haft en ret stabil tilknytning til arbejdsmarkedet. Vi synes faktisk, at det er en god tanke, som vi jo selv har argumenteret for, længe før det her lovforslag blev fremsat.

Kl. 14:46

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Jette Gottlieb.

Kl. 14:46

Jette Gottlieb (EL):

Det er jeg faktisk fuldstændig klar over, men jeg synes, at ordføreren overser, at der er meget stor forskel på den måde, som folk er ansat på. Nu er jeg jo vidende om, at ordføreren har en erfaring fra byggebranchen og ved, at dér bliver man altså fyret med dags varsel, hvorimod man som funktionæransat har 3-12 måneder til at vænne sig til tanken om, at man er blevet fyret. Det er lige præcis det skel, der nu sættes ind, som gør, at dagpengesystemet får nogle andre skævheder, end det for har haft.

Kl. 14:46

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:46

Karsten Hønge (SF):

Jeg har svært ved at se, hvordan en klar forbedring for en række lønmodtagere, i øvrigt faktisk især de mennesker, der kan have en risiko for at ryge hurtigere ind og ud af jobs – det er lige præcis sådan nogle mennesker, det her lovforslag vil hjælpe, for så behøver de ikke at være så bange for det – og selve det at hjælpe nogle mennesker skulle gøre, at det var usolidarisk over for andre. Det ville jo så føre til, at vi kunne tage de her penge og smøre det tyndt ud på alle, som næsten ikke ville kunne mærke det, men 3.649 kr. kan faktisk mærkes og være med til at gøre, at man ikke er helt så bange den dag, man hører, der skal fyres folk.

Kl. 14:47

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det fru Victoria Velasquez.

Kl. 14:47

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det. Jeg kunne godt tænke mig at spørge, om SF ikke er bekymret for de konsekvenser, det har for ungdommen, og jeg tænker også på mindrereguleringen fra den skattereform, SF lavede i 2012, som betyder, at su'en er blevet udhulet med over 400 kr. hver eneste måned. Det betyder, at rigtig mange studerende skal arbejde mere og mere og ikke kan fokusere på at fordybe sig i deres studier, og som det er blevet refereret her i dag, at man måske kan optjene retten til de rigtige dagpenge ved så at arbejde en masse, mens man studerer, eller at man speeder processen op, sådan at man begynder jobsøgningen, imens man er i gang med sine afsluttende eksaminer. Det er den samme ungdom, som har været rigtig presset under coronakrisen, hvor vi så, at trivslen ikke var god; en ungdom,

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:48

Karsten Hønge (SF):

Vi er meget optaget af at friholde unge for de her, hvad kan man sige, besparelser, der har været. Men jeg vil sige, at i forhold til at hoppe på den der med, at hvis unge mistrives, skal de have flere penge, så har jeg svært ved at tro, at det lige er dér, det nødvendigvis ligger. Så det med, at man med højere dagpenge mistrives mindre, har jeg svært ved at tro. For unge er jo ikke kun unge. Nu vil jeg så slå fast igen – jeg har jo lige gjort det i ordførertalen – at vi synes, det her er en rigtig dårlig idé. Men man må dog trods alt sige, at de unge, som har gennemført en længere videregående uddannelse, er langt bedre stillet – langt bedre stillet – end andre unge, som ikke har taget uddannelsen. Og dem, der ikke har taget den her uddannelse, skal jo være medlem af en a-kasse i et helt år og levere et helt års arbejdstimer, for de kan få dagpenge. Så uanset om vi nu sætter dagpengesatsen ned, er de jo langt bedre stillet end andre unge, langt bedre. Så det er vel næppe det, der er årsagen til mistrivlsen.

Det med, at de er dårligere stillet end deres forældre, er da heller ikke rigtigt. Altså, det her er en ordning, som er fuldstændig suveræn – det er ikke set andre steder i verden, at man giver unge uden arbejds erfaring adgang til et forsikrings system. Det ændrer ikke på, at vi synes, det er en dårlig idé, men lige inden fru Victoria Velasquez gør det helt forfærdeligt, vil jeg sige, at i forhold til andre unge er det stadig væk en fuldstændig suveræn ordning, vi har.

Kl. 14:49

Tredje næstformand (Trine Torp):

Så er det fru Victoria Velasquez.

Kl. 14:49

Victoria Velasquez (EL):

Jeg håber, SF anerkender, at når man ikke trives, er der flere ting, der spiller ind, og det at have en dårlig økonomi, det at have få penge spiller altså også ind, i forhold til om man bekymrer sig. Altså, forskningen viser, at det skaber problemer, i forhold til hvor langt frem man kan tænke, og alle mulige andre ting. Det er ikke godt ikke at have en ordentlig økonomi; det er med til at gøre, at man mistrives. Så selvfølgelig har det da en betydning, om folk kan betale deres regninger, eller om de ikke kan. Med den her aftale bliver rådighedsbeløbet lavere, efter at man er færdig med at studere. Det bliver man da nødt til at være ærlig om.

Kl. 14:50

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:50

Karsten Hønge (SF):

Jo, jo, det er fuldstændig indlysende, at selvfølgelig har økonomien da en stor betydning også for de her unge. Det er jo helt indlysende; det er så indlysende, at det behøver jeg næsten ikke at sige. Jeg siger bare, at jeg vil advare mod at tro, at man ved at hæve dagpengene så fjerner mistrivlsen. Der var bare lige et overspring, hvor jeg tænkte, at det gik lidt for stærkt. Men det er da helt klart, at det har en betydning.

Så er det bare, jeg siger, at der i det her lovforslag jo også er en markant styrkelse af dagpengene, altså i forhold til andre unge.

De her unge må vi gå ud fra er nogle af de mest ressourcestærke, vi overhovedet har her i samfundet. De har været i stand til at gennemføre en længere videregående uddannelse. De får et suverænt tilbud, hvorimod de andre unge, som faktisk er ufaglærte, skal have været medlem 1 år og betale kontingent 1 år, hvilket vil være langt sværere at leve op til end det, som de her meget ressourcestærke unge skal.

Kl. 14:50

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Bent Bøgsted.

Kl. 14:50

Bent Bøgsted (UFG):

Tak. I forbindelse med nedsættelsen af dimittendsatsen og dagpengeperioden skal jeg bare lige høre, om ikke hr. Karsten Hønge kan bekræfte, at a-kasserne har et stort ansvar for i de første 3 måneder aktivt at gå ind og hjælpe med at få de nyuddannede i job ligesom på det øvrige dagpengeområde. Vi har det her a-kasseforsøg – det er så ikke udbredt helt – men stadig væk har a-kassen et stort ansvar for at være behjælpelig med at finde et job til de nyuddannede. Er det ikke korrekt opfattet?

Kl. 14:51

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:51

Karsten Hønge (SF):

Jo, og heldigvis er det jo sådan, at de forskellige a-kasser og fagforbund laver alle mulige aktiviteter for de studerende i den sidste tid, mens de går på universitetet. Altså, de får tilbud om at komme til alle mulige åbent hus-arrangementer og steder, hvor man kan have mulighed for at præsentere sit cv over for arbejdsgivere. Så de her a-kasser og fagforbund ved jeg er helt på tærerne, fordi de ved, hvor vigtigt det er at få kombineret de unge med potentielle arbejdsgivere. Så det er noget, der foregår i forvejen.

Og det er da helt sikkert, at det vil der blive gjort endnu mere ud af. For nu ved man jo, at man får 3 måneder på den her sats, men så kommer der en skrænt, og derfor er det vigtigt at bevæge sig og også begynde at søge arbejde, inden man når at tage sin eksamen. Det er der jo også mange unge studerende der allerede gør. Så det er måske ikke lige præcis den dag, man skal til eksamen, man skal ind og søge job, men der er jo rigtig mange studerende, der, måneder før de skal op til de sidste eksamener, starter med at lægge billet ind hos forskellige firmaer, under forudsætning af at de har bestået eksamenerne. Og det tror jeg bare vi kommer til at se mere af. Og det er jo godt.

Kl. 14:52

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til hr. Karsten Hønge. Og så er det Samira Nawa fra Det Radikale Venstre.

Kl. 14:52

(Ordfører)

Samira Nawa (RV):

Mange tak. Lovforslaget L 173, som vi behandler i dag, er endnu et lovforslag, der udspringer af den reformaftale, som vi i Radikale Venstre var med i sammen med Socialdemokratiet, SF, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne, og lovforslaget her indeholder flere elementer.

Det ene er, at dimittendsatsen nedsættes, og jeg vil godt sige, at i Radikale Venstre kæmpede vi sammen med SF rigtig hårdt for, at de første 3 måneder på dimittendsatsen ikke skulle røres, og

at den skulle fastholdes. Det var enormt vigtigt for os i Radikale Venstre, for vi syntes, at det forslag, som regeringen havde lagt frem med sin plan »Danmark kan mere«, var for voldsomt for de unge mennesker, der var på en dimittendsats, i forhold til både at skære i deres dagpengeperiode og at sænke dimittendsatsen.

Det var ikke det eneste aftryk, vi i Radikale Venstre fik sat – altså at få friholdt de første 3 måneder på dimittendsatsen fra en sænkelse. Vi fik også sikret markante investeringer i uddannelse, sådan at der skulle afsættes samlet set 1,3 mia. kr. frem mod 2030 til investeringer i kvalitet i uddannelse, hvad der var en rigtig væsentlig pointe for os i Radikale Venstre. Og det handler bl.a. om klimaerhvervs-skoler, der tilbyder erhvervs- og efteruddannelse, som er særlig relevant for de sektorer, som bidrager til at opfylde klimamålsætningerne.

Et andet aftryk var et takstløft til de humanistiske og de samfundsvidenskabelige uddannelser, og derudover rummer den samlede aftale jo også elementer i forhold til markante investeringer i grøn omstilling, i forskning og udvikling. Og når jeg siger det her, er det, fordi det bestemt ikke var vores kop te i Radikale Venstre, at dimittendsatsen skulle skæres så markant, som det er endt med, og derfor har vi kæmpet behårdt for alle de andre tiltag på uddannelsesområdet.

Den anden del af det her lovforslag handler om beskæftigelsestil-lægget, altså den investering i dagpengesystemet, der er tale om, når man forhøjer satsen de første 3 måneder. Og set med Radikales briller mener vi, at vi skal have en fortsat høj tilslutning til dagpenge-systemet. Hvis de, som finansierer dagpengesystemet, altså dem, der har lav ledighed og høje lønninger, ikke længere kan se fidusen i at være medlem, så får vi et problem.

Der er også flere økonomer, der har peget på, at det problem, vi bl.a. ville få, er en opbremsning af den teknologiske udvikling, fordi arbejdsmarkedet bliver meget fastlåst, og at flexicurity på en eller anden måde går fløjten. Og det fastlåste arbejdsmarked vil betyde, at man får skrevet en masse ting ind i sine kontrakter. Det bremser vores samfundsudvikling.

Så samlet set udspringer det her lovforslag af en større aftale, som vi i Radikale Venstre er rigtig glade for, og vi bakker op om lovforslaget. Tak.

Kl. 14:56

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Der er et par korte bemærkninger. Først er det fra fru Victoria Velasquez.

Kl. 14:56

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det. Egentlig tegnede jeg mig også bare ind for at kvittere for, at Radikale er imod, at man skal skære i dimittendsatsen. Og i min henvisning før til Socialdemokratiet handlede det mere om den almindelige arbejdsudbudsdiskussion, og hvorfor de ligesom har indlejret argumenterne for pludselig at være for at skulle skære i dimittendsatsen i stedet for at indrømme, at det er for at levere på arbejdsudbuddet, og den diskussion i forhold til Radikale. Det ville jeg bare lige sige, så der ikke var nogen misforståelse i forhold til det.

Men så har jeg også et spørgsmål i forhold til det her med de unges trivsel. Der har været hele coronanedlukningen og rigtig mange andre ting, og vi så det jo faktisk også før coronakrisen. Kan ordføreren ikke være bekymret for, at det her kan være med til at stresse unge endnu mere og gøre, at man måske siger ja til nogle endnu mere prekære ansættelser, end man ellers ville gøre? Jeg håber selvfølgelig, at vi på et tidspunkt kan få afskaffet det her, men indtil da vil jeg høre, hvad ordføreren tænker vi kan gøre ved det.

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 14:57 vil De Radikale forsvare, at man halverer dagpengeperioden for de unge, om hvem man ved umiddelbart har sværere ved at få arbejde end folk, der har erfaring?

Kl. 15:00

Kl. 14:57

Samira Nawa (RV):

Først og fremmest tak for at afklare, at det ikke er på Radikale Venstres opfordring, at den her del vedrørende dimittendsatsen er blevet til, men at det bestemt er et resultat af Radikale Venstres og SF's kamp, at man ligesom har friholdt de første 3 måneder.

Unge trivsel ligger mig og Radikale Venstre rigtig meget på sinde. Vi har senest set rapporter, som også særlig udpeger den mistrivsel, der er blandt unge kvinder, og det er jo en samfundsudfordring, vil jeg sige, men en, som ikke kan løses ét sted. Det skal løses flere steder og ikke alene her i den her kreds af beskæftigelsesordførere. Det kan selvfølgelig handle om økonomi, men jeg tror sandelig også, det handler om rigtig mange andre ting. Det kunne være karaktertræs eller presset fra sociale medier – altså, på den måde er unge menneskers liv jo også mere end økonomi.

Kl. 14:58

Tredje næstformand (Trine Torp):
Fru Victoria Velasquez.

Victoria Velasquez (EL):

Ja, og jeg synes umiddelbart, at når man kigger på hele det her med »Danmark kan mere I«, ligner det, at regeringen har kigget på, hvor de kan hente allermost arbejdsudbud, hvor det gør mindst ondt, og så har de så taget dimittendsatsen. Men jeg synes bare, at det lidt er blevet en vane for regeringen at spørge sig selv, hvor det er, man kan gøre nogle ting, hvor det rammer hårdt, også i forhold til – det kunne være noget helt andet – udflytning af uddannelser, hvor finansieringen ikke følger med, og hvor der ikke er penge til at lave et ordentligt studiemiljø osv. osv. Og derfor kan jeg godt være bekymret for, at man også her ligesom vælger at gå efter de unge. Hvad tænker ordføreren om det?

Kl. 14:59

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 14:59

Samira Nawa (RV):

Jamen det er jo bl.a. derfor, at vi i Radikale Venstre ikke gik med i aftalen om at nedlægge studiepladser. Det var, fordi man simpelt hen får begrænset unge menneskers muligheder for at uddanne sig. Det var også derfor, jeg i min tale fremhævede de mange uddannelsesinvesteringer, som også ligger i den her aftale. Altså, der er også en satsning på unge mennesker og på unge menneskers uddannelsesmuligheder – noget, som har ligget os rigtig meget på sinde, for der er også nogle partier i det her Folketing, der er nødt til at være de unge menneskers stemme og sige, at der også skal ske forbedringer for unge mennesker. Det hele kan ikke handle om seniorer.

Kl. 14:59

Tredje næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det fru Jette Gottlieb.

Kl. 14:59

Jette Gottlieb (EL):

Jeg studser lidt over den meget stærke forankring og støtte til unge menneskers vilkår, når man så alligevel stemmer for, at man dels sætter satsen ned dramatisk, efter min mening, dels – og det er især det – forkorter dagpengeperioden. Der er ingen logik i det. Hvordan

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 15:00

Samira Nawa (RV):

Fru Jette Gottlieb ved godt, at det her ikke er et element i aftalen, der er udsprunget af Radikale Venstres forslag. Det her er jo en samlet aftale, som har baggrund i, at vi har indgået nogle kompromiser. Det har Radikale Venstre, og det har andre partier også. Men jeg har alligevel et behov for at fremhæve de markante investeringer, som jo også hører til i den her aftale, på uddannelsesområdet, for det er lige præcis et løft af unge mennesker og deres muligheder for uddannelse. Investeringer i den grønne omstilling er jeg sådan set også meget overbevist om unge mennesker har en stærk interesse i at der er partier i Folketinget der prioriterer.

Kl. 15:01

Tredje næstformand (Trine Torp):
Fru Jette Gottlieb.

Kl. 15:01

Jette Gottlieb (EL):

Men jeg vil bare høre, om De Radikale er opmærksom på de store vanskeligheder, mange af dimittenderne vil få med at komme ind i det ordinære dagpengesystem. Jeg var meget tilfreds med og vil gerne kvittere for, at ordføreren sagde, at det var vigtigt med den høje tilslutning til dagpengesystemet, men det er faktisk rigtig vanskeligt for nogle af dimittenderne at komme ind i det ordinære system, når de har været igennem det her forløb, fordi dagpengeperioden er halveret, og så kan de ikke nå at optjene tilstrækkelig indtægt til, at de kan komme ind i det ordinære. Er det noget, der har været gennemgået i forhandlingerne?

Kl. 15:01

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 15:01

Samira Nawa (RV):

Jeg har ikke selv siddet med til samtlige forhandlingsmøder, så derfor kan jeg ikke på den måde sige ja eller nej til, om det præcis har været oppe på den måde. Men der er mulighed for, at man kan optjene og komme ind og være en del af det ordinære dagpengesystem, og noget af det har jo også at gøre med, at der er det forhøjede fribeløb på su, som jeg egentlig også synes er et rigtig godt element, men som jeg ikke lige fik nævnt, men som også er en del af aftalen.

Kl. 15:02

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til fru Samira Nawa. Så er det Enhedslistens ordfører, fru Jette Gottlieb.

Kl. 15:02

(Ordfører)

Jette Gottlieb (EL):

Jeg vil gerne sige én positiv ting om det her lovforslag. Regeringen og aftalepartierne råber ud fra tagene, at de er helt vidende om, at dagpengesystemet er utilstrækkeligt i dag. Der er meget at tage fat på i forbindelse med det her forslag, men jeg har valgt at koncentrere mig mest om forringelserne af dimittendsatsen og af dimittendtidens varighed. Den lavere sats betyder økonomisk usikkerhed for de un-

ge. Mange går ned i indtægt i forhold til deres hidtidige indtægt, samtidig med at de mister deres kollegieværelser, deres studierabatter osv. osv., men det er også et kæmpeproblem, at perioden halveres. Den kortere periode underminerer hele pointen ved at have et sikkerhedssystem. Alle ved jo godt, at det er sværere at få arbejde, når man ikke kommer direkte fra et andet arbejde. Man får altid at vide, at man skal have mere erfaring, men hvor søren får man erfaringen fra, hvis ikke man bliver ansat? Statistikkerne viser jo i øvrigt også, at dimittenderne får arbejde, men det tager bare lidt længere tid. Så er der den praktiske faktor, som ikke kommer ind i billedet her, nemlig at dimittenderne kommer ud på arbejdsmarkedet i klumper. Det vil sige, at de på samme dato er rigtig mange om buddet, og det er selvfølgelig også med til at forsinke indgangen til arbejdsmarkedet, så det skal man også være opmærksom på.

Så er muligheden for at komme ind i det ordinære dagpengesystem blevet stærkt vanskeliggjort. Jeg hørte, at hr. Bent Bøgsted spurgte til, om ikke det var rigtigt, at man selvfølgelig kunne få det ordinært beregnet ud fra sin lærlingeløn f.eks. Jo, selvfølgelig kan man få det ordinært beregnet ud fra sin lærlingeløn og så komme ind i det ordinære system, men problemet er, at lærlingelønnen ikke er høj nok. Det betyder, at man for at opnå det fornødne beløb, som man skal have for at komme ind på fuld dagpengesats, skal have det i i hvert fald de sidste 1½ år og nogle gange 2 år for at komme op på det beløb, og det betyder jo, at langt de fleste lærlinge ikke vil kunne optjene nogen normal sats i deres lærlingeperiode. Dertil kommer, at hvis man skal basere sin indgang til det ordinære system på arbejde inden for den 1-årige periode, der nu er, skal man næsten have arbejde hele tiden, og det er jo som regel det, der er problemet, så det er ikke så nemt at se, at det kan lade sig gøre.

Så kan jeg forstå, at aftalepartierne er meget enige om, at det her tiltag vil være adfærdsregulerende, men det er virkelig selvmodsigende. For det første er STAR netop kommet med sin rapport om, at der ikke var noget adfærdsregulering at spore i forbindelse med de nedsættelser af dimittendsatsen, man kom med i 2017, så der er ligesom en klar tilkendegivelse af, at så simpelt er det altså ikke. Så kommer den store, overordnede bekymring, som vi i forskellige ordførersammenhænge har været inde på, nemlig den massive frygt for, at hele systemet mister sin holdbarhed, og det gør det jo bl.a., hvis de unge ikke kommer med. Den socialdemokratiske ordfører understregede, at dagpengesystemet kun fungerer, hvis der er opbakning til det, og det er jeg fuldstændig enig i, men det svækker jo opbakningen, når dagpengesystemet gennem de seneste år er blevet forringet. Siden 1990'erne er det jo blevet meget voldsomt forringet, og den gennemsnitlige dækningsgrad er allerede nede på 50 pct. af den hidtidige løn, og det udhules fortsat, også næste år trækkes der stadig procenter fra dagpengesystemet.

Så vil jeg også henvise til, at det er sværere for dem, der er mindre fastansat. Jeg stillede et spørgsmål til ministeren og fik et rigtig morsomt svar. Jeg spurgte, om ikke det var urimeligt, at der blev gjort forskel mellem de fastansatte og de mindre fastansatte, og så fik jeg det svar: Nej, nej, de har begge muligheder for at få den forhøjede sats i de 3 måneder, hvis de altså bare er en lille smule fastansat, nemlig lige har 2 års arbejde eller sådan noget. Det var et goddag mand, økseskaft-svar, men det korte af det lange er, at det selvfølgelig er sværere at oppebære de forhøjelser, hvis man har en mere løs ansættelse. Enten tjener man for meget og arbejder for meget, og så bliver man for hurtigt kørt ind i systemet, så der ikke går de 2 år, som loven foreskriver, inden man igen kan få sin forhøjede sats, eller også har man for lidt arbejde, og så kan man heller ikke få det, for så kan man ikke blive indplaceret på det. Man kan jo se på, hvordan det kommer til at virke, når man samtidig bemærker den kæmpe stigning i private forsikringer.

Så vil jeg sige, at der har været en manglende lydørhed over for en del af høringsvarene fra praktikerne, og det gælder i forhold

til sygedagpenge og i forhold til at skifte midt i måneden. Jeg vil slutte med at spørge ministeren om et par ting: Er ministeren af den opfattelse, at hvis loven skal virke adfærdsregulerende, er det afgørende, at loven er til at forstå? Og så vil jeg spørge ministeren, om ministeren er villig til at indskrive i lovtæksten, at der skal foretages en grundig evaluering 1 år efter ikrafttræden, og at loven skal genbehandles med en solnedgangsklausul efter 2 år, så man kan vurdere, om det her har virket efter hensigten.

Kl. 15:07

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Resten af spørgsmålene får man lejlighed til at stille ministeren på et tidspunkt. (*Jette Gottlieb er på vej ned fra talerstolen*). Hov, der er lige en kort bemærkning. (*Jette Gottlieb (EL):* Det så ikke sådan ud). Nej. Undskyld. Værsgo, hr. Karsten Hønge.

Kl. 15:08

Karsten Hønge (SF):

Var det et flugtforsøg, vi anede fra ordføreren der? Der var lige et par spørgsmål, som jeg lige vil efterspørge dokumentation for. Det første er det her med lærlingelønningerne; det er vel ikke rigtigt. Altså, hvis man beregner ud fra lærlingelønningerne på de sidste trin, ryger man da over dimittendsatsen. Man ryger ikke op på de højeste dagpenge, men man ryger da over dimittendsatsen. Ordføreren sagde det, som om det gjorde man ikke. På langt de fleste lærlingelønninger giver det en beregning, der ligger over dimittendsatsen. Det var det ene.

Det andet er med hensyn til det her med at bruge STAR's undersøgelse i forhold til den her adfærd, som man havde, sidst man satte dimittendsatsen ned. Vil fru Jette Gottlieb ikke tilføje debatten det, at det jo er et helt andet udgangspunkt, man har den her gang? Dengang blev dimittendsatsen nedsat generelt. Altså, man manglede det incitament, der kommer, når man nærmer sig en skrænt. Det at nærme sig en skrænt betyder ikke noget for de mennesker, der ikke har ressourcerne – de har ikke ressourcerne til at komme i gang. Men det har de her unge, så det er jo to vidt forskellige situationer, som ordføreren her blander sammen.

Kl. 15:09

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 15:09

Jette Gottlieb (EL):

For det første vil jeg sige: Jo, det kan godt blive beregnet i forhold til ens lærlingeløn, men det kræver nogle ting. Det kræver f.eks., at man er medlem i mindst 2 år, for ellers har man ikke indkomst nok til at komme ind i systemet på det minimumsniveau, der skal til. Så det kræver altså, at man er blevet vejledt til, at man skulle melde sig ind, 2 år før man dimitterer. Så det er den ene del af det. Det andet er, at man også kun kan blive medlem på baggrund af studiejob, man har ved siden af. Men jeg vil ikke anbefale studerende, at de har fuldtidsjob ved siden af det studie, de har – ikke generelt i hvert fald. Så det er en vanskeligere situation. Det er den ene del af det.

I forhold til den anden del af det, om det der med, om der er en ny situation, fordi man har en højere sats de første 3 måneder, vil jeg sige, at hvis man følger den kurve, som man følger, når man kommer ind, eller den kurve, man følger, hvis man skal i arbejde efter at have dimitteret, er der to knæk i den. Det ene er efter 3 måneder, det andet er efter 6 måneder. Det er sådan, at det er rigtigt, at der selvfølgelig er en mulighed ved, at man ser, at nu går satsen noget ned, men det kommer man ikke automatisk mere i job af, hvis det i øvrigt er rigtigt, hvad jeg siger, i forhold til at alle dimittender er meget interesserede i at få arbejde.

Tredje næstformand (Trine Torp):
Tak. Hr. Karsten Hønge.

Kl. 15:10 sig ind, efter at man er afgået fra en uddannelse, og den kan man omgå, ved at ens dagpenge bliver betalt den første periode, hvis man har været medlem i mindst et år. Det med et år er sådan indarbejdet.

Karsten Hønge (SF):

Så tillader jeg mig at konkludere: Man kan få beregnet sin dagpengesats efter sin lærlingeløn. Det er klart, at man skal have været medlem i den periode, og der vil man ende over dimittendsatsen. Så det kan man altså. Så er der punkt 2: Jeg tillader mig også at konkludere, at den STAR-undersøgelse, som fru Jette Gottlieb henviser til, ikke kan bruges til at vurdere den situation, der opstår, når vi laver en 3-månedersperiode, hvor der så kommer en skrænt, hvor adfærden typisk blandt den her meget ressourcestærke gruppe ville være anderledes i en situation, hvor man sænker det generelt for alle. Det spørgsmål, jeg dog ville stille konkret, er: Når fru Jette Gottlieb netop siger, at de her dimittender er hurtigt i job, hvorfor er det så et problem, at vi sætter det ned til 1 år?

Kl. 15:10 Men jeg siger bare, at for at det kunne blive beregnet af ens lærlingeløn, skal man have været medlem i en længere periode, og det skal folk så vide, for det kræver så en ekstra vejledning at finde ud af det. Det gælder sådan set alle uddannelsessøgende, men det er klart, at det er nemmest at se for lærlingene.

Kl. 15:13

Tredje næstformand (Trine Torp):
Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 15:13

Bent Bøgsted (UFG):

Jamen det burde fru Jette Gottlieb jo være begejstret for, altså at de skal være medlem i 2 år, for på den måde kan fru Jette Gottlieb jo promovere, at der kommer flere medlemmer til a-kasserne. Sørg for at melde jer ind hurtigst muligt; og der er mange a-kasser, der jo kører med gratis medlemskab. Er det ikke bare et spørgsmål om at tage fat i de lærlinge og fortælle dem, hvad konsekvenserne er, og hvilke fordele der er, hvis de melder sig ind? Det må jo lige være guf for Enhedslistens folk at gå ud og promovere det.

Kl. 15:14

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 15:11

Kl. 15:11

Jette Gottlieb (EL):

Jeg siger ikke, at de er hurtigt i job. Jeg siger, at de er langsommere i job end gennemsnittet, men når der er gået 1 år, er de lige så ledige eller lige så ikkeledige som almindelige dagpengemodtagere. Når man hele tiden har snakket om det der med, at dimittenderne nu udgør en fjerdedel af samtlige ledige og sådan nogle ting, så har man altså ikke medtaget i den sætning, at det altså har betydning, at antallet af dimittender er blevet væsentlig forøget i den samme periode.

I forhold til spørgsmålet om, om man kan komme ind fra sin lærlingeløn, vil jeg sige, at det jo er rigtigt, at man kan beregne det. Jeg siger, at man kan ikke beregne det til en normalsats. Man kan godt komme højere end dimittendsatsen, det er rigtigt, men det kræver, at det samlede beløb, de 244.000 kr., man skal have tjent, er en del af det, og derfor skal det være i hele medlemsperioden. Det vil sige, at man nu skal finde ud af, at man skal være medlem i mere end 1 år.

Kl. 15:12

Tredje næstformand (Trine Torp):

Der er lige kommet endnu en kort bemærkning. Værsgo til hr. Bent Bøgsted.

Kl. 15:12

Bent Bøgsted (UFG):

Det er, fordi fru Jette Gottlieb lægger op til, at der skal stilles spørgsmål. Jeg skal bare lige høre fru Jette Gottlieb, når hun snakker om, at de skal være medlem i 2 år: Jeg går da ud fra, at Enhedslisten og fru Jette Gottlieb anbefaler lærlinge, at de skal være med i en a-kasse hurtigst muligt og ikke bare vente til det sidste år med at blive medlem?

Kl. 15:12

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 15:12

Jette Gottlieb (EL):

Ja, selvfølgelig. Men det er bare ikke det, der sker i praksis. Det, der sker i praksis, er, at der er en karenperiode, som ordførerne måske ved, hvis man først melder sig ind de 14 dage, man har til at melde

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 15:14

Jette Gottlieb (EL):

Det er ganske glimrende, men det er lidt sværere for dem, der er på andre typer uddannelser, at forstå, at de skal være medlem i en lang periode, hvor de går på en almindelig skole f.eks. – og det er, uanset om det er en mellemlang uddannelse eller en lang uddannelse, eller hvad det er. Det kan gælde det samme i deres fritidsjob og deres brug af fritidsjob til at komme ind i systemet.

Kl. 15:14

Tredje næstformand (Trine Torp):

Og nu er der ikke flere korte bemærkninger. Tak til fru Jette Gottlieb. Så er det Det Konservative Folkepartis ordfører, hr. Niels Flemming Hansen.

Kl. 15:14

(Ordfører)

Niels Flemming Hansen (KF):

Tak for det, formand. Det er jo sådan en lidt blandet landhandel med to forslag i ét, og der er jo ikke noget galt med blandede landhandler. Vi anerkender, at det ville være en god idé at ændre dimittendsatsen for de unge nyuddannede, således at de kommer hurtigere på arbejde, og at satsen for de unge nedsættes til de her 9.514 kr. pr. måned – mere end su og langt fra dagpengene.

Samtidig må vi så sige, at vi har et problem med, at dagpengene de første 3 måneder for ledige hæves med 3.650 kr., hvilket vi af indlysende årsager absolut ikke kan se os selv i. Derfor håber vi på, at regeringen vil splitte forslaget op i to, hvor vi så vil stemme for den første del og imod den sidste del. Hvis ikke det bliver tilfældet, kommer vi til at stemme nej til hele forslaget. Mange tak for ordet.

Kl. 15:15

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger til den konservative ordfører, og så er det ordføreren fra Dansk Folkeparti. Værsgo, hr. René Christensen.

Kl. 15:15

Kl. 15:19

(Ordfører)

René Christensen (DF):

Tak for det. Så står vi her med lovforslaget, og vi synes til gengæld, at det er et ganske udmærket lovforslag. Der er to dele i det. Det er først det omkring dimittendsatsen, hvor man går fra 2 år til 1 år, og det tager vi sådan set med fuldstændig ro i maven. Vi er ret sikre på, at vores unge eller generelt dem, som har taget en længerevarende uddannelse, og som står i en situation, hvor de er færdige med det, også i løbet af et år kan komme ud på arbejdsmarkedet og få fodfæste der. Så det har vi ikke nogen udfordring med. Man skal også huske, at her er der en trappemodel, hvor man egentlig får en kort periode med en lidt højere ydelse, inden man trapper ned. Det var den del af det.

Så er der den anden del af det, nemlig det omkring dagpengene, og der kan jeg sådan på flere partier, som ikke er en del af aftalen, forstå, at de mener, at man med det her forgylder nogen. Nej, det gør man faktisk ikke. Det, vi gør, er, at vi holder hånden under det aftalesystem, som vi har i Danmark, og det er faktisk ikke kun fra arbejdstagers side, men det er også fra arbejdsgivers side. Vi er i Dansk Folkeparti slet ikke i tvivl om, at hvis dagpenge ikke har en værdi for den enkelte, begynder overenskomsterne at få et andet sigte. Så er der ingen tvivl om, at fagbevægelsen vil begynde at forhandle sig frem til nogle andre ting. Det vil f.eks. være regler om, at det bliver sværere at blive afskediget osv. osv., og så mangler vi den fleksibilitet, som vi har i den danske model. Det er en enorm styrke for det danske arbejdsmarked, både for arbejdstagerne og for arbejdsgiverne, at vi har så mange jobåbninger, og det har vi, fordi vi har et forsikringsystem. Det er nemt at blive ansat, men det er også nemt at blive fyret, og det giver den her mulighed for fleksibilitet for begge parter.

Når man nu i en kort periode på 3 måneder får en lidt højere dagpengesats, op til 23.000 kr. om måneden – en forhøjelse, som, hvis det bliver det fulde beløb, er på 3.649 kr. – så tror vi sådan set også på, at det giver en anden positiv effekt, og det er jo, at man, hvis man bliver ledig, allerede har et sigte 3 måneder ude i tiden, og at det er vigtigt, at man kommer i beskæftigelse forinden. For ellers når man sådan et punkt, hvor man måske endnu mere mærker, at man er blevet ledig. Så der tror vi sådan set, at det er positivt, at dagpengesystemet får mere værdi, men det giver også en mulighed for, at den enkelte ledige har den her forholdsvis korte periode på 3 måneder til at være meget aktivt jobsøgende, imens man har et forholdsvis højt forsørgelsesgrundlag.

Så alt i alt må vi sige, at vi er sikre på, at det her, når det bliver evalueret, faktisk har været en rigtig positiv aftale, både for arbejdstagerne, men så sandelig også for arbejdsgiverne, fordi vi ikke kommer ud i nogle overenskomstforhandlinger, hvor man begynder at stramme skruen andre steder i forhold til at fastholde folk på arbejdsmarkedet og gøre sig attraktiv i forhold til fagbevægelsen. Så vi støtter meget den her del af aftalen, og vi er faktisk rigtig godt tilfredse med begge dele. Selv om andre ordførere har været noget skeptiske over for det, synes vi sådan set, at det her er godt for det danske arbejdsmarked.

Kl. 15:19

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Der er ikke nogen korte bemærkninger, og så er det ordføreren for Nye Borgerlige, hr. Lars Boje Mathiesen. Værsgo.

(Ordfører)

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak for det. Vi har nu i nogle timer haft endnu en debat i det danske Folketing, hvor venstrefløjen siger, at det er forfærdeligt, at dem, som har mindst i samfundet, ikke har nok. Alligevel er det den her side af Folketinget, som står bag landet med verdens højeste skattetryk.

Der findes ikke nogen steder, der beskatter deres borgere lige så hårdt som her i Danmark. Hvis venstrefløjen reelt set havde et ønske om at hjælpe de her mennesker, om at gøre det bedre, for at folk havde lidt mere i lommen, så ville man jo fjerne nogle af de skatter og afgifter. Der er en lang række afgifter, hvor den sociale pil peger nedad, og som rammer dem, der har mindst, hårdest. Lad os da fjerne dem. Men de forslag ser vi ikke mange af. Så står vi i en situation, hvor inflationen galopperer derudad, hvor rådighedsbeløbene bliver udhulet, men herinde i Folketinget er det eneste sted, hvor man ikke lige skal spinke og spare, nej, det må borgerne derude selv ligge og rode med.

Nu er der så et forslag, som på nogle områder gør noget godt, skaber noget øget arbejdsudbud og hjælper lidt på økonomien. Til gengæld bruger man pengene på noget, som går den modsatte vej. Det bliver sådan lidt haps for haps: Vi kan godt støtte den ene del, og den anden del er vi ikke tilhængere af. Vi anerkender, at det her er en aftale, og at det måske ikke bliver delt. Hvis det bliver delt, kan vi godt stemme for den ene del. Hvis det ikke gør, må vi jo så stemme imod det. Tak.

Kl. 15:20

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Der er en kort bemærkning fra fru Victoria Velasquez.

Kl. 15:20

Victoria Velasquez (EL):

Jeg tænker også, at det kan Nye Borgerlige jo ikke vide, for de var ikke med i forhandlingslokalet der. Men vi foreslog faktisk, at man skulle lave skattelettelser til dem i bunden, simpelt hen lette skatten også for dem, som har lavindkomstjob osv. Men det afviste regeringen desværre. Så vi er egentlig klar på at gøre det, hvis der skulle vise sig at være et flertal herinde.

Kl. 15:21

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 15:21

Lars Boje Mathiesen (NB):

Men det er Enhedslisten, som støtter en regering og har gjort det i 3 år, som har mindsket den disponible indkomst for dem, der har mindst i samfundet, allermest. De lovforslag, som er kommet igennem fra den her regering, har ramt dem, der har mindst, mest. Det er et faktum, ligegyldigt hvordan man vender og drejer det. Det er jo den politik og den regering, som Enhedslisten støtter, og her efter 3 år kan man altså ikke blive ved med at løbe fra, at det er det, der er sket. Tilmeldt er uligheden steget lidt. Det bryder Enhedslisten sig heller ikke om.

Kl. 15:21

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Victoria Velasquez.

Kl. 15:21

Victoria Velasquez (EL):

Tværtimod bygger det jo ikke på et flertal, når Nye Borgerlige vil sænke kontanthjælpen helt ned til 6.000 kr. Men jeg er enig

i, at den her aftale, »Danmark kan mere I«, da lægger et pres på de ydelsesforhandlinger, som vi har med regeringen lige nu. For uligheden skal ikke vokse. Så selv om det har været den tid, hvor der er kommet historisk flest investeringer i velfærd – der er blevet finansieret til 1.000 ekstra sygeplejersker, minimumsnormeringer i daginstitutionerne, 1.000 ekstra uddannede og ansatte i ældreplejen, lærere, og sådan kunne man simpelt hen fortsætte listen – og det jo hjælper både dem, der ikke har råd til at betale privathospital osv., og også dem med de mindste indkomster, og, ja, selv om der er sket rigtig meget godt, er vi langt fra i mål endnu.

Kl. 15:22

Tredje næstformand (Trine Torp):

Værsgo. Ordføreren.

Kl. 15:22

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg vil lige opfordre ordføreren til at gå ind og læse vores økonomiske politik. Der indgår ikke et kontanthjælpsbeløb, som ligger på 6.000 kr., og jeg ved det, for jeg har lavet politikken.

Derudover tror jeg også, at vi vil se nu – nu kommer vi snart ind i en valgkamp – at Enhedslisten vil stå og sige, at dem, der har mindst, skal have mere, samtidig med at man i 3 år har støttet en politik, som går den modsatte vej. Man vil stå og sige, at der ikke må være mere ulighed i samfundet, samtidig med at man har støttet en regering, som går den vej. Så når alt kommer til alt, er det jo ikke andet end flokler. Så hvis man endelig ville, så lad os da gå sammen om et beslutningsforslag om at sænke skatten for dem, der har mindst, ved at politikerne for en gangs skyld spænder livremmen lidt ind, så folk kan få noget derude. Det vil jeg gerne være med til, men det vil Enhedslisten ikke. For når alt kommer til alt, handler det mere om magt end om at hjælpe folk derude.

Kl. 15:23

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak til hr. Lars Boje Mathiesen. Der er ikke flere korte bemærkninger. Den næste ordfører er fra Liberal Alliance, hr. Ole Birk Olesen. Værsgo.

Kl. 15:23

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Tak for det. Lovforslaget her rummer to elementer. Det ene handler om, at studerende, som i nogle år har levet på en su-sats på cirka 6.500 kr. om måneden, ikke længere skal have fordoblet deres indkomst, når de er færdige med at studere og overgår til ledighed på dagpengenes dimittendsats. Der sker jo over en fordobling af den offentligt betalte indkomst, når man som studerende går fra su til dagpenge, og det er ikke befordrende for, at de unge mennesker tager det arbejde, de kan få, i stedet for at vente på det drømmejob, de håber på. Så det er en god ting, at lovforslaget her begrænser dimittendsatsen.

Det, der ikke er en god ting i lovforslaget, og som gør, at vi ikke kan stemme for lovforslaget, er, at man øger de maksimale dagpenge i 3 måneder, så de kommer helt op på 23.000 kr. i dagpenge til folk, som er ledige. Man kan selvfølgelig sige, det ville være værre, hvis det var for alle; hvis det var igennem alle år, man er ledig på dagpenge, at man kunne få 23.000 kr. Det er kun 3 måneder trods alt, men det er også slemt nok i sig selv. F.eks. er der nogle brancher, hvor det nærmest synes, som om lønmodtagere og arbejdsgivere har indgået aftaler om, at man ikke nødvendigvis kan finde beskæftigelse til lønmodtagerne nogle måneder om året, og hvor man så har det, der hedder sæsonledighed eller vejrlig osv. Og hvis man i de perioder har en dagpengesats på helt op til 23.000 kr., er der ikke store tilskyndelser for lønmodtagere og arbejdsgivere til at finde ud

af, hvordan man kan nyttiggøre medarbejderne i de måneder, hvor der ikke er arbejde at få i det ordinære arbejde. Så jeg frygter en meget, meget større udbredelse af det, vi kalder sæsonledighed i Danmark efter det her, fordi folk kan få næsten lige så meget, som når de er i arbejde.

Derudover er der folk, som bliver reelt ledige i deres arbejde, og som, hvis de ikke fik en meget høj dagpengesats, nok godt kunne finde ud af i den mellemliggende periode, indtil de finder nyt arbejde inden for deres egen branche igen, så at finde et andet arbejde, indtil de får et job der, hvor de gerne vil have et job. De vil også få mindsket tilskyndelse til at være i arbejde, når de kan få helt op til 23.000 kr. i dagpenge.

Så resultatet af det her er jo, at der er flere mennesker, der er ledige i længere tid. Det er jo også derfor, man skal bruge penge fra nedsættelsen af dimittendsatsen til at finansiere, at man forhøjer dagpengene her, både for at forhøje dagpengene, men også fordi der er flere, der vil være ledige som følge af det her. Det kan vi ikke se nogen grund til at gøre, og derfor stemmer vi imod lovforslaget.

Kl. 15:26

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Der er et par korte bemærkninger. Først fru Victoria Velasquez.

Kl. 15:26

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det. Jeg bliver bare lidt nysgerrig på den her aversion imod dagpengene – om ordføreren egentlig også har den i forhold til private lønforsikringer, eller om det i højere grad egentlig handler om, at dagpengene er en solidarisk lønforsikring, hvor man som samfund bidrager til at sikre, at det, at du mister dit arbejde, får en fyreseddel i hånden, ikke skal betyde, at din hverdag skal brase fuldstændig sammen, og at det mere er det der med, at det er solidarisk og noget, man gør igennem staten, som man egentlig er imod. For de argumenter, der er imod dagpengene, kunne man vel lige så godt fra Liberal Alliances side bruge imod den private lønforsikring. Vil ordføreren sætte lidt ord på det?

Kl. 15:27

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 15:27

Ole Birk Olesen (LA):

Det er fuldstændig rigtigt, at det gør en kæmpe forskel for os, om man bruger sine egne penge eller man bruger andre folks penge. Og lige så snart staten er involveret i finansieringen, er det jo ikke ens egne penge, så er det jo andre folks penge, man bruger af. For dagpengene er ikke 100 pct. finansieret af lønmodtagerne selv; de er i høj grad også finansieret af skatteyderne. Derfor sætter det nogle rammer, som vi synes skal være mere restriktive, end hvis man tegner en privat forsikring for sine egne penge.

Kl. 15:27

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Victoria Velasquez.

Kl. 15:27

Victoria Velasquez (EL):

Men det er jo helt vildt skævt. Det vil netop betyde, at dem, som arbejder som kassemedarbejder i f.eks. Netto, eller dem, der arbejder som jord- og betonarbejder, vil stå i en langt mere prekær og usikker situation, mens dem, som arbejder som jurister, eller som arbejder som topøkonomer eller nogle andre ting, vil stå i en langt mere tryk situation. Så dem, som tjener mindst, vil stå i en langt mere sårbar situation, mens dem, som har haft mulighed for også at spare op, vil

stå i en langt mere gunstig situation. Kan ordføreren ikke se, at det ville være hamrende skævt, hvis man udelukkende baserede det på private lønforsikringer?

Kl. 15:28

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 15:28

Ole Birk Olesen (LA):

Det er jo sådan et vilkår i livet, at hvis man tjener mange penge, er man lidt mere tryk over for fremtiden, end hvis man har færre penge. Og det er også sådan, at hvis man skal have penge af det offentlige, dvs. betalt af andre mennesker, må vi sætte nogle andre grænser, end hvis man bare bruger af sine egne penge. Hvis Enhedslisten ikke forstår det princip og mener, at man skal kunne bruge lige så frit af andre folk penge, som man bruger af sine egne penge, så er det Enhedslisten, der har et forståelsesproblem her.

Kl. 15:28

Tredje næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det hr. Bent Bøgsted.

Kl. 15:28

Bent Bøgsted (UFG):

Jeg skal bare lige høre hr. Ole Birk Olesen om det, han nævnte om sæsonarbejdere. Jeg kender nogle sæsonarbejdere, der får 22.000 kr. om måneden i løn, når de er i arbejde. Hvor meget ville de så få i dagpenge, hvis de blev ledige? Hr. Ole Birk Olesen siger, at det jo er fantastisk, for så ville virksomhederne bare lade dem gå på dagpenge i en periode, og så får de en høj sats. Men hvor meget får man i dagpenge, hvis man får 22.000 kr. i løn?

Kl. 15:29

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 15:29

Ole Birk Olesen (LA):

Så får man 90 pct. af 22.000 kr., og det må være 2.200 kr. gange 9, og det må være – det er svært at regne ud – noget i stil med 21.000 kr. eller næsten 21.000 kr. Hvis man ikke tjener over 23.000 kr. i månedsløn, kan man jo ikke få 23.000 kr. i dagpenge. Men hvis man nu har en månedsløn på 26.000 kr. og man har noget sæsonledighed, vil man kunne få 23.000 kr. om måneden i maksimal dagpengesats nu her, som følge af at man selv og ens arbejdsgiver ikke har planlagt, hvordan man skal bruge sin tid, når man ikke længere kan arbejde i de sæsoner, hvor man ikke arbejder.

Kl. 15:30

Tredje næstformand (Trine Torp):
Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 15:30

Bent Bøgsted (UFG):

Det er altid farligt med de tal, men jeg kan oplyse hr. Ole Birk Olesen om, at hvis man får 22.000 kr. i løn, kan man få 19.800 kr. i dagpenge. Det er 90 pct. Og så er der det der med, at man så kan få 23.000 kr. Det kan godt være, det er sådan i København, men derovre, hvor jeg kommer fra, er der mange lavtlønnede. De kan ikke få 23.000 kr. i løn. Og jeg kan garantere for, at de håndværkere, der tjener 35.000-40.000 kr., ikke synes, det er attraktivt med 23.000 kr. Det er så noget andet. Men de lavtlønnede kommer aldrig nogen sinde op på de tal, som hr. Ole Birk Olesen slynger ud.

Kl. 15:30

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 15:30

Ole Birk Olesen (LA):

Ja, det er fuldstændig rigtigt. Det var virkelig dårligt regnet af mig. For de 10 pct., man ikke kan få i dagpenge, er jo 2.200 kr., og 22.000 kr. minus 2.200 kr. er 19.800 kr. Men det ændrer jo ikke på, at hvis man f.eks. tjener 26.000 kr., vil det her forslag gøre, at man måske i 2 måneder om året, hvis det er det, man holder fri, kan få 23.000 kr. betalt af dagpengesystemet – altså i 2 måneder om året, hvis det er det, man gør. Det syntes jeg mindsker tilskyndelsen til at finde ud af, hvad man skal bruge de måneder til, i en dårlig grad, hvor man i stedet burde sætte sig ned og finde ud af: Hvis jeg har fri, hvis jeg ikke kan arbejde 2 måneder hvert år, hvad kan jeg så gøre i de 2 måneder i stedet for bare at gå på dagpenge?

Kl. 15:31

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak til hr. Ole Birk Olesen. Der er ikke flere korte bemærkninger. Og så er det hr. Bent Bøgsted, uden for grupperne.

Kl. 15:32

(Privatist)

Bent Bøgsted (UFG):

Tak for det, formand. Det her lovforslag kan man sige meget om, men noget af det, som har været vigtigt for mig i de her forhandlinger, som jeg har været med til, er jo netop, at faglærte, altså nogle, der har en faglig uddannelse – det kan være en tømrer, det kan være en murer, det kan være en elektriker, det kan være en kok, det kan være så mange andre, der har en faglig uddannelse – har fået løn under uddannelsen og bliver ikke ramt af det her. Det samme gælder, hvis en universitetsuddannet har haft et studiejob ved siden af og har haft noget indkomst der; så kan man også undgå at blive ramt af det her.

Noget af det, der også er vigtigt at se på, er, at når man er med i en a-kasse, så skal a-kassen også være behjælpelig med hensyn til at få de ledige hurtigt ud i job igen, og vi har mangel på arbejdskraft. Jeg skal så lige hilse og sige, at hvis man ikke lige kan få et job inden for det område, man er uddannet til, så er det bedre at tage et job i et andet område, og så kan man stadig væk søge inden for det område, man er uddannet til. Arbejdsgiverne vil hellere have en, der har et job, end en, der har gået ledig i lang tid. Det er noget af det, som jeg ved af erfaring, da jeg selv har været på arbejdsmarkedet i rigtig mange år og har en faglig uddannelse.

Så alt i alt, når man ser på det her, kan man sige, at der er for og imod. Jeg forstår godt dem, der kritiserer det. De siger, at de ikke har haft mulighed for at tjene nogle penge. Men når man bliver færdiguddannet, er man med i en a-kasse, og så er det a-kassens pligt og jobcenterets pligt at hjælpe med at finde et job til de ledige. Virksomhederne skriger jo på arbejdskraft – det siger de – og så kan det jo ikke passe, hvis der er så mange, der går ledige.

Det her lovforslag er blevet godt gennemgået, og derfor vil jeg ikke blive ved med at pinde ud, hvad det er, men bare sige, at den gruppe af 6 løsgængere, jeg repræsenterer, støtter det her forslag.

Kl. 15:34

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er en kort bemærkning fra fru Victoria Velasquez.

Kl. 15:34

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det. Jeg beklager også, at debatten måske bliver trukket lidt ud, men jeg synes faktisk, det er lidt vigtigt, for det lyder, som om man kigger lidt på sådan et øjebliksbillede i samfundet og så siger: Jamen lige nu er det nemt at få arbejde, for der er mangel på arbejdskraft, og derfor synes vi, det er okay at skulle mase de studerende og bagefter mase de nyuddannede og fattiggøre dem.

Men er ordføreren slet ikke bekymret, i forhold til at det her jo også skal være noget, der kan holde til at skulle sikre en form for økonomisk tryk, når der er lavkonjunktur, ligesom når der er højkonjunktur? Altså, skaber det ikke en bekymring, at man på den måde fuldstændig udhuler økonomien? Og fra beskæftigelses-sammenhæng vi ved jo om nogen, at særlig unge ofte bliver presset ud i nogle prekære ansættelser. Hvis man har så dårlig en økonomi, kan ordføreren så ikke være bange for, at man i endnu højere grad siger ja til at få stillinger, hvor man egentlig ikke får det, man burde have i løn, eller ikke lige har de rigtige arbejdsvilkår og lukker øjnene lidt for det, fordi man simpelt hen ikke har råd til andet?

Kl. 15:35

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 15:35

Bent Bøgsted (UFG):

Jamen man kan jo aldrig udelukke, at der er nogen, der kommer lidt i klemme. Uanset hvilken uddannelse man har, kan man risikere, at man kommer lidt i klemme. Men med de fremtidsudsigter, der er, og de tal, som er blevet lagt frem – som arbejdsgiverne har lagt frem, og som STAR har lagt frem, og beskæftigelsesministeren har også været inde på, hvad der kommer til at mangle af faglært og uddannet arbejdskraft fremover – så burde det da ikke være sådan, at man føler, at det er spild at tage en uddannelse. Så burde man hurtigt kunne komme i job.

Men det kræver også lidt, at man måske er klar til at flytte efter, hvor der er job. Det kan jo ikke hjælpe noget, at man, hvis man har en uddannelse, siger: Jeg vil kun være i København; det er det eneste sted, jeg vil arbejde. Hvis der er 15-20 steder, hvor man har brug for den arbejdskraft, skal man jo også være klar til at flytte. Jeg kender mange, der er flyttet rundt i landet, fordi de har taget en uddannelse og så arbejder der, hvor de nu kan finde et job.

Kl. 15:36

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Victoria Velasquez.

Kl. 15:36

Victoria Velasquez (EL):

Ja, jeg kender også mange, der flytter for at kunne få et job. Spørgsmålet er, om ordføreren kender nogen, som ikke gør det, altså om de københavnere, der bliver talt om, som ikke vil flytte for at tage et arbejde, mere er sådan en anekdotisk henvisning til nogle, som måske faktisk ikke rigtig eksisterer. Jeg synes, det er ærgerligt, at der er den her kæmpe mistænkeliggørelse af unge. Jeg synes, ordføreren lige præcis havde ret i det, der blev sagt om, at når man tager en uddannelse, vil man jo gerne bruge den. Man tager da ikke en uddannelse og gør alle de ting, man skal igennem, og lærer en masse nyt for så at skulle være på dagpenge. Man vil da ud at bruge den viden.

Så jeg synes, det er ærgerligt, at I bakker op om det her forslag.

Kl. 15:37

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 15:37

Bent Bøgsted (UFG):

Jamen det er også derfor, jeg siger, at man skal være klar til at flytte efter, hvor der er et job, og det gælder, uanset om man bor i København eller i Østervrå, hvor jeg selv bor, eller i Sønderjylland. Hvis der er et job et andet sted og man kan få et godt job, skal man da være klar til at flytte efter det. Det er der rigtig mange der gør.

Så er det, jeg siger, at i forhold til dem, der har lidt andre problemer, må a-kassen og jobcenteret jo aktivt gå ind og hjælpe dem med at finde et job. Det er ikke alle, der lige er i stand til at finde et job. Det er heller ikke alle, der lige kan finde ønskejobbet fra dag et – så må man tage et job, som man ved man kan klare, og som kan give noget økonomi, indtil man kan finde det rigtige arbejde.

Kl. 15:37

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak til hr. Bent Bøgsted. Der er ikke flere korte bemærkninger. Og så er vi igennem ordførerrækken og er nået til beskæftigelsesministeren.

Kl. 15:37

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Mange tak for ordet, og også tak for bemærkningerne til det her lovforslag. At have et arbejde er det absolut bedste for både den enkelte og for samfundet, særlig i en tid nu her, hvor virksomhederne mangler arbejdskraft, men altså også i det hele taget. Samtidig skal vi altså også have et solidarisk sikkerhedsnet, der griber dem, der i en periode mister deres arbejde.

Jeg synes, at vi leverer på begge dele med den her ambitiøse aftale, som regeringen indgik med SF, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne, og som efterfølgende også blev bakket op af arbejdsfællesskabet med bl.a. Hr. Bent Bøgsted i spidsen. Det er jo en aftale, der bl.a. øger trygheden for hårdtarbejdende danske lønmodtagere, og som får flere med i det arbejdende fællesskab. Mere specifikt styrker aftalen også beskæftigelsen med samlet set 12.000 personer.

Og det har krævet prioritering. Men det er jo afgørende, at vi har et trygt, attraktivt og solidarisk dagpengesystem, hvis vi skal fastholde en stor tilslutning til systemet. Mig bekendt er det i øvrigt også første gang siden 1970'erne, at man investerer markant i dagpengesystemet. Det er jeg både glad og stolt over, for vi øger trygheden for lønmodtagerne og fremtidssikrer den danske model.

Lovforslaget betyder, at ledige danskere, som har været i arbejde og loyalt bakket op om fællesskabet i dagpengesystemet, fremover kan få en højere dagpengesats i de første 3 måneder. Kun hvis dagpengesystemet er trygt, attraktivt og solidarisk, kan vi også fastholde en stor tilslutning til systemet, og det håber jeg vi kan stå sammen om her i Folketinget. Jeg ser dagens beslutningsforslag om modregning og dagpenge som et udtryk for, at vi alle deler samme grundlæggende ønske.

Men der skal også være en fair og bedre balance i dagpengesystemet. Som reglerne er i dag, mener vi ikke at det er tilfældet. Det er min og regeringens klare holdning, at det er uholdbart, når nyuddannede med gratis medlemskab af a-kassen får fordoblet deres ydelse ved ledighed, mens en murer med en gennemsnitsløn på 40.000 kr., som loyalt har betalt til a-kassen i mange år, får halveret sin indkomst ved ledighed. Det er den skævhed, som vi forsøger at rette op på med lovforslaget i dag. Vi understøtter også, at uddannelse selvfølgelig fører til arbejde.

Afsluttende vil jeg gerne takke partierne for den gode behandling af det her lovforslag, og jeg ser frem til udvalgets videre behandling.

Kl. 15:40

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Der er en kort bemærkning fra fru Victoria Velasquez.

Kl. 15:40

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det. Først kan jeg ikke lade være med at reagere på, at ministeren næsten fik det til at lyde, som om det var, før ministeren blev født, at der er blevet lavet så store investeringer i dagpengesystemet; men er vi ikke enige om ved hurtig hovedregning, at da ministeren var mellem 10 og 20 år, var dagpengesatsen faktisk højere og på det niveau, som man nu vil stemme den op til? Så det vil sige, at det alligevel er en ret vild udhuling, man har haft med at gøre i al den tid, der er gået fra 1990'erne og så frem til nu, ikke? Så jeg synes, at det er sådan en lidt misvisende måde at tale om det på.

Virkeligheden er jo, at dagpengene er blevet udhulet massivt, og at man lige nu forpasser den mulighed, som vi har mobiliseret op til valget, for at vi skulle genoprette dagpengene. Vi skulle genoprette dagpengeperioden, vi skulle genoprette dagpengene – og nu er det blevet til de første 3 måneder til de klart mest ressourcestærke dagpengemodtagere. Er det det her, eller kommer der til at være en reel genopretning af dagpengene?

Kl. 15:41

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:41

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Jeg vil ikke stå og konkurrere med fru Victoria Velasquez' historiske viden om, hvad dagpengesatserne har været i bestemte perioder, men jeg føler mig ret overbevist om, at der ikke har været så enkeltstående stor investering i dagpengesystemet siden 1970'erne; altså en politisk beslutning om at gøre mere for vores samlede sikkerhedsnet. Jeg tager naturligvis alle mulige forbehold for, at der kan være historiske fakta, jeg har overset, men det føler jeg mig ikke desto mindre overbevist om.

Når det er sagt, mener jeg faktisk, at det, vi gør med den her aftale og med det her beskæftigelsestillæg, hvor det er så betydelig en styrkelse af forsikringen for mere end halvanden million danske lønmodtagere, som, hvis de skulle blive arbejdsløse, vil opleve at kunne få op mod 3.600 kr. mere i den første periode af ledighed, har langt større værdi for tilslutningen til dagpengesystemet, end hvis man genoprettede den udhuling, som fru Victoria Velasquez taler om, som jo kun, så vidt jeg husker, vil bidrage med et par hundrede kroner mere om måneden i løbet af arbejdsløshedspærioden. Det er derfor, vi er endt med at gøre det på den her måde, som vi synes er stærkere for den enkelte og stærkere for systemet som helhed.

Kl. 15:42

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Victoria Velasquez.

Kl. 15:42

Victoria Velasquez (EL):

Jeg beklager, at det også blev sagt på en lidt forvirrende måde. Altså, pointen er bare, at hvis man har taget sindssygt mange penge de sidste knap 30 år, får man det til at lyde som en rigtig stor investering; noget af det er jo bare penge, man ligesom fylder op med igen. Det var det, der var min pointe med det, jeg sagde.

Jeg vil gerne spørge lidt ind til ministerens kovending i spørgsmålet omkring dimittendsatsen. Hvorfor er det, at man i Socialdemo-

kratiet pludselig begynder at gå ind at indlejre og operationalisere det, som regnemaskinen gerne vil, om, at man hurtigere kommer i arbejde, hvis man bliver økonomisk presset, i stedet for at fokusere på, at det skal være en ordentlig hjælp, og at jobbene skal være der?

Kl. 15:43

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:43

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Jeg tror ikke, at man skal se vores forslag her begrundet i de adfærdsmæssige konsekvenser. Altså, tager man og ser på, hvad der er de direkte virkninger af, at man beder nogle af de mest ressourcestærke unge nyuddannede om efter 3 måneders ledighed at komme ned på en lavere sats, over for hvad vi investerer i dagpengesystemet, så går det mere eller mindre op krone for krone.

Så er det jo rigtigt, at der bliver indregnet adfærd i alt, hvad man foretager sig. Vi har jo f.eks. tidligere i dag behandlet forslaget om at afskaffe modregning i ægtefællens pension. Det gør jo samlet set det forslag betydelig billigere, og det må man tage med, i hvert fald indtil man kommer til et tidspunkt, hvor der er ny evidens for nogle andre ting og man så kan ændre regnemetoderne.

Kl. 15:44

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til beskæftigelsesministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Beskæftigelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 137:

Forslag til folketingsbeslutning om at afskaffe modregning som følge af en partners arbejdsindkomst i social pension og afskaffelse af modregning af egen arbejdsindkomst i folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg.

Af Troels Lund Poulsen (V), Rasmus Jarlov (KF), Lars Boje Mathiesen (NB), Henrik Dahl (LA) m.fl.
(Fremsættelse 01.03.2022).

Kl. 15:45

Forhandling

Tredje næstformand (Trine Torp):

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er beskæftigelsesministeren.

Kl. 15:45

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Tak. Også tak til forslagsstillerne af beslutningsforslaget. Det har været nogle både rigtig dygtige og ihærdige embedsmænd i Beskæftigelsesministeriet, som har skrevet en lang tale til det her beslutningsforslag, og jeg tror, jeg vil gøre de tilstedeværende i salen den tjeneste ikke at tage udgangspunkt i den meget lange tale, men bare kort sige, som jeg også sagde, da vi behandlede lovforslaget lidt tidligere i dag om at afskaffe modregning i ægtefælles pension, at jeg

tolker det her forslag, som at der grundlæggende er en rimelig bred enighed i Folketinget om det. Så kan vi være uenige om, hvordan det er finansieret, og hvordan vi kommer derhen osv., men jeg anser det her beslutningsforslag for overflødig, al den stund at vi lige har behandlet et lovforslag.

Jeg vil derfor på den baggrund appellere til de partier, der er enige i det, om at stemme for det lovforslag. Man er også stadig væk meget velkommen til at bede om optagelse i den samlede aftalekreds, hvis man skulle have mod på det, det gør jeg mig ingen illusioner om, men grundlæggende tror jeg ikke, at der er nogen grund til at have en lang polemisk debat om noget, jeg sådan set tolker at vi er ret enige om, og det kvitterer jeg for.

Kl. 15:46

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Der er en kort bemærkning, hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 15:46

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Det var i forhold til det lovforslag, som regeringen har fremsat. Der er der jo en ændring med førtidspensionen dér, og hvor meget man må tjene, og de 3 år, og det er jo ikke indeholdt i det her. Det er jo ikke to identiske ting, så må jeg spørge, om man vil være villig til at dele det andet lovforslag?

Kl. 15:47

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:47

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Altså, grundlæggende vil vi tale imod, at man deler det andet lovforslag, og det er jo, fordi det følger af et aftalekompleks, som en aftalekreds har aftalt sig frem til. Og jeg tror også, at jeg i hr. Lars Boje Mathiesens tale i forbindelse med lovbehandlingen hørte, at han var nysgerrig på, hvad det her element skulle bidrage til. Og det er i virkeligheden et forsøg på at sidestille de principper, der gør sig gældende i forhold til seniorpensionsmodtagere, med førtidspensionsmodtagere. Og det håber vi at hr. Lars Boje Mathiesen i udvalgsbehandlingen kunne være mere åben over for.

Kl. 15:47

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 15:47

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jo, og det må vi så tage under udvalgsbehandlingen, men det er bare for at adressere det med, at det ikke er to identiske beslutningsforslag. Og det er fuldstændig regeringens ret, hvis man ikke vil dele det op, men så kan man sige, at så har det her beslutningsforslag også stadig væk en relevans, for det er jo ikke identisk med det andet.

Kl. 15:48

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:48

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Det har hr. Lars Boje Mathiesen naturligvis ret i, og der er også nogle andre elementer i lovforslaget, bl.a. at man også gør noget ved den problemstilling om kalenderårsmodellen osv. Og til syvende og sidst ændrer det ikke ved regeringens indstilling til beslutningsforslaget, nemlig at regeringen agter at stemme imod.

Kl. 15:48

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak, der er ikke flere korte bemærkninger, tak til beskæftigelsesministeren. Så går vi i gang med ordførerne, og den første ordfører er fra Socialdemokratiet. Værsgo, hr. Henrik Møller.

Kl. 15:48

(Ordfører)

Henrik Møller (S):

Lovforslaget, vi nu skal behandle, vedrører dele af aftalen om at komme hurtigere i job og få et stærkere arbejdsmarked, der handler om at give seniorer stærkere incitament til at arbejde efter folkepensionsalderen og få flere i arbejde. Det handler om afskaffelse af ægtefællemodregning, så flere pensionister og seniorer ikke længere skal bekymre sig om de økonomiske konsekvenser af, at de ønsker at give en ekstra hånd til arbejdsmarkedet, hvor der er så hårdt brug for deres kompetencer. Og så er det, man finder ud af: Hov, det var jo den tale, jeg holdt i forbindelse med lovforslag 170, som vi lige har behandlet for kort tid siden. Nu oplever vi noget, der er næsten identisk. Der har lige været lidt ordspil omkring de ændringer, der er, men jeg synes da, det er glædeligt, at både Venstre, Konservative, Liberal Alliance og Nye Borgerlige bakker op om det forslag, der foreligger, om at afskaffe ægtefællemodregningen.

Man kan sige, at et eller andet sted bør der jo ikke være noget, der står i vejen for, at der kan være en bred opbakning og en effektiv proces for at gøre det mere attraktivt for seniorer at arbejde. Socialdemokratiet støtter ikke det her beslutningsforslag, og det er med baggrund i det lovforslag, vi næsten lige har behandlet. Men der skal selvfølgelig lyde en opfordring til, at vi på en eller anden måde ser, om vi ikke kan arbejde frem til en fælles holdning til lige præcis det her. For det virker jo, som om vi langt hen ad vejen er enige om det her. Men vi kan ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 15:50

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Tak til Socialdemokratiets ordfører. Så er det SF's ordfører. Værsgo, hr. Karsten Hønge.

Kl. 15:50

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

Glimrende forslag! Jeg vil anbefale forslagsstillerne, at de stemmer for L 170.

Kl. 15:50

Tredje næstformand (Trine Torp):

Der er ikke nogen korte bemærkninger. Tak til hr. Karsten Hønge. Så er det ordføreren fra Radikale Venstre, fru Samira Nawa. Værsgo.

Kl. 15:50

(Ordfører)

Samira Nawa (RV):

Mange tak. Det her bliver de korte talers tid. I Radikale Venstre synes vi, at det her er et godt og interessant beslutningsforslag, men vi har jo lige behandlet et lovforslag, som vi har udtrykt vores opbakning til. Det er jo en del af en samlet aftale, som Radikale Venstre er en del af. Tak.

Kl. 15:51

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er heller ikke nogen korte bemærkninger til Radikale Venstres ordfører. Så er det Enhedslistens ordfører, fru Victoria Velasquez.

Kl. 15:51

(Ordfører)

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det. Jeg vil egentlig også sige tak til de partier, som har fremsat det her beslutningsforslag.

Vi kommer til at bakke op om det her beslutningsforslag i Enhedslisten. Jeg synes faktisk, at det er meget godt til at vise, at finansiering sagtens kan komme andre steder fra. I det her forslag bliver pengene taget fra råderummet – det er der råd til. Vi synes, at det er en rigtig prioritering af pengene, og derfor kommer vi til at stemme for forslaget.

Jeg håber virkelig bare, at der, uanset om det kommer til at blive det her forslag eller et andet forslag, ikke er nogen partier, der vil spænde ben for, hvor hurtigt det kan komme igennem. Stod det til os, skulle det gå igennem nu. Jeg ved godt, at der med lovgivningsprocesser osv. kan gå noget tid, men jeg håber virkelig, at vi kan få det igennem så hurtigt som muligt, for det vil skabe en større tryghed hos dem, der lige nu er urolige for deres økonomi. Tak.

Kl. 15:52

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Der er en kort bemærkning. Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 15:52

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg vil bare gerne takke Enhedslisten for at støtte beslutningsforslaget. Hensigten med beslutningsforslaget er jo netop, at det ikke skal forhales, at der netop ikke skal være den usikkerhed om økonomien, således at det kan træde i kraft. Det er jo hele baggrunden for at fremsætte det. I det andet lovforslag ligger der jo et finansierings-element, som ikke er sikkert, og derfor har man fremsat det her beslutningsforslag, der netop ikke har det usikkerheds-element, netop for at folk derude ikke skal tages som gidsler.

Kl. 15:52

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 15:52

Victoria Velasquez (EL):

En ting er det med, at det ikke er sikkert, noget andet er, at finansieringen i det andet, som vi lige har behandlet, er en dårlig finansiering, fordi man tager nyuddannedes dagpenge. Det er en kæmpe mistillidserklæring til ungdommen, at man siger, at I skal have en lavere dagpengesats. Den anden ting synes jeg faktisk er blevet diskuteret alt for lidt, og det handler om, at man vil tage den kompensation, der skulle være til kontanthjælpsmodtagere, for de stigende elafgifter, priser osv., for man tager pengene fra dem, der lige nu bliver ramt allerhårdst af de stigende energipriser. Jeg håber så, at vi i de forhandlinger, der er lige nu om at lave en kompensation, faktisk kan få fjernet det, men det ved jeg jo ikke, og derfor synes jeg egentlig, at det ville være bedst at bruge råderummet på det i stedet for at skulle tage pengene fra nogle af dem, som har færrest penge i vores samfund.

Helt ærlig, man er ung, man er nyuddannet, man skal sgu da have lov til at starte livet på en god måde, i stedet for at man skal gå og bekymre sig om sin økonomi.

Kl. 15:53

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til Enhedslistens ordfører. Så er det Det Konservative Folkepartis ordfører, hr. Niels Flemming Hansen. Værsgo.

Kl. 15:53

(Ordfører)

Niels Flemming Hansen (KF):

Mange tak for ordet. Jeg skal også forsøge at gøre det lige så kort som de andre ordførere. Vi står med B 137, som omhandler det samme som regeringens forslag om modregning, med et par enkelte divergenser i, bl.a. finansieringen og i forhold til førtidspensionister. Sammen med Venstre, Nye Borgerlige og LA fremsætter vi dette forslag for afskaffelse af modregning af ægtefællers pension, således at danskerne får flere penge mellem hænderne. Beslutningsforslaget vil løfte beskæftigelsen, og det er nødvendigt i en tid, hvor ledigheden er lav, men også i en verden, hvor ledigheden er knap så lav, for det handler om friheden til selv at vælge. Mon ikke vi får fundet en god løsning på modregningen et eller andet sted derimellem? Tak.

Kl. 15:54

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Der er en kort bemærkning. Fru Victoria Velasquez.

Kl. 15:54

Victoria Velasquez (EL):

Nu er der jo faktisk lidt forskel på de her to forslag. Jeg kunne faktisk godt tænke mig, at der blev lidt mere forskel på dem. Det handler om den førtidspensionist, som lige nu skal forsøge sin ægtefælle og egentlig får en lavere førtidspension, fordi der jo er stor driftsfordele. Men der er bare lige det, at ægtefællen får nul kroner, fordi vedkommende bliver ramt af gensidig forsørgerpligt. Skulle vi ikke lave et ændringsforslag til det her forslag, som lyder på, at man ikke stiller førtidspensionister i den situation, altså at de så simpelt hen bliver undtaget fra at skulle forsøge en ægtefælle, hvis vedkommende er på førtidspension? Vil Konservative imødekomme det?

Kl. 15:55

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 15:55

Niels Flemming Hansen (KF):

Jeg synes da i hvert fald, at vi lige skal prøve at kigge lidt på tallene i forhold til det og så prøve at se, om ikke vi kan indregne det.

Kl. 15:55

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det fru Victoria Velasquez igen.

Kl. 15:55

Victoria Velasquez (EL):

Det er jeg rigtig glad for at høre. Det er jo ikke særlig mange mennesker, det drejer sig om, men jeg synes, det er ret tydeligt, hvor absurd en økonomisk situation man stiller de mennesker, som det drejer sig om, i. Så tusind tak for det svar.

Kl. 15:55

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 15:55

Niels Flemming Hansen (KF):

Selv tak.

Kl. 15:55

Kl. 15:58

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Der er ikke flere korte bemærkninger til Det Konservative Folkepartis ordfører. Så er det Dansk Folkepartis ordfører, hr. René Christensen. Værsgo.

Kl. 15:55

(Ordfører)

René Christensen (DF):

Tak for det. Som en tidligere ordfører sagde: Det skal gå stærkt; det skal gå så stærkt, at det skulle have været i søndags, at lovforslaget skulle have været vedtaget, så det kunne have været udmøntet inden den 1. maj 2022. Så går det forholdsvis hurtigt, når det er med tilbagevirkende kraft. Det kommer nok ikke til at ske.

Som flere ordførere har sagt, ligner det jo meget lovforslag L 170. Dog er det et forslag, som ikke er finansieret, og det er jo egentlig meget sjovt, at det er det her forslag, som Enhedslisten siger de godt kan stemme for. For når der endelig er et forslag, der ikke er finansieret, så ligger det lige til højrebenet for Enhedslisten. Men Dansk Folkeparti kan ikke støtte forslaget. Vi støtter selvfølgelig L 170.

Kl. 15:56

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Der er en kort bemærkning fra fru Victoria Velasquez.

Kl. 15:56

Victoria Velasquez (EL):

Det er jo ikke meget anderledes end de ting, vi får igennem f.eks. i finansloven. Så på den måde er der råd i forhold til at bruge råderum på det, og vi havde et overskud på de statslige finanser på 59 mia. kr. sidste år. Så det handler jo om, hvordan man gerne vil prioritere pengene. Det er klart, at det her jo får en betydning for, hvad der er af råderum at forhandle om i finansloven, og der har vi bare aktivt taget den beslutning, at vi siger: Okay, vi er faktisk klar på, at der er mindre at forhandle finanslov for, fordi vi synes, det her er så vigtigt. Det håber jeg egentlig at ordføreren kan anerkende. Så kan man have en masse uenighed om alt muligt andet.

Men jeg synes egentlig, det var sådan en lidt ærgerlig spydighed, for ordføreren kender jo godt til finansloven og ved, hvor meget man kan forhandle derudfra, og at det selvfølgelig også handler om, hvor meget råderum der er, og hvor meget man har brugt af råderummet, f.eks. i løbet af året og fremadrettet i aftaler. Det er ikke anderledes end andre aftaler, som man også bruger råderum på.

Kl. 15:57

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 15:57

René Christensen (DF):

Jeg kan i hvert fald sige, at man under ingen omstændigheder kan bruge et overskud et enkelt år til at finansiere noget, som er strukturelt i alle årene frem. Der kan man lave en pulje, og så kan man gøre det et par år. Men det står der jo heller ikke i forslaget her. Der er det jo strukturelt.

I forhold til råderummet skal man så lige huske, at hvis man kigger på råderummet frem til 2030, så er det jo sådan set væk. Altså, der er også lavet en aftale, et nationalt kompromis, om at bruge 18 mia. kr. om året på forsvaret, som heller ikke er finansieret. Så altså, det der med, at råderummet bare er til stede, er jo ikke helt rigtigt.

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, spørgeren.

Kl. 15:58

Victoria Velasquez (EL):

Vi er så imod, at man blindt skal bruge 18 mia. kr. på det nationale kompromis, og derfor synes jeg, det kun er helt rimeligt – sådan er det med politik – at vi hellere vil bruge råderummet og pengene til at afskaffe principperne bag gensidig forsørgerpligt. Det er jo strukturelt, når man vælger at gøre det. Det har vi sagt at vi gør fuldstændig med åbne øjne. Så kan der være andre forslag, hvor man f.eks. tager af råderummet, som vi ikke er enig i. Sådan er det jo at være et parti – der er nogle ting, man er enig i, og der er nogle ting, man ikke er enig i. Og det her synes vi er fornuftigt at bruge råderummet på.

Kl. 15:58

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Værsgo.

Kl. 15:58

René Christensen (DF):

Jeg vil sige, vi lige har haft debatten om L 170, og der fjerner vi faktisk den gensidige forsørgerpligt. Det er fuldt finansieret, og det er ikke hokuspokus. Og jeg forventer selvfølgelig også, at det bliver vedtaget. Så den gensidige forsørgerpligt forsvinder, og det er fuldt finansieret.

Kl. 15:58

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Mange tak til Dansk Folkepartis ordfører. Der er ikke flere korte bemærkninger. Den næste ordfører er hr. Lars Boje Mathiesen fra Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 15:59

(Ordfører)

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Der har faktisk op til det her beslutningsforslag været lidt debat om, om det her er sådan et drilleforslag eller sådan noget, men det er det på ingen måde. Det var jo, fordi vi stod i en situation, hvor der var usikkerhed omkring visse elementer, og om det her kunne træde i kraft, fordi der simpelt hen ikke var finansiering i den aftale, som var lavet. Så sagde vi så, at det var en skidt situation, at der står nogle mennesker derude, og at vi ikke syntes, at det var rimeligt, at de skulle holdes som gidsler i en kommende valgkamp og noget af det arbejde, der skal ske bagefter.

Jeg vil gerne sende en stor tak til Venstre, Konservative og Liberal Alliance. Jeg skal nok huske Liberal Alliance, for vi ved godt i Nye Borgerlige, at det med ægtefælleafhængigheden og den modregning ikke grundlæggende er groet i jeres have. Men vi har bøjet os mod hinanden og fundet et kompromis, og det er vi rigtig, rigtig glade for – det samarbejde, som lykkedes dér – så det vil jeg godt bruge den her lejlighed til i hvert fald at sige tak for.

Så har jeg et lille hint til Venstre og Konservative: Lad nu det være udgangspunktet for, at I ikke skal lave dumheder med nationale kompromiser og alt muligt andet, som er ufinansieret, nu vi er i gang, ikke? Kig nu på det gode samarbejde, som vi har haft omkring det her. Det vil være en fordel. Og så vil jeg sige, at hvis DF har et fuldstændig nyt princip om, at de ikke bruger råderum til nogen som helst politiske forslag, vil jeg i hvert fald holde dem op på det, hvis det bliver sådan fremover, for vi hører jo nu, at finansordføreren ligefrem siger, at man ikke vil bruge råderummet til nogen politiske forslag.

Kl. 16:00
Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
 Der er en kort bemærkning fra fru Victoria Velasquez. Værsgo.

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det. Jeg er jo glad for, at det lykkedes at få det her forslag behandlet, så vi også kunne få en diskussion af finansieringen og de andre dele. Men jeg kom bare til at tænke på, at på Nye Borgerliges hjemmeside står der, at man vil fjerne den gensidige forsørgerpligt, og nu var ordføreren jo en af dem, der gjorde rigtig meget ud af i forbindelse med borgerforslaget i sin tid at drille med, at man kaldte det gensidig forsørgerpligt, selv om det jo egentlig juridisk handler om kontanthjælpen. Så jeg vil bare lige høre, om Nye Borgerlige mener, at man skal afskaffe den gensidige forsørgerpligt, forstået på den måde, at man vil afskaffe den for kontanthjælpsmodtagere?

Kl. 16:01

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
 Værsgo.

Kl. 16:01

Lars Boje Mathiesen (NB):

Nej, og står der ikke også længere nede i det samme afsnit, at det er ægtefælleafhængigheden, og hvilke ydelser det er, der er omfattet? Den gensidige forsørgerpligt er jo sådan et paraplybegreb, som er blevet brugt i flæng politisk. Jeg hørte, at DF's finansordfører også brugte det, og sagde, at nu har vi stemt for at fjerne gensidig forsørgerpligt, men rent teknisk er det jo ikke det, man har gjort. Den har man ikke fjernet endnu, for gensidig forsørgerpligt handler kun om kontanthjælp, og det her handler om de tre andre ydelser.

Så nej, hvis man skal have den helt præcise, specifikke, tekniske betegnelse for det, er det ægtefælleafhængighed og ikke gensidig forsørgerpligt. Den gensidige forsørgerpligt synes vi i øvrigt skal bevares.

Kl. 16:01

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
 Værsgo til spørgeren.

Kl. 16:01

Victoria Velasquez (EL):

Så håber jeg bare, at man vil tage ved lære af, at man så selv begynder at bruge de ord, som folk har brugt om det, i forhold til det drilleri, der var omkring borgerforslaget i sin tid, men pyt nu med det. Jeg synes egentlig, at det er lidt ærgerligt, at man ikke vil afskaffe den gensidige forsørgerpligt. Det har en betydning – det ved vi – i forhold til at kunne komme ud af social kontrol. Social kontrol er en af de sådan meget negative ting. Men så kan der også være de andre ting, som kan være, at man tænker: Jeg kan få et arbejde, hvis jeg f.eks. flytter hjem til min ægtefælle eller vi bliver gift og flytter et eller andet sted hen eller et eller andet. Hvorfor ikke se nogle muligheder i forhold til økonomisk selvstændighed? Altså, er der ikke noget urimeligt i, at folk får 0 kr.?

Kl. 16:02

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
 Tak, og værsgo.

Kl. 16:02

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg er kæmpe fan af økonomisk uafhængighed. Det er jo derfor, vi vil gøre det sådan, at de første 90.000 kr., du tjener, er skattefrie, og at du derefter kun betaler 37 pct. i skat. Vi vil fjerne arbejdsmarkedsbidraget og fjerne topskatten. Vi er også villige til at sænke

bundskatten, og vi vil gerne fjerne elafgiften. På en lang række områder vil vi være villige til det.

Det, der er forskellen på kontanthjælpen og de andre ydelser, er, at kontanthjælpen, i hvert fald i min optik, er en midlertidig ydelse, som man skal være på, hvis man ikke har et job. Problemet med det system er, at en lang række mennesker, som har haft nogle andre problemer, har været fanget i det her system, og de skulle reelt set over på en helt anden ydelse og i et helt andet job. Men jeg kunne godt tænke mig, at vi kom tilbage til der, hvor kontanthjælpsystemet kun var et system for de mennesker, som midlertidigt ikke havde et job. Så tror jeg også, man havde løst den problemstilling.

Kl. 16:03

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til Nye Borgerliges ordfører. Den næste ordfører er hr. Alex Vanopslagh fra Liberal Alliance.

Kl. 16:03

(Ordfører)

Alex Vanopslagh (LA):

Tak for det. Der er i forbindelse med både det her beslutningsforslag og med lovforslaget, der var på programmet før, jo egentlig nogle ting, man kan glæde sig over, og nogle ting, man kan være knap så stolt af og ærgre sig lidt mere over. Man kunne jo glæde sig over, at der egentlig er enighed i hele Folketinget om at fjerne modregningen i ægtefællers indkomst i forhold til dem, der er ægtefæller til førtidspensionister og folkepensionister. Men det er jo selvfølgelig sådan lidt ejendommeligt, at vi behandler to forslag, der minder meget om hinanden, og for at sige det, som det er, sker det jo, på baggrund af at vi ikke kunne blive enige om den her politiske aftale »Danmark kan mere I«, og så begyndte den socialdemokratiske spinmaskine straks at gå i gang: De borgerlige vil ikke fjerne modregningen. Og for at vise, at det ikke passer, fremsætter vi et beslutningsforslaget, men det er jo egentlig i bund og grund spild af tid. Vi ved, hvordan vi stemmer, og det er egentlig bare for at undgå politisk mudderkastning.

Det synes jeg er ærgerligt, og hele fadæsen startede med, at vi havde et forhandlingsforløb, hvor regeringen var afhængig af de blå partier, fordi der var noget forligsstof, og fordi man skulle lave noget på udenlandsk arbejdskraft. Og selv om man er afhængig af de blå partier og afhængig af at give dem nogle indrømmelser, så de blå partier ville være med i en aftale, vælger man at sige: I kan ikke få nogen indrømmelser. Det var så godt nok for De Radikale, og så vælger man så at køre deres show. Det synes jeg er ærgerligt, altså den politiske skueproces, der har været samlet set.

Men jeg vil alligevel slutte af med noget, vi kan glæde os over alle sammen, særlig os, der er borgerlige, og det er nemlig den fantastiske logik, som særlig venstrefløjen har frembragt i hele diskussionen om at fjerne den. Det er også helt rigtigt, at det er en god idé at fjerne den. Det er også helt rigtigt, at det i øvrigt er venstrefløjen, der primært har kæmpet den her kamp. Og når det er en god idé at fjerne den her modregning, skyldes det jo, at rigtig mange personer, der er i arbejde, men har en ægtefælle, der enten på førtidspension eller folkepension, oplever en utrolig høj topskat. De oplever, at når de arbejder en time ekstra, kan det ikke rigtig betale sig, fordi ægtefællen bliver modregnet i sin offentlige ydelse, og det er en høj skat på den sidst tjente krone, en høj marginalskat – sagt med andre ord: Det er en høj topskat for de her mennesker.

Der har hr. Karsten Hønge og alle mulige andre fra venstrefløjen argumenteret dag ind og dag ud for, at det ikke kan betale sig for de her mennesker at arbejde, og det er fuldstændig rigtigt. Jeg synes bare, at vi skal glæde os over, at den logik har indfundet sig hos venstrefløjen, for det er præcis den samme logik, der gør sig gældende, når topskatten gør, at der er færre mennesker, der arbejder over en ekstra time. Så må den logik brede sig til mange andre områder, også

til områder, der ikke vedrører offentlige ydelser. Så jeg vil slutte af med et glædens budskab og glæde mig over, at der kommer til at ske noget på det her område.

Kl. 16:06

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Mange tak til Liberal Alliances ordfører. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, Hans Andersen fra Venstre. Værsgo.

Kl. 16:06

(Ordfører for forslagsstillerne)

Hans Andersen (V):

Tak for det. Jeg skal på vegne af Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Venstre sige tak for debatten om det her beslutningsforslag, som jo skal gøre det mere attraktivt for danske seniorer at arbejde. Helt konkret ønsker vi at fjerne modregningen i førtids-, senior- og folkepensionen som følge af en partners indkomst. Det har vi jo drøftet i flere omgange. Men det her beslutningsforslag indeholder jo også et forslag om at fjerne modregningen i folkepensionen som følge af egen indkomst. Det er et element, som ikke er med i lovforslag, vi har behandlet tidligere på eftermiddagen. Og der er behov for i en tid, hvor ledigheden er lav og der er akut mangel på arbejdskraft, at gøre noget for at sikre, at det i endnu højere grad kan betale sig at arbejde.

Så er det jo også helt centralt, at vi sikrer, at mennesker har frihed til selv at vælge, hvorvidt man gerne vil bidrage på arbejdsmarkedet, efter at man har fået tildelt en pension. Vi har tidligere i dag behandlet L 170, som er et delelement af det her beslutningsforslag, men vi går så videre og siger, at det også skal handle om at fjerne modregningen i folkepensionen som følge af egen arbejdsindkomst.

Jeg kan regne så langt, at jeg på baggrund af det, jeg har skrevet ned, kan se, at det jo ikke er, fordi der er et massivt flertal for lige præcis det her beslutningsforslag. Men jeg lytter mig til, at både regeringen via beskæftigelsesministeren, Socialdemokratiet, SF, Radikale Venstre og Dansk Folkeparti støtter intentionen om at fjerne den her modregning. Enhedslisten siger sågar, at de vil stemme for beslutningsforslaget, og det siger vi tak for. Og jeg mener ikke, som ministeren var inde på, at det er overflødig. Altså, det her indeholder sådan set et element mere, der handler om lige præcis den her fjernelse af modregningen for egen lønindtægt i folkepensionen. Det er sådan set et rigtig vigtigt element.

Så foreslår vi jo, at det senest bliver sat i kraft den 1. januar 2023. Vi havde gerne set, at det var tidligere, og det er også derfor, vi skriver »senest« i beslutningsforslaget. Men vi syntes, det var vigtigt at holde et pres på for at sikre, er det faktisk også bliver gennemført. Og der er også store forventninger til, at det faktisk vil kunne lykkes at få lavet de ændringer, og dem hilser forslagsstillerne velkommen. Og så vil jeg på vegne af Venstre sige, at det jo er helt afgørende, at vi sikrer, at der er flere mennesker, der har lyst til at bidrage. Når mennesker har en marginalsat på 70 pct. og 80 pct., illustrerer det jo også rigtig godt, at det ikke er attraktivt at gå en ekstra kilometer, og det er jo også derfor, vi kan glæde os over, at der nærmest er opbakning fra hele Folketinget i forhold til at anerkende, at det system, vi har fået skruet sammen, i en tid, hvor vi har mangel på arbejdskraft, ikke er holdbart.

Så jeg vil gerne på vegne af forslagsstillerne sige tak for en god debat, og vi ser frem til udvalgsbehandlingen. Tak.

Kl. 16:09

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til Venstres ordfører.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og forhandlingen er dermed sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Beskæftigelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 138:

Forslag til folketingsbeslutning om en ny reformpakke for dansk økonomi.

Af Troels Lund Poulsen (V), Rasmus Jarlov (KF), Lars Boje Mathiesen (NB), Henrik Dahl (LA) m.fl.

(Fremsættelse 01.03.2022).

Kl. 16:10

Forhandling

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Forhandlingen er åbnet, og vi giver først ordet til beskæftigelsesministeren. Værsgo.

Kl. 16:10

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Mange tak for det, og det er bare lige som en indledning måske bare en kort replik, til hr. Alex Vanopslaghs jo egentlig meget åbne og ærlige begrundelse for, at man har fremsat de her beslutningsforslag. Fra regeringens side vil vi jo ikke blande os i, hvad det er for nogle parlamentariske metoder, man benytter, og jeg ved ikke, om jeg skal beklage det, men i hvert fald er det jo interessant, at man har følt sig kaldet til at fremsætte et beslutningsforslag, fordi man har været ked af, at regeringen har fremhævet nogle uenigheder. Det tror jeg i hvert fald nok er et vilkår, vi alle sammen generelt må vænne os til, og vi behandler med glæde de beslutningsforslag, som Folketingets partier fremsætter, uanset hvor identiske de er med de lovforslag, der behandles den samme dag, og her er i hvert fald et beslutningsforslag i nogenlunde den samme kategori.

Venstre, Konservative, Nye Borgerlige og Liberal Alliance har givet deres bud på en ny reformpakke for dansk økonomi, og jeg vil ikke gennemgå tiltagene enkeltvis, men jeg er selvfølgelig glad for at se, at beslutningsforslaget rummer flere af de forslag, der allerede er en del af den aftale, som regeringen indgik tilbage i januar med SF, Radikale, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne, og som efterfølgende blev bakket op af det arbejdsfællesskab, der er mellem en række løsgængere. Jeg er til gengæld dog enormt ærgerlig over, at de borgerlige ikke ønsker at holde hånden under hårdtarbejdende danskere, og jeg er overrasket over, at de borgerlige i den grad, set med regeringens øjne i hvert fald, undervurderer værdien af et trygt, attraktivt og solidarisk dagpengesystem.

I mine øjne er den danske flexicuritymodel en væsentlig årsag til, at vores arbejdsmarked står så stærkt efter coronakrisen, og måske bør jeg her også præcisere, at vores dagpengesystem er en hjørnesten i den danske flexicuritymodel. Ledigheden i Danmark er lav, og beskæftigelsen er historisk høj og til gavn for de mange danskere, som er kommet i job i vores erhvervsliv og hele samfundet. Der er så fuld kraft på beskæftigelsen og væksten, at vi er godt rustede til at håndtere en stigende ledighed, som kan blive en konsekvens af den igangværende coronakrise.

Vi står også i en situation, hvor arbejdspladser mangler hænder og hoveder, og heldigvis er vi jo enige om, at vi skal have flere i arbejde, så vi på den måde kan få den nødvendige arbejdskraft til virksomhederne. Men det er også vigtigt for regeringen, at der er en ordentlig og fair balance mellem trygheden og den økonomiske

gevinst ved at tage et arbejde. Det er uholdbart, når den nyuddannede med et gratis medlemskab til a-kassen får fordoblet sin ydelse ved ledighed, samtidig med at mureren med en gennemsnitsløn på 40.000 kr. om måneden, som loyalt har betalt til sin a-kasse i årevis, oplever at få halveret sin indkomst ved ledighed. Det synes vi ikke er rimeligt, og den skævhed vil regeringen rette op på, og det gør vi både ved at ændre vilkårene for dimittenderne, hvilket vi har behandlet her i salen for lidt siden, og ved at investere i dagpengene og øge indkomstsikkerheden for de danskere, som kun kortvarigt er ledige.

Derfor synes jeg, det er ærgerligt, at de borgerlige partier ikke vil være med til at styrke dagpengesystemet, som er en hjørnesten i den danske model, og som skaber større tryghed for de mange danske lønmodtagere, der hver dag går på arbejde og bidrager til samfundet, og som jo i øvrigt også er en kæmpe fordel for virksomhedernes konkurrencekraft. Jeg siger det gerne igen: For regeringen er det et spørgsmål om at finde de rette balancer og skabe et trygt, attraktivt og solidarisk dagpengesystem, et dagpengesystem, som hårdtarbejdende danskere også kan se sig selv i, og det gør vi med den pakke, som regeringen sammen med SF, Radikale, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne har fremlagt, og på den baggrund kan regeringen ikke bakke op om beslutningsforslaget.

Kl. 16:14

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til ministeren. Der er en kort bemærkning fra hr. Lars Boje Mathiesen. Værsgo.

Kl. 16:14

Lars Boje Mathiesen (NB):

Arh, kære minister, skal vi lige en tur ned i historien og mærke dens vingesus? Vi er enige om en aftale, hvor der ikke er finansiering til en bestemt del af det, som regeringen gerne vil. Så skriver man ind i aftalen, at der er en juridisk ret til at kunne få det, men først måske med tilbagevirkende kraft, fordi man først på et eller andet senere tidspunkt skal finde en finansiering, fordi det er forligsbelagt. Det vil sige, at det først kan ske efter f.eks. et valg, eller hvis de forligspartier er med. Så siger nogle borgerlige partier: Det duer altså ikke, for det er at holde nogle som gidsler i en situation. Regeringen siger, at det er der ikke noget at gøre ved, og at det kan de ikke. Så efter pres, og efter at man ved, at der kommer det her beslutningsforslag, så finder man lige pludselig nok finansiering til det her et andet sted, således at man rent faktisk kan indføre det med en garanti. Det er jo den sande historik i det her. Så hvis regeringen bare havde fået en finansiering til det her med modregning et andet sted fra, havde vi slet ikke haft den her bøvl og ballade.

Kl. 16:15

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, ministeren.

Kl. 16:15

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

For at være helt ærlig: Jeg betragter det ikke som bøvl og ballade. Jeg betragter det som nogle uenigheder om nogle elementer, og at vi ser forskelligt på en række elementer i vores økonomi, herunder bl.a. dagpenge og andre ting. Som sagt: Fra regeringens side møder vi jo altid op i Folketinget, når der bliver kaldt og Folketingets partier ønsker at behandle et beslutningsforslag.

Men jeg tror også, at hr. Lars Boje Mathiesen – det hørte jeg i hvert fald, helt tilbage da vi behandlede lovforslaget om at afskaffe modregning – endnu ikke selv har gjort op, hvordan man vil stemme til selve det lovforslag. Det var sådan, jeg hørte det i hvert fald; det kan sagtens være, jeg hørte forkert. Jeg kan godt forstå det, hvis der sidder nogle tv-seere derude og undrer sig over, at der

bliver fremsat nogle beslutningsforslag, som pålægger regeringen at fremsætte nogle lovforslag, som lige er blevet behandlet. Men alt det er fuldstændig legitimt inden for folkestyrets rammer, og det tager vi selvfølgelig med.

Kl. 16:16

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, spørgeren.

Kl. 16:16

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jo, men som punkt 1 er nogle af elementerne jo ikke blevet fremlagt endnu. Modregning i egen pension er jo ikke blevet fremlagt. Og som punkt 2 var det jo regeringen, som begyndte at sige, at de borgerlige holder borgerne derude som gidsler, fordi de ikke er enige i den finansiering, som regeringen fremlægger. Der var det bare, man sagde: Stop, holdt, nu går den altså ikke længere med den måde at tage de her mennesker som gidsler på. Så fremlægger vi noget, som sikrer økonomien og sikrer, at de har en ret til at få det her fra den 1. januar 2023. Det er jo derfor, man kom med det her forslag.

Kl. 16:16

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Værsgo.

Kl. 16:16

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Vi har som regering fuld respekt for, at de partier, der er en del af f.eks. forligskredsen, hvor dimittenddagpenge er omfattet, ikke ønskede at give mulighed for, at det kunne træde i kraft rettidigt. Vi undrer os over det, vi ærgrer os over det, fordi det grundlæggende er et ønske, de også selv har, og hvis man så ikke bryder sig om de elementer, som pengene bruges på, står det jo til enhver tid en frit for, hvis flertallet skifter, så at afskaffe de elementer og bruge pengene på noget andet. Men vi respekterer det fuldt ud.

Kl. 16:17

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til ministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Den næste ordfører er hr. Henrik Møller fra Socialdemokraterne. Værsgo.

Kl. 16:17

(Ordfører)

Henrik Møller (S):

Nu står vi jo igen, kan man sige, og skal til at behandle et forslag, som minder en del om noget af det, vi har drøftet. Jeg synes, at vi fra Liberal Alliance fik en forklaring på, hvorfor vi skal stå i den situation, at det måske kan virke lidt underligt, at vi sådan set lige har vedtaget det, som man gerne vil pålægge regeringen at gøre. Men det grundlæggende er vel, hvis man skræller noget af alt det her af, at det et eller andet sted er glædeligt, at man også blandt de borgerlige støtter meget, meget store dele af »Danmark kan mere I«, selv om man ikke nødvendigvis er en del af aftalen. Men det er klart, at set med vores briller er det sådan, at i det beslutningsforslag, der er, er der jo en væsentlig del, der er undtaget, og det handler om den del, hvor vi styrker sammenhængskraften og opbakningen til den danske flexicuritymodel. Det er klart, at det godt kan gøre mig lidt bekymret.

Dagpengesystemet er en vigtig del af og et vigtigt ben i vores flexicuritymodel. Det er virksomhedernes fleksibilitet til at kunne hyre og fyre. De er afhængige af, at der også er en økonomisk sikkerhed og tryghed, som lønmodtagerne kan få i vores dagpengesystem. Det er sådan, at hvis dagpengesystemet bliver svækket, risikerer vi også at svække virksomhedernes fleksibilitet, og jeg synes jo, at når vi

kigger på virksomhedernes fleksibilitet, har den i den grad vist sin styrke, især her under coronaen.

Det, der er væsentligt i vores samfundsmodel, som jeg tror de borgerlige misforstår, er, at selvfølgelig skal der være en gevinst ved at arbejde. Hele vores velfærdssamfund afhænger af, at vi står op og går på arbejde; at vi bidrager med det, vi hver især kan. Det er noget af det, jeg er rundet af som socialdemokrat: Gør din pligt, og kræv din ret. Men det er sådan, at når virksomhederne kan afskedige medarbejdere, i takt med at ordrebøgerne bliver mindre, så er det også rimeligt, at vi som samfund spænder et sikkerhedsnet ud, så ganske almindelige lønmodtagere ikke oplever en markant nedgang i deres indkomst i en kort periode, indtil de finder et nyt arbejde.

Hvis det er sådan, at staten eller vores a-kasser ikke sikrer den sikkerhed, er der jo en risiko for, at man vil søge det her i virksomhederne, og det vil gøre virksomhederne mindre fleksible og agile ved konjunkturudsving, og det vil svække vores konkurrenceevne og svække vores velfærdssamfund. Det er jo en af de gode grundpiller, der er i, at vi ikke laver de her rigide lovgivninger, som binder arbejdsgiverne til lønmodtagerne, men at vi rent faktisk har den her fleksibilitet, som gør, at man kan hyre og fyre rimelig hurtigt og rimelig fleksibelt, og at vi til gengæld netop med et godt dagpenge-system kan sikre, at der er et godt sikkerhedsnet.

Jeg vil fra Socialdemokratiets side sige, at vi lige har behandlet et lovforslag, hvor vi jo ligesom lægger de ting frem, vi har i den aftale, der er lavet, og derfor kan vi ikke anbefale beslutningsforslaget.

Kl. 16:20

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak for det. Der er et par korte bemærkninger. Den første er til hr. Alex Vanopslagh. Værsgo.

Kl. 16:21

Alex Vanopslagh (LA):

Tak for det. Nu er det både ordføreren og ministeren, der har fremhævet min ordførertale fra det seneste punkt, hvor jeg understregede, at en af årsagerne til, at vi fremsatte det beslutningsforslag, der var før, var at undgå de falske, løgnagtige anklager om, at vi ikke ønsker at fjerne modregningen. Det er, som om det nu bliver brugt på en måde, hvor man tænker: Aha, nu har vi jer, det er derfor, I fremsatte forslaget.

Ja, der var nogle uenigheder, der gjorde, at vi ikke kunne lande en aftale, men den uenighed gik ikke på modregning i ægtefællers indkomst, altså det, vi behandlede lige før, men alligevel kørte den socialdemokratiske spinmaskine om, at de borgerlige ikke ville være med til at fjerne modregningen, selv om vi gerne vil det, og det er en af grundene til, at vi fremsatte det forslag.

Jeg vil gerne høre ordføreren, om ordføreren mener, at det er en god måde at bedrive politik på at anklage sine politiske modstandere for ikke at ville gøre noget, som de gerne vil gøre, selv om man godt ved, at man lige har siddet i en forhandling, hvor man udmærket er klar over, at man faktisk er enig på det punkt, og at det er nogle andre punkter, man er uenig med hinanden i.

Kl. 16:22

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:22

Henrik Møller (S):

Spørgsmålet bliver stillet på samme måde, som når pressen spørger, om man er holdt op med at slå sin kone, hvor man skal svare ja eller nej i forbindelse med det. Det er jo at anerkende præmissen af, at det er synd for de borgerlige i forhold til den måde, som Socialdemokratiet i den her sag har ageret på, og der tror jeg, vi ser forskelligt på, hvordan forløbet har været.

Kl. 16:22

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 16:22

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg synes ikke, at det er synd for os borgerlige, at vi bliver anklaget for noget, som er faktisk forkert. Vi bliver anklaget for, at vi ikke vil fjerne modregningen, men faktisk forholder det sig sådan, at det vil vi gerne, og det ved Socialdemokratiet også godt. Det er ikke synd for os, men det er måske synd for vælgerne og for demokratiet, at de skal fordømmes af den slags, og så er det bare uhelderligt, synes jeg. Det var egentlig det, jeg ville understrege før. Man skal ikke have ondt af os på nogen måde, overhovedet, men man burde måske have en hvis selvransagelse.

Jeg tror lige, at jeg kan nå et sidste spørgsmål. Når man ser på regeringens samlede politik i forhold til øget arbejdsudbud, går det cirka i nul. Er det noget, som ordføreren finder tilfredsstillende?

Kl. 16:23

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:23

Henrik Møller (S):

Jeg står jo ved de aftaler, der er lavet i forbindelse med det her, og jeg står også ved, at vi har lavet en tidlig tilbagetrækning, som jeg synes er en god løsning rent strukturelt på sigt, i forhold til at pensionsalderen stiger. Så ja, jeg kan godt acceptere at leve med de løsninger, der er fundet.

Kl. 16:23

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Den næste korte bemærkning er til hr. Lars Boje Mathiesen. Værsgo.

Kl. 16:23

Lars Boje Mathiesen (NB):

Nu sad jeg faktisk med inde i selve lokalet i forhandlingerne om »Danmark kan mere I«, og da det faldt på det omkring dagpenge, var der jo flere løsningsmodeller på bordet. For kunne det her nu finansieres inden for en eksisterende pulje? Vi har en situation – ordføreren siger det selv – hvor vi har rekordhøj beskæftigelse og rekordlav arbejdsløshed. Det buldrer derudad. Det er ordførerens ord, og der skal man måske så stille sig spørgsmålet: Kunne man have finansieret det her, som man ønskede, ved at have forkortet den her periode på dagpenge, som nu er hele 2 år, i en tid med højkonjunktur? Kunne ordføreren måske overveje, om det kunne have været en løsning i stedet for bare at hælde flere penge i systemet, altså at finansiere det inden for det selv samme system?

Kl. 16:24

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:24

Henrik Møller (S):

Selvfølgelig kan man overveje det. Det er bare ikke en løsning, vi synes er god og rigtig, og ikke en, vi har peget på.

Kl. 16:24

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo til spørgeren.

Lars Boje Mathiesen (NB):

Det er jo også der, hvor uenigheden ligger. Hvorfor er det, at folk i en tid, hvor der er efterspørgsel på arbejdskraft derude, skal kunne gå rundt 2 år – 2 år – på dagpenge? Kunne man ikke have lavet det om, så de kunne gå rundt 1 år og 9 måneder i en højkonjunktur, og derved have fundet en finansiering til de her ting?

Kl. 16:24

have fundet ind på arbejdsmarkedet alligevel, men lad os sige, at jeg anerkender det og siger, at okay, man kunne godt forestille sig, at der kom 450 ind i arbejdsudbuddet – ikke fordi de kom i arbejde, men de kom ind på arbejdsmarkedet.

Kl. 16:24

Der er ikke noget som helst rimeligt forhold mellem at ramme 30.000 familier og få 450 ind på arbejdsmarkedet. Til gengæld kan vi se på de sidste 13 måneder, hvor vi har fået 166.000 mennesker ekstra job i Danmark – 166.000 på 13 måneder – uden en eneste forringelse. Men hvad var der så til stede? Det var de ledige jobs. Der var ledige jobs, og så kan vi se, at folk faktisk kommer i arbejde, hvorimod at hvis man bare sådan forsøger at gøre livet surt for mennesker, ja, så hjælper det faktisk ikke. Mange mennesker står stadig væk klar på kanten af arbejdsmarkedet til at træde ind, men det forudsætter, at der er uddannelse til de ledige, og det forudsætter, at vi har virksomheder, der rent faktisk vil åbne dørene for flere typer ansættelser.

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:25

Henrik Møller (S):

Jamen jeg ved ikke, om det er det samme spørgsmål bare formuleret på en anden måde. Når man spørger, om man kunne, så siger jeg, at jo, selvfølgelig kunne man det. Det er bare ikke en løsning, vi har valgt at pege på. Vi synes sådan set, at den her længde, som jo er blevet barberet ned fra 7 år til nu 2 år, er meget passende i den måde, som vi har indrettet det på.

Kl. 16:25

Jeg tror simpelt hen, at vi skal beslutte, at vi vil understøtte en opgradering af vores arbejdsmarked til en ny version, version 2.0, som er helt anderledes rummelig og imødekommende over for, at man ikke allesammen skal levere 37 timer for fuld skrue fra dag et. Jeg vil bare sige, at jeg kan få noget lange ører af at høre arbejdsgrupperne og højrefløjen råbe op om, at der mangler hænder. Hvad er det i øvrigt for et nedværdigende udtryk for kvalificerede medarbejdere? Hvornår kan man finde på at bruge ordet hænder om overlæger og piloter og konsulenter for ikke at sige politiske kommentatorer? Så er det jo ikke hænder, man taler om, men det gør man åbenbart her.

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Mange tak til den Socialdemokraternes ordfører. Der er ikke flere korte bemærkninger, så den næste ordfører er hr. Karsten Hønge fra SF, som gerne må komme på talerstolen.

Kl. 16:25

Der er jo rigtig mange derude, som faktisk gerne vil træde ind, hvis der ellers var mulighed for at åbne op for det. Så mens jeg kan få lange ører af at høre på, at man mangler arbejdskraft, kan man bare konstatere, at vi eksempelvis har 49.000 mennesker med handicap, der gerne vil bidrage – sikkert ikke med 37 timer for fuld skrue, men de vil gerne bidrage. Vi har 14.000 mennesker på ledighedsydelse, der ikke kan finde et fleksjob. Vi har 76.000 unge mellem 15 og 29 år, der ikke har en uddannelse, ikke er i gang med en uddannelse og heller ikke har et job, så der er en række muligheder for at få ekstra folk ind på arbejdsmarkedet, hvis virksomhederne vel at mærke åbner dørene, og hvis de, skal vi sige fra på mandag, går i gang med at lave uddannelsesplanlægning ude i virksomhederne, både uddannelsesplanlægning i forhold til at tage unge i lære og i forhold til at lave en løbende voksen- og efter- og videreuddannelse. Der ligger løsningerne.

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

Jeg skal da lige love for, at højrefløjen har været på shoppingtur i »Danmark kan mere I«. Forskellen er bare, at i »Danmark kan mere I« kan man se et afbalanceret forslag. Så det er, som om der mangler noget, når vi kigger på det forslag, der ligger. Hvad skete der lige med indsatsen for grøn omstilling? Hvad skete der lige med bevillingerne til uddannelse? Eller burde vi ikke på de områder kunne enes bredere mellem partierne?

Knap så forundret er jeg over, at højrefløjen ikke bakker op om det regulerede, organiserede og civiliserede arbejdsmarked, herunder kampen mod social dumping og et bedre og mere trygt dagpengesystem. Der var der ikke noget nyt under solen. Jeg vil så til gengæld sige, at det, vi kalder den danske model for arbejdsmarkedet, simpelt hen bare er genial.

Den tryghed, som det organiserede arbejdsmarked giver – og det er både det private og det offentlige – er fundamentet for dynamik og fleksibilitet. For det er nemlig på arbejdsmarkedet – både det private og det offentlige – at vi finansierer velfærdssamfundet. Det er den gås, der lægger æggene til finansieringen. Jeg tror, at vi kan se en anden fordel, som for sjældent bliver hevet frem i forhold til at have det organiserede og regulerede arbejdsmarked, nemlig at det også er forudsætningen for en fair og lige konkurrence mellem virksomhederne.

Jeg synes, at højrefløjen har et sådan helt unødigt primitivt forhold til det her såkaldte arbejdsudbud. Det er, som om man har de her svar om, at dagpengene skal sættes ned, og at kontanthjælpen skal sættes ned, og at man går ud og prøver at forsøre sådan almindelige menneskers liv, så de bliver så trætte af det hele, og så skal de nok komme ind på arbejdsmarkedet. Den har vi jo prøvet. Vi har helt konkrete erfaringer med det i stor skala: Da man indførte kontanthjælpsloftet for nogle år siden, hvilket ramte 30.000 familier og sendte tusindvis af børn under fattigdomsgrænsen, fik det – selv på en god dag, hvor solen skinner og man har medvind på alle cykelstier – 450 mennesker i arbejde. Og så er det spørgsmålet, om vi overhovedet fik de 450, for en hel del af dem ville nu nok

Kl. 16:30

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Mange tak. Der er et par korte bemærkninger. Først er det hr. Alex Vanopslagh. Værsgo.

Kl. 16:30

Alex Vanopslagh (LA):

Tak for det. Hr. Karsten Hønge savner nogle tiltag i forhold til det såkaldte organiserede arbejdsmarked, altså med andre ord, at man bekæmper virksomheder som Wolt – det er rigtigt, at det har vi ikke med i vores forslag.

Jeg vil bare gerne lige fremhæve et tweet – jeg skal nok sende det til ordføreren bagefter – af en ung mand, der hedder Valdemar Winther, som har offentliggjort den løn, han får hos Wolt. Han har lagt et screenshot op af sin lønseddel. Han har arbejdet 4½ time søndag aften og mandag aften, og det har han tjent 2.300 kr. på. Det giver en gennemsnitlig timeløn på 260 kr. i timen ved at være Woltbud. Det er cirka det dobbelte af, hvad buddene hos Just Eat, der har overenskomst med 3F, får.

Jeg skal bare lige høre: Hvorfor i alverden er det, at ordføreren gerne vil tvinge flere folk som Valdemar til at arbejde til så lav en løn som den, de får hos et firma, der har overenskomst med 3F, i stedet for at kunne få en højere løn ved at være Woltbude?

Kl. 16:31

Kl. 16:33

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:31

Karsten Hønge (SF):

Det er lidt svært at vide, om den gode Valdemar har været så heldig at have nogle gode leverancer tæt på, så han kunne tjene nogle penge, men hver eneste krone er ham vel undt. Han har sikkert haft et godt tråd i pedalerne derude.

Spørgsmålet om Wolt er jo ikke kun et spørgsmål om Wolt – det er også et spørgsmål om nemlig.com og det, der sker inden for undervisningssektoren, og nu har jeg i sidste uge hørt, at man på Fyn oplever det inden for plejesektoren, hvor der udliciteres ned i flere led, og så bliver man til sidst såkaldt selvstændig. Hvad angår de selvstændige som eksempelvis hos Wolt, så er alt, hvad de ejer, deres cykel, og ellers er man som lønmodtager fuldstændig strippet for rettigheder. Så det der med at lave en smart overspringshandling for firmaerne, hvor den reelle arbejdsgiver bare udliciterer ansvaret for løn under sygdom, feriepengeindbetaling, pension, skatteindbetalinger og alle mulige andre ting, er ikke vejen frem, selv om jeg godt ved, at der kan være bøvler med at gøre det på den anden måde. Det underminerer vores arbejdsmarked, og vi har kun dårlige erfaringer fra udlandet.

Kl. 16:32

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo. Spørgeren.

Kl. 16:32

Alex Vanopslagh (LA):

Men hvad med det enkelte menneske? Valdemar her vil tydeligvis hellere være selvstændig som bud hos Wolt, end han vil være lønmodtager på en 3F-overenskomst hos Just Eat. Skylder hr. Karsten Hønge ikke at sige ærligt til folk som Valdemar: Den mulighed vil jeg tage fra dig; jeg mener ikke, den forretningsmodel skal eksistere i fremtiden, så må du få et arbejde hos Just Eat med en 3F-overenskomst, selv om du vil foretrække noget andet?

For det er vel konsekvensen af hr. Karsten Hønges politik. Det er, at folk som Valdemar ikke kan få det, de egentlig gerne vil have.

Kl. 16:32

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:32

Karsten Hønge (SF):

Jeg er helt sikker på, at Valdemar også rigtig gerne vil have løn under sygdom, at han rigtig gerne vil have en pensionsindbetaling, at han gerne vil have, at han ved, hvornår han holder ferie. Alle de rettigheder, som lønmodtagerne har, er nogle, som det er nødvendigt at slå fast. Vi kan jo bare kigge på de lande, hvor man har givet los for det, hvor det hele ender i udlicitering til underentreprenører til underentreprenører. De arbejdsmarkeder smuldrer og bliver splittet op i atomer i alles kamp mod alle. Det er ikke godt – hverken for Valdemar, for arbejdsmarkedet eller for samfundet.

Kl. 16:33

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Den næste spørger er hr. Lars Boje Mathiesen fra Nye Borgerlige. Værsgo.

Lars Boje Mathiesen (NB):

Man kan så sige, at i den situation er det noget, Valdemar har valgt at fravælge, fordi han hellere vil være selvstændig erhvervsdrivende, og det er jo det frie valg. Ellers kunne han jo prøve at blive lønmodtager i stedet for, men han har bevidst søgt at ville være selvstændig.

Nå. Jeg kan huske, at SF op til valget sagde, at den her regering, der kom nu, skulle sørge for, at der kom mindre ulighed i samfundet. Det var centralt, at det skulle ske. Nu er vi 3 år henne, og uligheden er steget under den her regering. »Danmark kan mere I«-reformen, som man nu står og roser, øger uligheden i samfundet. Hvis man måler på det, er Mette Frederiksen faktisk pr. år den statsminister – hvis man både tager Thorning- og Løkkeregeringen – som har øget uligheden mest i samfundet målt på Ginikoefficienten. Hvornår er det, SF begynder at være ærlig over for deres vælgere og sige, hvad de har fået efter 3 år med SF som parlamentarisk grundlag? Ja, de har fået mere ulighed i samfundet.

Kl. 16:34

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:34

Karsten Hønge (SF):

Mener hr. Lars Boje Mathiesen virkelig, at man er selvstændig erhvervsdrivende, når alt, hvad man ejer, er ens cykel, og man i øvrigt er underlagt fuldstændige instruktioner fra virksomheden? Tværtimod fremsætter SF faktisk et forslag om, at der skal være en formodningsregel. Altså, indtil andet er bevist, er man lønmodtager. Der findes jo en masse derude, som er reelle, regulære selvstændige enkeltmandsfirmaer. Det er jo fuldstændig perfekt. Men ellers mener vi, at man skal lægge det ned over arbejdsmarkedet: Hvis du ikke kan dokumentere, at du er selvstændig, så er du lønmodtager. En formodningsregel lyder sådan lidt kedeligt og lidt juridisk. Man kan bruge det, ligesom når vi artsbestemmer dyr. Hvis du ser and, der ligner en and, går som en and og lyder som en and, så er det nok en and. Sådan tror jeg også, vi skal gøre fremover i forhold til lønmodtagere og selvstændige.

Kl. 16:35

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo, spørgeren.

Kl. 16:35

Lars Boje Mathiesen (NB):

Ja, jeg tror, jeg vil bruge den samme vending, når vi står og kigger på, hvornår der er folk, der manipulerer og bilder vælgerne noget ind, som de så ikke får. Altså, hvis man snyder vælgerne om ens politik, så har man snydt vælgerne, og der må vi bare konstatere, at det, som SF nu har gjort i 3 år, er at snyde vælgerne, fordi man har skabt et samfund, som er mere ulige, stik imod det, man sagde man ville. Man lægger endda stemmer til en reform nu, som øger uligheden i samfundet. Der synes jeg bare, at man i hvert fald over for sine socialistiske venner og vælgere skal være ærlig om, at det er med SF's stemmer, at man faktisk nu i 3 år har øget uligheden i samfundet.

Kl. 16:35

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:35

Karsten Hønge (SF):

Jeg troede egentlig, hr. Lars Boje Mathiesen kendte forklaringen, men det gør hr. Lars Boje Mathiesen åbenlyst ikke, så nu vil jeg

give forklaringen. Der er jo især to årsager til, at uligheden er steget, men som på hver deres område er gode at gennemføre. Det ene er cigaretafgifterne, som rigtigt nok er med til at øge uligheden, men som til gengæld er med til at højne sundheden i samfundet. Det andet er, at vi frigav feriepengene, som isoleret set øger uligheden, men som det er godt at få ud. Det er de to hovedårsager. Jeg troede egentlig, at hr. Lars Boje Mathiesen vidste det, men det ved han i hvert fald fra nu af.

Kl. 16:36

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Næste spørger er hr. Hans Andersen fra Venstre. Værsgo.

Kl. 16:36

Hans Andersen (V):

Tak for det. Jeg har blot et enkelt spørgsmål: Ordføreren var inde på, at det var vigtigt at få mennesker på ledighedsydelse i fleksjob. Så vil jeg bare spørge, om ikke det snart er på tide, at vi nu efter 3 år tager turen til ministeren og hører til det. Før valget proklamerede Socialdemokratiet i hvert fald, at det nu var på tide at få genbesøgt de her reformer, som statsministeren jo faktisk selv stod bag 10 år tilbage; at det var på tide at få ændret dem, således at man kunne justere og sørge for, at førtids- og fleksjobreformen fungerede endnu bedre. Ordføreren nævnte bare, at der var mange, der skulle i job, men det kommer de jo ikke af, at ordføreren står og taler om det. Det er måske mere, at vi skal sætte noget handling bag.

Kl. 16:37

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:37

Karsten Hønge (SF):

Ja, det må jeg så til gengæld give hr. Hans Andersen ret i. Her fra talerstolen i maj måned 2018 stod vi og aftalte med hinanden, at nu lavede vi en regulering på førtidspensionsdelen af reformen, og så regnede vi med, at vi så i løbet af efteråret 2018 skulle kigge på fleksjobdelen. Vi er ikke kommet i gang med det endnu. Det er en langsommelighed, der går tilbage til, da Venstre havde beskæftigelsesministerposten, hvor hr. Troels Lund Poulsen tydeligvis havde lim på fingrene og også på stolen, ikke? For der skete ikke noget.

Vi gør, hvad vi kan, for at skubbe til vores nuværende beskæftigelsesminister, og det er jo ikke altid, vi har lige meget held med ham. Men vi er enige om, at det skal vi have gang i. Det skal vi altså, og det kan ikke trækkes længere. Det, der er en af udfordringerne, er de 14.000 på ledighedsydelse. Men der er også andre udfordringer i fleksjobdelen, altså i forhold til fastholdelse i fleksjob og en række andre ting. Men jeg har da hørt på ministeren, at han synes, det er vældig interessant, og at han gerne vil arbejde med det. Vi mangler bare – det er rigtigt nok – at få det sat i skred.

Kl. 16:38

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Værsgo, spørgeren.

Kl. 16:38

Hans Andersen (V):

Så fik ordføreren lige flettet en kritik af den tidligere regering ind, men det er jo den nuværende regering, der kan spille bolden. Jeg synes, der er et lidt langt aftræk til at få skudt til den, for her handler det jo om at få mennesker ind og sørge for, at det bedre kan betale sig at arbejde for dem, der er i fleksjob – det er faktisk 100.000 – men også at få dem, der er på ledighedsydelse ind og i job. Spørgsmålet er, om vi skal gøre noget sammen; det tror jeg måske

var passende, hvis vi kan nå at gøre noget, inden statsministeren udskriver valg.

Kl. 16:38

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:38

Karsten Hønge (SF):

Jeg kan ikke andet end at give hr. Hans Andersen ret. Vi skal have gang i den evaluering og i ændringer af fleksjobdelen af reformen. Som sagt aftalte vi det i maj måned 2018, hvor jeg stod herinde, og det er ikke sket endnu. Men det må jo være rigtigt, når jeg har sagt det til Jyllands-Posten. Der har jeg i hvert fald påstået, at jeg flere gange igennem tiden har rullet rundt og tændt ild til mit tøj i raseri derovre i Beskæftigelsesministeriet, men det er længe siden, jeg har gjort det. Det kan være, jeg skal til at genoptage traditionen med det, for vi skal have gang i det her; det skal vi! Nu må jeg lægge mig ned og rulle rundt.

Kl. 16:39

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Mange tak til SF's ordfører. Der er ikke flere korte bemærkninger. Den næste ordfører er fru Samira Nawa fra Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 16:39

(Ordfører)

Samira Nawa (RV):

Mange tak, formand. Tak til forslagsstillerne for B 138. Det er et forslag, som indeholder flere elementer fra den reformaftale, som Radikale Venstre er med i. Når vi så alligevel ikke kan bakke op omkring det her beslutningsforslag, handler det om, at når vi støtter de enkelte elementer, er det jo, fordi de er en del af en større og samlet aftale, som også har fokus på massive investeringer i uddannelse og massive investeringer i den grønne omstilling. Så derfor kan vi altså ikke bakke op om beslutningsforslaget her.

Jeg skal hilse fra Enhedslisten og sige, at de heller ikke kan bakke op om det.

Kl. 16:40

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Hans Andersen. Værsgo.

Kl. 16:40

Hans Andersen (V):

Tak. Jeg vil gerne spørge den radikale ordfører, om den radikale ordfører sådan synes, det er rimeligt, at vi nu sætter dagpengene op i en periode, hvor der sådan set er brug for – det troede jeg vi havde en fælles forståelse for partierne imellem, Radikale og Venstre – at øge beskæftigelsen. Og forslaget om at sætte dagpengene op sænker sådan set beskæftigelsen. Så hvad mener Radikale Venstre, hvis Radikale Venstre skal være helt ærlige, om det forslag?

Kl. 16:40

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:41

Samira Nawa (RV):

Hvis Radikale Venstre skal være helt ærlige om det forslag, er vi tilbage ved min tale om Lovforslag L 173, hvor jeg siger, at vi mener, at der skal være en høj tilslutning til dagpengesystemet. Og hvis dem, der finansierer dagpengesystemet, altså dem, der har en lav ledighed og de højeste indkomster, ikke længere kan se fidusen i at være med i en a-kasse, så har vi jo et problem alle sammen. Og

derfor synes vi, at det her med at hæve dagpengene i de første 3 måneder for nogle kan være en god idé, men jo set også i sammenhæng med de øvrige elementer af den samlede reformaftale.

Kl. 16:41

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo, spørgeren.

Kl. 16:41

Hans Andersen (V):

Hvis jeg skulle tage det positivt ned, tænker jeg, at det jo ikke er et forslag, som Det Radikale Venstre sådan støtter varmt op om. For ordføreren brugte ordet hvis, og sagde: »hvis« der var tendens til, at folk ikke længere støttede op omkring a-kassesystemet, dagpengesystemet som helhed. Men det er der jo ikke. Der er sådan set bred, generel opbakning til det, og det glæder også en Venstremand. Så derfor er det der »hvis« jo ikke til stede. Og alligevel er Radikale gået med til nu at hæve dagpengene i en situation, hvor vi sådan set har brug for, at mennesker kommer i arbejde.

Kl. 16:42

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:42

Samira Nawa (RV):

Jamen at vi brug for, at mennesker kommer i arbejde, kommer hr. Hans Andersen og jeg ikke til at være uenige om. Men vi kan jo heller ikke vente på, at afgang fra dagpengesystemet finder sted, for så er skaden jo sket. Og derfor læner vi os i Radikale Venstre bl.a. op ad de økonomer, som peger på, at når tilslutningen til dagpengesystemet bliver alt for lav, så er det den teknologiske udvikling, der går i stå. Den situation synes vi da ikke skal gøre sig gældende i Danmark.

Kl. 16:42

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Mange tak til den radikale ordfører. Der er ikke flere korte bemærkninger. Næste ordfører er hr. Niels Flemming Hansen fra Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:43

(Ordfører)

Niels Flemming Hansen (KF):

Mange tak for det, formand. Dette beslutningsforslag indeholder en række forslag fra Konservative, Venstre, LA og NB til reformer, der kan skaffe mere arbejdskraft. Vi har mange flere forslag end disse, som kan styrke dansk økonomi, men når vi har valgt at sætte disse forslag til afstemning i Folketingssalen, er det, fordi det alle sammen er ting, som regeringen selv har foreslået, og som der burde være flertal for.

Da vi forhandlede for nogle måneder siden, sagde regeringen til os, at den kun ville stemme for sine egne forslag, hvis vi så samtidig gik med til at stemme for at sende en masse gaver til fagforeningerne, herunder et højere fradrag for fagforeningskontingenter og reducere af fradragene for private lønsikringer. Regeringen mener altså, at det er de borgerlige partiers opgave at øge og sikre arbejdskraften til dansk økonomi. Det er ikke noget, regeringen vil af sig selv, men man vil kun stemme for mere arbejdskraft, hvis man får lov til at give gaver til sine sponsorer i fagbevægelsen.

Regeringen vil forsøge at fortælle folk, at det er vores skyld, at modregningen for pensionister ikke bliver afskaffet, men vi stiller ingen betingelser for at gøre det. Vi er klar til at afskaffe modregning, og vi kommer ikke og kræver, samtidig med at vi så vil have gennemført en masse borgerlige mærkesager og gaver til vores spon-

sorer. Vi er tilhængere af at afskaffe modregningen, og derfor sætter vi det nu til afstemning, og så er det trist, at regeringen har tænkt sig at stemme imod og forhindre det.

Regeringen stoppede jo forhandlingerne om at skaffe mere arbejdskraft, før den havde en aftale. Ingen af os borgerlige kan huske, at man før har set en regering, som har stillet sig op og holdt pressemøde for at fortælle, at en række partier har lavet en aftale, som de dog ikke har flertal for. Og siden da har vi intet hørt. Vi har gentagne gange opfordret regeringen til at sætte gang i forhandlingerne igen, men det sker ikke. Og det er vi selvfølgelig meget bekymrede og irriterede over. Derfor har vi B 138 på i dag.

Kl. 16:45

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til den konservative ordfører. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Den næste ordfører er hr. René Christensen fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:45

(Ordfører)

René Christensen (DF):

Tak for det, formand. Jamen flere har jo også fortalt, hvad det her forslag egentlig handler om. Vi har jo tidligere haft et par lovforslag, hvor nogle af tingene i hvert fald er med, men jeg kan konstatere, at der, når man kigger på forslaget her, er elementer, som går igen i forhold til de to lovforslag, som jo så i hvert fald bliver til noget.

En ting, som også er med, er, at vi i forbindelse med de tidligere lovforslag også sænker elafgiften med 17 øre frem mod 2030. Nu står der ikke lige her, hvad det skal være, men der vil jeg da også bare sige, at selv om vi deler den aftale, vil vi da gerne være med til – hvis der er andre, der vil være med til det – at presse på, så vi kunne få det presset lidt frem. Der er ingen tvivl om, at hvis man kigger på en sænkelse af elafgiften sådan helt isoleret set, så er det en af de ting, som vil kunne gøre det billigere at være dansker. Hvis man går meget op i den sociale fordeling, opgøres elafgiften jo i kroner og øre, og om man er rig eller fattig, så bruger man sådan set noget nær det samme i el.

Så hvis vi kunne tale mere om at få sat elafgiften ned, vil det faktisk ramme socialt fuldstændig rigtigt. For dem, der har de lave indkomster, vil jo få det samme i skatterabat som det, dem med de høje indkomster vil få i skatterabat. Så jeg tænker egentlig, at der kunne være noget ramsjang i det. Der er vi i hvert fald enige i hele den borgerlige blok om at få presset på i forhold til det. Og hvis man er socialdemokrat eller socialist, må man vel også være interesseret i, at man kan lave noget politik, som også rammer socialt rigtigt.

Så jeg læser det her forslag, som at der er noget at arbejde med, særlig i forhold til elafgiften. Så tak for forslaget.

Kl. 16:47

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Den næste ordfører er hr. Lars Boje Mathiesen fra Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 16:47

(Ordfører)

Lars Boje Mathiesen (NB):

Inden valget var der stort set ingen grænser for, hvordan venstrefløjen kunne angribe borgerlige partier og alle, der kom i nærheden af at have haft noget magt i Danmark, altså fordi de havde skabt den her store ulighed i samfundet, til trods for at vi er et af de mest lige samfund i verden. Nu er vi her, 3 år efter at SF og Enhedslisten har været parlamentarisk grundlag for en regering, og hvad er så resultatet? Resultatet er, at uligheden på den måde, som vi måler den, er steget.

Nu behandler vi nogle reformer, nogle forslag, som også øger uligheden. Men vupti, nu betyder det lige pludselig ikke noget for SF, for nu er man selv med i en aftale, og så gør det ikke noget, at uligheden stiger i samfundet. På en måde er det faktisk yderst befriende, for så kan det være, at vi en gang for alle kan lægge den debat omkring ulighed på den måde, som man har debatteret den på fra venstrefløjens side, i graven. For lad os lige kigge lidt på faktum. Faktum er, at den nuværende regering ledet af Mette Frederiksen med støtte fra SF og støtte fra Enhedslisten har øget uligheden med, hvad der samlet set svarer til 0,22 på Ginikoefficienten. Målt på år er det faktisk mere, end uligheden steg under Løkkeregeringen. Sjovt nok hører vi ikke de store paroler fra fagbevægelsen lige nu – det kommer nok, hvis magten skifter igen – og sjovt nok er de store paroler fra venstrefløjen også forsvundet. For det er nu, venstrefløjen har ansvar og lægger stemmer til de ting, som øger uligheden.

Den seneste reform, »Danmark kan mere I«, øger også uligheden i samfundet, til trods for hvad hr. Karsten Hønge mener den gør. Det gør den faktisk hovedsagelig, fordi man fjerner den grønne check.

Så lad os en gang for alle dræbe den her ulidelige debat om ulighed, for når det kommer til stykket, er det jo sådan set venstrefløjen lige nu, der lægger stemmer til, at uligheden øges mest i samfundet, og det har man åbenbart ikke noget imod. Det er nok bare, fordi det ikke er den rigtige ulighed. Tak.

Kl. 16:49

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til Nye Borgerliges ordfører. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Den næste ordfører er ordføreren for forslagsstillerne, hr. Hans Andersen. Værsgo.

Kl. 16:50

(Ordfører for forslagsstillerne)

Hans Andersen (V):

Tak for det. Manglen på kvalificeret arbejdskraft udfordrer dansk vækst og velstand. Overalt i landet må virksomheder sige nej til ordrer, fordi de mangler hænder og hoveder, dygtige mennesker. Nye tal fra Danmarks Statistik viser, at fire ud af ti virksomheder ser manglen på arbejdskraft som den største hæmsko for vækst. Samtidig står Danmark med en meget stor udfordring med stigende energipriser og behovet for mere elektrificering af samfundet. Alle disse elementer er alvorlige og kalder på omgående politisk handling.

Desværre har regeringen valgt at indgå en reformaftale for dansk økonomi tilbage i januar måned. Det er en aftale, som hverken Venstre, De Konservative, Liberal Alliance eller Nye Borgerlige er med i. Det er en aftale, som ifølge regeringen skal løse den akutte mangel på arbejdskraft i Danmark. Og det må jo siges at være en sandhed med modifikationer, eftersom regeringens aftale isoleret kun vil øge den strukturelle beskæftigelse med 12.000 fuldtidspersoner, når vi kigger fremad. Det sker, efter at regeringen jo sådan set forinden har sænket den strukturelle beskæftigelse med lige over 10.000. Altså, det rækker ingen steder i forhold til de udfordringer, vi står med lige nu, i morgen og fremadrettet.

Regeringen vil jo som sagt hæve dagpengesatsen så meget, at 140.000 mennesker, der går på arbejde hver dag, vil tjene mindre end andre mennesker, som er på dagpenge. Det vil svække incitamentet til at tage et arbejde. For Venstre er det omvendt afgørende, at det skal kunne betale sig at arbejde. Venstre, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Nye Borgerlige er klar til at tage et ansvar og til at gennemføre tiltag, der rent faktisk øger arbejdsudbuddet, og derfor er vi gået sammen om dette beslutningsforslag, som vi nu har behandlet, om en ny reformpakke for dansk økonomi, der skal indeholde mange fornuftige tiltag; flere af de tiltag har regeringen faktisk også med i deres udspil og aftale.

Det handler om, at vi vil sænke dimittendsatsen, øge det maksimale beskæftigelsesfradrag, forhøje su-fribeløbet, fjerne modregningen, afskaffe den grønne check for ikkepensionister og forhøje den supplerende grønne check for personer med børn, sænke elafgiften og udmønte reserven fra Nordsøaftalen. Med disse tiltag øger vi faktisk samlet set arbejdsudbuddet med over 13.000 fuldtidspersoner. Det er mere end i den aftale, der hedder »Danmark kan mere I« – man kunne også kalde den Danmark kan mindre I. Men vi kommer altså også til at levere et overskud på statens finansielle poster, når vi kigger fremad. Forslagsstillerne, partierne bag, håber som sagt, at regeringen vil kigge til vores side og tage ansvar og gennemføre de nødvendige tiltag.

Jeg skal her blot prøve at samle lidt op i forhold til dagens debat. Regeringen og Socialdemokratiet holder stædigt fast i en forhøjelse af dagpengene, så det ikke længere i så høj grad kan betale sig at arbejde. Det er simpelt hen, må vi forstå, en af grundstenene i den aftale, der er lavet, så det kan der ikke rokkes ved. SF er optaget af, at der kommer til at være flere penge til kontanthjælpsmodtagere og dagpengemodtagere. Det er så kun det ene element, der bliver tilgodeset i den aftale, SF er med i. Jeg prøvede at spørge Radikale Venstre ind til det, men jeg kan forstå, at det at være med i en samlet aftale vægter tungt – så må man jo leve med, at dagpengene bliver hævet. Dansk Folkeparti ville gerne have, at elafgiften blev sænket. Det er vi sådan set fuldstændig enige med Dansk Folkeparti i, men min opfordring til Dansk Folkeparti er, at så må man måske finde hjem igen og ikke indgå aftaler med en regering, der hæver dagpengene.

Samlet set må jeg konstatere, at forslagsstillerne, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Venstre, står bag den her nye reformpakke for dansk økonomi, og med de her forslag vil vi øge arbejdsudbuddet med 13.000, og det er et bidrag til at sikre fortsat vækst og fremgang og dermed også forudsætningerne for velfærd. Tak.

Kl. 16:54

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Karsten Hønge.

Kl. 16:55

Karsten Hønge (SF):

Det er jo en fuldstændig fantastisk herligt situation, at der er mangel på folk ude i virksomhederne. Det kan virkelig være med til, at man tænker sig om. Jeg vil bare lige spørge hr. Hans Andersen, om hr. Hans Andersen anerkender de mange forskellige undersøgelser, der viser, at der foregår systematisk diskrimination af +50-årige. Virksomhederne siger nærmest, at man, efter man er fyldt 45 år, skal skrives ud af historien. Det er det ene, altså den systematiske diskrimination af folk, der har passeret de 45-50 år.

Det andet er om det her, som jeg egentlig synes kan være rigtigt nok, nemlig at man siger til de unge: I må tage det arbejde, der er; I må lade være med at være så kræsne; det kan ikke nytte noget, at I går og venter på drømmejobbet; I skal tage de jobs, der er. Men ville det ikke være rimeligt at sende den samme besked til arbejdsgiverne og sige: I skal ikke bare sidde der og vente på, at drømmekandidaterne kommer, men ansætte de ledige og gøre dem klar til de jobs, I har, og åbne virksomhederne?

Kl. 16:55

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Ordføreren.

Kl. 16:55

Hans Andersen (V):

Det sidste er jeg fuldstændig enig i. Det tror jeg faktisk også at virksomhederne er klar til. Jeg tror, at det lige i øjeblikket handler

om blot at kunne ansætte nogle, og så er virksomhederne sådan set meget tilfredse. Så er der rigtig mange virksomheder, der siger, at så skal de nok stå for oplæringen. Med hensyn til det med den systematiske diskrimination vil jeg sige: Det er jo ikke lovligt, og jeg har en klar forventning om, at virksomhederne overholder lovgivningen og dermed ikke gennemfører systematisk diskrimination. Så jeg deler ikke opfattelsen af, at det foregår systematisk, for det er et brud på lovgivningen, og det kan vi ikke være tjent med.

Kl. 16:56

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo, spørgeren.

Kl. 16:56

Karsten Hønge (SF):

Til det første vil jeg sige: Der er adskillige undersøgelser, der viser, at det rent faktisk er det, der foregår. Til det andet med, at der er arbejdsgivere, der siger, at de har brug for flere folk, vil jeg gerne høre hr. Hans Andersens refleksioner over den oplevelse, som jeg havde for et stykke tid siden, hvor jeg besøgte den frivillige organisation, der hedder Senior Erhverv Svendborg. Det er altså en forening for seniorer, der er ledige. De holdt åbent hus i Svendborg, hvor de mødte op sammen med en masse mennesker med en masse cv'er, og så inviterede de simpelt hen bare arbejdsgiverne til at komme ned til det her lokale midt i Svendborg. Hvor mange arbejdsgivere mødte mon op fra hele det sydfynske område? Nul arbejdsgivere – ingen offentlige arbejdsgivere og ingen private arbejdsgivere. Så man kunne måske skrue lidt ned for jammersen og gøre noget mere ude i virksomhederne – både de offentlige og de private!

Kl. 16:57

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:57

Hans Andersen (V):

Venstre støtter varmt op om Senior Erhverv som organisation. Vi har også hjulpet dem til en fortsat finansiering, så de kan udføre det arbejde, de gør, som de gør rigtig godt. Det skal vi støtte op om. Jeg kender ikke den konkrete situation, men min opfordring til arbejdsgiverne er, at det ikke er nu, de skal være kræsne. Det er lige nu, at de skal invitere mennesker indenfor og give dem et job. Det har vi brug for endnu flere får. Tak.

Kl. 16:57

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Mange tak til Venstres ordfører.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Beskæftigelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 174:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om kommunal indsats for unge under 25 år, lov om velfærdsaftaler på dagtilbudsområdet og folkeskoleområdet og lov om kommunale

internationale grundskoler. (Fremtidigt evaluerings- og bedømmelsessystem i folkeskolen m.v.).

Af børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil).
(Fremsættelse 27.04.2022).

Kl. 16:58

Forhandling

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Forhandlingen er åbnet, og den første ordfører er hr. Jens Joel fra Socialdemokraterne. Værsgo.

Kl. 16:58

(Ordfører)

Jens Joel (S):

Tak, formand. Hvor er det dejligt at stå her i dag og skulle behandle noget, som betyder rigtig, rigtig meget i vores alle sammens fælles skole, men som også har været rigtig, rigtig omdiskuteret og rigtig, rigtig omstridt de seneste mange år, og det handler jo om, hvordan vi grundlæggende sikrer, måler og vurderer, at vores børn og unge kommer ud af skolen med de færdigheder, de har brug for, for at komme videre i livet, videre i uddannelsessystemet, og det ved vi jo desværre godt ikke er tilfældet for alle, og derfor er der brug for systematisk at holde øje med, hvordan det går.

Til gengæld har vi også set, at de nationale test, vi har haft indtil nu, har været for dårlige til at vise os det. Vi har nok fået et overblik over, hvordan det gik samlet set, men det har været for vanskeligt for lærerne at anvende det i undervisningen, og det har været for vanskeligt for forældrene at forstå, hvad det var, man tog ned fra det. Derfor blev det at skulle finde et nyt evaluerings- og bedømmelsessystem for vores folkeskole jo i virkeligheden den første test af det samarbejde, som ministeren og regeringen har stillet sig i spidsen for, men som jo også inkluderer forligspartierne, nemlig det, vi kalder Sammen om skolen, og der har alle dem, der laver skole i hverdagen, været inde over og diskuteret, hvordan vi egentlig meningsfuldt kan sørge for, at vi får testet, om børn og unge lærer det, de skal, på en måde, som giver mening for underviserne, for eleverne og for os, der følger med og interesserer os for folkeskolens udfra.

Derfor er jeg rigtig glad for, at vi har lavet en bred aftale på ryggen af det meget store forarbejde, som vi også har god grund til at takke parterne i Sammen om skolen for, hvor vi nu laver folkeskolens nationale færdighedstest, som er test, der for det første ikke er adaptive, men lineære, altså at de ikke alle sammen er forskellige og tilretter sig elevens niveau, men at de er sådan faste i en progression. For det andet ligger de i starten af skoleåret, så de mindre bliver opfattet som en eksamen, kan man sige, men et spørgsmål om, hvor vi skal sætte ind, hvad det er, vi har problemer med i vores klasse, hvordan vi kan designe det næste skoleår, så vi har færre, der er bagud på point, når vi når frem til slutningen, og hvordan vi kan præcisere, at det, vi måler, ikke er hele faget eller alt det, man kan i skolen, men nogle basale færdigheder i matematik og i læsning, som er helt, helt centrale færdigheder for i øvrigt at kunne mestre de andre fag i folkeskolen.

Der er også en række andre ting i den her aftale, som er rigtig gode, bl.a. det, at vi nu afskaffer det stempel, er det blevet kaldt, den term, den opdeling af de unge, hvor nogle skulle være ikkeuddannelsesparate. Og det er jo et politisk signal, der faktisk rykker noget, at man siger, at det ikke er en mulighed at sige til folk, at de ikke er uddannelsesparate, men at opgaven jo er at finde ud af, hvad de er parat til, og der har vi også bedt nogle eksperter om at udarbejde de finere detaljer. Men vi har sagt fra politisk hold, at målet er, at ingen unge mennesker skal have at vide, at de ikke er parat, men have at vide, hvad de er parat til, og jeg synes, at det er

en god aftale, som finder en balance imellem det, der er vigtigt for os som politikere, det, der er vigtigt for elever og forældre, nemlig at man lærer det, man skal, og det, man har brug for, og det, der giver mening for lærerne, fordi de faktisk kan se, hvem det er i klassen, der har problemer hvor, og så sætte ind med den målrettede undervisning, som de jo af gode grunde er de eneste, der for alvor kan give. Vi støtter selvfølgelig op om lovforslaget.

Kl. 17:02

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak for det. Der er en kort bemærkning fra fru Mai Mercado. Værsgo.

Kl. 17:02

Mai Mercado (KF):

Tak, og tusind tak for talen. Man kan virkelig mærke den her ild i øjnene, og det viser også meget godt, hvor meget det her har betydet for os alle sammen, der har været med i det her forhandlingsforløb, at vi har fået lavet en rigtig, rigtig god aftale. Så jeg vil egentlig bare kvittere for aftalen og sige tak. Vi lagde det ind på bordet, om ikke vi skulle gøre noget i forhold til de højt begavede, men nogle gange i forhandlinger kan man jo godt opleve, at åh, så er der mange ting, som ikke kan lade sig gøre. Og da greb Socialdemokratiet faktisk bolden lige fra starten, og det vil jeg egentlig gerne kvittere for. Så tusind tak.

Kl. 17:03

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 17:03

Jens Joel (S):

Tak for det. Jeg vil lige komme ind på det konkrete først: Det er rigtigt. Og det var vigtigt, at der var nogle, der ligesom havde et obs-punkt på det. Så tak for, at bl.a. De Konservative tog det med ind til bordet. Man kan sige, at en ting i den her aftale – det nåede jeg ikke at nævne – er at sætte fokus på dem, vi jo har brug for at opdage hurtigt, nemlig de ordblindte. Det er nogle af dem, der har udfordringerne. Der skal vi jo sætte ind meget tidligere, så det gør vi meget mere systematisk nu. Men i den forbindelse var det rigtig vigtigt, at De Konservative også sagde, at der er nogle, som er rigtig godt med fagligt, men som faktisk stadig væk føler sig utilpasse, udenfor, forkerte i skolesammenhæng. Så kvitteringen går den anden vej. Og ja, det her er et eksempel på, at man faktisk kan få mange hensyn til at mødes, når man går konstruktivt ind i det og mener, at det er skolens hensyn, der skal vægtes højere end forskelligt fnidder og diskussioner og sådan noget. Så vi har taget hensyn til børnene og skolen. Det har været et godt forløb.

Kl. 17:04

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Den næste ordfører er fru Anni Matthiesen fra Venstre. Værsgo.

Kl. 17:04

(Ordfører)

Anni Matthiesen (V):

Tak for ordet, formand. Folkeskolens vigtigste opgave er at danne og uddanne og dermed også huske at hjælpe alle elever uanset baggrund og fagligt niveau godt på vej i livet, så de kan opnå det fulde potentiale. Derfor er en stærk faglig og pædagogisk velfungerende evaluerings- og bedømmelseskultur også væsentlig for at kunne følge med i den faglige udvikling, ligesom det er rigtig vigtigt, at man også på den måde kan være med til at have en styring af folkeskolen. Det var baggrunden for indførelsen af de nationale test,

og det er også udgangspunkt for den her brede politiske aftale om en fremtidssikring af evaluerings- og bedømmelsessystemet, som vi jo behandler med det her lovforslag i dag.

De nationale test har været genstand for rigtig meget opmærksomhed og rigtig mange diskussioner gennem årene – det tror jeg at alle os, der er i salen i dag, er enige i. Evalueringen af de nationale test viste også, at der var plads til forbedring. Det er der også, når vi diskuterer, hvordan vi løfter, understøtter og evaluerer elevernes faglige niveau og udvikling. Derfor er det også rigtig godt, at vi efter et langt forhandlingsforløb og en god inddragelse af alle skolens aktører fik landet en bred aftale, der betyder, at vi i fremtiden får et mere gennemsigtigt og anvendeligt testsystem, så vi bedre kan følge elevernes faglige udvikling og afdække, hvor der er udviklingspotentiale. Alt i alt vil man med det nye system sikre, at både lærere, elever og forhåbentlig også forældre fremover kan bruge de nationale test bedre, end man gør i dag.

I Venstre er vi optaget af, at *alle* børn og unge skal blive så dygtige som overhovedet muligt for at nå deres drømme for livet. Der er fortsat for mange ulykkelige eksempler på, at elever med f.eks. ordblindhed eller for den sags skyld højtbegavede elever opdages for sent. Og det betyder, at de ikke får den hjælp og ej heller de udfordringer, som de har behov for. Derfor er vi i Venstre også rigtig glade for, at vi fik kæmpet ind, at vi f.eks. sikrer, at opsporing af ordblindhed bliver styrket fremadrettet. Det falder godt i tråd med de mange indsatser, som vi faktisk også lavede, dengang vi ledede landet i den Venstreledede regering.

Også talenterne og de højtbegavede sætter vi positivt i fokus, og tak også til de øvrige blå partier og Radikale Venstre for at være med til at kæmpe den kamp ved bordet. For også de elever har brug for særlige indsatser og for test af høj begavelse, så vi kan sikre, at deres faglige potentiale ses, i stedet for at eleverne risikerer at sygne hen og for den sags skyld måske risikerer at ende med at blive mobbet, fordi de ikke får de rette udfordringer. Vi får nu sat særlig fokus på de dygtigste elever med screening og test af elever med høj begavelse. Det er vigtigt, at vi sikrer, at alle elever kommer med. Også den del omkring ordblindhed er faktisk vigtig. Vi skal sikre, at de også efterfølgende faktisk får den hjælp, de har brug for, for ellers er vi jo lige vidt.

Hvis vi skal have alle med, er det vigtigt, at vi ikke bare går efter laveste fællesnævner eller gennemsnittet. Derimod kræver det jo, at vi differentierer sætter ind og hjælper det enkelte barn. Af den årsag har vi flere gange appelleret til at få genindført talentindsatsen, som vi faktisk indførte i VLAK-regeringen. Det har den socialdemokratiske regering så ikke villet være med til, men nu er vi i hvert fald kommet et skridt på vejen i forhold til den måde, som testsystemet bliver på fremadrettet.

Jeg vil afslutningsvis gerne fremhæve, at det er rigtig positivt, at vi langt om længe har fået ændret uddannelsesparathedsvurderingen, så betegnelsen ikkeuddannelsesparat forsvinder helt. For vi ved jo også godt, at alle unge og alle børn indeholder noget positivt, som man kan bygge videre på, og derfor er alle jo også parat til noget. Med de ord er der vist kun tilbage at sige, at vi selvfølgelig støtter forslaget. Tak for ordet.

Kl. 17:09

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Mange tak til Venstres ordfører. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Næste ordfører er fru Charlotte Broman Mølbæk fra Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 17:09

(Ordfører)

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Tak for ordet. Det er faktisk en historisk dag, og det var det også den dag, da vi med et bredt flertal indgik aftalen om et nyt evaluerings-

og bedømmelsessystem. Det var en af mine første aftaler, faktisk lige præcis den første aftale på børne- og undervisningsområdet. Det er en aftale, der har afskaffet stemplet ikkeuddannelsesparat og sætter børnene og eleverne først, og som vi forhåbentlig vil se kan tage det første skridt i retning mod at komme den stigende mistrivsel og det præstationsræs, der er i skolen og blandt alt for mange af vores børn og unge, lidt til livs.

Jeg er glad for, at vi i SF har presset på for, at det skal være slut med, at de unge mennesker skal føle, at de dumper i faglige, personlige og sociale forudsætninger. Men det er ikke det eneste gode. Vi afskaffer også elevplaner og kvalitetsrapporter og lader det være op til lærerne og lederne at finde på noget, der faktisk giver mening i samarbejdet omkring børnene. Vi giver faktisk lærerne og lederne mulighed for at bruge deres faglige kompetencer igen, og det er der i hvert fald behov for. Når vi så også ændrer de nationale test, skal man ikke testes i alle mulige fag på alle mulige klassetrin; man skal testes først på året og ikke senere hen, for vi har også ændret måden, man tester på, for den måde, man testede på i de nationale test, var noget af det, der også pressede rigtig, rigtig meget.

Der er mange gode elementer i den her aftale, men vigtigst af alt synes jeg det er, at vi nu sammen tager et godt og vigtigt skridt væk fra det præstationspres, eleverne oplever. Og sammen er også et nøgleord for os, når det gælder den her aftale. Det er både en bred aftale, men det er også en aftale, vi har lavet i tæt samarbejde i den samarbejdskreds, vi kalder Sammen om skolen, som er organisationer på området. Og det synes jeg er rigtig, rigtig vigtigt. Noget af den kritik, vi har fået på skoleområdet, er, at vi ikke har lyttet godt nok til eleverne, lærerne, pædagogerne, lederne og forældrene, og det har vi i særdeleshed gjort i den her aftale.

Når vi nu fjerner ikkeuddannelsesparathedsvurderingen, siger vi også, at alle unge er klar til noget, og så er det bare, at vi skal finde ud af, hvad det er. Stod det til SF alene, var vi gået endnu længere. Vi havde skåret mere ned for antallet af test, særlig for de yngste. Af den årsag håber jeg også, at det kan være første skridt hen imod at forsøge at tænke nyt på skolerne, og at vi kan prøve at eksperimentere endnu mere. Det har vi også som en del af vores aftale. Men vi sætter også gerne skolerne mere fri fra nogle af de her proceskrav.

Med de ord støtter vi i SF naturligvis lovforslaget. Vi vil den stigende mistrivsel til livs, og med det her forslag begynder vi på at sætte farten lidt ned i folkeskolen.

Kl. 17:12

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Mange tak til SF's ordfører. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Den næste ordfører er fru Lotte Rod fra Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 17:12

(Ordfører)

Lotte Rod (RV):

Tak for det. Med det her lovforslag afskaffer vi de gamle nationale test, som vi godt nok har diskuteret meget med hinanden, og som vi i Radikale Venstre igennem alle årene har syntes var meningsløse, og derfor betyder det også meget for mig. Jeg synes, vi er kommet et godt stykke af vejen med, at de nye test, som vi har aftalt i fællesskab er i starten af skoleåret, bliver lineære, og frem for alt at vi snævrer ind, hvad vi tester i, sådan at man på ingen måde kan bruge det til ligesom at sige noget om, hvad elever kan, eller hvordan skoler klarer sig, fordi det alene handler om læsning og de matematiske færdigheder.

Jeg synes, det giver meget god mening, at vi har ladet os inspirere af nogle af de test, som lærerne bruger i forvejen, nemlig OS64 og OS120, som er sådan nogle læsetest, der allerede i dag bliver brugt af mange lærere i 1. klasse. Derfor er det også ret vigtigt for mig i det arbejde, der jo nu går i gang med at udvikle de nye test, at de så

faktisk også kommer til at blive meningsfulde for lærerne, ligesom læsetestene er i dag.

Det ændrer selvfølgelig ikke ved, at der er en forskel på, om det alene er en pædagogisk test, som man som lærer selv kan vælge, eller om det er noget, man er blevet pålagt af nogle politikere og dermed en del af styringen i skolen. Ministeren plejer at sige det på den måde, at vi skal prøve at tilstræbe at lave nogle aftaler, hvor man kan se sig selv i de 80 pct., for hvis vi alle sammen kan det, mødes vi i et godt kompromis. Og det her er jo et af de steder, hvor vi i Radikale Venstre synes, at der simpelt hen er for mange test, og jeg har en bekymring for, at det, at der fortsat vil være ti, eller hvis man tæller dem op, lidt flere nationale test, stadig vil betyde, at der sker en indskrænkning af det pædagogiske rum, og at det stadig væk vil være mere styrende for skolen, end hvad vi gerne havde set.

I Radikale Venstre vil vi gerne være med til, når nu vi alle sammen snakker om frihed i Folketinget her, at vi også kunne tage lidt mere fat om det, der for alvor indsnævrer friheden og det pædagogiske rum i skolen, nemlig det, der handler om test og eksamener. Men det ved I godt, det sagde jeg også i forhandlingerne, og derfor er jeg også glad for, at det lykkedes os at blive enige om at gøre de frivillige test frivillige, så det nu bliver sådan, at der stort set ikke er nogen skoler, som kan pålægges at lave alle de frivillige test, og det betyder meget for mig.

Jeg kommer til at følge det tæt, at vi med aftalen her også får en reel afskaffelse af elevplanerne. Det er også noget af det, Radikale Venstre har arbejdet for i mange år. Og i går var jeg sammen med en skoleleder, som fortalte, at de allerede nu har fået besked af forvaltningen om, at de her nye meddelelsesbøger jo bare kunne køre inde i platformen på samme måde, som elevplanerne havde gjort, hvor lærerne så kan klikke forskellige ting af. Derfor vil jeg gerne sige her fra Folketingets talerstol, at det altså er lærerne, der skal vælge, hvad det er, de vil skrive om den enkelte elev, og hvordan de vil gøre det. Hvis de så har lyst til at gøre det i sådan en bog, som jeg havde, dengang jeg gik i skole, må de gerne gøre det – det kan der altså ikke være nogen der tvinger ned over skolerne oppefra. Og det tror jeg vi har en opgave i at holde fast i herindefra.

Det betyder også meget for mig, at vi med lovforslaget her afskaffer stemplet ikkeuddannelsesparat. Jeg havde også gerne set, at vi kunne være gået længere og kunne have gjort det hurtigere, for det vigtige er jo selvfølgelig hele den ændring, der skal ligge nedenunder, så det ikke bare er et spørgsmål om, at man ikke får stemplet, men at vi reelt kommer til at lave en plan, der for alle elever peger hen imod, hvad de gerne vil, og ikke føles som det her stempel, hvor man fik at vide, at man ikke kunne.

Derfor har jeg bare lyst til at slutte af med en god historie, for jeg snakkede for et par dage siden med en mor, som netop havde talt med skolelederen på deres skole om, hvordan de nu ville hjælpe deres søn, som er højt begavet. Og de er på den her skole i gang med at undersøge og blive klogere på og finde ud af, hvad der vil være en god tilgang for dem til de højt begavede børn. Det gjorde mig simpelt hen så glad at høre, for jeg synes, at man nogle gange som politiker godt kan få den der følelse af, at ting går så uendelig langsomt, og en tvivl om, om det, vi laver, egentlig flytter noget. Og når man så hører fra en mor, at man helt konkret ude på skolen er i gang med at undersøge, hvordan man faktisk hjælper højt begavede børn bedre, bliver jeg simpelt hen så glad, for så betyder det jo, at de sten, vi kaster herfra, bliver ringe i vandet, som kan mærkes af de enkelte børn.

Dermed støtter Radikale Venstre lovforslaget.

Kl. 17:17

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til den radikale ordfører. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Den næste ordfører er hr. Jakob Sølvhøj fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 17:17 forlader med forslaget her. Vi deltager meget gerne i den dialog, og Enhedslisten kan støtte lovforslaget.

Kl. 17:22

(Ordfører)

Jakob Sølvhøj (EL):

Kritikken har nærmest konstant haglet ned over de nationale test, siden de blev indført og sat i værk i folkeskolen for mere end 15 år siden. Fra lærerne og fra mange forskere har der, lige siden testene blev indført, været en klar melding om, at de ikke var anvendelige som pædagogisk redskab, og at de var med til at fremme en teaching to the test-kultur i folkeskolen. Det har jo undervejs heller ikke mildnet kritikken, at det gang på gang blev påvist, at testene var upræcise eller måske endda ligefrem helt forkerte.

Det er rigtig godt, synes vi i Enhedslisten, at der er blevet lyttet til kritikken, selv om det måske har været længe undervejs, og at der her med lovforslaget er taget fat på en forandringsproces i forhold til anvendelsen af test i folkeskolen. Det er samtidig rigtig positivt, at de forandringer, der ligger med forslaget her, er udarbejdet efter en grundig dialog med skolens parter; en proces, som jeg jo må bekendtgøre at Enhedslisten ikke har været inddraget nærmere i, fordi vi som bekendt valgte ikke at være med i aftalen om folkeskolereformen i 2013 og derfor indtil videre står uden for forligskredsen.

Vi mener, at de foreslåede forandringer er et skridt i den rigtige retning. Der er da nævnt elementer af andre ordførere, men jeg gentager gerne, for jeg synes, det er vigtigt. Det er rigtig fornuftigt, at de adaptive test bliver afskaffet med det her forslag. Det er godt, at vi begrænser testene til læsning og matematik, og det er rigtig godt, at testene nu placeres først i skoleåret, og som allerede nævnt anser jeg det for helt afgørende, at udarbejdelsen af de nye regler er sket i tæt dialog med skolens parter, der jo i sidste ende er dem, der skal føre det ud i praksis.

Jeg vil også sige, at vi dog har bemærket, at der er betydelig kritik af forslaget både fra nogle praktikere og fra nogle af de forskere, som igennem årene har været hårde i deres kritik af det nuværende testsystem. Der sættes spørgsmålstegn ved, i hvilken udstrækning testene kan bruges som pædagogisk redskab, og der ytres fra nogens side også en tvivl om, hvorvidt testene stadig væk kan være drivende i en teaching to the test-kultur. Jeg synes, det er en bekymring, som bør tages meget alvorligt, og derfor synes jeg også, at det er utrolig klogt, at der i lovbemærkningerne flere steder lægges vægt på, at udviklingen og implementeringen af de nye færdighedstest vil ske i dialog med skolens parter og faglige eksperter.

I forhold til lovforslagets øvrige elementer er det positivt, at der lægges op til en styrkelse af indsatsen for at identificere elever med læsevanskeligheder tidligt i forløbet, så der hurtigt kan sættes ind med den rette støtte. Vi synes, det er rigtig godt, at elevplanerne afskaffes til fordel for en meddelelsesbog, og at kvalitetsrapporterne erstattes af en forpligtelse til en årlig skoleudviklingssamtale mellem kommunen og den enkelte skole. Det giver efter vores opfattelse rigtig god mening.

Vi synes endvidere, at det er positivt, at begrebet ikkeuddannelsesparat afskaffes, selv om det ikke skal være nogen hemmelighed her, at vi gerne havde set, at der var blevet taget grundigere fat på hele vejledningsproblemstillingen, og at vi i den her omgang havde sikret, at alle elever fik en ret til individuel vejledning.

Alt i alt kunne vi med andre ord godt have ønsket, at forslaget var noget mere vidtgående, især når det gælder ændringerne af test-systemet, men vi vil samtidig gerne sige meget klart, at vi synes, der er tale om et skridt i den rigtige retning. Vi håber, at der i den dialog, der skal være med skolens parter og de faglige eksperter, bliver taget højde for den kritik af forslaget her, der er blevet rejst, sådan at vi ikke nu igen tøner lige imod en væg, men at vi positivt rækker hånden ud til dem, der synes, at det kunne have været gjort anderledes. Og så tror jeg, at vi med den dialog, der nu vil være, fra vi vedtager lovforslaget her, til det skal føres ud i praksis, kan rette yderligere op i forhold til de nationale test, som vi heldigvis

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til Enhedslistens ordfører. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Den næste ordfører er fru Mai Mercado fra Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 17:23

(Ordfører)

Mai Mercado (KF):

Tak. Der er nogle, som siger, at politikere altid strides, at vi altid er uenige, og at vi altid skal finde håret i suppen. Men det lovforslag, vi behandler i dag, er faktisk baseret på en politisk aftale, hvor vi virkelig fandt hinanden. Og jeg kan stadig huske pressemødet, hvor vi havde hr. Alex Ahrendtsen fra Dansk Folkeparti, som helt rørstrømsk sagde, at det her virkelig er en god aftale, fordi den kommer til at få så stor betydning for så mange elever og er funderet på et rigtigt grundlag, et solidt og et godt gennearbejdet grundlag. Og det mener jeg faktisk vi kan være stolte af, for vi har faktisk gjort de nationale test meget mere anvendelige, end de var, i forhold til at vi får gjort dem pædagogisk anvendelige, at man kan sikre, at lærerne kan give feedback direkte til eleverne, at de kan bruges ude lokalt, og at de ikke kun er tænkt som et redskab, hvor man kan måle, hvordan det går på tværs af kommuner og på tværs af landsdele, men at de kan bruges ude lokalt.

Det er også sådan, at testene nu bliver lagt i starten af skoleåret, så man ikke skal være bekymret for, om det er teaching to the test, men at det er for nysgerrigt at få undersøgt, hvor eleverne befinder sig, med henblik på at få sat ind, sådan at de lige præcis får samlet det op, som de har behov for i hvert enkelt skoleår. Og så er der også det med – og det var jo en kilde til diskussion, må vi sige – hvilke test vi skulle have. Men det, at vi nu tester i læsning og matematiske færdigheder, som ligesom er fundamentale for læringen, kunne vi faktisk mødes om, og det er også noget af det, vi er rigtig glade for i Det Konservative Folkeparti.

Vi kommer ikke længere til at bruge det begreb, at man kan være ikkeuddannelsesparat. Jeg tror, at vi alle sammen slog os på den term undervejs i forhandlingerne. Og så synes jeg, det er helt fantastisk, at vi får sat ind i forhold til ordblindhed tidligt. Vi ved, at det er en kæmpe udfordring, og alle har jo hørt de forskellige historier om elever, der har været langt oppe i de ældste klasser i folkeskolen, førend ordblindheden blev opdaget. Noget af det, som vi har været allermest glade for og optaget af, er, at vi ikke kun får lavet en systematisk indsats i forhold til dem, som er mest udfordret fagligt, men at vi faktisk får lavet det samme i forhold til de højtbegavede. Det, at vi for første gang får lavet en struktur og får sat det i ramme, at de højtbegavede også skal udfordres, at de også skal opdages, og at der er forskel på high performance og høj begavelse, er vi rigtig, rigtig glade for. Jeg vil bare sige tak for den modtagelse, som vi så undervejs i forhandlingerne, da vi lancerede det som et forslag.

Så synes jeg, at noget af det absolut vigtige også er, at alle ikke skal lave de her kvalitetsrapporter, som ved gud har været en kæmpe papirtiger, og jeg vil vove den påstand, at meget få byråd har taget de solide, dybdegående diskussioner, som jo egentlig var tanken med kvalitetsrapporterne. Så dem har vi afskaffet og i stedet for sikret, at vi får en fin og god og præcis opfølgning på de skoler, som ikke har en tilfredsstillende og tilstrækkelig kvalitet. Det er helt sikkert en god vej frem.

Sluttelig vil jeg egentlig bare både sige stor tak for samarbejdet til alle dem, som har været med fra partierne, men egentlig også nævne hele det partnerskab, vi har haft i Sammen om skolen, altså med Danmarks Lærerforening, Skolelederforeningen, Danske Skoleelever og Forældrenes Landsorganisation. Det har bestemt været et

rigtig, rigtig godt samarbejde. Og med de ord og med stor glæde kan jeg meddele, at Det Konservative Folkeparti jo har tænkt sig at stemme for lovforslaget.

Kl. 17:27

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til den konservative ordfører. Der er ikke nogen korte bemærkninger, og så skal vi sige velkommen til DF's ordfører. Værsgo, hr. Alex Ahrendtsen.

Kl. 17:27

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak, formand. En klog mand skrev for nogle dage siden til mig: Uddannelse fører til dannelse. Og man kunne tilføje: God uddannelse fører til god dannelse. Den gode lærer bruger selvfølgelig test. Det er næsten uundværligt for at føre til god uddannelse og dermed også til god dannelse. De lande og skolesystemer, som klarer sig godt, bruger også test; det ved vi. Nu er det slået fast i Danmark med syvtommersøm, at vi vil have test. Et bredt flertal, en bred kreds i folkeskoleforligskredsen og såmænd også skolens parter bakker op, og det sidste er næsten det vigtigste, for så er borgerkrigen i uddannelsessektoren aflæst.

Vi har på foranledning af ministeren, og det vil jeg endnu en gang takke for, haft den store fornøjelse at tale med skolens parter om det her, og de har også budt ind og forbedret det udspil og den aftale, som regeringens ministerium har udarbejdet, og som vi alle sammen har bidraget til at forbedre. Det har ganske enkelt været en stor fornøjelse at samarbejde med skolens parter. Det er en fornøjelse at samarbejde med mine kolleger i forligskredsen, at samarbejde med ministeren og ikke mindst at samarbejde med mine borgerlige kolleger. Jeg synes simpelt hen, det har været en fornøjelse.

Jeg synes, at vi, og det er kolleger fra Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti og Venstre, har fundet hinanden. Det gjorde vi ikke i 2013; det var meget svært. Men vi har fundet hinanden nu, og det borger jo bare for et godt afsæt i de kommende år. Det vigtigste for mig er, og det vil jeg gerne understrege igen, at nu er vi mere eller mindre enige om, at test er nødvendige i en god skole, og vi har været så fornuftige at ændre testene, sådan som skolens parter har ønsket det – så de f.eks. er lineære, for de adaptive virkede ikke, så vi tester i f.eks. dansk og matematik, så vi også får mulighed for frivillige test i en række fag, så vi får test for ordblindhed og af højt begavede børn osv. osv. Altså, det er en god aftale, og hvis man endelig skal understrege det, håber jeg jo på, at det her også fortsætter, når jeg og andre ikke længere er i Folketinget på et eller andet tidspunkt – at vi fortsætter det her gode samarbejde med skolens parter.

Det har været nogle svære år siden 2013, og jeg vil sige, at Socialdemokraterne jo bidrog til borgerkrigen, men jeg vil sige, at I har aflæst borgerkrigen, og det tjener jer til ære. Man har lært af fejlene, og det kommer os alle til gavn, og så kan man jo bare håbe på, at det fortsætter. Vi ved det ikke, men det er så vigtigt for vore børn, at der er en nogenlunde, jeg vil ikke sige enighed, men i hvert fald opbakning til den måde, vi laver skole på i Danmark. Det gode eksempel er jo Finland. I Finland har man i mange år lyttet til sagkundskaben og til skolens parter, og der har været et bredt samarbejde, også politisk, og det har jo så bare afstedkommet, at folkeskolen i Finland er en god skole baseret på saglighed og videnskabelighed, men også på test, på karakterer og på en veluddannet lærerstand. Det sidste skal vi så også have kigget på på et eller andet tidspunkt, og der er jo mange muligheder.

Men endnu en gang tak for det her samarbejde. Det er noget af det, jeg vil kigge tilbage på med glæde, såfremt jeg ikke skulle blive genvalgt her til valget i foråret 2023, eller hvornår det nu engang kommer. Men jeg vil i hvert fald sige, at det er folkestyrets stjerne-

stund. Jeg håber vitterlig, at vi kan fortsætte det gode samarbejde. Tak for det. Det er en stor glæde for mig som folketingspolitiker.

Kl. 17:32

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til hr. Alex Ahrendtsen for ordførertalen og for profetien. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Og da jeg ikke umiddelbart ser flere ordførere i salen, skal vi sige velkommen til ministeren. Værsgo til undervisningsministeren.

Kl. 17:32

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Tak for det, og tak for alle de gode taler. Jeg fik lige sagt til en af jer på vej herop, at det her jo burde tage 5 timer og ikke den korte tid, det tager. Nu har jeg taget hele bunken af papirer med herop. Det er jo et kæmpestort kompleks, vi har at gøre med her, som dækker rigtig mange forskellige ting. Det er, præcis som hr. Alex Ahrendtsen siger det, og tusind tak for de rigtig fine ord omkring tilblivelsen af det her. Det her kompleks, vi behandler i dag, er efter min mening svendeprøven på, om vi kunne få skabt fred omkring folkeskolen. Derfor er det her forslag rigtig meget mere end alle de papirer, der er her. Det er et punktum for mange års smertefuld krig om folkeskolen. Da jeg blev udnævnt til minister, var min første oplevelse diskussionen om nationale test og evalueringssystemet, og folk råbte ad hinanden. Når jeg griner lidt af det, er det, fordi det normalt er en utrolig civiliseret flok, der beskæftiger sig med uddannelsespolitik. Det er altså ikke, og heldigvis for det, sådan populismen og den kradsbørstige et eller andet, der står allerførst for. Der er faktisk en utrolig stor mængde af eftertænkning og ordentlighed og respekt for hinanden og alle mulige andre ting, og det at opleve så højt et konfliktniveau var godt nok en lille smule rystende.

Det er så ufattelig vigtigt med respekt. Man kan altid diskutere det her med, hvornår man skal bruge det flertal, man er blevet givet af befolkningen i forbindelse med et valg, og hvornår man skal lade være. Og når det er uendelig vigtigt for mig, at der ikke er krig om folkeskolen, så er det, fordi i folkeskolen går alle vores børn. I folkeskolen går der børn af forældre, som synes, at test er noget, en vis herre har skabt, altså Fanden, men det tror jeg ikke jeg må sige, for jeg tror egentlig, at det er et bandeord, så det vil jeg lade være med at sige. Så der går børn af forældre, der har den opfattelse af test, og så går der børn af forældre, der elsker test og eksamener og karakterer. Og så er der alle dem med alle nuancerne indimellem. Alle børn går i folkeskolen. Vi skal alle sammen kunne se os selv i den folkeskole. Vi skal alle sammen kunne sende vores børn af sted til folkeskolen og være trygge ved den måde, skolen griber om børn og unge på, med de meget store holdningsforskelle, der er i en forældrekræds omkring den og i vores samfund.

Det er deraf, at det der 80-procentsbegreb, som fru Lotte Rod nævnte, kommer. Jeg har en rettesnor, der hedder, at hvis vi laver aftaler, skal alle partier og alle parter omkring skolen – lærere og elever og forældre og kommuner og ledere – kunne se sig selv i 80 pct. af aftalen. Så er det jo forskellige 80 pct., altså om man f.eks. er fru Lotte Rod eller hr. Alex Ahrendtsen. Det vil være forskellige 80 pct. Så de 20 pct., hvor man er uenig, er noget forskelligt. Men kan man hver især se sig selv i 80 pct., har vi skabt en folkeskole, hvor alle vores børn kan gå, og hvor alle forældre vil kunne se sig selv i det. Der vil forældrene jo så givet også være uenige i 20 pct. af det, der foregår. Og sådan er det, når vi har folkeskolen som fundamentet for et tillidsbaseret samfund, hvor vi skal lære hinanden at kende på kryds og tværs af de holdningsforskelle, der er.

Jeg mener, at vi har ramt det rigtig godt med det her. I mit politiske liv er et af de stolteste øjeblikke, da vi, Folketingets partier, stod sammen om Sammen om skolen med parterne omkring skolen og præsenterede den politiske aftale, fordi det fik sat et punktum

for rigtig mange års krig om skolen, men også fordi det simpelt hen efter min mening er et rigtig godt indhold, vi har fået lavet her. Og jeg er meget enig med fru Mai Mercado. Nu nævner fru Mai Mercado hele det afsnit, der handler om højtbegavede børn, hvor vi jo med det her tager et af de allertungeste redskaber i anvendelse. For der, hvor man virkelig får flyttet på det spørgsmål, er jo, når man i hvert eneste klasselokale kommer til at tage stilling til, hvad det er for børn, og at man i øvrigt gør det meget tidligt i skoleforløbet. Hvad er det for børn, der har det med sig i bagagen og derfor skal opdages tidligt? Og det er en hjælp, for på mange stræk er det jo et positivt problem, indtil det bliver det modsatte, fordi man ikke har fået den hjælp, man skal have. Jeg mener jo, at det er et eksempel på noget i den her aftale – man kunne nævne flere andre kapitler – hvor nogle har budt ind og sagt, at det har vi behov for at gøre noget ved.

Jeg synes jo, at det er folkestyret, når det er allerbedst, altså der, hvor man kan byde ind med de ting, man brænder for, og vi så kan finde fælles løsninger på det i stedet for at klappe hinandens områder ned. Jeg brænder helt vildt for ordblindhed, og det vil sige, at jeg har annonceret, at jeg en gang om året kommer med noget nyt i forhold til ordblindhed. Det her er jo så en af de ting, der kommer i forhold til ordblindhed, og det er faktisk DSU's fortjeneste. For det er den nu snart tidligere DSU-formand, hr. Frederik Vad, der bragte det ind til mig, nemlig at det ville være en god idé med screeningstest. Så vi bringer jo noget ind til bordet hver især og med hver vores baggrund. Og der, hvor vi gør begge dele i stedet for ikke at gøre nogen af delene, er egentlig der, hvor jeg synes tingene bliver allerbedst. Der synes jeg, vi har fundet hinanden på en rigtig god måde omkring det her.

Kl. 17:37

Så vil jeg i forhold til testene – altså selve det, at vi går ind og erstatter de nationale test med de nye færdighedstest – sige, at jeg næsten tror, at det, der er det vigtigste, netop er at have fundet balancen. For det var det, der egentlig var problemet med de nationale test: Man fandt ikke balancen mellem de forskellige hensyn, der nødvendigvis må være omkring test. Der er et samfundsmæssigt hensyn til, at vi skal vide, at det går godt med skolen, altså skolen som samlet institution. Så har forældrene også ret til at få et indblik i, hvordan det går med deres børn i skolen. Og så er der et pædagogisk hensyn, der handler om, at lærerne både skal kunne se meningen med det og også kunne anvende de test, der bliver brugt i skolen. Der var balancen røget med de gamle nationale test, og jeg mener, at vi med de nye test får fundet et helt andet sted, og det er jo bl.a., fordi vi har flyttet til lærerne, som meget tydeligt har sagt, at langt de fleste lærere alligevel tester i læsefærdigheder og i de basale matematiske færdigheder.

Og det er det vigtigste at følge med i, fordi det er det, der spiller over på alle andre fag. Ligeegyldigt hvad man beskæftiger sig med i skolen, er det vigtigt, at man kan læse, og at man har de basale færdigheder i matematik. Det vil sige, at der kan vi fint politisk se, hvordan det går med skolen samfundsmæssigt. Og det vil sige, at vi fik fundet nogle nye vrid ind i det, som jeg tror er kloge for skolen.

Så har der været det hensyn, at forældrene ikke har kunnet gennemskue, hvad deres børn egentlig er blevet testet i. Opgaverne har ikke været tilgængelige; det har ikke været gennemskueligt, hvad det her adaptive princip gik ud på. Det har også været rigtig svært for eleverne at forstå, hvad det egentlig var, de blev testet i. Der mener jeg, at vi med afskaffelsen af det adaptive princip kommer rigtig langt på den dagsorden. Så jeg mener, vi får fundet nogle kompromiser her i måden at gå til det på, som gør, at vi har en helt anden spillebane end med de gamle test.

For mig er det jo en selvstændig nydelse at afskaffe begrebet ikkeuddannelsesparat. Det er da den største torn i øjet. Altså, vi taler om et samfund, der har uddannelse på alle hylder og i øvrigt har et arbejdsmarked, der også er rigtig godt til at rumme unge mennesker,

som kommer ud på det – hvis de gør det tidligt. Hvordan kan vi dog så tillade os at sige, at nogle er ikkeparate? Altså, vi har 10. klasse, vi har hundrede forskellige erhvervsuddannelser, vi har stx, vi har htx, vi har fgu, vi har særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse. Vi har simpelt hen uddannelse på alle tænkelige hylder i det her samfund. Og så tillader vi os at måle de unge mennesker op mod så lille et udsnit af de uddannelser, at en meget stor andel af 8.-klasserne, en lidt mindre andel, men stadig væk en meget stor andel af 9.-klasserne får stempet: ikkeuddannelsesparat. Jeg mener simpelt hen ikke, vi kan være det bekendt over for de unge. Og hvis vi undrer os over, hvorfor så stor en del af dem mistrives, så er det her jo ikke hele hemmeligheden, men det er i hvert fald en del af hemmeligheden – det er i hvert fald en del af hemmeligheden. Det der med at sætte sådan et stempel i panden på en, der går i 8. klasse og senere hen i 9. klasse, er ikke i orden. Jeg tror sådan set, at det er noget, de unge mennesker kan huske resten af deres liv: det tidspunkt, hvor de fik at vide, at de var ikkeuddannelsesparat. Den går altså ikke. Og det er en af de ting, vi får afskaffet endegyldigt med den aftale, vi har lavet. Man skal selvfølgelig kigge på et ungt menneske og se på, hvad det er for nogle potentialer, det har.

Selv de få, der ikke skal videre i uddannelsessystemet, er jo parat til noget. Så er man parat til at komme i arbejde. Og det skal der være en lige så stor stolthed omkring, som der skal være omkring dem, der går videre i uddannelsessystemet. Hvis man kommer af sted med begrebet ikkeuddannelsesparat, er det jo det modsatte, man kommer af sted i livet og i sit ungdomsliv med, nemlig at det politiske system og samfundet har erklæret en ikkeparat, altså har givet en et negativt stempel med i tilværelsen. Den går altså ikke, og derfor er jeg ufattelig glad for, at vi kommer videre med den del.

Så får vi afskaffet en masse af de styringsredskaber, der er blevet pladret ud over skolen hen over de sidste mange år. Det er nogle, som de fleste enkeltpersoner aldrig støder på, men det gør dem, der arbejder i skolesektoren. Jeg er rigtig glad for, at der bliver lagt arm med de styringsprincipper, og at vi får afskaffet dem og lavet det, jeg har kaldt en 90/10-forvaltning. Det vil sige, at når det gælder de 90 pct., som faktisk gør tingene rigtig godt, læner vi os tilbage og lader dem gøre deres arbejde, for det er de faktisk bedre til, end vi er, og når det gælder de 10 pct., hvor det til gengæld ikke går godt – og om det er 90/10, eller det er 92/8, eller hvad det nu er, er ikke vigtigt, man skal jo se det i grove træk – læner vi os væsentlig tungere ind over bordet og insisterer på, at alle børn har fortjent en ordentlig skolegang, og derfor skal der være et ordentligt skoletilbud. Den bedre balance synes jeg vi har fundet her, hvor de sidste 20 års skolepolitik har gået ud på, at alle regler skulle gælde alle, uanset om de gjorde det godt eller ej – og til stor gene for dem, der arbejder med skolen i hverdagen. Jeg synes jo, det er langt mere fornuftigt, at vi holder os noget mere tilbagelænet over for dem, hvor det faktisk virker, og at vi så til gengæld løser det der, hvor det ikke virker.

Kl. 17:43

For der har den der one size fits all-model jo også efter min mening været alt for blid ved de steder, hvor det ikke fungerer. Der skal vi læne os tungere ind over bordet, og det kan vi tillade os på en helt anden måde, hvis det kun er dem, som det ikke fungerer for, det handler om, så vi rent faktisk insisterer på at få løst de problemer, der er. Hvorimod hvis det gælder for alle i sådan en one size fits all-model, forsøger man jo at finde en balance, og det er faktisk uhensigtsmæssigt. Der skal der være forskellige regler, alt efter om man er en skole, hvor det fungerer, eller man er en skole, hvor det ikke gør. Så det er sådan en selvstændig del af den her aftale, som jeg er mægtig glad for, og hvor jeg også synes, at det passer rigtig godt i forlængelse af hele debatten om frihed. Jeg går meget ind for, at der skal være en større grad af frihed i hverdagen, men det skal også være sådan, at der er en sikkerhed for, at det skoletilbud, man

får, har en ordentlig kvalitet. Det vil sige, at den balance skal findes, og den synes jeg vi har ramt rigtig godt her.

Nå, Sammen om skolen – hvorfor er det, vi har etableret det? Det har vi, fordi den måde at lede skolen på – som vel har været den gængse opfattelse af, hvordan man skulle gøre det herinde i mange år – jo har været, at hvis man lavede lovgivning og store reformer, havde man en forventning om, at det bare blev til virkelighed. Sådan tror jeg simpelt hen ikke på at skolen fungerer. Skolen er netop det, vi altid har kaldt den, nemlig et skolevæsen, og det væsen skal man forstå. Og i det ligger, at både forældre og elever og lærere og skoleledere som parter har hver deres position i alle de forskellige spørgsmål, vi berører. Kommunerne har en fuldstændig legitim rolle i det som dem, der skaber brobygning til vores daginstitutioner og til videre uddannelse. Og vi har selvfølgelig som stat og som Folketing det helt overordnede blik på, om skolen leverer og er den grundpille i vores samfund, som den nødvendigvis må være. Så vi har hver især vores legitime rolle at spille. Og hvis man tror, at man alene ved at trykke noget lovgivning og trykke på de grønne knapper herinde kan forandre på skolen, tager man simpelt hen fejl. Lovgivning er selvfølgelig en vigtig del af det, men det er ikke det eneste. Så skal man lede skolen, er det afgørende, at vi sætter os og lytter til hinanden.

Jeg blev, da jeg var helt ny minister, inviteret til et møde i Danmarks Lærerforening, hvor de bad mig om at holde et oplæg om, hvordan man laver motiverende undervisning. Det måtte jeg jo sige til dem at jeg utrolig gerne ville komme og lytte til, men at de vel ikke forventede, at det var mig, der skulle holde talen. For alt andet lige må det være sådan, at alle dem, der sidder i lokalet, er uddannede lærere og har rigtig mange års erfaring med sig i bagagen, og jeg er så det eneste menneske, der ikke er lærer og ikke har rigtig mange års undervisningserfaring med i bagagen, så hvorfor i alverden skal det være mig, der holder det oplæg? Det er egentlig et udtryk for, at de snitflader var blevet fuldstændig mismasket sammen. Altså hvem er det, der i hvilke rum beslutter hvad? Selvfølgelig er det sådan, at det er Folketinget, der beslutter, hvad de helt overordnede rammer skal være: Hvad er det, skolen skal være i vores samfund? Hvor mange penge skal der være til det, hvilke ressourcer, hvordan skal lærerne være uddannet osv. osv.? Men i forhold til hvordan man skaber motiverende undervisning, er der kun én part, der er alldygtigst, og det er selvfølgelig lærerne.

Så har vi brug for forældrenes indblik. Forældrene er en utrolig mangfoldig gruppe – og det indledte jeg også med at sige. Vi har brug for forældrenes ønske om, hvad det er for en skoledag, der skal være for deres børn, og så er der elevernes helt legitime ret til at få noget at skulle have sagt i forhold til skoledagen. Så det er bare for at sige, at vi hver har vores roller i det her, og hvis ikke vi samarbejder med hinanden om at udføre opgaven, kommer vi kun så og så langt med den lovgivning, vi laver herinde i. Vi bliver klogere af at lytte til hinanden, og det er hele fundamentet for, at vi har etableret Sammen om skolen.

Jeg håber på kontinuitet, for sådan noget står jo altid sin test, når vi skifter personer ud, og nu sagde hr. Alex Ahrendtsen, at der kommer et folketingsvalg, og hvem bliver så valgt, hvem bliver ikke valgt? Det samme gælder jo i de organisationer, vi samarbejder med. Lige nu sidder der den personkreds, der har været med til at starte det. Der, hvor Sammen om skolen skal stå sin rigtig store test, er jo, når de enkeltpersoner bliver skiftet ud med nogle nye. Bærer det så? Derfor har det jo også været enormt vigtigt, at folkeskoleforligskredsen har stået bag det. Det vil være sjældent, at der bliver skiftet på alle pladser på én gang. Jeg håber meget på, at vi kan få skabt en kontinuitet omkring det her, og det er mit ønske og inderlige håb, at folkeskolen fremover vil blive ledet i et tæt, tæt fællesskab mellem Folketinget på den ene side og de parter, der er omkring skolen, på den anden.

Det blev en lang tale. Jeg synes også, det her er ufattelig vigtigt. Så tusind tak til alle parterne for samarbejdet, og tusind tak til parterne omkring Sammen om skolen. Tak for ordet.

Kl. 17:47

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til ministeren for talen, og man må gerne omtale Fanden, selv om han er en skidt karl, men man må ikke bruge det som et bandeord.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Børne- og Undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 175:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om efterskoler og frie fagskoler og lov om kommunale internationale grundskoler. (Forlængelse af frihedsgrader til håndtering af faglige udfordringer som følge af covid-19 i skoleåret 2022/23 og etablering af mulighed for fjernundervisning).

Af børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil). (Fremsættelse 27.04.2022).

Kl. 17:48

Forhandling

Den fg. formand (Annette Lind):

Forhandlingen er åbnet, og vi skal først sige velkommen til Socialdemokratiets ordfører. Værsgo, hr. Jens Joel.

Kl. 17:48

(Ordfører)

Jens Joel (S):

Tak for det, formand. Det her er ganske rigtigt, som der lige er blevet sagt, et spørgsmål om forlængelse af frihedsgrader, og man kan jo sige, at der er rigtig mange ting, som pandemien har lært os. Der er rigtig mange dårlige ting at sige om covid-19, men der kom også nogle værdifulde erfaringer ud af noget af det, og frem for alt så vi jo, at skolernes måde at håndtere det på var ret imponerende, men at det faktisk også fordrede, at man fik mulighed for at håndtere det efter de lokale forhold.

Man kan sige, at det, vi behandler i dag, er en forlængelse af en model, som vi har haft under pandemien, fordi det var så forskelligt, hvordan krisen ramte, fordi det var så forskelligt, hvordan de forskellige elever blev ramt, fordi skolerne blev ramt forskelligt, fordi vi jo af gode grunde lærer forskelligt og har brug for forskellige indsatser. Så vi lagde i virkeligheden rigtig meget frihed ud til skolerne i forhold til at indrette skoledagen lige præcis sådan, som det var bedst for de elever, der gik på den pågældende skole eller i den pågældende klasse, og det, der er frihedsgraderne i det her, er, at man kan konvertere eksempelvis den understøttende undervisning til andre ting, som udløser det samme personaleforbrug, altså oversat: Det må ikke være en spareøvelse, men man må gerne indrette skoledagen anderledes med tolærerordninger eller turboforløb eller nogle andre ting, som giver mening lokalt.

Man kan sige, at vi jo heldigvis er på den anden side af pandemien. Der er nok stadig væk nogle steder, hvor man er i gang med at hente ind på det, der måtte være sket, men vi har jo sideløbende en diskussion om større frihed til skolen, og derfor giver det sådan set også god mening at sige, at mens vi diskuterer, hvordan vi kan give mere frihed til skolen, er det måske et lidt underligt tidspunkt at fjerne frihedsgrader, vi har, og mens vi i øvrigt sidder og diskuterer, hvordan vi kan lære af de ting, vi lærte under pandemien, og af de frihedsforsøg, der er i øvrigt kører, og frihedsgrader, man har haft, og så også på et tidspunkt, hvor vi jo egentlig synes, at en del af den frihed, som er blevet givet, skal være permanent, enten på præcis den samme måde eller i en afskygning.

Så vi støtter, at man forlænger muligheden for de her frihedsgrader. Vi synes, det er blevet håndteret godt på skolerne, men det er jo selvfølgelig klart, at vi ikke har truffet en beslutning om, hvordan vi skal indrette skolerne permanent, og det er det, vi sidder og gør. Men det, der ligger her, er en klog ting, og det eneste, jeg måske også lige sådan konkret vil sige, fordi det har været en diskussion, er det omkring kompetencedækningen. Jeg synes jo, det er åbenlyst, at den allerstørste udfordring med kompetencedækningen i skolen er manglen på uddannede lærere, altså det, at der er for mange, der underviser i vores folkeskole, som slet ikke har en læreruddannelse. Det er den største udfordring i forhold til kompetencedækningen, men det er jo også klart, at det altid er en kvalitet, at de lærere, der underviser, også har særlige kompetencer i de fag, de underviser i, og derfor er det sådan set klogt, at man har en målsætning om at sikre, at man i størst muligt omfang har en linjefagsdækning – eller hvad man skal sige; det var jo i hvert fald det, det hed, da jeg begyndte at sætte mig ind i det – på de fag, man underviser i.

Til gengæld har man under pandemien, hvor man havde et hensyn til færre lærere på grund af smittehensyn, og hvor der skulle være færre forskellige personer i klassen, nogle steder også oplevet, særlig i de mindste klasser, afhængigt af klassen, afhængigt af børnegruppen, at det har opvejet og mere end kompenseret for, at man ikke havde linjefagsdækning, at man havde en tættere relation, et større kendskab til klassen, en bedre elev-lærer-relation, og derfor mener jeg egentlig, vi skylder hinanden en diskussion om, hvordan vi indretter det der. For nogle steder så det i virkeligheden ud, som om det var en pædagogisk gevinst og en faglig gevinst at løse på noget af det, vi normalt betragter som en entydigt fagligt god ting, nemlig at man har linjefagsdækning.

Så jeg synes, der udestår en diskussion om det her, men det er meget vigtigt, at det ikke bliver sådan en sort-hvid diskussion, og det bliver formodentlig også noget, som man er nødt til at begrunde pædagogisk derude. Og igen vil jeg jo sige, at den allerstørste udfordring er, at for mange underviser uden egentlig at være uddannede lærere, og det skal vi også i forskellige andre forhandlinger omkring læreruddannelsen og andet have fat på. Så det vil jeg se frem til. Tak.

Kl. 17:53

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for ordførertalen til hr. Jens Joel. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Så skal vi sige velkommen til Venstres ordfører. Værsgo, fru Anni Matthiesen.

Kl. 17:53

(Ordfører)

Anni Matthiesen (V):

Tak for det, formand, og tak for ordet. Det er faktisk ikke så længe siden, vi sidst stod her i Folketingssalen og debatterede mere frihed til folkeskolerne, og jeg må også starte med at sige, at det er en mærkesag for Venstre, for vi mener jo helt grundlæggende, at stærke folkeskoler og frihed hænger tæt sammen – ja, vores slogan er faktisk, at mere frihed giver flere muligheder. Derfor ønsker vi også at

sætte skolerne fri, så de også kan finde lokale løsninger, der passer bedst til netop deres skole.

I dag behandler vi et lovforslag, der også handler om frihed til selv at indrette skoledagen, men godt nok på en lidt dyster baggrund, nemlig på baggrund af covid-19 og de alt for mange og lange nedlukninger, som også har sat fagligheden og trivslen under pres på mange skoler. Selv om coronakrisen heldigvis efterhånden er noget, vi taler om som noget, der var engang, må vi også være ærlige og sige, at der stadig væk er nogle steder, hvor de fortsat har brug for at have friheden.

Det er sådan, at de forlængede coronatiltag faktisk har gjort, at man har brug for at kunne løfte trivslen og for den sags skyld også fagligheden ude på de enkelte skoler. Det kræver, at skolerne har frihed til bl.a. at tilrettelægge undervisningen på den måde, det giver bedst mening for dem. Det er for at rette op på coronaefterløbet, men i Venstres optik er det også sådan helt generelt. Vi skal samtidig bygge videre på de gode erfaringer, som vi på trods af alt fik med os i covid-19-tiden, og lytte til skolerne, når de siger, at de frihedsgrader faktisk er noget, der gavner dem. Der har bl.a. været skoler, der har brugt fjernundervisning, og det vil under visse særlige former også fremadrettet give mening for dem.

Derfor er Venstre med i aftalen, og derfor støtter vi også lovforslaget om at forlænge grundskolernes frihedsgrader i de kommende år.

Folkeskolen er jo stærkest, hvis den hviler på det frie valg. Der kan jeg så ikke lade være med andet end lige at drille den tidligere ordfører, hr. Jens Joel fra Socialdemokratiet. Han stod for lidt tid siden på talerstolen og talte varmt om mere frihed og frihed til selv at kunne træffe valg, men man har jo bl.a. kunnet læse lidt om, hvad hr. Jens Joel var ude at sige noget om den 1. maj om tvangsfordeling. Vi har hørt om det på ungdomsuddannelsesområdet, men vi har hørt, at Socialdemokratiet måske også kunne have et ønske om også at afskaffe det frie valg andre steder. Det er for lige at drille Socialdemokratiet lidt.

Det frie valg mener vi i Venstre at vi har brug for. Det har vi også for de her frihedsgrader, og derfor bakker vi op om dem i dag. Vi støtter selvfølgelig forslaget. Tak for ordet.

Kl. 17:56

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til fru Anni Matthiesen. Der er en kort bemærkning. Værsgo til hr. Jens Joel.

Kl. 17:56

Jens Joel (S):

Tak for ordførertalen, og i øvrigt tak for samarbejdet omkring rigtig mange ting, også flere frihedsgrader til skolen. Bortset fra al den der polemik, er jeg så nødt til at reagere på noget. Der er jo også i dag, medmindre Venstre har tænkt sig at opsiges den måde, det foregår på i dag, hvor man har skoledistrikter, ønsker, som man tager hensyn til, så vidt det er muligt at imødekomme dem, og så er der nogle skoler, hvor man er bagest i køen. Sådan er det jo i dag. Hvis man af forskellige grunde ikke ønsker den lokale skole, man bor tættest på, er man bagest i køen og kan kun komme ind på de andre, hvis der er plads.

Derfor synes jeg bare, at det, Venstre siger, er karikeret. I dag kan man vælge fuldstændig frit, men der er ikke noget hensyn til, at skolerne jo har distrikter, at der er uligheder, og at der er nogle, der har flere valgmuligheder end andre. Der vil jeg bare bede Venstres ordfører om at bekræfte, at man ikke har tænkt sig at afvikle skoledistrikter og den fordeling, som vi har i dag.

Kl. 17:57

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo til fru Anni Matthiesen.

Anni Matthiesen (V):

Grunden til, at jeg synes, det var oplagt at drille hr. Jens Joel i dag, var jo især, at jeg er blevet bekymret, når jeg har læst, hvad hr. Jens Joel har været ude at sige. Det bekymrer mig, i forhold til om Socialdemokraterne har nye planer i forhold til fordelingen også af folkeskoleeleverne. Vi holder i Venstre rigtig meget af det frie valg og vil gå rigtig, rigtig langt på alle mulige områder for at bevare muligheden for, at elever – og også deres forældre for den sags skyld – selv kan få lov til at vælge, og der må jeg sige, at jeg syntes, det var oplagt at drille spørgeren i dag. Nu er vi jo tæt på 1. maj, og i hvert fald var nogle ting i det, jeg kunne læse, som gjorde mig bekymret.

Kl. 17:57

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Jens Joel.

Kl. 17:58

Jens Joel (S):

For det første er det, jeg har sagt, jo ikke et udspil fra regeringens side, men vigtigere er det, at det her bliver sådan en total automatreaktion. Den anden dag skrev hr. Kim Valentin, som jo i øvrigt også er til stede i salen, fordi der var nogen på Twitter, der sagde, at de ikke havde fået opfyldt deres førstevalg til gymnasiet, at det også er den der elevfordeling på gymnasierne. Men den er ikke trådt i kraft endnu, og derfor kan man jo sige, at hvis Venstre er sure over, at der ikke i dag er et fuldstændig frit valg, er det et udtryk for, at det ikke findes, og det har ikke noget at gøre med den der diskussion. Så skulle vi ikke forholde os til den polarisering, der rent faktisk foregår, og lade være med at bilde hinanden ind, at der i dag er frit valg på alle hylder? Selvfølgelig vil der være frit valg fremover.

Kl. 17:58

Kl. 17:59

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo.

Kl. 17:59

Anni Matthiesen (V):

Men med Socialdemokraternes model bliver der jo til gengæld væsentlig flere unge mennesker, som ikke får det frie valg, og det håber jeg spørgeren vil give mig ret i.

Kl. 17:59

Den fg. formand (Annette Lind):

Så vil jeg gerne sige tak til fru Anni Matthiesen. Der er ikke flere korte bemærkninger. Og så skal vi sige velkommen til SF's ordfører. Værsgo, fru Charlotte Broman Mølbæk.

Kl. 17:59

(Ordfører)

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Tak for det, og tak for ordet. For nogle år siden skete der noget ret utroligt og ikke med positive fortegn. Der kom en pandemi ind over landet, og det er noget af det, der har sat rigtig meget af vores almindelige måde at gøre tingene på under pres og på pause, og vi måtte finde på en masse andre måder at håndtere det på. Vi har så at sige skullet bygge broen, mens vi gik på den, men det har så også givet muligheder for noget af det, som jeg i hvert fald vil kalde en positiv forandring, for med det her lovforslag vil vi jo så videreføre nogle af de frihedsgrader, vi blev enige med hinanden om at vi godt kunne give skolerne under de omstændigheder, der var.

I længere tid har SF jo kæmpet for, at skolerne har fået mulighed for at kunne veksle den understøttende undervisning, så længe personaleressourcerne blev i folkeskolen, så det netop kan konverteres til

timer med to voksne. Det er noget af det, vi kæmper rigtig meget for, fordi det er noget af det, vi ved der virker derude. Det var en mulighed, der reelt gav kortere skoledage til eleverne, samtidig med at lærerne faktisk også fik bedre mulighed for forberedelse. I efteråret lavede Danmarks Lærerforening en rundspørge blandt kommunerne, der viste, at 84 pct. af alle kommuner valgte at veksle den understøttende undervisning, og næsten alle konverterede det til tolærerordningen. Det må være et klart signal, eller som vi siger i Randers, et vink med en vognstang, i forhold til at det her er den rigtig vej at gå.

Men samtidig med muligheden for at konvertere den understøttende undervisning har vi også fået mulighed for at fravige en række andre krav, bl.a. elevplaner, kvalitetsrapporter, kompetencedækning, og så er der også mulighed for fjernundervisning. Den vil jeg godt lige knytte et par ord til, for os, der har børn, husker måske, hvordan det var, det foregik med fjernundervisningen. Jeg kan da huske en formiddag, jeg gik ind til min store datter og så kunne høre – min datter lå nede under dynen – en lærer sige til en af de andre elever: Vågn op! Og det er ikke det, der tænkes på med lige præcis den her del. Men det, man kan med fjernundervisning, er, at man kan lave en mere fleksibel måde at undervise på, og der er jo også sat nogle rammer op for, hvor vidt man i virkeligheden kan gå, når vi snakker om den her fjernundervisning, og det skal der absolut også være, fordi vi jo ikke skal have en skole, hvor vi sidder væk fra hinanden, men hvor man kan godt bruge nogle af de digitale løsninger, der er.

Noget af det, som jeg også ser muligheder i, er særlig børn og unge med et handicap, som har sværere ved at møde ind hver dag til undervisning, og hvor jeg også ved, at handicaporganisationerne flere gange har rakt ud, i forhold til om vi kunne prøve at kigge på nogle bedre muligheder netop for at skabe en virtuel undervisning, og det kan eksempelvis være, som der også står, hvis det vurderes, at der er et pædagogisk hensyn til det.

Så jeg mener jo selvfølgelig, som det nok også tydeligt fremgår, at det er tudetosset, hvis ikke vi fortsætter de her positive tanker, der er, og giver folkeskolerne deres faglighed tilbage og viderefører den her aftale til næste skoleår. Det, som hr. Jens Joel bl.a. også sagde tidligere, var, at det, der også gør, at vi har lavet den her forlængelse et år frem, er jo, fordi vi netop sidder og forhandler mulighederne for mere frihed ude i skolerne og de her frihedskommuneforsøg, som vi har snakket om tidligere. Derfor vil det være fjollet at stoppe det lige midt i det hele, så lad os endelig lytte til de personer, der har arbejdet med det derude, og give den her forlængelse.

Vi mener, at vi tager en del af præstationspresset væk fra eleverne, så de i virkeligheden også får bedre tid til at være børn, og at vi skaber bedre muligheder for, at lærerne og skolerne får lov til det, der er allerbedst til, nemlig at lave en god og motiverende undervisning, og det må være vores vigtigste formål at bakke op omkring, og med de bemærkninger støtter SF lovforslaget.

Kl. 18:04

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til SF's ordfører. Der er heller ikke nogen korte bemærkninger her. Dermed skal vi sige velkommen til Radikale Venstres ordfører. Værsgo til fru Lotte Rod.

Kl. 18:04

(Ordfører)

Lotte Rod (RV):

Tak for det. I går var jeg sammen med nogle lærere. Jeg skulle egentlig bare se deres utrolig fede faglokale, og så faldt vi i snak om udviklingen af undervisningen, og så er der en af lærerne, der pludselig siger, at det bedste under corona var bare at have al tiden i sin klasse, sådan at når eleverne blev optaget af et eller andet, så behøvede man ikke slutte efter 45 minutter, for det var alligevel hende, der havde resten af dagen, så hun kunne bare tage det, sådan

som det passede med eleverne. Og det har vi hørt så mange lærere sige.

Kl. 18:09

Ligesom den socialdemokratiske ordfører også var inde på, giver det faktisk lidt af et hovedbrud hos os i Radikale Venstre, for i årtier har vi arbejdet for at gøre noget ved, at der var for mange lærere, der ikke var uddannet i deres fag, vi har kæmpet for at sætte 1 mia kr. af til ekstrauddannelse, stille krav til at få linjefagene dækket. Det har været utrolig svært, og vi har hele tiden skullet forhandle igen og igen, og det er så svært at lykkes med, og nu får vi så erfaringerne fra corona, hvor lærerne så tydeligt melder tilbage, hvor vigtigt det er, at man i hvert fald i de små klasser er få lærere med meget stærke relationer til eleverne.

I Finland deler man på midten; der er man klasselærer i de små klasser, og så er man faglærer i de store klasser. Derfor har jeg det på præcis samme måde, som hr. Jens Joel også gav udtryk for, i forhold til at jeg faktisk synes, vi har en fælles opgave i, at vi i Sammen om skolen tager en snak om, hvordan det her egentlig skal se ud. For nu giver vi jo bare en frihed for endnu et år, men jeg synes faktisk, vi har en fælles forpligtelse til at kigge på, hvordan vi fremadrettet egentlig gør det på den bedste måde, både for elever og for lærere. Den diskussion vil jeg gå meget åbent ind i.

Så har vi her i lovforslaget også friheden til de kortere skoledage. Det gælder jo også kun for et år mere, og i Radikale Venstre vil vi også gerne løfte den diskussion op, for vi vil gerne have, at alle elever får kortere dage. Jeg tror på, at skolerne selv skal have friheden til at prioritere deres penge, altså sådan at man som skole selv kan vælge, om man helst vil bruge pengene på at have en lang skoledag, eller om man hellere vil have en kortere skoledag og så til gengæld have råd til at sætte en ekstra lærer eller pædagog på eller dele klassen op i små hold. Så betyder det også noget for mig, at børn får mere tid i deres fritid. Altså, hvis man skal lave rigtig gode fritidspædagogiske aktiviteter i sfo'en eller på fritidshjemmet eller i klubben, så tager det jo altså bare noget tid at tænde et bål og lave snobrød eller være i gang med noget kreativt eller gøre klar til at lave rollespil, eller hvad det er, man er optaget af. Derfor betyder det noget, at børn har tid til fritid og til fritidspædagogik.

Det betyder også noget for mig, at hvis man rundt omkring vælger at bruge den her frihed til at gøre skoledagen kortere, skal man selvfølgelig også betale for, at fritidsinstitutionerne så skal åbne noget før. Jeg sagde det igen her i forhandlingerne, og jeg mener virkelig, at vi har en politisk opgave i, at vi, hvis vi gør friheden til de kortere skoledage permanent, så samtidig også tager ansvar for, at det selvfølgelig ikke må betyde, at vores fritidspædagogik bliver ringere, men at vi tværtimod sikrer os, at der skal være gode fritidstilbud med gode pædagoger, med værksteder, med bålhytter og med kaniner, og at det derfor ikke må blive en besparelse.

Så er der den sidste del af forslaget, som handler om fjernundervisning. Den er jeg faktisk ikke så pjattet med, for jeg tror på, at tiden er til mere fællesskab. Jeg tror, at vores skole er blevet for individualiseret, og at når man sidder foran sin egen computer, kan man ikke mærke, at det er vigtigt, at man er der. Jeg tror på, at elever skal have lov til at bidrage, de skal have lov til at mærke, at de er betydningsfulde i fællesskabet. Derfor vil jeg gerne have mere lejrskole, flere skolehaver, flere dyr, flere teaterforestillinger, mere morgensang, og derfor vil jeg egentlig ikke nødvendigvis have, at der skal være så meget mere fjernundervisning. Jeg synes, vi skal være ekstremt bevidste om, hvornår det giver mening, og hvad vi vil med det, og derfor er det også fuldstændig afgørende for mig, at fjernundervisning ikke kan pålægges ovenfra. Det skal være lærerne og dermed i sidste ende skoleledelsen, der bestemmer. Derfor vil jeg egentlig også gerne skære ud i pap, at man altså ikke kan bruge det her lovforslag til at pålægge nogen skoler fjernundervisning oppefra. Det er og det skal være et pædagogisk valg, og det ligger hos lærerne. Dermed kan Radikale Venstre støtte det.

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for ordførertalen. Der er en kort bemærkning til ordføreren. Værsgo, hr. Jens Joel.

Kl. 18:09

Jens Joel (S):

Jeg har egentlig bare et spørgsmål til det sidste. Jeg er jo fuldstændig enig med den radikale ordfører i det her med, at det skal være et pædagogisk valg, og at det ikke skal komme ovenfra; det skal jo være motiveret i den elevgruppe, altså i de konkrete elever, det handler om. Men mens rigtig mange havde det svært under coronaen, var der faktisk nogle, der i virkeligheden oplevede en opblomstring, og det var måske nogle af dem, der har brug for en gang imellem at trække sig fra det fællesskab.

Jeg skal være den første til at give den radikale ordfører ret i, at det er vigtigt at være en del af et fællesskab, men nogle gange har man jo også behov for at sidde alene og nørde med sine opgave for ligesom at kunne stemple ind i fællesskabet med fulde ressourcer. Så det siger jeg egentlig bare for at få den nuance med, at det for nogle godt kan være en måde at lade op til at stemple helt ind i fællesskabet på, og at det i virkeligheden kan give en styrke og en tryghed.

Men der er en entydig opbakning – også bare for at sige det til kameraerne – til, at det hverken er en spareøvelse eller noget, der skal komme ovenfra, men at det skal være motiveret i de elever, det handler om.

Kl. 18:10

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren.

Kl. 18:10

Lotte Rod (RV):

Tak for at sige det så tydeligt. Jeg tror, det er et utrolig vigtigt signal at sende her fra Folketinget i dag, at det jo er den enkelte lærer, der skal vurdere, hvad det er for nogle elever, det kan give mening for, og i hvilke situationer det kan give mening, og at det aldrig må blive brugt til, at der bliver truffet en eller anden beslutning længere oppe i systemet om, at vi nu f.eks. vil have, at 10 pct. skal være fjernundervisning, og så bliver det sådan en indirekte spareøvelse. Så bare tak for også at sige det så tydeligt fra Socialdemokratiets side.

Kl. 18:10

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger. Herefter er det Enhedslistens tur. Værsgo til hr. Jakob Sølvhøj.

Kl. 18:10

(Ordfører)

Jakob Sølvhøj (EL):

Tak. I den lange periode, hvor coronaen har påvirket organiseringen af undervisningen i folkeskolen og andre dele af undervisningssektoren, så har vi indhøstet mange erfaringer med frisættelse fra de eksisterende regler. Jeg tænker, at det i sagens natur er erfaringer, vi sådan set godt kunne have været foruden, men til gengæld er det rigtig fornuftigt, når vi nu var tvunget til at organisere tingene på en anden måde og har indhøstet nogle positive erfaringer med det, så selvfølgelig også at gøre brug af det.

Med forslaget her lægges der op til at forlænge frihedsgraderne på tre forskellige områder, og vi kan i Enhedslisten bakke op om hovedlinjerne, selv om jeg også vil nævne et par steder, hvor vi ikke kan sige, at vi ryster på hånden, men hvor vi synes, at der i hvert fald er grund til at træde varsomt.

Vi er enige i, at der er indhøstet rigtig mange gode og spændende erfaringer med tilrettelæggelsen af undervisningen som fjernundervisning, og vi synes, det er rigtig fornuftigt, at der arbejdes videre med at udvikle arbejdet med digital undervisning, men jeg og Enhedslisten er langt hen ad vejen enige i de bekymringer, som fru Lotte Rod giver udtryk for. Jeg har hæftet mig ved, at flere af høringsparterne meget rigtigt, synes jeg, betoner, hvor vigtigt det er, at undervisningen sker i fællesskaber, og at det fysiske samvær faktisk har en meget stor betydning, især når det gælder undervisningen af børn, og det er jo det, vi taler om her. Det er klart, at når man i voksenundervisningen giver den mulighed til mennesker, der er i job og måske også skal rejse langt til deres uddannelse, så har det et andet perspektiv, men i forhold til undervisningen af børn har det fysiske samvær rigtig stor betydning. Og jeg har også bemærket, at f.eks. en organisation som Dansk Psykolog Forening påpeger, at der, hvor det kan have negative konsekvenser, vil det i særlig grad have det for elever, der kommer fra familier med et lavt uddannelsesniveau eller er socialt marginaliserede.

Så derfor synes jeg, det er rigtig vigtigt – det, der også står i lovforslaget – at udgangspunktet for den almindelige undervisning er, at eleverne skal være fysisk til stede. Jeg synes så, det er rigtig fornuftigt, at der især tænkes på organisering af undervisningen digitalt i forbindelse med projektførelser, temauger osv., sådan som der også lægges op til i forslaget. Og så synes jeg nok, at de 20 pct. er lidt vel højt sat.

Jeg vil også godt tilføje – for det blev nævnt af en af ordførerne – at i spørgsmålet om børn og unge med handicap er jeg også meget enig. Der er også her gjort vigtige erfaringer, og der er et meget stærkt fokus. F.eks. fylder det rigtig meget for en forening som Muskelsvindfonden. Jeg har også selv været involveret i dialog om nogle af de muligheder, der ligger for børn med handicap. Så vi skal bestemt arbejde videre med det.

I forhold til at konvertere den understøttende undervisning er det rigtig fornuftigt, at vi forlænger muligheden. Jeg vil heller ikke forsømme denne lejlighed til at sige, at vi har et problem i forhold til fritidsordningerne med den konstruktion, der er, men også sige, at den jo ikke er ny, for det har jo hele tiden været problemet i forhold til § 16 b, og det blev det vel også i forhold til § 16 d. Altså, hvad angår konverteringsmuligheden, er det på den ene side rigtig positivt, at midlerne er bundet til undervisningen, men på den anden side er der, når de yngste elever får kortere undervisningstid og der er brug for et fritidstilbud, simpelt hen et problem med finansieringen af behovet for ekstra personale i skolefritidsordninger og for de lidt ældre børn i klubberne. Det er et dilemma ved det her forslag. Vi støtter det, for vi tror ikke, at vi kan løse problemet her, men det er endnu en anledning til at sige, at vi simpelt hen er nødt til at kigge noget på, hvordan vi får lavet nogle bedre rammer for den måde, som vi normerer vores fritidsordninger på.

Så sammenfattende vil jeg sige, at der var ting, som vi godt kunne have tænkt os var lidt anderledes end det, der ligger her, men samlet set synes vi, det er et rigtig fornuftigt forslag. Det er godt, at frihedsgraderne forlænges, og vi kan støtte lovforslaget.

Kl. 18:15

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for ordførertalen til hr. Jakob Sølvhøj. Der er en kort bemærkning fra hr. Jens Joel, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 18:16

Jens Joel (S):

Tak for det. Og tak for ordførertalen. Det går i virkeligheden igen lidt på det her med fjernundervisningen, for lad os bare sige, at der ikke er nogen konflikter i forbindelse med at det skal være pædagogisk begrundet, og at det skal handle om de konkrete børn. Hr. Jakob Sølvhøj nævnte jo meget korrekt også nogle af dem med bestemte

handicap, som kan have gavn af nogle af de her ting, og jeg berørte over for fru Lotte Rod problematikken omkring nogle af dem, der måske har brug for at afskærme sig lidt fra den sociale støj en gang imellem. Jeg synes måske også, at et af de spørgsmål, vi kan stille til nogle, der ved mere om det end os selv, og som kunne være værd at afprøve, er jo, når vi har så mange børn, som lider af skolevægring og er meget langt væk fra skolen – jeg kender i hvert fald fra mig selv, at frygten for, om man kan være med, nogle gange kan være det værste – om det her også kunne være et redskab, man kunne bruge til ligesom at få lov til at kigge indenfor i klasseværelset og se, at det faktisk ikke er så farligt, og så måske i virkeligheden få nogle lokket ind igen.

Men der er fuld opbakning til, at der jo netop skal være de der pædagogiske begrundelser, og at det ikke skal blive en new normal.

Kl. 18:17

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Jakob Sølvhøj, værsgo.

Kl. 18:17

Jakob Sølvhøj (EL):

Jamen jeg tror ikke, vi er uenige. Jeg rejser bare et forsigtigt bekymringsflag. Jeg er helt enig, og Muskelsvindfonden og andre har også arbejdet med robotteknologi og sådan noget, der kunne bruges.

Jeg tror, at det måske allerstørste problem i forhold til de mindste børns og unges problemer med læring er, at de oplever, at de står uden for fællesskabet. Altså, jeg tror, det har en enorm betydning med hele det sociale og læringsmæssige fællesskab, der opstår i rummet, og det er kun derfor, jeg tror, at det er så utrolig vigtigt, at vi er opmærksomme på, hvor vigtigt det er med det fysiske samvær. Det står ikke i modsætning til, at vi arbejder med fjernundervisning og gør os nye digitale erfaringer, men vi skal huske vigtigheden af fællesskabet i skolen; jeg tror, det er utrolig vigtigt.

Kl. 18:18

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til hr. Jakob Sølvhøj. Så er der ikke flere korte bemærkninger. Herefter er det Det Konservative Folkepartis ordfører. Værsgo til fru Mai Mercado.

Kl. 18:18

(Ordfører)

Mai Mercado (KF):

I Det Konservative Folkeparti bakker vi op om nærværende lovforslag. Vi bakker op om muligheden for både at kunne skabe mere fleksibilitet og forlænge de frihedsgrader, som vi allerede har gjort tidligere, men som vi nu også gør for skoleåret 2022/23. Vi er særlig glade for – og derfor vil jeg også gerne fremhæve det – muligheden for at kunne konvertere den understøttende undervisning, og det kunne vi for vores skyld bare gøre permanent i morgen. Allerede tilbage i januar 2020 kom vi med det forslag, der handler om at give mulighed for, at man kunne konvertere den understøttende undervisning ude på skolerne.

Så vi er altså glade for, at man nu både kan videreføre den øgede fleksibilitet og også give øgede frihedsrettigheder. Vi synes bestemt også, at de drøftelser, vi har i aftalekredsen, i forligskredsen, omkring øgede frihedsrettigheder er ganske interessante. Jeg skulle måske i den anledning også sige, at for os Konservative er det ikke sådan et mål i sig selv at skabe øget frihed. Sådan kan det nogle gange lyde for nogle borgerlige partier, men sådan er det ikke for Det Konservative Folkeparti. For Det Konservative Folkeparti vil et mål i sig selv være at skabe en bedre skole, få en bedre undervisning, skabe bedre dannelse, og dér kan øgede frihedsrettigheder altså være et middel til at komme derhen, men det er altså ikke en målsætning eller et formål i sig selv sådan at skabe øgede frihedsrettigheder.

Til den del, der vedrører fjernundervisning, vil jeg sige, at vi synes, det har et potentiale, ikke mindst set i lyset af de gode erfaringer, der har været under corona. Vi går generelt ind for, at man kan lave forskellige opdelinger, bl.a. når det handler om læringsstile baseret på forskellige niveauer. Derfor synes vi også, at der er nogle gode muligheder, men selvfølgelig med det udgangspunkt, at det sker ude på den enkelte skole og også sker ud fra en pædagogisk begrundelse, hvis man skal lave fjernundervisning, således at man altså har mulighed for at kunne arbejde intensivt på klassen med en mindre gruppe elever, hvor man er til stede med en mere håndholdt indsats og kan hjælpe. I forhold til den anden gruppe elever kan man skabe mulighed for, at eleverne kan fordybe sig ved at kunne være derhjemme. Så vi synes, der er nogle potentialer, som vi i hvert fald ikke har set foldet ud, førend vi havde coronaepidemien.

Så med de bemærkninger støtter Det Konservative Folkeparti nærværende lovforslag.

Kl. 18:21

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for ordførertalen. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Så siger vi velkommen til DF's ordfører. Værsgo til hr. Alex Ahrendtsen.

Kl. 18:21

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak, formand. Dansk Folkeparti er med i denne lille aftale, og derfor støtter vi selvfølgelig også lovforslaget, som jo i bund og grund handler om at give lidt mere fleksibilitet i 2022/23 i forbindelse med fjernundervisning, som vel at mærke må udgøre højst 20 pct. af undervisningen, og hvis forældrene kan godkende det. Så er vi, på linje med f.eks. Det Konservative Folkeparti, glade for, at man også i 2022/23 kan konvertere understøttende undervisning til f.eks. tolærerordninger eller til andre ting, som skolerne synes de har brug for. Det er aldeles glimrende, og det håber vi på kan fortsætte efter 2023. Det kræver opbakning i skoleforligskredsen.

Så er vi egentlig også enige med De Radikale med hensyn til de kompetenceuddannede lærere. Det er jo at foretrække, at alle har det, men vi har også lyttet til de ønsker, der har været, om, at der er så få lærere som overhovedet muligt især i de små klasser, da man mener, det er en god ting. Det betyder jo, at vi bliver nødt til at se lidt mere fleksibelt på kompetencedækningen.

Alt i alt støtter Dansk Folkeparti lovforslaget.

Kl. 18:22

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for ordførertalen. Heller ikke her er der korte bemærkninger. Da jeg ikke umiddelbart ser flere ordførere i salen, vil jeg gerne sige velkommen til ministeren. Værsgo til børne- og undervisningsministeren. Værsgo.

Kl. 18:22

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Tak for det. Tak til partierne for opbakningen til lovforslaget. Der blev indgået en aftale den 11. marts om præcis det her med at udvide frihedsgraderne, fuld kompetencedækning og konvertering af al den understøttende undervisning i folkeskolen i skoleåret 2022/23. Så indeholder aftalen også, som flere har nævnt heroppefra, muligheden for at anvende fjernundervisning i folkeskolen. Frihedsgraderne gjaldt allerede i 2020/21 og i 2021/22, og det vil sige, at det her alene handler om en udvidelse.

Det er fuldstændig rigtigt, at der ligger en større debat om flere af de her elementer foran os, herunder den del om kompetencedækning. Noget af det sådan mest overraskende – altså, der skete ufatteligt meget, der var overraskende, både positivt og negativt, under pandemien – var noget, som en af skolelederne fra en af de mere

belastede skoler i Danmark gjorde mig opmærksom på egentlig ret tidligt i coronaforløbet. Det var, at efter de var gået bort fra at have linjefagsdækning og over til, at det var de samme to lærere, der gik igen hele skoledagen igennem, var konfliktniveauet væk. Det var ikke bare et spørgsmål om, at det var reduceret; det var simpelt hen et spørgsmål om, at det var væk. De oplevede ikke konflikter på skolen. Og det er en af de mest socialt belastede skoler, vi har i Danmark, som vi taler om her; det vil sige, at konflikthåndtering ellers er en relativt stor del af vedkommende skoleleders arbejde, og derfor er det selvfølgelig relativt overraskende, at det ene greb havde så stor positiv betydning.

Der er dog et eller andet i diskussionen: Hvis ikke det kan lade sig gøre at få skabt ro i en klasse, så man faktisk kan gennemføre undervisningen, er man jo lige vidt, i forhold til at vedkommende er linjefagsuddannet – hvis ikke man kan gennemføre undervisningen. Så kan det jo faktisk være, at man får mere ud af, at den pågældende lærer er i stand til at skabe ro, så der faktisk kan undervises. Den samlede indlæringsmængde kan jo så ende med at være væsentlig større ved at gøre det sidste i stedet for det første.

Så der er opstået rigtig meget under coronaen, som er interessant, og som vi skal samle op på. Det, som vi giver mulighed for her, er at gøre nogle af tingene igen i det kommende skoleår, og så er det selvfølgelig hensigten, at der er noget af det her, der skal drøftes, i forhold til hvad det så er, vi skal tage med på mere permanent basis. En af de første ting, vi tager med og gør permanent, er faktisk den del, der handler om fjernundervisningen.

Jeg har lovet fru Lotte Rod at få sagt fra talerstolen – for vi har haft sådan en drøftelse frem og tilbage om, hvem det er, der beslutter, om der skal fjernundervises eller ej – at vi er fuldstændig enige om, og det fremgår også af aftaleteksten, at det altså er læreren, der står i klasselokalet, der træffer beslutning om, hvorvidt der skal foregå fjernundervisning eller ej. Grunden til, at der så opstår en tvivl om det, er, at det jo formelt set er skolelederen. Der er jo et ledelsesrum til skolelederne, og det vil sige, at det i de der 0,01 pct. af tilfældene, hvor læreren vælger at gøre noget, der er helt på månen i forhold til fjernundervisning, er skolelederen, der skal kunne læne sig ind over bordet og sige: Nej, den går ikke. Og derfor, når vi skriver de her ting ned, skal vi jo ikke afskaffe skolelederens ledelsesrum. Men det er bare for at tilkendegive her fra talerstolen, at der er en fuldstændig enighed i aftalen om, at det er læreren, der har det som redskab, ligesom læreren jo i den daglige praksis er den, der står for ufatteligt mange af de andre redskaber, men hvor skolelederen også har en mulighed for, hvis læreren træder ved siden af, at gribe ind.

Når vi tygger det igennem i juristeriet, vil der blive refereret til de øvre lag på en anden måde, fordi det er dem, der i sidste ende har adgang til at gribe ind over for de situationer, der er. Men i det daglige virke er det jo også underviseren selv, der vurderer, hvordan man griber mest hensigtsmæssigt ind over for nogle elever, der ikke opfører sig ordentligt, hvordan man mest hensigtsmæssigt underviser i dansk, og om man skal have en test i næste uge og en igen i næste uge, eller skal man ikke. Det er sjældent noget, skolelederen er inde over, medmindre der opstår problemer af en anden karakter. Og det her er et af de redskaber – og det har vi i hvert fald også drøftet, i forbindelse med at vi har lavet aftaler om det – som er lærerens så at sige, indtil det modsatte er bevist, altså indtil der er behov for, at man på ledelsesniveau skrider ind over for en lærer. Så det er bestemt det, der er hensigten med den måde, vi har skruet det sammen på.

Jeg tror ikke, jeg har så meget mere at sige til det. Jeg fik holdt min længste tale nogen sinde i Folketingssalen i forbindelse med det sidste lovforslag, så nu vil jeg slutte, inden vi når de 5 minutter. Tak for ordet, og tak for opbakningen.

Kl. 18:27

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til ministeren for talen. Det var meget kort, men fint.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Børne- og Undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 176:**Forslag til lov om ændring af skatteindberetningsloven og forskellige andre love. (Gennemførelse af direktiv om ændring af direktiv om administrativt samarbejde på beskatningsområdet om indberetning og udveksling af oplysninger fra digitale platforme m.v.).**Af skatteministeren (Jeppe Bruus).
(Fremsættelse 27.04.2022).

Kl. 18:27

Forhandling**Den fg. formand** (Annette Lind):

Forhandlingen er åbnet, og vi skal sige velkommen til Socialdemokratiets ordfører. Værsgo til hr. Troels Ravn.

Kl. 18:28

(Ordfører)

Troels Ravn (S):

Tak for ordet. Vi behandler her et lovforslag, der skal gennemføre DAC7, som er en ændring af direktivet om administrativt skattesamarbejde. Og hvad er så DAC7 helt præcis? DAC7 sætter rammerne for samarbejdet om og udveksling af skatteoplysninger mellem EU-landene, og det skal modvirke skatteundgåelse og -unddragelse. DAC1 blev gennemført i Danmark i 2012 og er ændret seks gange siden, så i dag står vi altså med DAC7, som udvider EU's gennemsigtighedsregler og lovgivning herom. Reglerne træder i anvendelse fra og med den 1. januar 2023.

I løbet af de senere år har vi nemlig været vidne til flere tilfælde af skatteunddragelse og skattesvig, både herhjemme, men også i EU. Denne form for økonomisk kriminalitet, hvor personer eller virksomheder undlader at betale den skat, som de er forpligtet til at betale, er mildest talt uacceptabel, og derfor skal vi gøre, hvad vi kan, for at bekæmpe den. Det er vi forpligtet til.

Det er en prioritet for Socialdemokratiet at sikre en ambitiøs international indsats på det her område, og vi arbejder derfor løbende aktivt for, at skattemyndighederne i EU skal blive endnu bedre til at arbejde sammen over grænserne og udveksle oplysninger.

En evaluering af direktivet for administrativt skattesamarbejde har vist, at der er behov for at styrke de nuværende tiltag, og med implementeringen af DAC7 imødekommer vi evalueringens konklusioner og styrker skattemyndighederne i deres arbejde. Konkret betyder det bl.a., at operatører bag digitale platforme forpligtes til at indsamle og indberette oplysninger om brugere, der sælger varer eller leverer tjenesteydelser eller udlejer fast ejendom eller transportmidler via en digital platform. Indberetningspligten vil give skattemyndighederne et bedre overblik over aktiviteter, der på nuværende tidspunkt ikke indberettes efter de gældende regler.

Derudover indebærer implementeringen, at de fradragsregler, der gælder på nuværende tidspunkt for borgere, der udlejer helårs- og fritidsboliger eller både, videreføres. Det vil betyde, at de er gældende i de situationer, hvor der sker indberetninger efter DAC7. Og så foreslås det at etablere hjemmel til at opretholde den frivillige indberetningsordning, der gælder i dag. Det betyder, at de danske platforme, der ønsker det, kan foretage frivillig indberetning, som muliggør, at oplysninger kan udstilles for borgerne og fortrykkes på årsopgørelsen, ligesom det er tilfældet i dag.

Så konklusionen er altså, at med bedre kontrolmuligheder, mere gennemsigtighed på skatteområdet og en styrket koordineret indsats mellem skattemyndigheder i EU kan vi tage et ekstra skridt i kampen mod den uacceptable økonomiske kriminalitet. Socialdemokratiet støtter naturligvis lovforslaget, og det samme gør Enhedslisten, skulle jeg hilse og sige fra Rune Lund.

Kl. 18:31

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for ordførertalen. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Derefter skal vi sige velkommen til Venstres ordfører. Værsgo til hr. Kim Valentin. 5 minutter.

Kl. 18:31

(Ordfører)

Kim Valentin (V):

Tak for det. Jeg vil ikke stå her og gentage alt, hvad Socialdemokratiets ordfører har sagt, men jeg vil godt have lov til i den her sammenhæng at sige, at det her jo er et af de steder, hvor vi ser EU virkelig har en effekt på, hvordan vi gør tingene. Det glemmer vi nogle gange at sige, og derfor vil jeg også gerne benytte lejligheden til her at sige, at det er rart, at vi står sammen om sådan nogle ting for at finde nogle huller, hvor der kan opstå snyd og bedrag, og gøre det på den samme måde over det hele. Det her er et af de steder, som vi netop kan finde ud af at samarbejde på. Og så er det, som det blev sagt, en del af skattegennemsigtighedsreglerne på digitale platforme, og det er rart, at det går ud på, at man kan indsamle, rapportere kommercielle aktiviteter i fuld åbenhed – der er altså gennemsigtighed igennem det hele.

Jeg vil også gerne pege på noget andet, og det er, at vi i Danmark er lidt foran andre, nogle steder meget foran andre, og det gør selvfølgelig, at der måske er nogle ting, man skal tilpasse mere i Danmark, end man skal andre steder. Det stiller jeg nogle spørgsmål til, fordi jeg tror, at vi måske nogle steder kan gøre det lidt mere smidigt for dem, som allerede gør det godt i Danmark. Det er bare for at sige, at det godt kunne være, at der var nogle enkelte hår i suppen, vi kunne tage op for de danske virksomheder, så vi kan gøre det så smidigt som overhovedet muligt for dem.

Så giver det også en mulighed for at skabe en lige konkurrencesituation, for når man har de samme regler fra land til land, er konkurrencesituationen meget ens, og det er også rart. Snyd og bedrag gør jo også, at man nogle gange kommer lidt lettere om ved det i et andet land, end man kan i eksempelvis Danmark, fordi vi har nogle rigtig gode evner til at implementere og faktisk også gøre det relativt effektivt. Med den her lov tror jeg også vi kommer noget af det til livs, for det bliver fuldstændig det samme, man skal gøre over det hele.

Men som sagt er vi i Venstre for det her lovforslag. Vi stiller nogle enkelte spørgsmål, og når vi har fået svar på dem, tror jeg, at vi er tæt på at have en perfekt løsning på det her problem. Tak.

Kl. 18:34

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til Venstres ordfører for ordførertalen. Der er lige en kort bemærkning. Jeg vil gerne give ordet til DF's ordfører. Værsgo, hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 18:34 vente på det, hvis vi er enige om det inden for EU's grænser? Så kan vi lige så godt stoppe snyd og bedrag så hurtigt som muligt.

Kl. 18:37

Dennis Flydtkjær (DF):

Tak for det. Jeg har taget ordet, fordi jeg blev opmærksom på, at Venstre sagde tak til EU for det her. Men jeg vil høre, om Venstres ordfører er klar over, at med det her lovforslag bliver man som sommerhusudlejningsbureau pålagt at indberette det til Skattestyrelsen. Det gør man så i forvejen ifølge de danske regler. Hvis man udlejer sin lejlighed via Airbnb, indberetter man det allerede i forvejen automatisk til Skattestyrelsen. Udlejer man sin bil via GoMore, siger det her lovforslag, at så skal man indberette det til Skattestyrelsen, men det sker også i forvejen. Så hvad er det for en dyb tallerken, man har opfundet her, som der er behov for at takke EU for? Altså, det eneste, der sker, er bare, at det koster statskassen 295 mio. kr., og måske er der tilsvarende udgifter for virksomhederne for at omstille sig til noget, som de allerede gør i forvejen. Så hvad er det præcis, man synes at man skal takke EU for?

Kl. 18:35

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Kim Valentin, værsgo.

Kl. 18:35

Kim Valentin (V):

Tak. Det er altid rart, når man prøver at sige, at den måde, man gør det på i ét land, også er den måde, man gør det på i et andet land. For der kan opstå unfair konkurrencevilkår, ved at man ikke har de samme regler. Det er den ene del. Det synes jeg EU er fantastisk gode til. Så er det rigtigt, som jeg også siger, at Danmark er en del foran nogle af de andre lande, og derfor kan der også være nogle ting, som man er nødt til lige at tilpasse. Det er i hvert fald det, jeg har hørt, altså at man er nødt til lige at tilpasse det en lille smule i forhold til den måde, man gør det på i Danmark, sådan at det ikke bliver alt for besværligt for vores virksomheder. Og det var derfor, jeg sagde det tidligere. Men grundlæggende er det her et sted, hvor EU giver rigtig god mening for vores virksomheder og for den måde, man gør det på, fordi det altså skaber lige vilkår for alle.

Kl. 18:36

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Dennis Flydtkjær, værsgo.

Kl. 18:36

Dennis Flydtkjær (DF):

Så lad os prøve at tage den anden vinkel på det. I forhold til at takke EU er det jo sådan set rigtigt nok, at det kan være fair nok med ens spilleregler rundt omkring, så man ved, hvordan man bliver beskattet, ikke bare i EU, men sådan set også bredere. Men baggrunden for, at EU har lavet de her regler, er jo en OECD-model – altså en model fra OECD, som er et langt større organ. Men EU kan jo aldrig vente på det, så man tvinger det ned i halsen på bl.a. Danmark, som har reglerne i forvejen. Så er der virkelig noget at takke EU for? Kunne man ikke bare have nøjedes med at implementere OECD-reglerne, som det her forslag så i øvrigt også gør, i forhold til de lande, som ligger uden for EU?

Kl. 18:37

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 18:37

Kim Valentin (V):

Jeg synes jo, det er godt, at vi gør det i EU-regi, fordi vi så kan standardisere noget på tværs af lande. Og det kan vi jo netop i det her tilfælde. OECD-reglerne er også gode, men hvorfor skulle vi

Den fg. formand (Annette Lind):

Der er ikke flere korte bemærkninger, så jeg vil gerne sige tak til Venstres ordfører, hr. Kim Valentin. Og så bliver det sagt lidt muntert her, at vi har Valentinsdag herinde i dag, for vi skal nemlig sige velkommen til SF's ordfører, hr. Carl Valentin. Værsgo.

Kl. 18:38

(Ordfører)

Carl Valentin (SF):

Det hænder jo en gang imellem, og jeg synes altid, det er hyggeligt. Det er ikke mange, jeg kender, der hedder Valentin, som jeg ikke er i familie med.

I SF er vi først og fremmest positivt indstillet over for intentionerne om at styrke myndighedernes mulighed for at opkræve skat, og det er vi, fordi vi ønsker et mere effektivt skattesystem, der sikrer, at færrest mulige kommer til at have held med skatteunddragelse m.v. Vi skal nemlig sikre skattemyndighederne de nødvendige betingelser for at kunne kontrollere, så de kan fange dem, der forsøger at snyde. Når folk omgår skattereglerne og snyder, er der tale om penge, der kunne være brugt på grundlæggende velfærd – skoler, ældrepleje, sygeplejersker og meget andet.

Med forslaget lægges der op til, at myndighederne sikres mere optimale og effektive betingelser til at opkræve skat og gennemskue brugen af digitale tjenester, der omhandler brugen af personlige tjenester og salg og udlejning af aktiver. Det er vi positive over for. I forslaget er det også indeholdt, at der skal ske en forbedring af det eksisterende skattesamarbejde på tværs af EU-landene, og også her er vi positive.

SF arbejder for bedre og mere effektive regler på skatteområdet, også internationalt. Der er stadig huller i skattelovgivningen på tværs af landegrænser, og de skal lukkes. Det skal være slut med, at rigmænd og store virksomheder slipper af sted med at benytte skattely og udnytte huller i lovgivningen. De skal selvfølgelig ikke slippe for at bidrage til fællesskabet.

For at dykke mere ned i den substantielle del af forslaget har jeg et par spørgsmål, som jeg ser frem til at tage fat på i den yderligere behandling. Spørgsmålene går først og fremmest på det særlige deleøkonomiske fradrag, som jeg mener der er behov for at få afklaret lidt nærmere. Er det regeringens hensigt, at det her særlige deleøkonomiske fradrag stadig er nødvendigt af hensyn til at sikre korrekt skattebetaling efter implementeringen af DAC7? Derudover ønsker vi også svar på, hvor stor en del af de administrative udgifter for Skatteforvaltningen på de ca. 295 mio. kr. i perioden 2022 til 2029 der ventes at være knyttet til opretholdelsen og den systemmæssige understøttelse af det særlige deleøkonomiske fradrag.

Jeg ser frem til at få svar på de her spørgsmål, og så ser jeg ellers positivt frem mod den videre behandling. Tak for ordet.

Kl. 18:40

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til hr. Carl Valentin. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Jeg ser ikke umiddelbart nogen ordfører fra Radikale Venstre, så vi skal sige velkommen til Det Konservative Folkepartis ordfører. Værsgo.

Kl. 18:40

(Ordfører)

Niels Flemming Hansen (KF):

Mange tak for det. Jeg er her som standin for Rasmus Jarlov, der er forhindret i at være her i dag, og derfor læser jeg hans tale op. Det er et lovforslag om et EU-direktiv, som specificerer og ensretter, hvordan operatører af digitale platforme, som leverer varer

og tjenesteydelser, skal indberette deres indtægter. Formålet er, at skattemyndighederne i de forskellige lande kan udveksle oplysninger og bekæmpe skatteunddragelse. Der bliver en overgangsordning, så man i en periode kan fortsætte med den nuværende danske måde at indberette på, hvis man ønsker dette.

Man kan diskutere detaljerne i lovforslaget, men grundlæggende har vi ikke noget valg, da det som bekendt er et EU-direktiv, der skal implementeres. Vi stemmer naturligvis for.

Kl. 18:41

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til hr. Niels Flemming Hansen. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Så er det DF's ordfører. Værsgo til hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 18:41

(Ordfører)

Dennis Flydtkjær (DF):

Tak for det. Som nævnt handler det her om implementering af et EU-direktiv i dansk lovgivning. Det hedder DAC7, og det handler om indberetning og udveksling af skatteoplysninger mellem lande, hovedsagelig for at tage hånd om den digitale platformøkonomi. Lad mig nævne et nogle eksempler på, hvad det kunne være.

Det er bl.a. et sommerhus, der udlejes via et bureau, og det skal så automatisk indberettes til Skattestyrelsen, eller det kan være en lejlighed, der udlejes via Airbnb, hvor Airbnb så skal indberette det til Skattestyrelsen, eller det kan være en, der udlejer sin bil via GoMore, og der er det det samme, altså at det automatisk skal indberettes. Det lyder umiddelbart som en god idé og godt, at EU sikrer det, for hvem kan være imod, at folk betaler den skat, de skal? Men hov, den vakse lytter vil nok vide, at det sådan set allerede sker i dag. Lejer man sit sommerhus ud, bliver det automatisk indberettet til Skattestyrelsen, lejer man sin lejlighed ud via Airbnb, bliver det allerede indberettet til Skattestyrelsen, og det er sådan set det samme med bilen.

Så vi står med et forslag, hvor EU har opfundet den dybe tallerken igen. De har løst et problem, som Danmark som medlemsland allerede har løst. Til gengæld er prisen 295 mio. kr., og fra 2029 og frem koster det 27 mio. kr., så skulle man ikke sende en tak til EU for at give os en regning på små 300 mio. kr. for at løse et problem, vi allerede har løst!

Hvorfor gør EU så det? Det skyldes jo, at OECD har lavet en model for, hvordan man håndterer platformøkonomi, altså deleøkonomi, en model, som er god i den forstand, at den rammer langt flere lande, end hvis man har en EU-regulering. Så det er jo sådan set langt bedre, at vi bruger et forum som OECD, når det handler om international skatteret. Men det kan EU aldrig vente på. Vi ser gang på gang, at når OECD kommer med en god model, skal man skynde sig at kopiere den, og så skal den tvinges ned i halsen på alle EU-landene.

Jeg synes, det er så ærgerligt, at man ikke bare kan vente og få den model fra OECD til at virke. Der er i øvrigt et godt bevis på, at det er den løsning, man lægger sig op ad, for hvad med sådan noget som Airbnb, der ikke ligger i Europa? Der har man brug for OECD-modellen. Så en del af lovforslaget handler faktisk også om at implementere OECD-modellen, så vi kan håndtere de lande, der ligger uden for Europa. Så hvorfor kunne man ikke bare nøjes med det?

Så kan man jo spørge sig selv, hvordan man som parti stiller sig i sådan en sag. Vi er jo for indberetning af oplysninger. Det sker så også allerede. Vi er for udveksling af oplysninger mellem lande. Det gør man så også allerede. Vi er også for OECD-modellen. Men vi er altså imod, at EU hver gang forsøger at overtrumfe de her OECD-regler. Så er spørgsmålet, hvad man så skal gøre. Nu er det et EU-direktiv, så Danmark er nødt til at sige ja til det, men derfor

behøver vi jo ikke sige ja til det i Folketinget, og det gør vi heller ikke i mit parti.

Lovforslaget indeholder også en række andre elementer. Der indføres bl.a. regler om mulighed for at gennemføre fælles revisioner mellem landene. Andre landes skattemedarbejdere får også adgang til at komme ind på dansk jord. I dag har de faktisk også mulighed for at være i Danmark, men de må ikke interviewe eller afhøre en virksomhedsejer eller en borger eller aktivt deltage i undersøgelser, men med DAC7 kan vi regne med, at udenlandske embedsmænd skal have lov til at gå ud på virksomheden, hive virksomhedsejeren til side og interviewe ham samt deltage i undersøgelser.

Jeg synes ærlig talt, det er en dårlig idé, at vi skal have rumænske, græske eller lettske skattemedarbejdere, der kan møde op på en virksomhed og bede om at få lov til at se bilagene og være med til at afhøre en medarbejder. Det hører altså ikke hjemme i Danmark. Det er altså danske myndigheder, der skal have den her kontrol. Det er klart, at man skal samarbejde med de andre lande, men hvis vi har en virksomhed, der både har afdelinger i Tyskland og Danmark, må tyskerne tage sig af kontrollen i Tyskland og danskerne i Danmark. Vi skal altså ikke have udenlandske skattemedarbejdere til at rende rundt i Danmark og føre kontrol. Så den del kan vi altså heller ikke støtte i Dansk Folkeparti.

Så samlet set er det altså et nej til det her lovforslag fra vores side.

Kl. 18:45

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til hr. Dennis Flydtkjær. Der er en kort bemærkning. Jeg vil gerne give ordet til hr. Kim Valentin fra Venstre. Værsgo.

Kl. 18:45

Kim Valentin (V):

Det er bare et spørgsmål om, hvor vigtigt det her med en level playing field egentlig er for Dansk Folkeparti.

Kl. 18:45

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 18:45

Dennis Flydtkjær (DF):

Tak. Jamen det er supervigtigt, og det er jo netop det, OECD-modellen, som er et langt bredere og bedre forum, går ud på. Altså, det er jo langt over 100 lande, som er med i det. Det, man prøver på at lave en regulering af, er jo typisk de her store platforme, men hvor ligger de henne? Ja, de ligger i USA, og hvad hjælper det så, at man laver DAC7, altså et EU-direktiv? Det hjælper jo ikke noget. Altså, der er stort set ingen af dem, der er hjemmehørende i EU. Der er nogle mindre nogle, f.eks. GoMore, en dansk platform, men den indberetter allerede.

Så jo, jeg er enig i, at der skal være en level playing field, og at man sørger for, at de bliver beskattet af de her indkomster, så de ikke kan udkonkurrere alle mulige andre, men det er jo det, OECD-modellen går ud på. Hvad er behovet så for, at der skal være en EU-regulering oveni?

Kl. 18:46

Den fg. formand (Annette Lind):

Ønsker spørgeren sin anden korte bemærkning? Ja. Værsgo, hr. Kim Valentin.

Kl. 18:46

Kim Valentin (V):

Er det her så ikke bare fra ordførerens side et forsøg på at sige, at EU er dårligt, og at OECD er godt? Altså, alt, hvad EU sådan set

ville komme med, ville bare være dårligt, for i OECD gør de det rigtig godt. Kan ordføreren slet ikke se noget positivt i, at vi i EU går sammen om at bekæmpe snyd og bedrag og så får lavet en level playing field meget hurtigere, end man kan andre steder?

Kl. 18:46

Den fg. formand (Annette Lind):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 18:46

Dennis Flydtkjær (DF):

Spørgsmålet var jo, om vi i Dansk Folkeparti ikke bare synes, at EU er rigtig dårlige, og jo, det er rigtigt på det her område. Jeg ser virkelig ikke noget behov for, at EU skal opfinde den dybe tallerken igen og påføre os 300 mio. kr. i udgifter for at løse et problem, som vi allerede har løst i Danmark, i øvrigt i en tro kopi af OECD-modellen, fordi man ikke kan vente på at lade den model blive implementeret rundt omkring i landene, og så skal EU så prøve at tvinge det ned i halsen på os. Så jo, det er rigtigt, at vi virkelig synes, at EU har været ringe i den her sag.

Kl. 18:47

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til hr. Dennis Flydtkjær. Der er ikke flere korte bemærkninger, og så skal vi sige velkommen til Nye Borgerliges ordfører. Hr. Lars Boje Mathiesen, værsgo.

Kl. 18:47

(Ordfører)

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Jeg kan starte med at tage spørgsmålet fra Venstres ordfører op og svare: Nej, vi ser heller ikke så meget positivt i EU, så man behøver ikke at stille spørgsmål om det – det behøver hr. Kim Valentin ikke. Der er store problemer med EU, ja, vi kan holde et helt foredrag om de problemer, der er med EU. Men lad os forholde os til det her lovforslag.

Jeg er meget enig med min kollega fra Dansk Folkeparti. Vi har en række spørgsmål om nødvendigheden i det her. Vi føler os ikke på nogen som helst måde bundet af bare at skulle acceptere alt, der kommer fra EU. Vi mener tværtimod, det vil være en forbedring, hvis Folketinget gang på gang satte sig op imod EU og sagde: Nej, ikke på vilkår, nu må det der vanvid stoppe. Der er ikke noget, der tyder på, at flertallet i Folketinget vil gøre det, men det skal ikke forhindre os i, at vi er nogle partier, der siger stop og nej. Og man skal slet ikke pålægge erhvervslivet flere byrder, end hvad der er nødvendigt, fordi der skal være noget mere administration og bureaukrati dernedefra.

Kl. 18:48

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til hr. Lars Boje Mathiesen. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Jeg ser ikke umiddelbart flere ordførere i salen, så vi skal sige velkommen til skatteministeren. Værsgo.

Kl. 18:48

Skatteministeren (Jeppe Bruus):

Tak for det. Og tak for en god og seriøs behandling af det her lovforslag. Lad mig først lige slå fast, at jeg simpelt hen tror, der er noget, man har misforstået lidt, hvis man tror, at det her lovforslag betyder, at det bare er præcis det samme, som der foregår i dag. Det er jo ikke rigtigt. Med det her lovforslag udvides antallet af tjenesteydelser, som der bliver indberetning fra i forhold til den danske ordning, og hvis man f.eks. som dansker udlejer sit sommerhus via et udlejningsselskab i Danmark eller i Spanien, får de danske myndigheder adgang til de oplysninger og kan beskatte det. Og det

vil sige, at så udvides mulighederne for at udveksle oplysninger og have et reelt grundlag for også at føre kontrol med det. Det er to ting, der er væsentlig forskellige fra det, der foregår i dag, og derfor mener jeg, at billedet af, at det her bare er EU, der gør noget, vi i forvejen gør i Danmark, simpelt hen ikke er korrekt.

Det lovforslag, vi behandler her, gennemfører netop DAC7, som det også er fremført. Og DAC7 er altså en ændring af direktivet om administrativt samarbejde, som er en del af en styrket indsats, som EU-landene i de senere år har gennemført for at modvirke skatteundgåelse og skatteunddragelse gennem øget gennemsigtighed på skatteområdet. Der er foretaget væsentlige forbedringer og sket store fremskridt, herunder også med hensyn til udveksling af oplysninger. En evaluering af direktivet for administrativt skattesamarbejde viste dog, at der fortsat er behov for at forbedre eksisterende bestemmelser, der vedrører alle former for udveksling af oplysninger og administrativt samarbejde.

Hensigten med DAC7 er at styrke de eksisterende regler om automatisk udveksling af oplysninger på skatteområdet og adressere de udfordringer, der er forbundet med den stigende digitalisering af økonomien. Implementeringen af DAC7 skal således bidrage til, at skattemyndighederne bedre og mere effektivt vil kunne opkræve skatter og holde trit med det øgede brug af digitale platforme i forbindelse med personlige tjenester samt salg og udlejning af aktiviteter – det, som jeg nævnte i indledningen.

Efter DAC7 skal digitale platforme forpligtes til at indsamle og indberette oplysninger, der gør det muligt at identificere de brugere, som sælger varer, leverer tjenesteydelser eller udlejer fast ejendom eller transportmidler via en digital platform. Oplysningerne udveksles efterfølgende mellem EU-landene, og DAC7 indebærer dermed en udvidelse af området for udveksling af oplysninger mellem EU-landene – altså noget mere end det, der foregår i dag.

DAC7 lægger op til et bredt område for indberetningspligt, hvor en række aktiviteter, som ikke indberettes i dag efter de nugældende danske regler, bliver omfattet af indberetningspligt. DAC7 pålægger digitale platforme at indberette oplysninger om brugere, som via platforme sælger varer eller tjenesteydelser eller udlejer alle former for fast ejendom eller transportmidler. De nugældende danske regler omhandler alene udlejning af boliger, biler, både m.v. Indberetningspligten efter DAC7 omfatter i øvrigt både platforme i EU og platforme i tredjelande uden fast driftssted i EU, hvis de har brugere i EU. De nugældende danske regler gælder alene danske platforme; for udenlandske platforme er indberetningen frivillig. Ergo sker der en markant udvidelse af tjenesteydelser plus en indberetningspligt plus en udveksling af oplysninger, der gør, at det er en betydelig udvidelse af det område, vi har i dag.

Efter de nugældende skatteregler har skatteydere, der udlejer helårs- eller fritidsboliger samt både, biler og visse andre aktiver, mulighed for at anvende et skematisk fradrag ved indkomstopgørelsen. Beskatning efter disse skematiske regler er afhængig af, om lejeindtægten indberettes af en tredjepart. Det vurderes, at formålet med de danske regler om et særligt bundfradrag, nemlig at sikre beskatning af indkomsten, også vil opnås i de situationer, hvor der sker indberetning efter DAC7. Disse indberetninger giver de samme kontrolmuligheder, som er begrundelsen for at give mulighed for beskatning efter de særlige skematiske regler. Derfor foreslår vi at videreføre fradragene, herunder i situationer, hvor der sker indberetning efter DAC7.

I første omgang vil de oplysninger indberettet efter DAC7 eller modtaget ved udveksling hverken kunne udstilles i borgerens skattemappe eller fortrykkes på årsopgørelsen. Derfor foreslås det at skabe hjemmel til at kunne opretholde den nuværende indberetningsløsning, så de danske platforme, der måtte ønske det, kan foretage en frivillig indberetning, som vil kunne sikre udstilling af oplysninger fra borgerne og fortryk på årsopgørelsen i samme omfang, som det

er tilfældet i dag. Det er fortsat under afklaring, om en sådan frivillig indberetningsordning bør etableres. Det er relevant, at interesseorganisationer og virksomheder inddrages i forbindelse med denne afklaring.

DAC7 indeholder ud over de nye regler om indberetningspligt for digitale platforme en række ændringer til forbedring af reglerne om administrativt samarbejde på skatteområdet inden for EU. Ændringerne har til formål at gøre det eksisterende samarbejde mellem skattemyndighederne i EU mere smidigt og effektivt og har baggrund i en evaluering af det administrative samarbejde, som Kommissionen foretog i 2019.

Jeg besvarer selvfølgelig gerne de spørgsmål, der er, og ser frem til den videre behandling af lovforslaget. Tak.

Kl. 18:53

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til ministeren for talen. Der er ikke nogen korte bemærkninger.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 1. behandling af lovforslag nr. L 177:

Forslag til lov om ændring af ejendomsvurderingsloven, boafgiftsloven og dødsboscatteloven. (Justeringer af tilbagebetalingsordningen m.v.).

Af skatteministeren (Jeppe Bruus).
(Fremsættelse 27.04.2022).

Kl. 18:54

Forhandling

Den fg. formand (Annette Lind):

Forhandlingen er åbnet. Værsgo til hr. Troels Ravn fra Socialdemokratiet.

Kl. 18:54

(Ordfører)

Troels Ravn (S):

Tak for ordet. Lovforslaget, vi skal behandle her, vil sikre, at arvinger kan få udbetalt kompensation for den ejendomsskat, som deres afdøde pårørende har betalt for meget. Ud over det vil forslaget medføre en række tiltag, som skal gøre administrationen hos Skatteforvaltningen og skifteretterne enklere og mere overskuelig, end den er i dag.

Det indebærer først og fremmest, at der med hensyn til de administrative udgifter og administrationen i Skatteforvaltningen indføres en beløbsgrænse på 1.500 kr., der vil medføre, at den beregnede kompensation ikke vil blive udbetalt, hvis kompensationen er beregnet til mindre end 1.500 kr. På den måde undgår vi unødige lange sagsbehandlingstider og belastning af skifteretterne i situationer, som i mange tilfælde ville omhandle småbeløb. Men samtidig betyder bundgrænsen, at arvingerne til ca. 17.000 ejendomsejere kan få kompensation. Med andre ord sikrer bundgrænsen den rette balance mellem de to vigtige hensyn. Desuden vil lovforslaget bl.a. sørge for, at det ikke længere kræves, at der udarbejdes en ny boopgørelse, samt at Skatteforvaltningen ikke behøver at undersøge, hvorvidt den

tidligere betalte ejendomsskat har været fradragsberettiget for den afdøde.

I Socialdemokratiet er vi positive over for lovforslaget, og jeg mener, at det er retfærdigt over for arvingerne, som vi sikrer får den rette kompensation, og samtidig tages der hensyn til administrationen i Skatteforvaltningen og i skifteretterne. Så Socialdemokratiet støtter derfor forslaget, og det samme gør Enhedslisten, skulle jeg hilse og sige fra Rune Lund.

Kl. 18:56

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Herefter er det Venstres ordfører. Værsgo til fru Louise Schack Elholm.

Kl. 18:56

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Tak for ordet. Vi synes også, det er et rigtig positivt lovforslag. Vi var blandt de partier, som opfordrede til, at arvinger ville kunne få udbetalt for meget indbetalt ejendomsskat, og det synes vi sådan set er lykkedes med det her forslag, hvor arvingerne, hvis der arves mere end 1.500 kr., kan få genåbnet boet, således at de kan få udbetalt den for meget betalte ejendomsskat over 10 år. Så 1.500 kr. svarer til, at man har betalt 150 kr. om året for meget i ejendomsskat. Vi synes, det er en god balance, der er fundet, således at der rent faktisk er et beløb at udbetale, samtidig med at det står mål med, hvad der er af omkostninger forbundet med at genåbne boet. Så i Venstre støtter vi lovforslaget.

Kl. 18:57

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til fru Louise Schack Elholm. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Og så er det SF's ordfører. Værsgo til hr. Carl Valentin.

Kl. 18:57

(Ordfører)

Carl Valentin (SF):

Tak. SF er som bekendt ikke med i forliget om det nye ejendomsvurderingssystem tilbage fra 2016, og derfor var SF heller ikke inde over aftalen fra 2020, hvor aftalepartierne blev enige om, at der skulle findes en løsning, så der kunne ske udbetaling af kompensation til arvinger efter afdøde ejendomsejere, der har betalt for meget i boligskat.

Det er jo ofte sådan, når der bliver diskuteret skat og rimelighed herinde, at de grundlæggende toner fra SF plejer at være, at der findes rimelighed i, at bestemte dele af samfundstoppen tager noget mere ansvar og betaler noget mere i skat, men retfærdigheden skal selvfølgelig også ske fyldest, når nogle personer har betalt for meget i skat. Derfor er det godt, at der nu ser ud til at komme en forbedret løsning med den nye model. SF er som sagt ikke en del af forliget, så jeg vil nøjes med at konstatere, at modellen umiddelbart ser fin ud i vores øjne. Tak for ordet.

Kl. 18:58

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til SF's ordfører. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Og så er det Det Konservative Folkepartis ordfører. Værsgo til hr. Niels Flemming Hansen.

Kl. 18:58

(Ordfører)

Niels Flemming Hansen (KF):

Mange tak for det. Lovforslaget implementerer en aftale om tilbagebetaling af ejendomsskat til boligere, som har betalt for meget i

skat og nu skal have pengene tilbage som følge heraf. Af de mere præcise ejendomsvurderinger, som nu udarbejdes, har dødsboer hidtil i modsætning til levende boligejere ikke fået for meget betalt skat tilbage, og det rettes der nu op på med dette lovforslag.

Det Konservative Folkeparti er med i aftalen, og derfor støtter vi lovforslaget. Vi er ikke tilhængere af, at staten skal tjene på, at folk dør, og vi er ikke tilhængere af, at der skal være en ekstra dødsbeskat. Som bekendt er vi helt imod arvebeskatningen, og vi stemmer derfor ja og glæder os over, at der rent faktisk er en lille skattelettelse, vi dermed får igennem.

Kl. 18:59

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så tak til Det Konservative Folkepartis ordfører. Så er det Dansk Folkepartis ordfører, hr. Dennis Flydtkjær. Værsgo.

Kl. 18:59

(Ordfører)

Dennis Flydtkjær (DF):

Rigtig mange danskere, der har penge til gode på grund af for meget betalt ejendomsskat, får automatisk pengene tilbage, for sådan har ordningen været hele vejen igennem. Men det her forslag handler så om de dødsboer, som har betalt for meget ejendomsskat, og det har været sådan, at de ikke har skullet have deres penge tilbage ifølge det forlig, vi lavede tilbage i 2017. Det har sådan set været en vigtig sag for Dansk Folkeparti lige siden, at vi har prøvet at finde en model, der kunne rette op på det. Det er jo glædeligt, at man rent praktisk har fundet en model, hvor det er lykkedes, også uden de store administrative byrder.

Forligskredsen besluttede tilbage i 2020, at vi skulle finde en løsning, og den er vi så kommet frem til nu, og den gør, at man som arving nu kan få de her penge tilbage, og det er ganske fornuftigt. Forudsætningen er så, at skifteretten skal kigge på det, og for at det kan køre lidt smidigt, er der fundet en række afvejninger sted, som så gerne skulle føre til, at det hele går op i en højere enhed.

For det første er det sådan normalt, at man skal have penge tilbage, hvis det er over 200 kr., der er altså tale om en bagatelgrænse, men den bliver sat op til 1.500 kr. pr. ejendom med det her. Det er selvfølgelig et højere beløb, hvilket trækker ned for borgerne, men på den anden side, og det har været en del af afvejningen, skal man ikke betale boafgift, og der betales heller ikke retsafgift som en konsekvens af genoptagelsen af sagen. Og på den måde synes jeg egentlig, man har fundet en god balance i det, altså en administrativ løsning, som både skal være til at håndtere, men også giver mening for de folk, der skal have penge tilbage.

Man må også være ærlig og sige, at hvis man skulle have 300 kr. tilbage i et dødsbo, som så måske skulle udbetales til tre arvinger, og der også skal gå penge til en advokat, der skal kigge på det, giver det måske meget god mening, at der er en bagatelgrænse, som med det her forslag er endt på 1.500 kr. Alt i alt betyder det, at der er ca. 17.000 dødsboer med tilknyttede arvinger, som så får penge tilbage, og det er sådan set kun ganske rimeligt, for det er penge, der er betalt for meget igennem årene, og de skal selvfølgelig ud til dem, som de retmæssigt tilhører.

Så i Dansk Folkeparti er vi glade for det kompromis, der er lavet, og vi er glade for, at der også kunne findes en administrativ løsning, som faktisk er til at håndtere derude. Derfor kan jeg sige, at vi selvfølgelig støtter det her lovforslag.

Kl. 19:01

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så tak til hr. Dennis Flydtkjær. Så er det hr. Lars Boje Mathiesen fra Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 19:01

(Ordfører)

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak for det. Det her var et af de lovforslag, hvor jeg, da jeg læste det, tænkte arh. Det er en aftale, der er lavet, inden Nye Borgerlige kom i Folketinget, og som jeg har forstået det, var det aftalt i den aftale, man lavede i 2016, at sådan skulle det bare være. Jeg ved ikke, om man har oplevet, at man har fået mange klager over det, eller om der er noget, der er gået galt, eller om man helt siden 2016 faktisk har haft hensigten at lave det om. Men det ser ud, som om beslutningen om at ville lave det om er blevet truffet i 2020, hvor man så satte dem til at finde en administrativ løsning på, hvordan man kunne lave det her. Det er bare, om jeg har forstået historikken korrekt vedrørende det her forslag, for det lyder, som om det her har været en urimelighed fra starten af, men så undrer det mig, at man lavede det på den måde i 2016, som man gjorde.

Men det kan også være, at man har fået at vide af embedsværket dengang, at det teknisk ikke kan lade sig gøre at lave den tilbagebetaling. Men jeg har det sådan lidt åh, det er tit, vi får at vide, at det teknisk ikke kan lade sig gøre, og så affinder man sig med det. Det tænker jeg vi skal have et opgør med. Det kunne nok være sådan, det hænger sammen, det var i hvert fald lidt sjovt.

Men det skal ikke ændre på, at selve indholdet i det her, som der nu ligger her, synes jeg selvfølgelig er meget positivt, for det støtter op om borgernes retssikkerhed, og det giver dem nogle penge tilbage, som de ikke burde have afleveret, og det kan jeg jo ikke have noget imod.

Kl. 19:03

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er der ikke flere ordførere, der har bedt om ordet, og derfor er vi nået til skatteministeren.

Kl. 19:03

Skatteministeren (Jeppe Bruus):

Tak for det, og tak for den positive modtagelse af lovforslaget, og tak til partierne for i fællesskab at finde en løsning og indgå en fælles forståelse af et kompromis mellem på den ene side at sørge for, at der er nogle mennesker, nogle borgere, der selvfølgelig har et berettiget krav på at få nogle penge tilbage, og på den anden side at finde et niveau, hvor det kan lade sig gøre inden for rimelighedens grænser.

Jeg vil nu glæde mig over, at skatteforvaltningen er et nyt og også et bedre sted på ejendomsområdet. Vurderingsstyrelsen udsendte den 1. september 2021 de første ejendomsvurderinger til ejere af 50.000 simple parcel- og rækkehuse, og det betyder bl.a., at tilbagebetaling af samlet set 130 mio. kr. til ejerne af de første 50.000 ejendomme kan påbegyndes i det første halvår af 2022, altså nu i år. Vurderingsstyrelsen udsender frem mod sommerferien i år nye vurderinger for yderligere ca. 100.000 parcel- og rækkehuse.

Jeg er selvfølgelig meget tilfreds med, at vi i dag behandler et lovforslag, som vil sikre, at arvingerne kan få udbetalt kompensation af den ejendomsskat, som deres afdøde pårørende har betalt for meget, og ikke mindst, at vi med lovforslaget har fundet en balance mellem på den ene side hensynet til arvingerne og på den anden side hensynet til administration i Skatteforvaltningen og skifteretterne.

Med lovforslaget indfører vi en beløbsgrænse på 1.500 kr., som indebærer, at afsluttede dødsboer, hvor den beregnede kompensation er mindre end 1.500 kr. pr. ejendom, ikke vil kunne få udbetalt kompensation. Det sikrer en vis sammenhæng imellem kompensationsbeløbet og de administrative udgifter, der er forbundet med genoptagelse af dødsboet og udbetaling af kompensation. Hvis vi ikke havde indført denne bundgrænse, ville der skulle ske genoptagelse og udbetaling af ca. 22.000 afsluttede dødsboer, hvoraf der i

mange tilfælde vil være tale om småbeløb. Det vil udgøre en meget væsentlig belastning af skifteretterne og føre til længere ventetid for behandling af de øvrige sager. Hertil vil være de manuelle driftsopgaver i Skatteforvaltningen, hvor driftssituationen på ejendomsområdet i forvejen er udfordret i de kommende år. Med indførelsen af bundgrænsen vil arvingerne efter ca. 17.000 ejendomssejere kunne få kompensation. Det er stadig en stor opgave, men jeg mener som sagt, at vi med lovforslaget har fundet en rigtig balance imellem de forskellige hensyn.

Der indføres derudover en række yderligere forenklingstiltag, som sikrer en så smidig administration som muligt hos både Skatteforvaltningen og hos skifteretterne. Bl.a. sikrer vi med lovforslaget, at der ikke skal udarbejdes en ny boopgørelse, samt at Skatteforvaltningen ikke skal tjekke, hvorvidt ejendomsskatter, som engang blev indbetalt, og som viste sig at være for høje, har været fradragsberettigede for den nu afdøde ejendomssejer. Endvidere slipper skifteretterne for at undersøge, om der skal beregnes en yderligere retsafgift.

Så glæder jeg mig bare over, at vi har skabt en vej frem i forhold til at få udbetalt kompensation til arvingerne, og jeg ser frem til den videre behandling af lovforslaget, og jeg ser også frem til selvfølgelig at besvare spørgsmål, hvis dette er ønskeligt. Tak.

Kl. 19:06

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger til skatteministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

13) 1. behandling af lovforslag nr. L 179:

Forslag til lov om ændring af SU-loven. (Forhøjelse af fribeløb).

Af uddannelses- og forskningsministeren (Jesper Petersen).

(Fremsættelse 27.04.2022).

Kl. 19:06

Forhandling

Tredje næstformand (Trine Torp):

Forhandlingen er åbnet, og den første ordfører, der får ordet, er fra Socialdemokratiet, hr. Troels Ravn.

Kl. 19:07

(Ordfører)

Troels Ravn (S):

Tak, og tak for ordet. Lovforslaget her implementerer den del af reformaftalen »Hurtigere i job, et stærkere arbejdsmarked, investeringer i fremtiden og innovative virksomheder«, som handler om at hæve su-fribeløbet. Aftalen blev indgået af Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, SF, Radikale og Kristendemokraterne tilbage i januar. I en tid, hvor arbejdsmarkedet skriger på arbejdskraft, skal det ikke være rigide su-regler, der afholder studerende fra at tage en ekstra tørn på et studiejob, et fritidsjob eller et sommerferiejob. Det er en måde at udvide arbejdsudbuddet på, samtidig med at studerende får en mulighed for at tjene lidt ekstra til at forsøge tilværelsen, og det mener vi i Socialdemokratiet er ganske fornuftigt.

Samtidig følger lovforslaget her op på aftalen om midlertidig forhøjelse af su-fribeløbet i 2022 for uddannelsessøgende, der deltager i samfundskritiske funktioner som led i covid-19-beredskabet. Aftalen blev indgået af Socialdemokratiet, Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale, SF, Konservative og Liberal Alliance tilbage i december. De pågældende studerende får mulighed for at søge om forhøjet fribeløb for støtteåret 2022, ligesom det var gældende i 2020 og 2021, og dermed bliver de studerende, som har bidraget til håndteringen af corona, ikke straffet økonomisk for at have givet fællesskabet en hjælpende hånd. Denne del af forslaget har en solnedgangsklausul og udløber den 1. januar 2024. Det mener vi også er ganske fornuftigt, og vi støtter naturligvis forslaget.

Kl. 19:08

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er en kort bemærkning. Fru Ulla Tørnæs.

Kl. 19:08

Ulla Tørnæs (V):

Nu er jeg godt klar over, at det ikke er hr. Troels Ravn, som er Socialdemokratiets ordfører på det her område, men selv om hr. Troels Ravn er vikar for den socialdemokratiske ordfører, har jeg sådan et principielt spørgsmål, som jeg gerne vil stille, og det er, om hr. Troels Ravn er enig i, at vi normalt her i Folketinget respekterer de forlig, som vi indgår på tværs af partier, og at når vi har lavet et forlig, er det selvfølgelig noget, man aftaler inden for forligskredsen, hvis der så skal ske ændringer inden for rammerne af det forlig. Er ordføreren enig i det?

Kl. 19:09

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 19:09

Troels Ravn (S):

Jeg kan svare kort og præcist: Ja, naturligvis, det er jeg enig i.

Kl. 19:09

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Ulla Tørnæs.

Kl. 19:09

Ulla Tørnæs (V):

Nu bliver jeg nødt til at gøre ordføreren opmærksom på, at det rent faktisk forholder sig sådan, at lovforslaget her jo ikke er aftalt inden for su-forligskredsen, men vedrører ændringer i su-lovgivningen. Så tak for tilsagnet om, at vi normalt holder de forlig, som indgås, men jeg kan så konstatere, at her har regeringen lavet en aftale uden om forligskredsen, selv om ordføreren her altså er imod det.

Kl. 19:09

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 19:10

Troels Ravn (S):

Jamen det har naturligvis nogle, kan man sige, begrundelser, som jeg er sikker på at ministeren for området senere hen i debatten her i salen kan gøre rede for.

Kl. 19:10

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er der ikke flere korte bemærkninger. Så er vi kommet til Venstres ordfører. Værsgo til fru Ulla Tørnæs.

Kl. 19:10

(Ordfører)

Ulla Tørnæs (V):

Tak. Det her lovforslag er en sammenskrivning af to forslag, som ændrer su-fribeløbsgrænsen. Der er den del, som handler om forhøjelse af fribeløbet for de uddannelsessøgende, som har arbejde i covid-19-beredskabet, og så er der den del, der handler om en generel forhøjelse af su-fribeløbet.

Lad mig starte med den første del. Coronakrisen har som bekendt krævet en enorm indsats af os alle sammen for at passe på hinanden, og når vi har stået i lange mennesketætte køer for at blive testet i de hvide telte, er det ofte et ungt ansigt med en vatpind i hånden, der har mødt os på teststederne rundt omkring i landet. Mange af dem er og har været studerende, som undervejs i deres studie har spædet lidt ekstra til deres månedlige su ved at tage en tjans som poder, men også i det ordinære sundhedssystem og i ældreplejen, hvor der har været stort behov for kvalificeret arbejdskraft, har rigtig mange studerende inden for sundhedsfagene ydet en stor og uvurderlig indsats, som vi i Venstre hele vejen igennem ikke har ønsket at straffe ved at kræve tilbagebetaling af su. For manges vedkommende begyndte den ekstra indtjening imidlertid at overstige det fribeløb, som man må tjene ved siden af su'en, før man bliver modregnet. Det er selvfølgelig ikke rimeligt, og derfor blev det i aftalen fra december 2021, hvilket også blev nævnt af hr. Troels Ravn, besluttet at videreføre muligheden for at søge om forhøjet fribeløb ind i 2022.

Den anden del af lovforslaget omhandler en generel forhøjelse af su-fribeløbet for uddannelsessøgende på ungdoms- og videregående uddannelser, og her er der måske lidt flere hensyn at afveje. Det positive i forslaget er, at en generel forhøjelse af su-fribeløbet øger arbejdsudbuddet, og det er godt. Unge, der ligger tæt på fribeløbsgrænsen, får mulighed for at yde en ekstra indsats på det studiejob, som i sidste ende måske kan kvalificere dem til en plads på arbejdsmarkedet efter deres studietid. Men med et su-system, som i forvejen er verdens mest generøse, bør vi måske overveje, om en forhøjelse af fribeløbet også giver anledning til at se nærmere på ydelsesniveauet for stipendierne. Su-stipendierne er lige nu over dobbelt så høje som gennemsnittet i vores nabolande, Sverige, Norge og Finland. Men det er jo ikke det, der er til drøftelse her.

Ikke desto mindre er lovforslaget her et skridt på vejen mod et su-system, der giver mere mening for mange flere unge. Jeg antydede i mit spørgsmål til hr. Troels Ravn, at der er en stor udfordring med lovforslaget her, for den del af lovforslaget, som jeg nævnte sidst, udspringer ikke af en aftale i su-forligskredsen, og derfor er det principielt forkert af regeringen overhovedet at fremsætte det lovforslag, da det som sagt strider imod en lang parlamentarisk tradition om at respektere de forlig, der er indgået her i Folketinget. Men det kan jeg så konstatere at regeringen har valgt at se stort på med dette lovforslag, da det som nævnt ikke udspringer af en aftale i selve su-forligskredsen. Det synes jeg er rigtig, rigtig ærgerligt, og det vil jeg gerne have lov til at vende tilbage til undervejs i udvalgsarbejdet. Tak.

Kl. 19:14

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er en kort bemærkning. Fru Katrine Robsøe.

Kl. 19:14

Katrine Robsøe (RV):

Det udspringer egentlig af fru Ulla Tørnæs' tale og det her med, at fru Ulla Tørnæs i hvert fald kommer ind på, om Venstre vil se på su-niveauet. Og derfor vil jeg gerne spørge, om Venstre mener, at su'en skal sænkes.

Kl. 19:15

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 19:15

Ulla Tørnæs (V):

Vi har ikke nogen som helst planer om at ændre på vores studiestøttesystem. Det kan jeg konstatere regeringen har, ovenikøbet uden om forligskredsen, i og med at det her ikke udspringer af en aftale i su-forligskredsen. Og hvordan man så lige skal forholde sig til det, må bero på de spørgsmål, jeg får mulighed for at stille undervejs i udvalgsarbejdet.

Jeg nævnte blot, at vores stipendier, vores su, faktisk er noget nær dobbelt så høje, som de er i de nabolande, som vi jo ellers ofte sammenligner os med, også når det handler om uddannelsespolitik. Det var såmænd bare en, hvad kan man sige, notering, konstatering af forholdene.

Kl. 19:15

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til Venstres ordfører. Og så er det ordføreren fra Socialistisk Folkeparti, fru Astrid Carøe.

Kl. 19:15

(Ordfører)

Astrid Carøe (SF):

Tak for det. Med det her lovforslag hæver vi su-fribeløbet med 4.000 kr., og det giver de studerende mulighed for at arbejde mere ved siden af deres uddannelse, hvis de ønsker det, uden at de bliver trukket i su. Og det betyder jo, at der er flere studerende, som kan slippe bekymringen om at skulle betale noget su tilbage, hvis de har arbejdet for meget eller tjent for meget. Og jeg er glad for, at vi kan sørge for, at der er nogle studerende, der ikke har den bekymring i fremtiden.

Jeg er også glad for, at det betyder, at hvis man får en lønforhøjelse på sit arbejde eller en eller anden særlig tilkendegivelse fra sin arbejdsgiver, skal man ikke trækkes i su. Jeg synes også, det er rigtig fint, at vi kan have et fleksibelt system, hvor man kan arbejde mere, hvis man så samtidig vurderer, at man ikke har så travlt med studierne, eller skærer ned i en periode. Men det er altså også afgørende for os, at vi med det her lovforslag ikke sender et forkert signal til både studerende og arbejdsgivere om, hvor meget de studerende kan påtage sig og samtidig passe deres uddannelse.

At være studerende er et fuldtidsjob, og det skal ikke gå ud over de studerendes studieaktivitet, for det er ikke meningen, at muligheden for at arbejde mere ved siden af studiet skal føre til mistriksel og frafald, men tværtimod til, at vi kan sikre mere fleksibilitet for de studerende, uden at de skal trækkes i su. Så derfor skal vi selvfølgelig fremadrettet også være opmærksom på de kvalitetsmæssige udfordringer, der måske kan være ved det her lovforslag. Men hensigten med lovforslaget er rigtig god.

Vi er glade for at kunne sikre, at de studerende får mere fleksibilitet, og særlig hensigten med, at nyuddannedes overgang til beskæftigelse kan blive mere flydende og give dem en tættere tilknytning til arbejdsmarkedet, synes vi er rigtig god. Og derfor bakker vi selvfølgelig op om lovforslaget. Det er også en del af en større aftale, vi har lavet med et bredt flertal i Folketinget.

Kl. 19:18

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er en kort bemærkning. Fru Ulla Tørnæs.

Kl. 19:18

Kl. 19:20

Ulla Tørnæs (V):

Tak. I sidste uge drøftede vi også en ændring af su-lovgivningen. Det var et forslag, som var fremsat af Enhedslisten, og i ordførerens tale, da vi behandlede beslutningsforslaget, lyttede jeg mig til, at SF's ordfører faktisk var enig i Enhedslistens forslag, i hvert fald meget langt hen ad vejen, men afviste det, på baggrund af at det ikke var et forslag, der udsprang af drøftelser i su-forligskredsen. Det bringer mig så til at stille SF's ordfører det samme spørgsmål, som jeg faktisk stillede til Socialdemokratiets ordfører: Mener SF, at man bare sådan kan se stort på de aftaler, som vi indgår her, og som danner grundlag for det arbejde, som vi laver her? Og her tænker jeg selvfølgelig på det su-forlig, som SF også er en del af, i lyset af lovforslaget her, som jo ikke udspringer af en aftale i su-forligskredsen.

Kl. 19:19

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 19:19

Astrid Carøe (SF):

Tak for det. Det er helt rigtigt, at vi behandlede et beslutningsforslag i sidste uge. Det var også, fordi økonomien ikke var helt klappet af, at vi ikke bakkede op. Men det var også, fordi det ikke havde været i su-forligskredsen. Jeg har, og det går jeg ud fra at ordføreren også har, fået flere mails sendt til su-forligskredsen med påmindelser om, om man ville nedlægge veto mod det her forslag. Det er jeg ret sikker på. Eller vi har i hvert fald fået at vide, at man fremsætter det her lovforslag, i forhold til om der er opbakning, og jeg troede, at der ville være opbakning. Det er derfor, jeg står her i dag og bakker op om det. SF bakker i hvert fald op om det, og det forventede jeg sådan set også at Venstre ville gøre, da jeg tidligere har hørt, at det var Venstres politik. Men hvis der ikke er flertal eller der ikke er enighed i su-forligskredsen, skal vi selvfølgelig holde et møde.

Kl. 19:19

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Ulla Tørnæs.

Kl. 19:19

Ulla Tørnæs (V):

Men jeg går ud fra, at SF's ordfører udmærket ved, at Venstre er en del af su-forligskredsen, men ikke en del af den aftale, som det her lovforslag udmønter.

Kl. 19:20

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 19:20

Astrid Carøe (SF):

Ja, og det er også derfor, at der i den aftale, vi lavede i januar, i forbindelse med »Danmark kan mere« står, at vi vil søge opbakning i su-forligskredsen. Hvis der ikke er opbakning blandt forligskredsens partier, kan vi selvfølgelig ikke gøre det her før efter et valg.

Kl. 19:20

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til SF's ordfører. Så er det ordføreren for Radikale Venstre, fru Katrine Robsøe.

(Ordfører)

Katrine Robsøe (RV):

Tak for det. Lovforslaget her har som sagt to dele. Der er en del i forhold til at give mulighed for, at de studerende, der har gjort en ekstra indsats på covid-19-området og i beredskabet i forbindelse med det, selvfølgelig ikke skal betale deres su tilbage på baggrund af den samfundstjeneste, som jeg også mener de har gjort ved at påtage sig ansvar undervejs. Og så er der den generelle hævelse af fribeløbet for de studerende, som er en del af en aftale, vi har lavet.

Jeg vil egentlig godt adressere lidt af det, der har været spørgsmål om undervejs fra Venstres ordfører, fru Ulla Tørnæs, og bare sige, at vi i hvert fald har stående i de bemærkninger, der er til lovforslaget, at det jo er aftalt i aftalekredsen, at der skal søges opbakning i su-forligskredsen. Og det står der også – og nu læser jeg lige op: »På baggrund af den opdaterede aftaleøkonomi har SU-forligskredsen tilsluttet sig forslaget.«

Det står i bemærkningerne til lovforslaget. Hvis det ikke er korrekt, synes jeg i hvert fald, vi har en helt anden udfordring, som vi skal tage meget alvorligt, for så er der jo sket en ret grell fejl. Men ellers står det i hvert fald der; det er i hvert fald det, jeg og alle andre jo på baggrund af det materiale, der ligger til lovforslaget, er informeret om, så vidt jeg kan se.

I Radikale Venstre støtter vi det her lovforslag. Der er god grund til at sørge for, at de studerende kan få lov til og har frihed til selv at beslutte, hvordan de kan få deres hverdag til at hænge sammen, så de også kan arbejde noget mere. Men for mig er det også vigtigt, at vi tager det seriøst, hver gang vi hæver fribeløbet, sådan at vi ikke glemmer, at vi også har en forventning til vores studerende om, at de læser på fuld tid, at de er studerende. Det, der er deres hovedformål med at tage deres uddannelse, er, at de er studerende og bliver dygtige der. Og så synes jeg, det er megafedt, hvis man har et godt studiejob eller et andet relevant arbejde eller bare gerne vil tjene nogle penge, at man kan få lov til det og have frihed til det. Så Radikale støtter naturligvis lovforslaget, og jeg ser frem til udvalgsarbejdet og den videre proces der.

Kl. 19:23

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Og der er ikke nogen korte bemærkninger. Tak til den radikale ordfører. Og så kan jeg se, at den næste ordfører, der er i salen, er fra Det Konservative Folkeparti. Fru Gitte Willumsen, værsgo.

Kl. 19:23

(Ordfører)

Gitte Willumsen (KF):

Tak. Vi behandler i dag et lovforslag om ændring af su-loven. Forslaget går i sin enkelthed ud på, at studerende må tjene noget mere, før de bliver modregnet i deres su. Hos Det Konservative Folkeparti har vi længe ønsket, at studerende skulle have mulighed for at tjene nogle ekstra penge. Det vil øge vores arbejdsudbud og samtidig give de unge noget vigtig erfaring på arbejdsmarkedet. Vi mangler folk i næsten alle typer af jobs – lige fra det at passe iskiosken til at tage en nattevagt på det lokale plejehjem.

Det er selvfølgelig ikke alle jobs, som studerende kan tage på sig. Der er en række ubesatte stillinger, som kræver specifikke kompetencer, som studerende endnu ikke besidder. Men der er mange servicejobs, som unge kan udfylde med lidt oplæring og guidning til gavn for os alle og ikke mindst for dem selv og deres pengepung.

Selv om covid-19 ikke længere fylder meget i vores bevidsthed, er der stadig nogle funktioner, som skal udfyldes her. En af mine sønners venner har netop fået job som rengøringsmedhjælper i et vaccinationscenter; det foregår om natten, så det job kan studerende

nok ikke udfylde. Men der er mange andre funktioner omkring covid-19, som studerende sagtens kan varetage. Vi kender alle poderne med vatpindene. Med lovforslaget giver vi de studerende mulighed for at tjene lidt ekstra, hvorimod ændringen af den anden del bliver for alle su-modtagere efter nytår

I Det Konservative Folkeparti er vi positive over for forslaget. Det er dog forligsbelagt, så det er lidt sjovt, at regeringen sammen med en række partier har lavet en aftale. Men vi er jo borgerlige kræfter, som arbejder, og vi søger indflydelse, når vi kan få den. Når noget går den vej, vi ønsker, og der er god musik i det, så vil vi godt være med. Det Konservative Folkeparti kan støtte lovforslaget, og vi glæder os til det videre udvalgsarbejde.

Kl. 19:25

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Tak til Det Konservative Folkepartis ordfører. Så er det hr. Jens Henrik Thulesen Dahl fra Dansk Folkeparti.

Kl. 19:25

(Ordfører)

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Tak for det, formand. Vi har et rigtig godt su-system i Danmark, og med det her forslag bliver det såmænd bare endnu bedre. Der er to dele af forslaget, som har været nævnt af flere. Dels forlænger vi den ordning, der har været gældende i 2020 og 2021, der handler om, at de unge, der har været ude og hjælpe i forhold til covid-19-indsatsen, har kunnet få lov til at tjene de penge, de tjente, uden at blive modregnet i su. Det er ganske fornuftigt og ganske ordentligt, i forhold til at vi gerne har villet have nogen ud og gøre det her. Jeg ved ikke, hvor stort problemet kan være i 2022 overhovedet, for det er jo ikke, fordi der er den store belastning på systemerne lige nu, men lad os da endelig vedtage, at det kan lade sig gøre også i 2022.

Så er der den anden del, der handler om at øge fribeløbet. I Dansk Folkeparti synes vi, det er glimrende at øge fribeløbet. Vi har sådan set den holdning, at man som studerende gerne må tjene lige, hvad man kan, forudsat at man samtidig – for det er jo forudsætningen for overhovedet at kunne være på su – rent faktisk er fuldtidsstuderende. Så hvis man, ud over at man har studeret de her 50-60 timer om ugen, så har mulighed for at tjene rigtig mange penge, synes vi, man skal have lov til at beholde dem, når man selvfølgelig lige har betalt sin skat. Men man skal ikke modregnes i su'en for det.

Så bliver der diskuteret lidt i forhold til su-forligskredsen. Og det er jo rigtigt, at den her aftale i første omgang er indgået uden om su-forligskredsen. Derfor var det også en del af aftalen, at su-forligskredsen skulle give sit tilsagn, for at det her kunne blive til noget. Det står jo også her i papirerne, at det har været på den måde, det er foregået, og der står så også, at su-forligskredsen har tilsluttet sig. Det går jeg stærkt ud fra er rigtigt, for ellers har vi, som det blev nævnt tidligere her fra talerstolen, et helt andet problem. Det går jeg ud fra at vi får bekræftet om lidt fra ministeren at vi forhåbentlig ikke har. Når det er sagt, støtter Dansk Folkeparti det her lovforslag. Tak.

Kl. 19:27

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Og så er vi igennem ordførerrækken, i hvert fald de ordførere, der er til stede i salen, og er nået til uddannelses- og forskningsministeren.

Kl. 19:28

Uddannelses- og forskningsministeren (Jesper Petersen):

Tak for det, og tak for debatten. Med lovforslaget følger vi op på den aftale, som regeringen indgik sammen med Dansk Folkeparti, Socia-

listisk Folkeparti, Radikale Venstre og Kristendemokraterne den 21. januar 2022 om en ny reformpakke, »Hurtigere i job, et stærkere arbejdsmarked, investeringer i fremtiden og innovative virksomheder«, herunder det her tiltag, som su-forligskredsen efterfølgende har tilsluttet sig. Det er noget af det, den diskussion, der har været her, har drejet sig om, og jeg kan vende tilbage til det.

Ud over at forslaget bidrager til at øge arbejdsudbuddet, giver forslaget de uddannelsessøgende mulighed for at arbejde mere ved siden af studiet, hvis de ønsker det, og tjene flere penge ved siden af studiet, hvis de ønsker det. Forslaget er ligeledes medvirkende til at skabe bedre muligheder for de uddannelsessøgende i forhold til tilknytningen til arbejdsmarkedet under studierne, som jo på mange måder er positivt.

Jeg er glad for, at vi sammen giver de uddannelsessøgende bedre betingelser for øget fleksibilitet under studierne, men det er samtidig vigtigt at huske på, at muligheden for at arbejde mere ved siden af studiet uden at blive trukket i su alene er et tilbud til de uddannelsessøgende, der ønsker det. Som det har været nævnt i diskussionen og også indgår i nogle af høringssvarene, er det selvfølgelig sådan, at modtager man su og er studerende, er det det, der er det centrale, men det kan være, at man kan få det til at passe sammen med også at tjene de her 4.000 kr. ekstra end det, man har mulighed for i dag. Måske er det også, fordi man ender med i en periode, mens man studerer, at kunne få et relativt vellønnet job, og så kan man benytte sig af den her øgede mulighed for at tjene mere ved siden af uden at blive trukket i su, og det forekommer der heldigvis at være solid opbakning til at vi indfører.

Lovforslaget følger endvidere op på aftalen i su-forligskredsen fra den 21. december sidste år om, at uddannelsessøgende, der deltager i samfundskritiske funktioner som led i covid-19-beredskabet, også i 2022 skal have mulighed for at kunne få deres fribeløb forhøjet med deres indtægt fra dette arbejde. Med forslaget kan uddannelsessøgende således også for støtteåret 2022 søge om forhøjet fribeløb, ligesom det har været gældende i støtteårene 2020 og 2021. Dansk Folkepartis ordfører nævnte, at det jo nok ikke var så mange, og som jeg er oplyst inden, og hvis jeg ellers husker ret, mener jeg, at det er 50 personer, der i år indtil nu har søgt om at blive omfattet af det her. Det er selvfølgelig noget mindre end de sidste 2 år, og lad os ikke håbe, at det bliver meget nødvendigt igen i efteråret, men man kan selvfølgelig ikke vide, hvad der kommer til at ske dér, og hvad der vil blive af behov for arbejdskraft inden for et eventuelt pandemiberedskab. Men de, der har tjent på at være en del af covid-19-beredskabet, vil altså have muligheden.

Jeg lovede at vende tilbage til det her spørgsmål om su-forligskredsen, som fru Ulla Tørnæs har været inde på et par gange i diskussionen her, og jeg fik det lige tjekket også, inden jeg gik herop. Fru Ulla Tørnæs har jo selvfølgelig ret i, at det her beror på en aftale, som Venstre ikke er med i. Det er jo rigtigt, og det har sin helt egen historie, tror jeg, hvorfor det ikke gik. Jeg synes, at der var sådan lidt forskellige parlamentariske, spegede spil om, hvad man ville indgå i af forhandlinger, og at borgerlige partier havde lovet sig til hinanden og ikke rigtig var interesserede i at dukke op. Men det til side.

Da så den her aftale blev lavet, blev det så også aftalt, at su-forligskredsen skulle høres, og det, jeg fik tjekket, inden jeg gik herop, var datoen for den mail, der er udsendt til su-forligskredsen efterfølgende, nemlig den 7. marts, hvor man altså har villet indhente tilsagn fra su-forligskredsen om, at man var enige i forslaget her. Og som jeg har fornemmet det – man skal selvfølgelig passe på, når man fornemmer, hvor andre står – har det også været et forslag, som der jo fra de partier, der også bakker op om det nu, egentlig ville være velvilje over for. Det har så også vist sig ved den høring, at der ikke er kommet nogen protester fra su-forligskredsens partier i forbindelse

se med at skulle fremsætte lovforslaget her og også gennemføre det. Det skulle være en bemærkning til den del af debatten.

Men tak for modtagelsen af forslaget og for debatten her.

Kl. 19:32

Jeg henviser til den dagsorden, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 19:35).

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det, og der er en kort bemærkning fra fru Ulla Tørnæs.

Kl. 19:32

Ulla Tørnæs (V):

Det er bare sådan lige for en ordens skyld: Jeg synes, det, som ministeren skitserer her, er en ærgerlig måde at arbejde på. Man laver en aftale, som berører en forligskreds, men en aftale, hvor man jo udmærket godt ved, at det er et synspunkt, som vi deler, og det har jo så ført frem til, at vi har fremsat et beslutningsforslag, som tidligere i dag har været til behandling her i Folketingssalen.

Jeg tager ordet her, bare for at ministeren ikke på nogen måde må være i tvivl om, at jeg synes, at det er en ufin måde at behandle en forligskreds på. Men selvfølgelig finder vi løsninger på det, men det skal ikke være usagt, at jeg synes, det er en besynderlig måde, og at det er at udvise mangel på respekt over for de partier, som ellers er med til at løfte vigtige opgaver på su-området.

Kl. 19:33

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 19:33

Uddannelses- og forskningsministeren (Jesper Petersen):

Det er modtaget, og det er selvfølgelig heller ikke sådan, som det oftest foregår; det har fru Ulla Tørnæs jo ret i. Her forsøgte jeg også at sige, hvordan det har sin lidt egen historik, at den her aftale endte med at blive lavet mellem de partier, den gjorde. Trods det, at Venstre jo også har givet udtryk for at være interesseret i at lave reformer og bidrage til at øge arbejdsudbuddet, så var det vanskeligt for finansministeren på det tidspunkt at få partiet reelt engageret i de forhandlinger. Men fru Ulla Tørnæs har ret i, at det ikke er den måde, som det oftest foregår på, og jeg har hørt kritikken her og skal så bare minde om, at vi selvfølgelig også har hørt forligskredsen efterfølgende, og havde der været andre svar på den høring end dem, der kom, så havde sagen selvfølgelig også stillet sig anderledes, end den gør nu, hvor vi kan gennemføre lovforslaget her.

Kl. 19:34

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelses- og Forskningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 19:34

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Trine Torp):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 4. maj 2022, kl. 10.00.